

Predicabilia Porphyrii

Prædicabilia cum logi

ce veteris artis Et
p̄mo circa yfogo/
gas porphirū qual
et greco in latinū
victorinus orator
clarissimus trāstu

lit mouēda sunt quedā dubia anq; ad textum
pcedatur **Q**uoz primū est de numero arti
um liberaliū **A**d qd ddm est q; s̄nt septē
scz grāmatica. logica. rethorica q; pplēt triuū
Arithmetica musica geometria z astronomia.
q; cōplēt q; dnuū **E**t solz de h̄ nūero dari
sufficiencia talis. **D**is ars liberal' aut tractat
de sermone aut de q̄ntitate. **S**i primū h̄ ē tri
pliciter qz vel tractat de s̄mone congruo et in
congruo. vl' vero z falso aut ornato z inorna/
to **S**i primū sic est grāmatica **S**i scdm sic ē
logica. s̄ ter^m sic ē rethorica **S**i de q̄ntitate
h̄ ē duplr vel de q̄ntitate discreta vl' cōtinua. s̄
p̄mū h̄ est dupliciter qz l' ē de q̄ntitate discreta
in cōi z incōtracte accepta vl' cōtracta p̄ aliq;
dram accētalē phisicā. p̄mo ē arithmetica q; est
de nūero s̄m se. scdo est musica q; ē de nūo sono
ro sine ad sonū cōtracto **S**i d̄ q̄ntitate cōtinua
hoc ē eodē mō duplr. vl' incōtracta l' cōtracta
Priō ē geometria. scdo ē astronomia **E**t solet
hic nūer' in h̄ys sūmani versib' **S**z alioq; dia
vero refert. re yba colorat. **M**u canit ar nūe/
rat. geo pōderat. al colit astra. **Q**uoz versuuz
sentēcia ē. q; grāmatica ē scia recte loquēdi ex
stans propter h̄ origo z fundamentū liberaliū
arciū accipitq; nomē a literis. grāmata ei gre
ci lras vocant **S**cdō dya h̄o refert. ad ē dyale
tica ē scia docēs cōstituere ordē verā q; ē sig^m
cōceptus ipius dicētis. **E**t differt a rethorica
qz dyalctica ad differendas res acutior. retho
rica ad illa q; n̄ritur docēda facundior. **I**lla
ad scolas nō nūq; venit **I**sta ingit pcedit i fo
rū. **M**u canit. i. musica ē pericia adulatōis so
no cantu qz cōsistēs c̄ inuētor fuit tubal de stir
pe cayn vt d̄t moyses **G**reci h̄o dicūt pictago
ram huius arti inuēnisse p̄mordia ex malleo/
rū sonitu z extēsiōe cordaz **E**t. numerat. id ē
arithmetica ē disciplina nūorū greci em̄ nūez
rithmon vocauerūt **E**t h̄ac scriptores secula
rū literaz inter disciplinas matematicas p̄
mā eē voluerūt qz ipa nulla alia indiget. **M**u
sica aut geometria z astronomia q; sequunt vt

sint atz s̄b s̄stēt hac indiget **S**eo pōderat id est
geometria docet mēsurare **E**st em̄ discipli na
p̄^m ab egyptiis repta. qz inūdante nilo omib'
possessionibus eius limo obductis incitiū ter
re diuidende per leucas z mēsuras nomē arti
redit. q; deide logius acumie sapiētū pducta z
maris z celi z aeris. spacia metiūf puocati em̄
studiosi ceperūt post terre dimēsiōnē celi spa
cia querere. z quāto interuallo a terris a lūa
sol ipse distaret z vsq; ad verticē celi qua s̄ mē
sura descenderēt sicq; interualla ipa celi ac orb
ambitū p nūerū stadiorū rōe pbabili distinxerūt.
qz tñ ex terre dimēsiōne cepit hec discipli
na ab incitio. iō ab h̄ nomē sup̄sit **N**ā geome
tria mēsurā terre nūcupat **T**erra em̄ grece ge
vocat z metra mēsurā. **A**l colit astra. i. astrono
mia ē astroz lex q; cursus siderz ac figuraz z h̄i
tudines stellaz circa se z circa terrā indagabilē
rōe pcurrit **D**iffert at ab astrologia qz ipa astro
nomia conuersionē ortus celi obitus mor' qz
siderz continet z eis noia imponit **A**strologia
h̄o p̄im ē naturalis z partim sup̄sticiosa. **N**at
uralis em̄ est vt inqt albertus i libro de ortu sci
enciaz capi. xij. q; ex s̄tute stellaz fatagit reddē
cās euētū nataliū. q; ptingūt i h̄ inferiori mū
do vt diuersaz cōplexionū sanitat' z egritudi
nis. tēpēstatis z serenitatis z h̄mōi. **Q**uedā ve
ro ē q̄si naturalis sed nō ē vere naturalis s̄z mē
dar z sup̄sticiosa illa scz q; p stellaz inspectōem
et s̄tū z s̄tute putat diuinādo imp̄dicere futu
ra q; ostēdit mores nascentiū ex p̄stellatōib'
tpe natiuitatis eoz q; p̄mittit etiā p̄dicere ea q;
futura sūt circa hominis d̄pēdēcia ex libero ar
bitrio **D**e astronomia d̄t albert' q; ē h̄a scien
cia ex pbabilibus ab h̄ōibus nota. **A**strologia
h̄o naturalis z si sit h̄a scia z nota in dei cogiti
tione vl' honoz spiritūū. h̄ōibus tantū ino
ignota ē vl' valde modicā nota **L**' rōem alligē
idē **Q**uia nullus h̄ōim noscit oim tā diuersa
rū stellaz s̄tutis z euētus naturalis. in elemē
tis z elemētatis cōtētas z q; nō p̄t dicere necā
rio tūc siccitates futuras tūc aq; habūdāciā
et sic n̄ p̄t dicere aliqd pbādo s̄z asserēdo cōie
cturas fallaces ex h̄ys q; aliqñ ptingerūt z non
accidūt regulariter ppterqd vt inqt albertus.
Astrologia iudiciaria fatua ē z infatuata eo
rū q; sibi vacāt **S**up̄sticiosa illa n̄ scia s̄z i se ē
mēdaciū et deceptio. s̄z aliqñ accidat q; vtens
ea vez dicat h̄ est nō ex arte s̄z sorte accidit sic
d̄t aug'. septimo libro suaz cōfessionū **E**t pp
ter p̄dcā magnus albertus in libro de ortu z
pgressu sciaz capi. p̄. ponit in genere triplicē
sciam di. **D**i sciaz alia est diuina alia h̄uana

AA .i.

Quintilianus

Grammatica est ueniens
de greca i. p̄mō ueniens
de greca i. p̄mō ueniens
de greca i. p̄mō ueniens

Grammatica est ab e qd est
et nomen qd est est
est quasi sup̄sticiosa

Galena

In multo loquo
dico sicut p̄mō

Enff

genef

Divina Divina

Scientia humana

Divina dicitur quod deo auctore hominibus tradita est... quibus humano misterio sit scripta cuiusmodi est novum et verum testamentum quare in veteri legitur sepe Locutus est dominus Et in nouo dixit Iesus discipulis suis Humana vero scientia vocatur quod humana ratio dicitur et inuenta Et hec partim commendabilis est partim vituperabilis... rones eternas inuenit veritatem in rebus que ab eis... rones eternas inuenit veritatem in rebus que ab eis...

Secundum dubium est: An ne plures sint artes liberales que septem prouocantur Et videtur quod sic quod scientie philosophice sunt liberales et tamen non numerantur... quod non acquiritur nisi ab hominibus liberis ad omnibus curis mundanis liberis... quod non videtur maior ratio de logica et rethorica que de ea... quod est maxime liberum et nulli fuerit obligatum... quod est maxime liberum et nulli fuerit obligatum...

ctui nostro ut dicitur Albertus magnus 2o metha. eo quod scibile non est nimis super nostrum intellectum... sicut scibile metaphysicum nec est nimis in materia sensibili... sicut philosophicum propter quod etiam iuxta sententiam tholomei... sicut philosophicum est multis opinionibus permixta... sicut philosophicum est multis opinionibus permixta... sicut philosophicum est multis opinionibus permixta...

Handwritten marginal notes on the right side of the page, including the word 'liberalis' and other illegible scribbles.

Handwritten marginal note at the bottom left: 'quod dicitur artes liberales'

Small handwritten mark or symbol.

Small handwritten mark or symbol.

Primo modo aliq[ue] scientia d[icitur] ammittenda q[uod] a[n]i
 m[er]it[um] v[er]it[atis] et s[er]uat ad argu[er]e d[icitur]
 m[er]it[um] v[er]it[atis] et s[er]uat ad argu[er]e d[icitur]
 m[er]it[um] v[er]it[atis] et s[er]uat ad argu[er]e d[icitur]
 m[er]it[um] v[er]it[atis] et s[er]uat ad argu[er]e d[icitur]

Archepiscopus
 Siquid quod habet est
 dilectus in d[omi]no

Dosphiriu

[Marginal notes in smaller script, partially illegible]

Ad tertium d[omi]n[u]m q[uod] illa v[er]u[m] d[omi]n[u]m n[on] est suffi-
 cians scia quare aliq[ue] scia d[icitur] liberalis v[er]u[m] d[omi]n[u]m
 et sup[er] v[er]u[m] d[omi]n[u]m q[uod] scia p[er] d[omi]n[u]m dicitur liberalis dupl[icite]r.
 vno q[uod] reddit h[ab]et liberu[m] quat[um] ad intellectu[m]
 s[ecundu]m r[ati]o[n]e v[er]i et sic eti[am] n[on] d[icitur] liberalis ex illa p[er]su-
 sione superius allegata. **Alio** q[uod] red-
 dit h[ab]et liberu[m] q[uod] ad affectu[m] et sic p[er] d[omi]n[u]m dicitur libera-
 lis moralis q[uod] ad illa p[er]suasione. **Ad quartu[m]**
 d[omi]n[u]m e[st] q[uod] poetria e[st] ars fing[er]e mira ad mira-
 tion[em] exercitancie et q[uod] p[ro]p[ter] a[m]ira[n]t[em] inceptu[m] est
 philosophari v[er]u[m] d[omi]n[u]m p[er] m[et]h[od]a. idcirco poetria
 q[uod] d[omi]n[u]m s[ub]iuit idirecte p[er]h[ic] et annectit logice
 q[uod] e[st] directu[m] p[er]h[ic] modus q[uod] ad leg[em] s[ecundu]m metri
 et ordine[m] a[pp]rop[ri]a[m] annectitur ip[s]i g[ra]ma-
 rice in q[u]atuor s[ecundu]m s[ecundu]m t[er]m[in]is fabulaz n[on] t[er]m[in]e cele-
 ctabiliter p[er]suadere v[er]u[m] at[er] sic annectit retho-
 rice et g[ra]m[m]atice scia p[er] se distincta ab alijs s[ed] alijs
 s[ecundu]m motionalibus s[er]u[m] s[er]u[m] s[er]u[m]. **Ad vltimu[m]** d[omi]n[u]m q[uod]
 theologia n[on] e[st] scie[n]tia humaitus in etia sed diuini-
 nit[atis] inspirata que ad m[od]u[m] ip[s]o dubio d[omi]n[u]m e[st].
Terciu[m] dubiu[m] Que inuente sunt
artes p[ar]te[m] liberales **Solutio** alb[er]ti magni
 libro de ortu et p[ro]gressu scie[n]tiar[um] sicut in me-
 tab[oli]ca s[ecundu]m artib[us] e[st] q[uod] p[ri]mo fueru[n]t in vsu q[ui] i[n]
 arte q[uod] p[er] v[er]u[m] acq[ui]ritur ars sicut p[er] vsu[m] fabri/
 cada[m] fabricator[um] et p[er] vsu[m] militandi ars mili-
 tatis sic eti[am] e[st] in liberalib[us] q[uod] p[ri]mo erat i[n] vsu q[ui] i[n]
 in arte. **Antiq[ue]** em erat ars mathematica num-
 rabat[ur] et p[ri]mo q[ui] erat ars musica canebat[ur]. et p[ri]mo
 q[ui] erat ars geometria agros mensurabat[ur]. et p[ri]mo
 usq[ue] e[st] astronomia p[er] cursu[m] stellaz discretio el-
 t[er]m[in]e capiebant r[ati]o[n]e. **S[ecundu]m** d[omi]n[u]m solu[m] erat i[n] vsu
 multa in eis erat diminuta multa superflua.
 multa praua q[uod] eor[um] exercitiu[m] casu gubernabat[ur]
 g[ra]m[m]atice et satageru[n]t reducere q[uod] i[n] vsu fueru[n]t i[n]
 arte. **Inq[ui]r[en]tes** q[ui]s modus r[ati]o[n]e i[n] sp[iritu] fallit q[ui]s
 n[on] q[ui]s. q[ui]s med[ia] iocit[ur] se h[ic] et d[ist]inxer[un]t mo-
 d[um] r[ati]o[n]e cinadi fallace a m[od]o v[er]o. et mod[um] v[er]u[m] p[er] illu[m] q[ui] e[st]
 ex p[ro]babilibus. p[ro]babilia et i[n] illu[m] q[ui] ex necce-
 r[ati]o[n]e necessarijs co[n]cludit. v[er]u[m] sic sciretur q[uod] r[ati]o[n]e
 rio i[n] scis v[er]it[atis] da e[st] et h[ic] singule s[un]t inuente
 scientie. **et**
Quartu[m] dubiu[m] est quare tres prie vo-
cantur triviales et quatuor alie quadriuales
Solutio q[uod] tres p[ri]mo s[un]t tres diu[er]se v[er]it[atis] t[er]m[in]e d[omi]n[u]m
 res i[n] vnu[m] fin[em]. s[ecundu]m i[n] r[ati]o[n]e i[n] ip[s]o s[er]m[one]. ser-
 mo em v[er]u[m] consideratur q[uod] ad ei[us] v[er]it[atis] et sic
 g[ra]m[m]atica docet de s[er]m[one] q[uod] ip[s]a docet vni-
 re d[omi]n[u]m i[n] forma co[n]struccionis s[ecundu]m p[ro]p[ri]a
 tion[em] m[od]u[m] s[ecundu]m d[omi]n[u]m dicente p[er]ristiano. **Constru-**
ctio est constructibiliu[m] v[er]it[atis] ex modis s[ecundu]m d[omi]n[u]m i[n] p-
n[on] intellect[us] ca[us]a. v[er]u[m] considerat q[uod] ad v[er]it[atis]. et

sic de eo tractat logica q[uod] i[n] ordo[n]e v[er]it[atis] q[ui]t v[er]it[atis]
 ritate p[er] modos s[ecundu]m d[omi]n[u]m v[er]u[m] consignificandi ma-
 gis sp[irit]uales. v[er]u[m] p[er]sideratur q[uod] ad eius bonitate[m]
 siue ornatu[m] et sic et sic rethor se occupat circa ser-
 mon[em]. Et ex hoc eti[am] p[er] ordo illaz tr[ans]u[m] scien-
 ciar[um] p[er]plenciu[m] tr[ans]u[m] **Quadriviales** s[un]t di-
 cuntur alie q[ui]tuor q[uod] s[un]t q[ui]tuor vie i[n] v[er]it[atis]
 dentes. s[ecundu]m i[n] r[ati]o[n]e i[n] ip[s]o q[ui]tuor que ad
 mod[um] patuit i[n] sufficiencia et e[st] declaratione.
Quintum dubiu[m] an n[on] s[un]t aliq[ue]
 artes magice q[uod] s[un]t falsae noticie h[ic] liberali-
 bus opposite. **Solutio** alb[er]ti i[n] libro de
 ortu et p[ro]gressu scia[rum] cap[itu]lo finali q[uod] sic v[er]u[m] ma-
 t[er]ia amato q[uod] i[n] ea p[er]ualuit v[er]u[m] de hugo. id[em] d[icitur]
 nat q[uod] diuinatio et p[er]tinet q[ui]tuor sp[irit]es s[ecundu]m negro/
 mancia q[uod] e[st] diuinatio q[uod] sit p[er] sacrificiu[m] sangui-
 nis h[um]ani. sicut em demones sanguine h[um]an[um]
 et i[n] eo delectantur oblato. **U[er]o** d[icitur] i[n]teromacia
 s[un]t alios diuinatio i[n] cadaucibus aialiu[m]. **Et**
 d[icitur] anterom q[uod] e[st] mortu[us] et mancia diuinatio
 s[ecundu]m omacia q[uod] e[st] diuinatio i[n] terra. **Se** em gre-
 ce latine terra d[icitur] v[er]u[m] d[omi]n[u]m s[un]t superius. **Hydro-**
man[us] q[uod] e[st] diuinatio i[n] aqua. **Hydro-** gre. aq[ua]
 e[st] latine. **Et** tales faciunt circulu[m] i[n] terra cono-
 cates demones q[ui]s vocant p[ri]ncipes et q[ui]tuor
 angulis terre. **Inde hydroptic** Armatia q[uod] e[st]
 diuinatio i[n] aere. ex circulis s[un]t apparitib[us]. **Py-**
romacia q[uod] e[st] diuinatio i[n] igne. **Mathemati-**
 ca d[icitur] a mathesi media longa eti[am] h[ic] tres sp[irit]es
 s[ecundu]m aruspiciu[m] auguriu[m] et horoscopia. **Aruspices**
 s[un]t dicit[ur] quasi horuspices horaz inspecto-
 res q[uod] obfuant epa i[n] reb[us] agendis pura i[n]
 duendo nouas vestes i[n] mutando d[omi]n[u]m ali-
 um i[n] nauigando. **U[er]o** dicit[ur] auruspices q[ui] s[un]t
 aras inspicientes qui i[n]ertis i[n] fibris sacrifi-
 cio[rum] futu[r]a p[ro]dicere i[n]trunt et h[ic] alios tales
 dicit[ur] anoli q[ui] i[n]tra aras ydolo[rum] nepharias p[ro]-
 ces emittentes. et funesta sacrificia offerentes. **Au-**
guru[m] et auspiciu[m] s[un]t diuinatio circa aues. s[ecundu]m
 hoc refert inter ea q[uod] auguriu[m] pertinet ad au-
 res et d[icitur] q[ui]s garritus anium q[uod] aure p[er]cipitur
In tali em solent de futuris diuinare. **Auspiciu[m]**
 um vero ad oculos quasi auspiciu[m] q[uod] i[n] mo-
 tu et volatu auis attenditur q[uod] oculo p[er]cipitur
Horoscopia q[uod] et constellatio d[icitur] e[st] q[ui] i[n] stellis
 fata h[om]i[n]u[m] q[ui]ru[n]t sicut faciunt qui natiuitates
 obfuant q[ui] olim sp[irit]ualiter magi vocabat[ur]. **Sor-**
tilegi dicit[ur] q[uod] s[un]t nomine h[ic]te religionis q[ui]s p[er]
 q[ui]sdam san[cto]rum sortes diuinationis scienciaz
 p[ro]fitentur aut p[er] inspectione[m] quaru[n]cu[m]q[ue] scrip-
 turaz v[er]u[m] psalteriu[m] vel aliarum rez futu[r]a p[ro]-
 d[icitur] v[er]u[m] oculta. **Maleficia** vero s[un]t q[ui] i[n]terp[er]-
 AA 4

[Marginal notes on the right side, including names like 'Augustinus' and 'Quarta']

[A separate block of text at the bottom of the page, possibly a legend or a separate note]

Indedicabilia

tionones vel caracteres vlligaturas l'alia qñ
 qz execrabilia remedioꝝ genera cooꝑatõe diui
 noꝝ ⁊ instinctu nephãda pficiũt Prestigiato
 res ho q p fantasmaticas illusiones circa rez im
 mutationẽ sensibus hñanis arte dyabolica il
 ludũt. Et sunt om̃s iste artes phibite Magi
 ca em̃ in phia nõ recipitur qz ois iniquitat̃ ⁊ ne
 q̃cie magistra est de ho menciens ⁊ veracit̃ le/
 dens mores seducens a religione diuina cul
 turã demonũ suadens. moꝝ corruptõz inge
 renũ ⁊ ad om̃e scelus mentes sequaciũ impel
 les. generaliter accepta qñqz continet genera. s.
 manticem mathematicã sortilegia maleficia
 prestigia

Sextum dubium: Quot sunt artes
 mechanice an ne septẽ artibus liberalib⁹ septẽ
 in nõo conformes **Solutio Alberti** in li
 bro de ortu ⁊ pgressu sciãz caplo. xxxviiiij **Q**
 artes mechanice pñt generaliter fm hugones
 ad septẽ reduci Quaz tres pñnt ad extrinse
 cum corporis. scz lanificiũ armatura ⁊ nauiga
 tio ⁊ q̃ttuor ad intrinsecus corporis. scz agricul
 tura venatio medicina theatrica Lanificiũ at
 pñnt oia genera terendi cõsuetudi rezoꝝ q̃edi
 in materia lane lãpi pelli pili rãpũ q̃ in vsuz
 vestimentõꝝ venire possunt Armatura dicit̃
 ab armis Arma aut̃ dicit̃ q̃libz instrumenta
 bellica sicut dicit̃ arma belli arma nauis.
 et hmodi. Et dicit̃ ista instrumentalis nõ solum
 qz instrumentũ vti Sed qz ex materia ea efficit̃
 Et ad eã spectat omnis materia lapidũ ligno
 rũ metalloꝝ arenaz argillaz Et hz duas spe
 cies scz architectonicã ⁊ fabrile Architectoice
 ptes sũt cementaria carpentaria ⁊ silles S3 fabri
 lis partes inalleatoria fusoria sculptoria ⁊ h⁹
 modi **Nauigatio** pñnt oem nauigatioz tã i
 emẽdis vcdẽdis ⁊ mutuãdis qz mercib⁹ dome
 sticis ⁊ pegrinis. **Agricultura** in q̃ttuor cõsi
 stit scz i ereolẽdis agris. nemoꝝibus pascuis ⁊
 ortis **Venatio** cõmet ferinã piscaturã ⁊ oẽz
 oia officia carnificũ cauponũ ⁊ cocoz **Me
 dicina** pñnt occasionẽ ⁊ opatões sanitatis
 tã exteriores vt aeris morũ q̃etẽ hmodi. qz inte
 riores vt repletõz inanitõz somnũ ⁊ vigiliã
 Et accõna aie e⁹ mõi sunt ira leticia tristicia an
 gustia ⁊ hmodi **Que** id occasioẽs dicit̃ qz hec
 epata ad sanitatẽ cõferũt. ⁊ inepata ad egritu
 dinẽ **Accõna** et̃ aie dicit̃ occasio sanitat̃ quia
 aliqñ impetuose l'leuit cõmouẽt calozẽ ⁊ fru
 tẽ naturalẽ. qñqz pñnt **Opatoes** etiã pñ
 derat tã intromissõꝝ vt pñtionũ electuarioꝝ
 et hmodi qz et̃ ex apprimatoꝝ vt emplastra vn

guẽta Et cirurgia q̃ opatur in carne vrẽdo in
 dẽdo suendo ⁊ inosse cõsolidãdo iuncture isti
 tuẽdo Et qz inter ista cadit̃ ciboꝝ ⁊ potuũ cõ
 sideratio q̃ etiã ad venacionẽ pñnt **Cõsiderã
 dũ** e q fm diuersos respect⁹ h fit. **Vinũ** nãqz
 in botro agriculture eã ad gustũ medicine Si
 milr ciboꝝ apparatus ad coquinã pñnt S3
 frus saporũ ad medicinã **Tercia** scia thea
 trica ludõꝝ dicit̃ a teatro nũcupata vbi popu
 lus ad ludendũ cõneire cõsuevit. nõ qz i thea
 tro tm̃ ludus fiebat S3 qz loc⁹ celebriõz fuit
 alijs Ludõꝝ em̃ aliũ fiebat in fabul' aliũ gym
 nasticũ. aliũ in amphitheatris aliũ in arenis. aliũ
 in cõuiujs. aliũ in phanis. **In fabulis** vbi co
 reas ducebãt ⁊ saltabant **In gymnasis** vbi lu
 ctabantur **In amphitheatris** vbi certabãt pedi
 bus in equis l'curribus **In arenis** vbi pugils
 exercitabãt **In cõuiujs** vbi rigmis ⁊ musicis
 instrumentis ⁊ odis psallebant ⁊ ludebãt **In
 phanis** vbi solẽnt laudes reoz canebãt **Al. ve
 ro** in hac parte hugonẽ corrigi dicit̃. qz thea
 trica nõ videt̃ pñntã apud catholicos sed ma
 gis detestãda ⁊ impugnanda **Id ho qd̃ de ludo
 licitũ** e catholicis p loco et tpe **Albertus** cõ/
 phendit sb medicina quo ad eã partẽ q̃ cõside
 rat actões ⁊ sic viuando nñez septenarium ar
 citũ mechanicaz p̃t architectonica poni ter
 cia seperando eã a fabrili ⁊ armatura **Et sic** in
 toto possunt poni septem. tres correspondẽtes
 triũio pertinentes ad intrinsecus corporis vt
 terre cult⁹ abatiua siue nutritiua ⁊ medicã **Et
 q̃ttuor** alie cõ respondentẽs quadrũio perti
 nentes ad extrinsecus corporis vt vestitiua ar
 matura vel architectonica ⁊ mercatura **Alij** cõ
 muniter comprehendũt eas in hñs versibus
Quana nemus milces nauigatio rus medicina
Hys ars fabrilis theatrica ingitur ist̃
Sextimũ dubium est an logica sit
 vera sciencia **At** videtur primo q non quia
 nullus modus sciendi est sciencia sed logica e
 modus sciendi ergo non est sciencia. **Maioꝝ**
 pbatur a simili quia modus vidẽdi non e vi
 sus **Minor** probatur. qz omnis q̃ intendit
 docere vtitur aliquo genere persuasiois s3 om
 nis psuasio sit per logicã qz persuadens vlt̃
 titur sylo. l'inductõẽ l'enthimemate vlt̃ exẽplo
Sẽdo sic phs sexto metha. distinguit sciẽ
 cias in mathematicã naturalẽ ⁊ diuinãz siue
 methaphisicã. sed sb nulla illaz comprehẽdi
 tur logica **Tertio** Illud non est scia quod
 pcedit ex cõibus. s3 logica pcedit ex cõibus
 non est sciencia **Maioꝝ** pñ quia sciencia fm
 phm primo posteriorum debet esse ex pñijs.

Doct̃e sim̃ avtes merr
am̃e

Et ad pñntiales
et pñntes qz lanificiũ
armatura et nauigatio

Lanificiũ

Quatuor q̃ dicit̃
alca et pñntes ab hñm
pñntes qz armatura
theatrica medicina
theatrica

armatura

Nauigatio

Agricultura

Venatio

Medicina

Incipit

Theatrica

Et ad pñntiales
et pñntes qz lanificiũ
armatura et nauigatio

Quarto nulla ars est scia s; logica est ars q̄ non est sciencia Maior p̄t p̄ p̄m sexto ethi/ coz distinguente artem a scia Minor ē pe. hy. in exordio sui tractatus **Q**uinto de flo non est scia s; logica est de falso q̄ nō ē sciencia Maior est p̄h̄i p̄ posterior dicitis q̄ falsi n̄ est demrātio q̄ est non ens Minor pbatur p̄ distioem logicē que est ista Logica est si falsi q̄ indagarit **S**exto ois scia habetur p̄ ali quē modū sciendi s; logica nō habet p̄ ali quē modū sciendi q̄ logica non est scia Minor p̄ batur q̄ logica ē modus sciendi r̄ si sic tūc lo/ gica habetur p̄ logicā **S**eptimo sic ois sci encia est necessariō r̄ aliter se habere nō potē eium s; logica non est h̄mōi. q̄ logica nō ē sci encia Maior ē p̄h̄i p̄mo posterior **M**ior p̄ batur q̄ logica est de argumentatōe que nō est necessaria s; p̄tingens. ex q̄ dependet q̄ ad fieri suū a rōali pōna q̄ fm̄ p̄m sedō p̄hermenias p̄t ad opposita **O**ctavo si dyaletica eēt sciē cia tūc dyaletic⁹ eēt sciens s; p̄ns est flm̄. ergo illud ex quo seq̄tur. Probat q̄ scire est causā rei cognoscere. p̄ posterior s; agnoscere cau/ sas spectat ad methaphisicū **I**tem non ad logi cum **N**ono. dyaleticus nō est sciens. q̄ dya letica non est scia **C**ontra r̄ per locū a iungatis **A**ns pbatur q̄ ē solū pbabiliter disputās **S**olutio sic q̄ illud est scia qd̄ h̄z sbiectū p/ prias passiones demrābiles sibi inē per vera p̄ncipia. h̄mōi est logica q̄ est vera scia **M**ior pbatur q̄ sbiectū eius est argumentatio p̄ ca dicitur Passio eius eēt illatiuū p̄ntis ex an recedēte **A**t p̄ncipia diffinitio eius **U**n̄ p̄t ta lis formari demonstratio **O**mnis explicatō ar gumenti p̄ ordē ē illatiua contis ex ante. s; ois argumentatio ē argumēti p̄ ordē expli/ catio q̄ est illatiua contis ex ante. **E**tia p̄t acci pi diffinitio argumētatois quā dat Albert⁹. di. argumentatio est rōcinatio mētē arguens per h̄rudinē notī ad ignotū **A**t sic sb̄sumēdo p̄t fieri aliq̄ demrātio particularis sb̄ illg cōi h̄ mō **O**mnis argumentatio est illatiua contē ex ante **H**ec particularis argumentatio ē argu mentatio q̄ ē illatiua contis ex ante **A**d ob iecta in oppositū ad p̄m ē d̄m q̄ mod⁹ sciēdi accipitur duplr̄ **U**no. p̄ instrumēto sciēdi q̄le est diffiō diuisio l̄ argumētatio r̄ sic mod⁹ sciē di nō est scia **A**lio. accipitur mod⁹ sciendi pro noticia que habetur de tali instrumēto p̄ quaz regulatur r̄ dirigitur in accipiēdo sciaz r̄ h̄o logica p̄t dici modus sciendi s; maior est falsa **A**lter r̄ melius soluit Albertus di. q̄ logi ca accipitur dupliciter vno in se r̄ sic ē scia q̄

dā ab oibus alijs distincta **A**lio. considerat̄ inq̄stū ponitur in qualibet alia scia r̄ eisdē est immixta r̄ sic ē modus sciendi **E**t p̄t istd̄ de albertus concenderūt logicā nullā eē sciaz **E**t p̄pter primū d̄t s; isti non satis cōsiderauerūt **Q**uāuis em̄ multz sine scie r̄ qliber h̄z modū spēale q̄ differt a mō alterius scie sic vna scien cia d̄t ab alia tamē est vn⁹ mod⁹ sciēdi om̄is scie p̄ qd̄dā cōe qd̄ est in omni scia s; p̄ inue/ stigatōem rōis ex cognito deuenire in noticiāz incogniti hic em̄ fit in om̄i sciencia siue fuerit demōstratiua siue non demrātiua. r̄ grā illius cōis est vnus modus sciendi ois scie **A**d se cundum d̄m est q̄ p̄h̄s r̄ ibi distinguit scienci as reales. logica h̄o non est scia realis s; rōalis **A**d 3^m d̄m est q̄ logica in se accepta p̄cedit ex p̄p̄ys. **O**ndit em̄ vt d̄m est passiones in eē suo sbiecto p̄ p̄a p̄ncipia. s; vnus eius sit o m̄nis om̄ibus sciencijs **A**d q̄rtū d̄t s; do minū albertū. sexto ethicoz i scripto q̄ ars ac cipi tur duplr̄ s; om̄iter r̄ p̄e **C**om̄iter accepta d̄t ars om̄is artans nos ad ali quod opus siue fuerit opus speculationis siue actio nis siue factionis **A**t sic dyaletica d̄t ars inq̄r tum dirigit ad suū op⁹ qd̄ est argumētari **P**ro prie vero accepta d̄t rō dirigēs in ope qd̄ ē ar ca factibilia. r̄ h̄o reperitur in mechanicis di cimus em̄ domus illa ē artificialiter facta **A**d q̄ntū q̄ de falso eē sciām p̄t intelligi dupli citer **U**no tanq̄ de sbiecto l̄ passione r̄ sic vti q̄ p̄t de falso eē sciencia sicut de sylo. sophisti co tanq̄ de sbiecto est vera scia. s; ipe sit ens so phisticū r̄ fm̄ q̄d. **A**lio intelligitur de falso ei se sciencia tanq̄ de conelōne demrāta l̄ demrā/ bili r̄ sic de falso non est scia q̄ conelōsio d̄mō strationis nō p̄t eē s̄ta exq̄ demonstratio p̄ce/ dit ex p̄ncipijs verissimis r̄ sic sciencia est ve/ roz id est verarum conelōsiōnū. potest tamen esse falsoz sbiectozum vel passionum. r̄ h̄ mō **E**tiam solet dici q̄ falsum sb̄ rōe falsi non scit sicut nec intelligitur sed sub ratione veri sicut hec p̄positio h̄o est asinus est falsa tamen intel ligens eā esse falsam intelligit verā **A**d sextū d̄m q̄ logica habetur etiam p̄ modum sciē di q̄ est deuenire ad scienciam vnā que si/ mul est sciencia r̄ modus sciendi r̄ hoc modo logica in se accepta est sciencia sed in ordē ad alias sciencias modus sciendi **E**t ita d̄t d̄ns Albertus in libro de ortu r̄ progressu scien/ ciaz. capitulo. xlviij. q̄ sciencia que est de rato cinatione siue argumentatione vt de sbiecto p̄ stituta est in esse per ratiocinationem. nec tamē idem est prius r̄ posterius se iplo nisi fm̄ diū/

Albertus
alij

ad 3^m q̄ loim dicitur p̄cedit
r̄ p̄p̄t p̄ loim vltimo d̄
p̄ q̄ vnus modus sciēdi
p̄ p̄a

Ad rō d̄m

Contra

Loim rō d̄m q̄ vnus modus sciēdi
quid rō q̄ vnus modus sciēdi
p̄ p̄t ad vnus modus sciēdi
d̄m et sic rō d̄m q̄ vnus
p̄ vnus modus sciēdi
p̄ vnus modus sciēdi

de falso est
p̄ntis d̄m

Alio q̄ d̄m de
conelōsiō

q̄ d̄m p̄t esse sb̄iecto
attributōis

vnus fm̄ vnus
p̄ntis vnus

q̄o q̄mōis
loim q̄ p̄ntis vnus

Demonstratio
om̄is sciaz

Demonstratio
p̄ntis sciaz

Mo d̄m p̄ntis
rō d̄m vnus

Contra rō d̄m
dupl̄cat

De casu aliquo sup et aliquo no sup
proprietate quod est pna pna pna
essentia dicitur de rosa nra dicitur

sa eē sui et hoc non est inconvēniens q̄ aliquid
sibi vno esse sit p̄ us seipso sibi alio eē et sic eadē
est rōcinatio siue argumentatio de qua est scia
ratiocinandi et p̄ quā constituta est et ordina
ta eadem sciētia. **Sed** p̄us inuenta fuit ars
ratiocinandi deinde per doctrinā tradita v̄
verbo expressa et hoc mō ars ratiocinandi q̄ eē
vna sciētiarum et de ratiocinatione sicut de sibi
iecto est illa que per doctrinā tradita est scripto
vel verbo et eius subiectū est rōcinatio siue ar
gumēta^o n̄ s̄z eē iūctōis s̄z s̄z eē traditōis et do
ctrine. **Eadē** tñ est in re que primo inuenta est
et postmodū per doctrinā tradita et p̄us eē se
ip̄a accepta s̄m esse inuentionis eadem accep
ta s̄m esse doctrine sicut verbū mentis vniū et
idem s̄m rem. prius est in cognitione. et post
modū insensibili signo extrinsecus. **Et** ip̄z s̄m
q̄ est in cognitione eē ordinatiū sui ipsius. vt
est in voce sic modus rōcinandi artificialiter
p̄mo inuentus est et in cognitione sola versat^o
postmodū vero per doctrinā sensibiles editus
et ipse vt inuentus et in cognitione existēs est
ordinatiū et constitutiū sui vt in doctrinā
editus est. **Et** ergo vt postea dicitur ratiocina
tio siue argumentatio doctrinata est s̄biectum
logice que est sciētia rōcinatiua. **Sz** argumē
tatio inuentiua est eiusdem sciētie constituti
ua et ordinatiua. **Et** dico rōcinatiōne modus
ratiocinandi ex arte et totū idem non d̄ns eē
s̄m mentale et s̄ibile siue verus penes eē iūc
tionis et doctrine. **Si** dicatur oīs ars argumē
tandi siue rōcinandi super aliquid fundatur
quod sit s̄biectū eius s̄m quod est inuentōis
Solutio aīis. p̄us extraneū. v̄le particula
re mediū maior extremitas minor extremitas
et s̄ilia et forma eius p̄sistit in figura et mō iūc
tione extrinsecus. **Si** iterū dicas de tali arte ar
gumentandi siue argumētatione est argumen
tatiua p̄ doctrinā expressa v̄ez eē s̄z nō s̄b illo mō
s̄z s̄m rōem doctrine. sic em̄ eē verbo mentali et
vocali q̄ s̄bū mentale est eiusdem rei manife
statiū eē s̄bū vocale nō tñ s̄b eē eodē qz nō sub
esse sensibili sic ars argumētandi iūctā eē s̄z n̄ ex
p̄mit illā s̄b eē sue inuētōis q̄ latet in memoria
inuentis s̄z s̄b eē doctrine quo in vsu hōim
sele manifestat illa s̄o ars rōcinādi siue argu
mentādi s̄b eē innēctionis accepta. iūctā eē seip
sa et nō alia. **Ipa** em̄ est sibi mod^o et ars. ad ip
sā tñ venit nō p̄ arte s̄z p̄ modū rōcinādi h̄itū
ex vsu et per studiū. et isto generale eē in alijs qz
i oī genē demōstratiōm vniū tenōiat m̄tra p̄p^o
et p̄terius oī q̄ p̄n^o tenōians omīa seipsum
d̄noinet cū ad ip̄m peruentū eē qz ip̄m eē simpli

cissimū oīm mensura i illo genere s̄bī grā **Al**
bedo eē q̄ta qz corp^o cui inē est q̄tū et corp^o eē q̄
tū et q̄titas est quāta s̄z ip̄a nō est quāta aliā
de sed se ip̄a. sic etiā hō rōcinatur per p̄ rōz suā
ratio p̄ ratiocinatōez qz rōcinatio est mot^o rō
nis. sed ratiocinatio se ip̄a ratiocinatur. **Silr**
speciales doctrine rōcinatē sunt per doctrinā
ratiocinandi s̄z logica que est quodammodo
communis illis salit̄ s̄m vsū. **Doctrina** a tñ
ratiocinandi. per ratiocinationem inuenta se
ip̄a est. et isto mō vnitas d̄z vna. diuisio diui
sa. vniuersalitas vniuersalis. singularitas sin
gularis r̄cys. in numeralibus. **Ad** sep
timū est d̄m q̄ argumentatio potest confid
rari dupl̄. **Vno** modo in se et absolute hoc est
in ordine ad sua principia siue suas cās p̄phas
et hoc mō ip̄a est necaria. **Alio** mō accipitur
in comparatione ad argumentātem et sic est co
tingens qz argumentās potest facere argumen
tationem v̄l non facere. **Etiā** argumentāto li
cet dependat effectiue a rōne tamen originali
a rebus et formalter a suis proprijs principi
is. **Ad** octauū dicendū q̄ rem cognoscere p
causam suam nedum spectat ad p̄m primū
sed etiam ad omnes alios tamen differēt quia
p̄mus p̄phs considerat cās entis s̄m qd̄ ens est
et principia cuiuslibet entis s̄m quod ens est.
Alij vero considerant p̄ncipia alicuius deter
minatī entis ex quo ql̄bet sciētia abscondit
quādam partem entis. **Ad** vltimū d̄d̄z q̄ dya
lecticū non eē scientem p̄t̄ intelligi dupl̄. vno
mō in quātū docēs. i. in q̄tū habet sciētiā.
logice et sic maior eē falsa qz hoc modo logica eē
vera sciētia. **Alio** mō in quantum vtens est. et
sic dyalecticus probat disputat de p̄ncipijs oīm
aliarū sciētiarum quo ad vnam partem. et q̄
ad aliācludit in sciētijs alijs r̄ctōnes neces.
Octauum dubium est. **An** logica sit
vna sciētia. **Et** videtur primo q̄ nō qz omne
vniū in quātū h̄mōi est indiuisibile. sed logica
non est indiuisibilis ergo non est vna. **So**
lutio sic. quia h̄z vnitatem a suo subiecto. s̄z s̄b
iectum ipsius logice est vnum vt infra dicitur
ergo logica est vna. **Et** si queratur qua vnitare
ip̄a est vna d̄m est q̄ ip̄a potest dupliciter
considerari. **Vno** modo p̄ partiali habitu alicui^o
conclusionis demonstrabilis de aliquo specia
li considerato in logice et h̄o q̄t sunt conclusio
nes demōstrāte in logice tot s̄nt logice. **Alio** p̄t
accipi p̄ habitu cōi ad oēs r̄ctōnes p̄tinentes
ad sciām logicā et sic ip̄a eē vna vnitare generis
s̄balterni et q̄sto plus diuētiat cōclōes demōstrāte
p̄tō gōueniūt in genere s̄balterni primoz

Argumento
no 72 d̄z

Quod dicitur
sub vno r̄ctōis

Sicut est d̄m
qualitas per
cho qz d̄z
qualitas s̄z
Iones et v̄le

Logica est
s̄m vna

Quęstio
Sicut s̄m d̄m
habitu cōi
s̄m vna
conclusionis
d̄m vna
conclusionis
d̄m vna

p̄t̄ et q̄ q̄d̄ nō est vna s̄m d̄m
quod v̄le p̄ partē d̄m habitū alicui^o
ad s̄m vna r̄ctōis.

... in tota accepta no est una vna no
... sicut in analogia est ad vna
... vna q sup
... vna q sup
... vna q sup

Ad obiectum in oppositu est dicendu lz lo
gica no sit vna in diuisibilitate e tn vna p at/
tributionez oia q in ipa p siderant ad vnu ge/
nus scibile. vnde

Nonu dubium est an logica sit scia
spalis. Et videt prio q no qz logica est scien/
tia cois g no spalis. pna pz qz coe et spale op
ponatur. Aliis pz p phm. uy. merha. vbi dicit
tres ee scias coes logica merha. z sophisticam.

Et pfirmat qz logica est de argumetatione vt d
subiecto sed argumetatio e cois oibus ex q ois
scia vritur argumetatione. Solutio sic. qz
logica habet spale subiectu qd est argumeta/
tio z passionez pprias que du demonstrantur
sibi inesse efficitur ars et scia spalis.

Ad ob
iectu in oppositu est dicendu q logica duplicat
sideratur vno mo vt d oces e z ex his que ad
sciam requiruntur docta est z sic ipa e spalis sci
entia p suu subiectu ab omnib alijs distincta.

Alto accipit vt vtes est. z sic ipa est cois in qn
tum in omi scia vtimur logica. Et hui file de
Al. magni de malio dices q e spalis ars fabri
candi malliu et tn ipo fabricato est instrm ge/
nerale in tota arta fabrilu sic logica in se est scia
et tn docta est gnalis mod sciendi in oib sci
entis.

Ad pfirmatoz e ddm licet omis scietia
vrat argumetatoe iasca sola tn logica ex qbus
et qualib ipa argumetatio d3 pstitui et g ipa
ppria est logice scie.

Decimum dubiu est an logica sit scie
tia realis vl ronalis. Et videt pmo q sit scie
tia real qz logica p siderat de e p dicameta sed
illa sunt entia realia g logica est scia realia.

Sedo logica p siderat veru z falsuz sed illa
sunt in reb g logica e scia realis. maior pz. qz
logica docet veru a falso discernere g p siderat
veru et falsum. Mior pbat qz ab eo q res est
vel no est oro dr vera vl falsa. Tercio omis
scia est realis logica est scietia g e rea ls. Ma
ior pz qz ois scia e queda res p dicametalis cu
sit in pma specie qlitat. in qua nihil ponit nisi
ens reale. Quarto si logica esset scia ronalis
h maxime eet ex pte sui obiecti qz sez suu scibi
le qd docet est ens ronnis lz h no pot dici qz sci
entia catat a scibili. Sz ia pbatu e q logica est
queda res realis g oz q suu scibile a quo catat
sit ens reale. pna tenet qz effectus no pot ee ma
ioris entitatis qz sua ca. Solutio logica e sci
entia ronalis. qd sic ondit. qz ipa e d argumet/
ratioe tanqz d subiecto q e ens ronnis demonstras
eide p pporcionata pncipia inesse passionez
eiusde ordis g. necno e scia ronalis. Etiam
ipia est directiua rois. in suis pcessib siue opa

tionibus ergo ea etiā rōne ē rōnalis. Patet
etiā ex interpretatione nois qz dr logica a logos
qd est sermo et lexis qd est rō et ycos scia qsi rō
nalis scientia siue smotionalis. Ad obiec/
tu in oppositu Ad p mū est ddm q logica no
p siderat de e p dicameta vt sunt nature quedā
z ptes entis. sed put ad ordinē p dicabilū re/
ferunt. Et talis p sideratio no est realis. sed rō
lis. Si dicas logicus arribuit p dicamētis rea
ales pprietates ergo p siderat ea tealit ddm ē
q logicus p se z pncipalr no cōsiderat passioes
p dicamentoz reales puenientes eis fm ee rea
le nec p se p siderat p dicameta fm q substāt p
prietatibus realibus sed pactis inquātū co/
gnitio illaz pprietatū z cognitio eoz sz ill v3
ad cognitōz scibil logicaz talis cognitio ml
tum a d hoc iuuat ex quo esse intētionale fun/
datur sup esse reale et sic ppter bonitatē doctri
ne docet et determinat multas pprietates p di/
camentoz fm ee reale sed ex h no sequit q lo/
gica sit scia realis qz ens reale in cōsideratione
logice se habet nālit z actus rōnis formaliter
et g logica d3 dici scia rōnalis no realis sumē
do de noiationē no a materia sed a forma. Ad
scdm ddm q quis d et falsm sunt in re tanqz in
ca sunt tn in orone tanqz in signo. et in aia tan
qz in subiecto. logic aut no p siderat veru z fal
suz put sunt in reb sed put sunt in orone rep/
sentante pceptū intellect. Ad ddm ē quis
logica p siderat veru et falsm in rebns existētia
no tn facit h p pncipia realia et ppria lz p pnci
pna p que tanqz p queda postētorā pot inqri/
veritas et falsitas. Ad terciū dicendū lz lo
gica sit ens reale no tn ē scia realis qz ee reale
a suo subiecto inhesionis z a sua ca. Sz scia rō
nalis dicitur a suo subiecto attributōis qd qua
lificat sciam sicut obiectū suū potentia Un si
cut in motu nature motus specificatur a termi
no ad quem terco phicoz sit etiā motus rōnis
denōinat a tmio ad quē sz mot rōis termi a q
incipit ē passio mediū p qd ē diffinitō. z tmio
ad quē ē subiectū cui i cōclusionē demonstrat pas
sio inecū g subiectū logice vt dem sunt sit es
rōis. qz argumetato g. logica etiā dr scia rōal.
Ad qrtū ē ddm q logica ē dicēda rōnal ex
pte sui subiecti siue scibil qd p siderat. Et ad
obiectū in oppositu ē dicendū q scia n totalr ca
tur a scibili z ab actib p sideradi mltrōnes itez
rat sup scibile lz tles act sūt reales pcedētes
ab ente reali. scilz ab aia et ergo nq est incōue
niēs q scia sit maioris entitatis qz scibile suū
formaliter acceptum.

Undecimū dubium est vtrum logica

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Ad logica d3 a rō

De maiori pta suad est
realis p pte d3 cat
realis p realiter p lō.
no p pte d3 cat
realis p mōtionale

De pphrat

De pphrat
De pphrat
De pphrat

De pphrat

De pphrat
De pphrat
De pphrat

De pphrat

De pphrat
De pphrat
De pphrat

De pphrat

De pphrat
De pphrat
De pphrat

De pphrat

De pphrat
De pphrat
De pphrat

De pphrat

De pphrat
De pphrat
De pphrat

De pphrat

De pphrat

De pphrat

De pphrat

De pphrat

De pphrat
De pphrat
De pphrat

Medicabilia

fit scia fmoionalis. Et videt qd no qz si sic hoc esset ex eo qd ipa plderaret fmonē t pprietates fmonis sed hoc est falsum qz gramatica plderat fmonē et eius pprietates. sed diuerse scie debet diuerse plderare. Solutio sic. vt patet ex interpretatōne nois dicit em logica a logos qd est sermo quasi scia de sermone. Ad obiectum in oppositū ē ddm qd scia pōt mlus modis dici sermoionalis. Prio iprope qz docetur p sermone. et sic quelibet scia pōt dici fmoionalis. qz quelibet docet p sermone.

Secdo dicit scia sermoionalis qz plderat fmonē et eius pprietates put est instrū expmendi di metis cōceptu et sic gramatica dicit scia sermoionalis. Tercio dicit scia fmoionalis qz ipsa est directiua sermonis. et isto mō gramatica et logica pnt dici sermoionales gramatica em dirigit fmonē in expmēdo mentis cōceptū et logica in accipiēdo noticiā incogniti.

Quarto mō dicit scia sermoionalis qz vtitur sermone tanqz instrū et sic logica etiā dicit fmoionalis quia logica docet modū sciendi quo i omni scia accipi pōt noticiā incogniti qd n pōt fieri nisi mediāte sermōe et iō logica vtit fmoione tanqz instrumento.

Quoddecimum dubium est vtrū logica insit nobis a natura et videt pmo qd sic qz hypocras habuit logicā qz multa scripsit qd si ne logica scribere nō potuit et tñ nō habuit eaz ab arte. qz nunquā cōstuduit qd a natura qd in est nobis a natura. Secdo layci hnt eā et nō ab arte qd a natura qz layci arguūt et sylogisant talia aut sine logica fieri nō pnt. Qd aut arguunt patet expmētali in aduocatis et causidicis. Tercio dās formā dat pna formā. Sz deus dat homi formā. sciam intellectiua ergo dat ei omia psequētia formā videlz virtutes. et scias qd nō solū logica sed omēs scie erūt nobis pcreate. Solutio duplex ē logica. scilicet naturalis et artificialis. logica naturalis inest nobis a natura nō aut artificialis. Primū pbat qz logica naturalis nō est aliud quā quedā naturalis abilitas qd nati sum⁹ discernere int vtrū et falsum sz talis abilitas inest hoi a natura i. ex bñficio generatōis. Qd pbatu autoritate victorini dicitis natura facit abiles ars facile vlt⁹ so potētē verūm est si logica naturalis diceret qdā habit⁹ p̄suetudial impfectus qd in suis argumētatōib⁹ vtunt laici ipsa nō in est nob a natura qz hnt ē q̄litas acq̄sita nō in nata vt pz in pdicamēt. Si aut q̄rat q̄litas acq̄rant layci talē habitū cū eundē nō addiscunt.

Dicendū ē quāuis nō addiscunt in scolis ad discunt tñ in foro p̄ p̄suetudinē. Secdm p̄z trib⁹ rōnib⁹. Primo qz intellect⁹ nō possit bilis in p̄ncipio sue creatōnis est sicut tabula rasa in qua nihil ē depictū sicut dicit in. iij. d. ani ma ergo nulla scia pōt nobis inesse a natura.

Secdo videm⁹ expmētali qd oz nos discere logicā p̄ studiū et laborē sed illa que insunt nobis p̄ naturā nō optet recipere p̄ doctrinam.

Tercio. si inesset nob a natura tunc q̄libet hō semp esset logicus nec vnqz posset eā ignorare. vlt⁹ obliuisci sequela pbat. qz dicit p̄s in ethi cis qd illa q̄ insunt a natura nō asuescūt ad oppositū vt lapis qd naturalit mouetur reorūz nū quā asuescit ad oppositū. Inest tñ nobis logica artificiali fmo cō impfectū et apritudinale.

Qd sic ostendit qz nihil pōt educi de aliquo nisi p̄s p̄ aliquē modū fuerit in eo sz logica educitur d̄ intellectu possibili qd p̄ aliquē modū fuit in eo.

Secdo pbat alberthus sic qz eadē hō est intellectu⁹ et p̄ intellectu⁹ p̄positiū vni cū alio et diuisiuus vni ab alio efficit amirari uis eoz que cōponit vel diuidit et p̄pter amirationē suspēdit ad inq̄sitōem eoz de q̄b⁹ amiratur qz dicit p̄s pmo metha. qd p̄t amirari inceptū ē p̄hari p̄ inq̄sitōez p̄pat vni alteri. p̄ p̄patōem vni ad alterū reducit de eo qd ē notum ad ignoti noticiā et sic hō qd dāmō p̄ natura est argumētatiū et q̄ logica incipit a natura et p̄ficiat p̄ artē siue studiū. et p̄ exercitiū accipit cōplementū sicut dicit victorin⁹ et hoc mō oēs artes a natura sunt p̄fecte et sic ars ymitat natura et ad actū reducit qd natura inchoauit.

Ad primū dicendū fmo dñm alberthū ca. i. de antecedentib⁹ logicā qd homer⁹ distinguit triplex genus hoim. Primo sunt qdam homines eleuari ingenij qd si a natura sunt p̄fecti qd vigeoz sui intellectualis lumis pnt qd si oia p̄ se intelligere et tales hnt excellentē doctozē qd mētem illuminat. vt dicit Alphora. Alij sunt qd ex suis p̄pzijs naturalibus nō pnt omia intelligere sed a doctozibus et magistris mlta discūt in q̄bus p̄ doctrinā et artē p̄ficiatur qd inchoatū est a natura. Tercij sunt deficiētes in vtroqz qd. nec ex nālib⁹ sufficiūt omia app̄hēdere nec etiā a magis discūt sz vt dicit Al. de intellectu et intelligibili venit aliq̄ ex vicio p̄plexio nis sicut in mulierib⁹ qd sunt laze carnis et cutis. aliq̄ venit ex longa p̄suetudie nō attollēdo se vltra sensibiliū acceptōez sicut sunt ydeo te. Etia illi qd longo tpe studuerūt circa p̄cularia et act⁹ hūanos sicut studēt hy qd legib⁹ in tendūt et de illis cas⁹ et rōnes non q̄rat inabi

Secdo layci hnt eā et nō ab arte qd a natura qz layci arguūt et sylogisant talia aut sine logica fieri nō pnt.

Secdo videm⁹ expmētali qd oz nos discere logicā p̄ studiū et laborē sed illa que insunt nobis p̄ naturā nō optet recipere p̄ doctrinam.

Ad primū dicendū fmo dñm alberthū ca. i. de antecedentib⁹ logicā qd homer⁹ distinguit triplex genus hoim.

Ad primū dicendū fmo dñm alberthū ca. i. de antecedentib⁹ logicā qd homer⁹ distinguit triplex genus hoim.

Secdo layci hnt eā et nō ab arte qd a natura qz layci arguūt et sylogisant talia aut sine logica fieri nō pnt.

Secdo videm⁹ expmētali qd oz nos discere logicā p̄ studiū et laborē sed illa que insunt nobis p̄ naturā nō optet recipere p̄ doctrinam.

Ad primū dicendū fmo dñm alberthū ca. i. de antecedentib⁹ logicā qd homer⁹ distinguit triplex genus hoim.

Ad primū dicendū fmo dñm alberthū ca. i. de antecedentib⁹ logicā qd homer⁹ distinguit triplex genus hoim.

molliore raro notat bonitate ingenij
sed rara raro notat amlbria
et obliuitate ingenij

Porphiri

Non debet esse imperfectior alijs brutis animalibus
non potest dignius vivere et a natura
animalibus brutis esse necessaria vite et ad finem eorum

les efficiunt ad phiaz hypo. aut erat d' prio gra
du hoim et g potuit p se ipm sciam inuenire p
logica na lem logica artificialē. Ad fm dcm
ē q tales nō hnt logica nisi naturalē q inest eis
a natura vl' s'uetudinal' quā didicerūt in foro
et g arguūt v'sualr' r' impfecte. Ad terciū di
cendū q dās formā dat pna formā fm aptitu
dinē r' potentā formalē sed nō fm actum.
Primū pz qz dat vires naturales qb' hō p't vir
tutes ad ipsi. Scdm pz qz necariū ē eas q/
rere p studiū et opa virtuosa. Et sic Bee. in li
bro d' p'so. phie recitādo oppinōz platois di
cit Si platois musa v' p'lonat qd' h'sqz discit
imemor recordat qz plato illi' erat oppionis.
q' oēs scie r' virtutes eēt qdā dona deoz.

Si dicas oēs effect' agētis tricausalr' pfecti re
cipit siml' pfectōz forme efficiēt' r' finis s'z ania
ē effect' cāe tricausalr' pfecte g siml' recipit illaz
eriplicē pfectōez et p pns ne dū habebit potē
tias qb' p't acq'rere scias s'z etiā hēbit scias que
sunt pfectōes finales potētiaz. Solucio aia
rōnal' nō p'us subsistit in suo esse creato quā sit
termi' g'ōationis. q' nimo vt dic' Aug' in crea
do infundit r' infundēdo creat. r' g' nō ē susce
ptiua hie' p'ficiētis potētiaz ad actū scdm. nisi
fm modū sui act' p'mi. s'z qz ipa' infundit cor
pori obliq'ro ab ordie directe subiectōis spūs
sub reo g' h'itua'r' deficient' r' remisse in bono si
nali sciaz actual' r' illā defectiua' resultatōz ve
ri r' boni vocāt peripotentia' semiaria sciaz.

Si dixeris replicādo aia est creata ad eo sine a
liq' medio g' recipit eē pfectissimū. s'z h' ē eē na
ture angelice g' d'z h'ie scias oēs actu sicut an
gel' qz pfecti' ē h'ie eē posse r' agere ppletū a cre
atione qz h'ie esse posse r' habitū solū semiarit.
Rūdet Al. mag. in libro d' hoie q' m'la reci
piūt esse imediate a deo s. celū terra materia p/
ma nō tū nobilissimū qz illud qd' recipit nō ē
tm fm p'tatez ei' a q' dat s'z eē facultatē recipiē
tis et g' nō sequit' ampli' nisi q' vniūq'qz reci
piēs imediate a p'mo eē recipit esse nobili' qd'
p't habere in tali gradu nature.

Terciumdecimū dubium est vtrūm
logica p aliquē modū insit aialibus brutis. Et
videt p'mo q' sic. qz aialia bruta arguūt r' sylo
gizant s'z talia nō pnt fieri sine logica g' hnt lo
gica. Maior pz d' cane vocato a d'no suo inter
quē r' d'nz mediat pons q' vadit p pontē r' n' p
aquā. Et s'lt' car' sylogizat quō possit h'ie pi
scem nō tangēdo flumēz. Scdo aialia bru
ta discernūt int' v' r' fallm int' pueniēs r' discō
nemiens bonū r' malū et h' nō pōt fieri nisi p lo

gica. Solucio q' nō qz nec logica naturalis
nec artificialis. a sufficiētū d'missione. Anis pz
qz logica fm interpretatōem vocabuli d' a lo
gos qd' est fmo et lexis qd' ē rō q'si duoz fmo
vl' rō. sed aialia bruta nō hnt rōez g' nō inest
eis logica. Scdo in natura nihil ē frustra.
s'z si aialia bruta hnt logica illa eēt frustra. g'
nō hnt ea. Maior. pz qz deus et natura nihil
faciūt frustra. Maior pbat qz logica naturalis
ordinat' in artificiale et artificial' ordinat' ad
alias scias sed aialia bruta nō pnt h'ie sciaz g'
Etiā logica natural' ē quedā abilitas discerne
di inter verū r' fallm sed aialia bruta nō discer
nūt inter verū r' fallm g' nec valet si dicat aia
lia bruta arguūt impfecte et si nō pfecte. qz oē
impfectū reducūt ad pfectū si ergo habēt logi
cam impfecte pnt etiā arguere pfecte sed h' ē fal
sum. Tercio animalia bruta nō arguūt. nec
sylogizant qz in omni sylogismo et argumen
to sit discursus ab antecedēte ad pns sed anima
lia bruta nō pnt sic discurrere. qz discurrere est
opus rōnis vt pz p ysaac p'm dicentē rō ē vir
tus discursiua faciens currere cām incausatur.

Quarto in omni argumēto oportet fieri col
lationē siue p'patōz ant'is ad pns sed tal' p'pa
tio solū spectat ad rōem g' nō puenit brut' aia
libus qz anqz delusio inferatur oportet vni' alte
ri p'pare fm aliq'ā habitudinē. Quintū pz
ex virtute vocabuli qz d' argumentū quasi ar
guens mentē sed aialia bruta. nō hnt mentē g'
nō faciūt argumēta g' n' sylogizant ergo nō di
scernūt int' v' r' fallm. quia verū r' falluz sunt
subiectiue in aia ergo iudex verū r' falli ē sol' in
tellect' p'na. pz qz null' iudicat d' sibi ignot' g'
iudicās int' verū r' fallm cognoscit vtrūqz r' tle
est solū intellect'. Ad obiecta inoppositū ad
p'mū ē d' d'm q' op' tale nō fit p virtutē intel
lectiua' sed p virtutē sensitiua'. puta fantasiaz p/
prie dicat' v' estimatiua'. Et s'lt' mō d' d'm ē ad
secundū. Si dicas videm' araneā terere te
lā p eundē modū p'prietū modū distinctū
a modis pueniētib' hoib' g' hnt. bruta di
scursum. Solucio hoc n' puenit eis p' h'itū intel
lectiua' et p' discursuz s'z puenit eis p' naturalē in
stinctū vñ pot' a natura agunt' qz agant quō
etiā dicimus q' ois hirundo eodē mō edificat.

Quartumdecimū dubiū est an logica
sit pars phie. Et videt p'mo q' non. qz tm tres
sunt ptes phie s. phica math. et metha. r' nulla
istaz ē logica g' logica nō ē ps phie. Maior
pz p' phm. vi. metha. Et rōe sic qz ois phia l' ē
d' pcept' cū motu i' mā sensibili fm esse et rō/
nem r' sic est phica vel r' conceptus cum motu

bruta nec hnt loyos
naturalē nec artificialē
quod pz multo p' b' g'
p'ma

plato d' d'ida
ad hoc nobis d'at' q'
fmo vt multo nobis
voluntate p'm d' d'ida

Tercia
Maor p' b' g'
Quarta

Quinta
Et dicitur q' rōnes p' h'ar
hanc q' loyos p' p'ta
m'lt' m'lt' brut' p' d' l'
ra i' p'fecta aliq' modo
mag' brut' q' rōnes
q' p' b' g' v' d' q' p'
h'na' h'ne. qz loyos p'
ta nō mag' brut' q' m'
loyos i' p'fecta q' i' p'fect'
loyos i' p' p' et s' b' m'
v' p' p' p' h' h' g' r'

replem

et materia sensibili fm eē z nō fm rōnem . z sic sic est mathe. vel est d illis que nullo mō accipiunt motū z materia sensibile sed vtroq; modo sunt abstracta z sic est metha. et nō pōt dari q̄r um membrū puta q̄ aliqua phia esset cū m o / tu z materia sensibili fm rōem z nō fm esse. qz tō indicat qd est esse rei q̄ si rō ē accepta cū ma / teria sensibili ḡ et esse.

Solutio qz logica tradit modū quo acquirif omis phia ergo ne / cessario ē nec phie qz id p qd acquirif ois phia nō debet nec pōt esse extra intētiōē phie.

Ad obiectū inoppositū ē dicendū q̄ phia accipit duplr. vno generaliter z sic fm dnm alberthū dr̄ que ois amirabilis docet p̄phen / dere veritatē fm modū fm quē possibile ē p̄ hēdere eā ex p̄p̄is p̄ncipis eius qd amirat.

Et hō accipiedol eā phia diuiserunt eā i tres par / tes. s. in phicam generalr̄ dictā in ethica gene / raliter dictā z in rōnalem.

Sub phica ḡnā lit dicta p̄phēdebāt scias reales. s. naturalē phi / losophiā q̄ pp̄rie vocat phica mathe. z metha. z sub ethica ḡnāliter deā p̄phēdebant tres sciē / tias morales. s. monasticā q̄ p̄m̄r ethica dr̄. yco / nomicā z politica sive ciuilē. sub rōnali vero p̄phēdebāt . ḡmaticam. logicā et rethoricā.

Alio accipit phia pp̄rie z sic fm yfiderū. ij ethymo. dr̄ diuinatū humanarūq; rez inq̄tū homi possibile est pbabilis scia. Et diuidit in inspectatiuā z actualē.

Inspectatiua dr̄ qua sup gressa visibilia et de diuinis aliquid z cele / stibus p̄templamur eaq; mēte solū mō inspi / cimur que corporē supgrediuntur obtutum.

Et diuiditur in naturalē doctrinalē z diui / nalem naturalē dr̄ vbi vnu^o qz rei natura di / scuntur et vnu^o qz hys visibus reputat in q̄ / bus a creatore diffinitū est nisi forte cū volun / tate dei aliqd miraculū puenire mōstrat. Do / cetrinalis dr̄ q̄ abstractā cōsiderat q̄ntitatē . Et diuidit in q̄tuor p̄tes. s. in arithmetica i mu / sicā geometriā z astrononiā d̄ quib^o supi^o in / sufficiētē reclaratōe dcm̄ est.

Diuinā dr̄ q̄ ineffabilem naturā dei aut sp̄iales creaturas ex aliqua p̄te p̄fundissima qualitate differit.

Actual dr̄ illa q̄ res p̄positas suis opatōib^o ex plicat.

Et diuidit in tres p̄tes. s. in morales dispensatiuā et ciuilē.

Moralis dr̄ p̄ quaz viuēdi mos honestus appetit z honesta z in / stituta ad virtutē tendētia p̄parant.

Dispē satina dr̄ cū domesticaz rez sapiēter ordo di / sponit.

Ciuis dr̄ p̄ quā tori^o ciuitatis vtili / tas admīstratur.

Ex quib^o p̄tes q̄ logica nō est ps phie sp̄aliter dicte qz sub p̄dicta diuisiōe nō p̄tinet ḡ dicit dñs alberthus q̄ dicētes lo /

gica p̄tem eē phie. z nō eē sibi i iuuicē nō p̄radi / cunt qz intētiōz suā ad id eē eodē modo sum p / tum nō referūt qz dicētes logicā nō esse p̄tem phie accipiūt phiam sp̄aliter dicētes hō eā eē p̄te phie accipiūt eam generalit.

Quo fm ali / os diuidit p̄ma sui diuisiōe in practica z spe / culatiuā.

Practica in actiūā z factiūā.

Acti ua in ethica sive monasticā. yconomia z politi / cam sive ciuilē. factiua vero in septē artes me / chanicas d̄ q̄bus supius etiā dcm̄ est.

Phia ve / ro speculatiua diuiditur in p̄ncipalē z amini / culatiuā.

P̄ncipalis diuidit in tres scias. s. in metha. z mathe. z phicaz.

Aminicularis in gramaticā logicā z rethoricā. z ita satis mani / feste patet logicā esse phie p̄te ḡnāliter dicte.

Sextumdecimū est vtrum logica sit speculatiua vl̄ practica.

Et videt p̄mo q̄ sit pra / ctica et hoc ex p̄te obiecti qz illa scia ē practica que est d̄ reb^o a nobis opabilibus sed sic ē d̄ lo / gica ḡ est practica.

Maior est phia. v. metha. **Ma**ior p̄bat qz cōsiderat de argumētatiōe z ei^o sp̄ibus sed illa fiunt a nobis.

Et cōfirmatur qz logica ē de secundis intētiōib^o cui^o mo di / sunt genus sp̄es d̄ia pp̄riū et accūs.

Sed ta / les expēdent a n̄ro intellectu. qz vt dicit auerro / is intellectus agēs ē qui facit vniuersalitatē in reb^o.

Sedo p̄bat idē ex p̄te finis sic quia finis logice ē diffinire diuidere z p̄ a falso di / scernere. ḡ est practica p̄na p̄bat p̄ phm̄. v. me / tha. dicentē q̄ finis practice est opari.

Ter do ois ars est practic^o habitus logica est ars ḡ est practica.

Maior p̄bat. qz ars est recta rō re / rum a nobis factibiliū p̄tes. vi. Eth. ergo ē ha / bitus peactic^o.

Maior p̄bat p̄ pe. hyl. dicentē dyaletica ē ars arcū sciaz.

Quarto om / nis sciētia est speculatiua vel practica sed logi / ca nō est speculatiua ergo est practica.

Maior p̄bat. qz tm̄ tres sunt scie speculatiue. s. phica metha. z mathe. sed logica nō est aliq̄ illaz er / go nō est speculatiua.

Solutio est scia specu / latua. **Qd** p̄bat autoritate. z rōne.

Autouta te dñi alberthi magni qui nicomēto vocat eaz sciam p̄templatiuā.

Sed p̄templatiuū idē est q̄ speculatiuū.

Rōne p̄bat sic qz scia specu / latua z practica distinguuntur ex p̄te duoz scz ex p̄te finis et ex p̄te obiecti.

Ex p̄te finis qz illa scia est practica cuius finis est opari. opari in / q̄ p̄formiter ad rectā voluntatē z sic opari bo / nū **Sz** finis logice nō est hō opari ergo nō ē logica practica.

Ex p̄te obiecti etiā onditur quia scia dr̄ practica q̄ est ex opabilib^o a nobis opatōe extrinseca sed logica nō h̄mōi ergo nō ē practica et p̄ p̄ns est speculatiua.

Maior p̄bat

ph. d. p̄. d. d. d.

ph. d. p̄. d. d. d.

practica p̄
phm̄ p̄m̄
h̄m̄ p̄m̄
p̄. d. r̄ q̄
h̄m̄ m̄t̄
q̄d p̄perul
p̄
p̄ncipalē
finit 2 p̄nc

Quia logica est de argumentatione et de p[ro]p[ri]o
eius et p[ro]p[ri]etate que in sunt argum[en]tationi
no[n] p[ro] nos sed p[ro] p[ro]p[ri]a p[ri]ncipia ita q[uo]d nos no[n] su
mus essentialis cause talia p[ro]p[ri]etate sed ha
bent p[ro]p[ri]as causas et p[ri]ncipia alia a nobis q[uo]d
no[n] est p[ro]p[ri]a p[ri]ncipia est nota q[uo]d scia p[ro]p[ri]a est
de illis q[ui] p[ro]p[ri]etate a nobis dependit sicut pat[et] de
yconomica que est d[omi]ni regimie domi[n]i q[uo]d p[ro]p[ri]etate de
pendet a nob[is] ita q[uo]d adesse qua[m] q[uo]d ad bonitate a[n]i
p[ro]bat q[uo]d si nos esse[m]us cause p[ro]p[ri]etate que co[n]
siderant in logica tunc essent tales p[ro]p[ri]etates.
in p[ro]p[ri]e nostra. et p[ro]p[ri]e variari s[ecundu]m voluntatem
n[ost]ram q[uo]d manifeste est falsum e[st]. **Tercio** etiam
p[ro]bat q[uo]d si logica esset p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a ex eo q[uo]d est de
argum[en]tatione et p[ro]p[ri]etate q[ui] sunt a nobis tunc
p[ro]p[ri]a rone musica et arithmetica e[ss]ent scie p[ro]p[ri]a
ce p[ro]p[ri]a e[ss]et salu[m] q[uo]d ille sunt mat[he]m[atic]e que sunt spe
culatiue p[ro]p[ri]a p[ro]bat q[uo]d musica tractat d[omi]ni numero
sonoro q[ui] fit a nobis et geometria d[omi]ni figuris que
simil[ite]r describunt a nobis. Constat aut[em] q[uo]d nos
possum[us] describere triangulu[m] et alia figuris.
Ad obiecta in oppositu[m] ad p[ri]mu[m] e[st] dicendu[m]
q[uo]d h[uius] argum[en]tatio fiat p[ro]p[ri]e a nobis t[ame]n p[ro]p[ri]e
nos et extra nos h[ab]et sua p[ri]ncipia. q[uo]d argumen
tatio illa resoluitur in p[ro]p[ri]es et p[ro]p[ri]os in
terminos tanq[ua]m in p[ri]ncipia et t[ame]n resoluit ad nos
tanq[ua]m ad p[ri]ncipia. Et eode[m] mo[do] d[omi]ni e[st] ad p[ro]p[ri]e
matione q[uo]d licet sede[m] intendentes que in logica
p[ro]p[ri]etate considerant p[ro]p[ri]e a nobis dependeant t[ame]n ori
ginaliter h[ab]ent e[ss]e a reb[us] q[uo]d p[ro]p[ri]e q[uo]d nemo dicit q[uo]d
homo est gen[us] et suba sp[eci]es et g[ener]alia omnia que in lo
gica p[ro]p[ri]etate e[ss]e nos h[ab]ent sua p[ri]ncipia. Nos
enim no[n] possum[us] facere q[uo]d v[er]is affirmatia et p[ro]p[ri]e
laris negatiua p[ro]p[ri]etate simpl[ite]r. Simil[ite]r nos
no[n] possum[us] facere q[uo]d ex p[ro]p[ri]is p[ro]p[ri]etate fiat
bon[um] sylogism[us]. **Ad** sc[on]d[u]m d[omi]ni q[uo]d finis lo
gice p[ro]p[ri]e no[n] est op[er]ari extrinseca op[er]atio et vo
luntatis. sed op[er]atione intellect[us]. Praxis eni[m]
ut dicit doctor subtil[is] est op[er]atio alteri[us] poten
tie q[uo]d intellect[us] natural[is] posterior intellect[us]one
nata elici p[ro]p[ri]etate rone recta ad h[uius] ut sit recta.
Speculatio s[ecundu]m e[st] op[er]atio intellect[us] ad ni
hil aliud ex gen[us] p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate final[is] ordinata
diffinire aut[em] diuidere et discernere s[ecundu]m a falso.
no[n] ordiant ad aliq[ui]d extra gen[us] co[n]t[em]plationis
nec etia[m] finis logice docetis e[st] diffinire diuide
re ut s[ecundu]m a falso discernere s[ecundu]m pot[est] e[st] scire diffi
nire diuide et sic de alijs. Et q[uo]d p[ro]p[ri]e q[uo]d scia n[on] d[omi]ni
p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]e q[uo]d op[er]atio p[ro]p[ri]e q[uo]d ordiat
ad bonu[m]. Et g[ener]a[li]t[er] d[omi]ni p[ro]p[ri]e in. vi. ethico. q[uo]d veritas
intellect[us] speculatiui e[st] veritas absoluta s[ecundu]m veritas

intellectus practici e[st] veritas esse. i. co[n]cordie se
h[ab]et appetitui rone intellectio. Existis etia[m] tra
hi pot[est] q[uo]d nedu[m] logica docet sed etia[m] v[er]es e[st] pe
culatiua. q[uo]d finis logice v[er]itatis e[st] scire diffini
re diuidere et veru[m] a falso discernere malis scie
tijs. **Sed** forte obicit aliq[ui]s logica subser
uit scientijs moralib[us]. **Sed** ille sunt p[ro]p[ri]e
ergo logica etiam videtur esse p[ro]p[ri]a. Ad q[uo]d
dicenduz est q[uo]d duplex est finis in scientijs mo
ralibus. Quidam est finis intrinsecus qui e[st]
scire et cognoscere bonu[m] pura qualibet virtute
ut liberalitate et p[ro]p[ri]a et q[uo]d ad illu[m] logica sub
seruit scientijs moralib[us]. Ali[us] e[st] finis extrinsec[us]
qui est op[er]ari bonu[m] et quo ad illu[m] n[on] subseruit dya
lectica morali p[ro]p[ri]e. **Ad** t[er]ciu[m] dictu[m] e[st] su
pra q[uo]d ars accipitur dupl[ite]r. Uno[us] sp[eci]aliter et sic
est recta rone rerum a nobis factibilium et e[st] ha
bitus p[ro]p[ri]etate. Alio mo[do] accipitur generali
ter et sic est collatio pluriu[m] p[ro]p[ri]etate in vnu[m] fine[m]
tendentiu[m] et hoc mo[do] vnu[m] et id e[st] habitus p[ro]p[ri]e di
ci ars et scientia. **Ad** quartu[m] est dicendu[m]
ad minor[em] q[uo]d t[ame]n tres sunt scie[ntie] speculatiue rea
les sed logica no[n] est speculatiua realis sed rone
nalis et amunicularis. **Un** sup[er]ius in d[omi]ni
sione p[ro]p[ri]e dictu[m] fuit q[uo]d speculatiua diuiditur
in speculatiua p[ro]p[ri]etate et amunicular[em] cete
ra que circa hanc questionem dicenda e[ss]ent p[ro]
lixius circa antedentia tractatus Pe. hyspan[us]
inuenies.

Septimidecimum dubiu[m] est utrum
logica sit de secundis intentionibus a diuinitate
primis. **Et** videtur p[ro]p[ri]e q[uo]d non quia logi
ca est de decem predicamentis et quinque vni
uersalibus. sed decem predicamenta non sunt
intentiones secunde sed prime. et similiter q[uo]d
q[uo]d vniuersalia igitur. et. **Et** confirmatur
quia logica est de eo quod predicatur et diffi
nitur in ea. Sed secunde intentiones no[n] pre
dicantur. nec diffiniunt sed prime igitur e[st] p[ro]p[ri]e
cipaliter de primis q[uo]d secundis. Minor p[ro]p[ri]e
tur quia illud diffinitur cui couenit diffinitio
sed illa couenit primis intentionibus igitur
ille diffiniuntur. Etiam ille predicantur quia
non dicimus homo est genus sed homo e[st] ani
mal. **Sed** sic Scientia considerans subie
ctum et eius p[ro]p[ri]as passiones principaliter
considerat subiectu[m] qua[m] eius p[ro]p[ri]a passiones
sed secunda intentio respectu prime se habet p[ro]
modum passionis et prima per modum subie
cti. igitur principaliter consideratur p[ro]p[ri]a intentio q[uo]d
scia. **Solutio** sic q[uo]d p[ro]p[ri]e auct[orit]e et ratione

Ab h[uius] i[n]uoluntate p[ro]p[ri]e a m[er]ito
no[n] laudantur nec p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e

In moralib[us] sine p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
op[er]ari vero multu[m] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e

Finis e[st] duplex ex[tra] p[ro]p[ri]e
quod lora p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e moral
no[n] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e

Nulla ars dicit in lora
et ut dicitur p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e

Loq[ui] 2 de sc[on]d[u]m d[omi]ni
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e

Quid m[er]ito e[st] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e

Ad d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni d[omi]ni
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e

Ad d[omi]ni p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e
p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e

Centio p[ro]p[ri]e

Quid e[st] p[ro]p[ri]e

Speculatio

115
Xmas. Amene

¶ Prima intentio est p[ri]maria et essentialis.

Quia p[ri]mo p[ri]ncipio p[ri]mo p[ri]ncipio

Quia p[ri]mo p[ri]ncipio p[ri]mo p[ri]ncipio

¶ Prima est quod p[ri]mo p[ri]ncipio
¶ Et ad idem est auro-
tas cōmentatoris sup tertiū de aia dicentis se-
cunde intentiones sunt inuete. qz omē qd scit
aut scitur p pncipia p[ri]ncipia et p[ri]ma sicut in sci-
entis pncipalib[us] aut p cōia que sunt dupli-
cia vel realia vel intēcionalia. metha. pcedit p
cōia realia. logica p cōia intēcionalia que dicit
phūs. uti. metha. q circa idē sunt dyalectica me-
tha. et sophistica. licet diuersimode de eo dē tra-
ctetur igitur est de secundis intentōib[us] logica.
¶ In omnibus pbaf sic p[ri]mo qz artifex rōnalis
habet p[re]siderare ea q regulant et dirigunt intel-
lectū sed intēciones sedē dirigunt intellectum
in pcedēdo de noticia notri ad noticia. incogni-
ti g logica debet esse de secundis intēcionib[us] p[ri]nci-
paliter. ¶ Ad obiecta in oppositū ad p[ri]mū
est dicendū q. licet logica sit d[omi]nā p[re]dicamentia
que sunt entia realia tñ nō p[re]siderat eam hōmō
sed inquantuz substāt intēcionib[us] sedis. ¶ Cōn-
derant em̄ quātitas et qualitas et alia inquan-
tū sunt genera generalissima fundāria cathe-
goriaz p[re]dicamentalem ¶ Ad p[re]firmatōz ē di-
cendū q secunda intentio diffinitur et nō p[ri]ma
in logica et nō est inco[n]ueniens q aliud diffi-
niatur et alij diffinitio attribuat in logica. qz
secunda intentio est qdā ens respectu et debi-
le supponēs hoc ē verā reddēs diffinitōz p[ri]ma
intentione et sic secda intentio diffinit et dif-
finitio p[ri]mē intentioni atribuitur ¶ Ad scōz
dicendū ē q secūda intentio et p[ri]ma nō habent
se sicut subiectū et sua p[ri]ncipia passio sed potius
sicut fundamentū et suū fundatū vel dicendū
q secda intēcio et p[ri]ma p[ri]ncipia d[omi]nā pl[ur]. ¶ Uno
inter se absolute et sic p[ri]ma est q p[ri]ma intēcio ex q
plus habet d[omi]nā est p[ri]ncipalior. ¶ Alio
p[ri]ncipia p[ri]ncipia p[ri]ncipia p[ri]ncipia p[ri]ncipia
qz in scia logica p[re]siderata et sic dicendū est q
secunda intēcio ē p[ri]ncipalior p[ri]ma ex q em̄ lo-
gica ē scia rōnalis et secūda intēcio est ens rōis
ipa erit p[ri]ncipalior p[re]siderata in logica.
¶ Octauū decimuz dubium est de diffi-
nitione et diuisione secūde intentionis. ¶ Ad
qd dicendū est qd intentio fm gramaticos de-
ruat a verbo intēdo. dis. cere. qd habz inten-
tum in suppino a quo mutādo v in i et adden-
do o fit intētio et cū sit nomē verbale g est equi-
uocū ad tria. quia p[ri]mo d[omi]nā actio intēderis.
Secdo dicitur res intēta. Tercio dicitur illud
quo aliquid intenditur et hoc mō accipit in p[ro]-
posito. ¶ Et diffinitio dōmisio albertho. sic est in

tellectio rei qua intellectus tendit in rez. Et di-
uiditur p[ri]ma sui diuisione in p[ri]mā et secūda
¶ Prima intentio est p[ri]maria. et essentialis.
pceptus qua intellect[us] intelligit essentiā rei ab-
solute. i. sine relatione ad vnū vel ad multa.
In qua diffinitōne quatuor tanguntur. P[ri]o-
cā formalis cū d[omi]nā pceptus quo ponit loco ge-
neris ¶ Secdo cā mālis cū d[omi]nā rei. ¶ Tercio
efficiens cū d[omi]nā quo intellectus intelligit. Et si-
nalis cū dicit quidditatez rei. ¶ Secda vero
est secūdaria et accētalis rei pceptus quom-
tellectus intelligit aliquid cētice sup addituz
sicut esse in plurib[us] vel in vno solo que nō sūt
de p[ri]mario intellectu rei et nulla etiā tangunt.
quatuor que admodū in pcedēti ¶ Et hoc ex-
empla sunt vt homo azim^o leo. sunt noia p[ri]ma-
rū intentionū et genus spēs d[omi]nā. x. nomia se-
cundarū intentionū sūt ¶ Et diuidit p[ri]mā
intentionē fm diuisionē opationū intellect[us].
¶ Quia qdam ē simplex respiciēs p[ri]mā opatō-
nē intellectus vt aial homo rōnale risibile al-
bum. Et huic correspondet. secda simplex. vt
genus spēs d[omi]nā p[ri]ncipia accidēs. ¶ Secdo ē in-
tentio p[ri]ma p[ro]posita respiciēs secdam opatōem
intellectus sicut homo currit hō disputat. Et
huic correspondet intentio. secda p[ro]posita vt ora-
tio p[ro]posita enūciatō. Tercio intentio p[ri]ma ma-
gis p[ro]posita vt omē aial est suba. omis homo ē
animal g omis homo ē suba. Sortes currit pla-
to currit g omis homo currit. Et istis corre-
spondent hec intentiones syllogism[us] et inductō
que elaborant p[ro] tertiā opationē intellectus.
¶ Si dicas omēs intentiones sunt simpli-
ces g ista diuisio intentionū p[ri]marū et secūda-
rum nō valet. ais pbatur qz omnes intentio-
nes sunt in simplici suba aie g sunt simplices
quia omne qd recipitur ad modū recipiētis re-
cipitur. Ad qd dicendū q intēciones relate ad
intellectū sunt simplices sicut intellee[us] sim-
plex est. Sed relate ad res quarū quedā dicitur
tur simplices quedā p[ro]posite sicut est p[ro]ponibi-
litas in re dicitur p[ro]posite vel magis cōpo-
site put posterus patebit.
¶ Decimum nonum dubium est vtum
logica sit vtilis et necessaria. ¶ Et videt p[ri]o
q non. qz omnis scientia est bonoz honorabi-
lum sed honestū et vtile ex opposito distingū-
tur g logicā nō ē vtilis. Maior est phi p[ri]mo
de aia. mior pbatur. qz ex appposito diuidit bo-
nū ¶ Secdo sic si logica esset necessaria hōmō
aut esset sibi necessaria vt p[ro] eam efficeret scia ē
aut bon[us]. Sz p logica hō nō efficit scia ē neqz

¶ Prima intentio est p[ri]maria et essentialis.
pceptus qua intellect[us] intelligit essentiā rei ab-
solute. i. sine relatione ad vnū vel ad multa.

¶ In qua diffinitōne quatuor tanguntur.

¶ Et hoc exempla sunt vt homo azim^o leo.

¶ Et diuidit p[ri]mā intentionē fm diuisionē opationū intellectus.

¶ Uno inter se absolute et sic p[ri]ma est q p[ri]ma intēcio ex q plus habet d[omi]nā est p[ri]ncipalior.

¶ Alio p[ri]ncipia p[ri]ncipia p[ri]ncipia p[ri]ncipia p[ri]ncipia

¶ Octauū decimuz dubium est de diffinitione et diuisione secūde intentionis.

¶ Et diffinitio dōmisio albertho. sic est in

¶ Octauū decimuz dubium est de diffinitione et diuisione secūde intentionis.

bonis ergo non est homi necessaria. Quia sci-
entia nostra cāta est a rebus. sed logica nō do-
cet aliquas res. ymmo solū rez intēctōnes q̄ p
logica nō efficit hō sciens nec etiā bon⁹. qz ta-
lis sit p̄scias morales que tractāt d̄ virtutib⁹
quib⁹ mediātib⁹ aliqs efficit bon⁹. **Tercio**
illud nō est necessariū qd̄ est a nobis ⁊ a n̄avo
luntate sed illa que docet logica sunt a nob er/
go nō sunt necessaria. **Adior** est manifesta
qz volūtas nostra est libera q̄ pōt velle hoc vl
illud. **Mior** p̄tz ex dicitis supius qz est de
secūdis intēctōib⁹ adūctis p̄mis scde inten-
ctōnes fiunt a nob. **Quarto** si logica esset
necessaria h̄ eēt ad habendū modū sciendi sed
hoc nō ergo non est necessaria. **Mior** pbatur
qz modū sciēdi hz quilibet sibi inditū a natu-
ra ex hoc q̄ rōalis est vt dicit auctēna. **Qui**
to necessariū est illud qd̄ nullo modo pōt alit
se h̄re et qd̄ nullā hz cām ad quā dependet ⁊ so-
lū illud est cā p̄ma g⁹ logica nō est necessaria.
Solutio qz vt dicit boet⁹ in suis topicis q̄n-
tum ad aliquā sui p̄tem est inq̄sitiva siue inue-
ctiva aut vt greci dicunt analectica siue resolutō-
ria sed ex p̄te vtriusqz p̄tis ē vtilis et necessaria
ergo. **Mior** pbatur p̄mo de ea inquantū ē in
quisitiva siue inuēctiva. **P̄rio** ex mō p̄cedendi in
acq̄sitione cuiuslibet scie qz ip̄sibile est habe-
re sciam nisi sciatur ex q̄bus et qualib⁹ p̄ncipi-
is. et quo mō inq̄sitōis sit p̄cedendū hoc autē
docet logica qz dat modū argumētandi i omī
scientia. **Secdo** oñdit ex p̄te qd̄ ē scire. qz
cū scientia sit habit⁹ p̄clusionis p̄ demōstratō-
nem acq̄situs optet illud qd̄ est scibile p̄ demō-
stratōne p̄cludi. sed ip̄sibile ē h̄re demōn-
stratōis noticiā sine logica. **Scdm** p̄tz qz vti-
lis sit ex ea parte qua iudicaria est qz docet re-
soluere scibilia in p̄ncipia tā p̄sequenti q̄ p̄se-
quētie tali autē mō h̄etur scia ergo est necessa-
ria p̄pter qd̄ dicit albertus eā etiā esse vtilēz
ad felicitatē p̄templatiuā siue naturalē sic p̄tz
ex diffinitōe sua quā dat de ea dicens Logica ē
que a fantasīs que apparent. ⁊ nō sunt liberat
errores dānat falsitates oñdit ⁊ in oib⁹ lumē
recte p̄replatōis p̄bet p̄pter que dicit idē qz ig-
norātes logica p̄panit igni p̄burēt et. nescienti
se p̄burrēt lz em̄ ignorās logica aliqd̄ sciat ne-
scit tñ se nescire exq̄ ignorat q̄l̄r debeat p̄radi-
cētib⁹ obuiare et g⁹ nec suū nec alterius depre-
hendūt errozē p̄p̄ qd̄ d̄t alphora. qz ip̄a logica
est q̄i pond⁹ ad equilibrū rōis oē scibile redu-
cens ⁊ h̄ p̄cipue q̄ ad p̄tē iudicatiuā. **Qz** sic in-
statera artificiali illud qd̄ pōderat̄ adequatur
mensure fm̄ directū caluz equilibrū supra li-

Qz dicitur sup̄ h̄ d̄t
neā ad cutus extremitates p̄det ponderabile.
⁊ q̄n̄ mensura causat angulū rectū sup̄ eundez
tunc h̄etur certitudo pōderabilis indubitāter
Ita p̄ similitudinē in statera rōnis dū scibile cō-
tra sua p̄pria p̄ncipia ponderatur qd̄ docz ps
iudicatiua tunc certitudo scibilis habetur.
Ad obiecta inoppositū ad p̄mū ē dicendūz qz
vtilē accipitur dupl̄r vno p̄ eo qd̄ est appeti-
bile nō p̄pter se sed solū in ordine ad aliō bo-
nū p̄sequēdum sicut p̄cio amara p̄pter se non
appetit̄ sed p̄t̄ sanitatē et h̄ modo vtilē d̄t
stinguitur p̄tra honestū. qz bonū honestū sua
p̄pria vi nos trahit et sua p̄pria dignitate al-
licit et h̄ mō accipiēdo vtilē logica nō d̄t vti-
lis. **Alio** accipit̄ vtilē qd̄ licet ad p̄sequēdū
aliqd̄ bonū valeat tamē vltra hoc ex se ⁊ in se
etiā hz rōem boni et appetibilis ⁊ tale vtilē n̄
distinguitur cōtra bonū honestū. **Ad** scdm̄
dicendūz ē qz logica ē nob̄ necessaria vt p̄ eā ef-
ficiamur sciētes qz nō solū in se est scia sed etiā
est introductoria in als scias. **Ad** ip̄roba-
tōem d̄m̄ ē qz logica vtiqz causat a reb⁹ ip̄sis
que in logica p̄siderant̄ lz p̄cedit qz nō cātur a
rebus nature quēadmodū scie alie naturales.
Ad terciū dicendū est qz illud qd̄ est a nob
p̄pletine ⁊ originaliter a rebus bene pōt esse ne-
cessariū ea necessitate que requirit̄ ad sciam.
Ad p̄batōem vero mioris dicendū qz quis se
cūde intēctōnes sint a nob̄ cōpletie tñ originalr
et inchoatiue sunt a reb⁹. **In** cui⁹ signū nullū
d̄t qz hō est sp̄s subalterna vel gen⁹ generalissī-
mū vñ lz a nob. causent̄ et fiāt. extra nos tñ et
p̄ter nos h̄nt̄ sua p̄ncipia a q̄bus h̄nt̄ suā neces-
sitatē. **Ad** quartū ē dicendū qz logica ē ne-
cessaria ad habendū modū sciēdi artificialr lz
mod⁹ sciēdi naturalis sit nobis a natura in-
ditus quēadmodū supius dicitū fuit. **Ad** vlti-
mum dicendū qz necessariū d̄t multis mo-
dis. **Uno** dicit̄ illud necessariū quod nullo
modo potest aliter se habere et quod nullo mo-
do est contingens. vel possibile ita qz nullā ha-
bet causam a qua dependet et hoc modo soluz
ens primū est necessariū. **Alio** mō d̄t aliqd̄ ne-
cessarium respectu alteri⁹ sine quo aliquid nō
pōt esse et isto modo cibus et potus dicunt̄ ne-
cessaria aial. **Tercio** mō aliquid dicit̄ ne-
cessariū qd̄ habet p̄ncipia et cās respectu quo-
rū nō potest aliter se habere et hoc mō nō solū
logica. sed quelibet scientia est necessaria.
Quarto dicitur necessarium ex suppositio-
ne alicuius finis tñ et illo modo scientia d̄t
multis modis necessaria. **Primo** modo dicitur
necessaria propter indigentias supplēdas

Ad obiecta inoppositū

Vtilē cō Similit̄

Quandū intēctōes cōp̄-
tē fuit a nobis tamē
cōtra nos h̄nt̄ suā p̄-
cipia

Necessariū cā mult̄qz

pmo
et qz ens m̄ p̄ p̄t̄ et qz

Secundo

Tercio

Quarto

Scientia quā d̄t mult̄qz
necessaria

Necessariū d̄t p̄ter modū t̄m̄

et hoc modo necessariae sunt artes mechanice que re dicit philosophus primo methaphisice que habitus vite necessarii generis sacerdotum si idolo vacare dimissa est. Secundo dicitur necessaria propter regimen vite humane. ut scilicet actio hominis sit recta et bona tendens in optimum et ultimum finem vite humane et hoc modo necessaria est scientia moralis.

Tercio modo est scientia necessaria. ut per eam efficiatur homo sciens id est ut habeat cogniciones scibilem. Et tales sunt duplices quare quedam sunt principales quare quedam continentur per se in modo necessariae sunt scientie reales methaphisice thematicae et physice. **Alie vero sunt scientie introductorie ad scientias principales que non queruntur propter se principaliter sed propter alias scientias et iste vocatur amminiculatine ex quibus partem quod logica in se est necessaria et etiam necessaria necessitate finis siue ex suppositione eo quod non possunt alie scientie sine logica haberi.**

Ungesimū dubium est utrum argumentatio sit subiectum attributionis logice. Et videtur primo quod non quare anima est subiectum omnis scientie ergo non argumentatio nota probatur quare vniuersalis scientie est solū vniuersali subiectum. **Ans.** probatur quare omnis scientia est in anima tanquam in subiecto. **Secundo sic nulla argumentatio est subiectum logice ergo nec argumentatio nota tenet per legem subalternarum arguendo ab vniuersali ad indefinitam ans patet per inductionem.** **Tercio arguitur subiectum scientie debet esse propriū illi scientie in qua potest subiectum sed sic non est de argumentatione ergo argumentatio non est subiectum.** Maior patet quia subiectum non debet transcendere methaphisice istius scientie in qua ponitur subiectum. **Mior.** probatur quare omnes scientie vniuersales argumentatione. **Quarto subiectum scientie debet predicari de omnibus in scientia consideratis sed argumentatio non predicatur de omnibus in logica consideratis ergo non est subiectum.** **Mior.** probatur quare non predicatur de nomine et verbo que sunt partes argumentationis. **Quinto secundum dicitur magnum subiectum logice debet esse illud rōis in se** quo cuiuslibet ignoti noticia potest acquiri. sed per argumentationem non potest acquiri cuiuslibet ignoti noticia ergo non est subiectum. **Mior.** probatur quare per argumentationem acquiritur solū noticia ignoti completi non ignoti incompleti quod scitur per diffinitionem et diuisionem. **Sexto syllogismus est subiectum in logica ergo non argumentatio nota tenet.** quare vniuersalis scientie est solū vniuersali subiectum. **Ans.** probatur quare omnia que in logica considerantur reducuntur ad syllogismum cum syllogismus sit perfectissima species argumentationis. **Septimo secunda intentio est subiectum logice igitur non ar-**

gumentatio. nota tenet ut prius. **Ans.** probatur quare lupius dicitur est quod logica est de secundis intentionibus adiunctis primis. **Octavo ens rationis est subiectum in logica ergo non argumentatio nota est nota ans.** probatur quia logica tractat de entibus rationis cum propter hoc dicatur scientia rationalis.

Nono sic. Sermo est subiectum logice igitur non argumentatio nota est. **Ans.** probatur quia illud videtur subiectum a quo scientia denominatur. sed logica denominatur a sermone ergo sermo est subiectum. **Solutio sic.** Et hoc probatur primo auctoritate domini alberti magni et multorum aliorum.

Secundo rationibus sic quare logica principaliter intendit docere qualiter et per que deuenit denotata notitia ad notitiam incognitam ergo necessarium est quod sit de tali rationis instrumento quo possit acquiri cuiuslibet ignoti noticia. tale autem est argumentatio ergo ipsa est subiectum. nec instantia est de diffinitione et diuisione per quas acquiritur etiam notitia incognita quare diffinitio et diuisio etiam ad argumentationem reducuntur. quare diffinitio est medium demonstrationis. et diuisio referunt ad assignandum diffinitionem et sic tam diffinitio quam diuisio reducuntur ad argumentationem que est subiectum attributionis quod dicitur notiter quare subiectum accipit octuplī patet in hys metris. **Obiectum verna positum sub cuius quid inheret.**

Quod prius est copula propriū logicaliter infra. Quare simul ars heret bis sunt subiecta quaternaria. **Hoc autem ultimo modo accipit per subiectum attributionis quod sic diffinitur est quod communissimum in scientia consideratum. primo notum non transcendens methaphisice ad quod omnia in scientia considerata ordinem habent et attributionem cuius diffinitionis declaratio satis circa petrum hispanum patuit.**

Ad obiecta in oppositum dicendum est per ordinem. Primo ad primum quod duplex est subiectum scilicet inhesionis et attributionis. Anima est bene subiectum inhesionis. sed non est subiectum attributionis. **Ad secundum est dicendum quod non arguitur ibi per legem subalternarum. quare non sunt ille propositiones eiusdem subiecti cum mutetur suppositio personalis in simplicem sed iste sunt subalterne nulla argumentatio est subiectum et quedam argumentatio non est subiectum et sunt simul vere. **Ad tertium est dicendum declinando minorē et ad eius probationem dicendum est. licet omnis scientia vniuersalis argumentatione iam facta sola tamen logica docet ex quibus et qualibus debet consistere argumentatio. et ergo argumentatio non excedit limites istius scientie propter quod etiam dicitur fuit superius quod logica in se est specialis scientia sed in ordine ad alias est generalis et communis.****

Ad quartum dicendum est per declinationem maioris

x apud se x

Argumentatio est subiectum
tanti longe scilicet

Quemadmodum
solus

Est duplex in
notitia scilicet
et in modo
scilicet in
quodammodo
esse vel per
diffinitio
patet posse
etiam
in
diffinitio

subiectum
bene tenet
de re methaphisice
libri non est
frente

Quia non oportet subiectum predicari de omnibus in
scia consideratis ut de Albertus in libro d or
tu scienciarum sed sufficit q habeat quandam ana
logica redu ctionem ad ipm. Etiam no opoz
tet subiectum pdicari de omnibus in scia costi
deratis in recto sed sufficit q predicetur i obli
quo r hoc modo bene predicatur argumenta
tio de nomine r verbo dicendo. nomen est ps ar
gumentationis. Ad quintum ddm est qd
maior est falsa sed subiectum debet esse tale in
strumentum rois in logica quo cuiuslibet ig
noti ppleri qd est proprie ignotu potest acqui
ri noticia quia incomplexi reducitur ad com
plexum r instrumentum notificandi ignotuz
incomplexi reducitur ad instrumentum acci
piendi noticia ignoti complexi r instrumentuz
notificandi ignotu complexu est argumentario.

Ad sextum ddm e q triplex pot assignari
alicuius sciencie subiectum scz commune. tran
scendens. subiectum proprium attributonis. r ter
cio subiectu principalitatis. Primum est ens
ronis. Scdm est argumentatio. Tercium est
sylogismus qz no pot esse subiectum attribu
tois fm dominum Albertum. qz cum logica
fm eundem intendat docere modu accipiendi
noticiam incogniti. oportet q sit de huiusmo
di rois instrumento per quod cuiuslibet saltē
incogniti complexi posset acquiri noticia tale
aut non potest esse sylogismus qz omis sy
logismus est ab vniuersali vniuersaliter accep
to Sed in multis sciencijs non possum hoc
modo pcedere accipiendo noticia incogniti si
cut in rethoricis in qbus precipue locales at
tendantur habitudines in qbus per entime
mata concluditur ignotu quod queritur r silr
in qbusdam alijs. ut in singularibus in scien
cijs in quibus no possumus vri sylogismo sed
oportet vri inductione r exemplo. r ergo non
pr sylogism e subiectu attributonis sz bn pnci
palitatis inqstū e pncipalioz spes argumēta
rationis. Ad septimū ddm q scēde in
tentiones bn subijcuntur considerationi lo
gice. non sunt tñ scēde intētionēs subiecta at
tributionis qz no est scēda intentio ut hmōi i
strumentū tale per quod pr cuiuslibet incogni
ti accipi noticia nisi inqstū est argumentatio
Et p idē patet solutio ad octauū qz ens rōnis
ut hmōi nō ē tale rōis instrumentū p qd acq
ritur in cogniti noticia. Ad nonū ddm q b
mo nō est subiectū ppt eādē cām qz fmo fm
qhmōi non est designatiuis veri vel falsi. r q
non facit fidem de aliquo ergo non est instrumē
tum accipiendi noticiam ignoti incoplexi. nec

etiam semper denominatur sciencia a suo subie
cto sed qnqz a passione considerata in illa sciē
cia vel ab aliquo alio Nomen autem sumptuz
a sermone scilicet sermocionale non est. ppriū
logice Sed est pme sibi r alijs sciencijs scilicet
grammatice r rethorice pprio vero nomi
ne logica dicitur sciencia rationalis inqstū ē
consideratiua argumentationis q ē ens rōnis
Trigesimum primum dubium ē de
diuisione logice in suas partes. **Solutio** lo
gica diuiditur in veterem r nouam Logice ve
tus est que considerat de partibus argumēta
tionis sic n ominata qz partes sunt veterioēs
oro. Et diuiditur in duas partes quaz vna ē
de partibus propinquis argumentatōis Alia
de partibus remotis. Prima tradita est a resto
tele in libro pihermenias vbi determinatur de
enunciatiōne siue interpretatione Scda tra
dita est in libro predicamentoz Aristotel vbi
determinatur de simplicibus terminis r incom
plexis cui antecederet annectitur liber predica
biliū porphirij introductorius in libz pdica
mentoz. Logica noua dicitur que considerat de to
tali argumentatione. qz totū nouius est suis
partibus Et diuiditur in duas partes scz in
partem resolutoriam r inuentiuā qz resolutō
ria dicitur illa que docet resoluerē sylogismū in sua
pncipia Et illa diuiditur i duos libros quia
vl docet resoluerē sylogismū in pncipia forma
lia consequēcie vel contris Primum docet i li
bro ptoz. secundū in libro posteroz Inue
ntiua est que docet inuenire media inferendi et
probandi conclusionem vere vl apparēter Et
hec diuiditur in duas partes scz in dyaleticas
et sophisticas. quaz prima est tradita in li
bro topicoz. scda in libro elēchoz. **Ambas**
tamen istas logice partes pcedit logica vetus
tractans de partibus argumentatōis q sz phi
losophum in duobus libris est tradita scz pre
dicamentozum r pihermenias In libz autē
predicamentozum introductorius est liber por
phirij que ex greco fecit latinū victorinus ora
tor ut dicit ysidorus scdo ethimologiaz a q nūc
sumendum est exordiu **Sequitur textus**
BB 1.

Actore
Pora Suiduz
horren

Quam sit necessarium grisorozii et ad ea que est apud Arestorelez predicamentorum doctrinam nosse quod sit generis quid dicitur quod species quod proprium quid accens Et ad diffinitionem assignatoez Et oino ad ea que in diuisione vel demratoe sunt vtilia Ista ruz specularoe compediola tra ditionem faciens tetabo breuif velut introductois mo ea que ab antiquis deca sunt aggredi Altioribus quid questionib9 abstines simpliciores vo mediocriter coniectras Ad hoc de generibus et speciebus Illud qd de siue sibi stat siue in sol' nudis purisq intellecti b9 poira sit siue sibi scia corpalia an incorpalia Et vtz sepata a sensibilib9 an in sensibilib9 posita et circa ea costat ad dicere recusabo Altissim9 ei e hmoi negociu et maior9 eges inqstois Illud vero que ad modu de his ac de ppositi pbabilr antiqui tractauerut et horuz maxime perypotetica tibi nunc tetabo monstrari

Cum sit necessarium grisorozii et ad eam Iste est liber predicabilium porphirij q diuidit i duas ptes principales .s. phemiu et parte execu tiua que e ibi. Videtur aut. In phemio por tria facit. Prio reddit discipulos tenuolos Sec9 dociles Et tercio attretos Prio facit ondedo necessitate siue vtilitate istu libri Sec9 do facit ponedo modu pcededi q dz ee in troductorius Tero o ondedo difficultate istius libri pmi ibi. Tu sit necariu grisorozii. 2m ibi velut introductois mo. 3m ibi Altissimuz em e hmoi negociu et maior9 eges inqstionis Etia tagutur in parte phemiali qrtuor cae. p mo ca effiies q duplex e sez mouens et mota. Noues tagit cu dz grisorozii. qz ad illi9 instā cia huc libru ascpit Nota tagit ibi. cu dz tetabo in q intelligit por. La materialis tagi tur cu dz qd ge9. qd spes. Finalis addit. ad diffiom assignatoem etc. Formalis ho cu dz velut introductois mo Duo ad p9 dr. D grisorozii cu sit necessariu. i. nec e sp tibi. nosse

id est cognoscere deriuat em a noui qd h3 fluz pntis et pretri. qd gen9 qd spes qd dra qd pp um qd accens Ad pnta Brest. q no sur aliud q3 coordinatoes generu et specu h3 sb et sup et cu etia sit tibi necessariu nosse pdeā ad assignatoz diffiom. et oino ad ea q vtilia sunt induisioe vl etia demratoe ego tetabo breuif aggredive lud mo introductois h e mo introductorio ea q deca sunt ab antiquis. de qnqz vlibus facies tibi grisorozio in specularoe istaz rez ppediosa traditione p rāto. qz sp p acceptiones que sut qda mauductoes ducetes i noz. cia isto vlin

Tunc ibi altioribus In hac parte reddit por. discipulos attretos. on dedo difficultate istius libri Et diuiditur in tres partes principales In pma pte ont a qbus vlt se abstinere et de quib9 vlt loq in ista scia In scda parte enierat illa a qbus vult se absti nere In tercia parte ont q9 vlt imitari. scda ibi mor de generib9. tercia ibi Illud ho Quo ad p9 dr q ego por. su abstines me ab altiori bus qstionib9. h est qstionib9 difficultib9 istius scie coiectras mediocriter .i. me9 simpliciores id e faciliores questones sp q pnt ex pncipijs istius scie determinari

Tunc ibi Mor de: In hac parte enierat illa a qbus vult se abstinere Et diui dif in duas ptes. pmo enierat illa a q b9 vult se abstinere in ista scia. In scda pte ondit qd etia vult se abstinere a sequentibus ad illa. Se cūda ibi. et circa ea. Pria ps diuidit in tres p tes vl in qrtuor. fin qd ponit siue enierat tres qstiones difficiles l' qrtuor Quo ad pmi dr q ego volo me abstinere mor de generib9 et spe bus et sp de alijs qnqz vlibus q ad illa qstione an sibi stat. i. aliqd sint in rez natura. l' sint po sita in solis intellectib9 in nudis et i puri p ab stractione a rebus. l' etia an vlia sint encia cor poralia l' in corpozalia Et an sint sepata a sen sibilib9. i. a singularib9 an sint posita in sensibi libus siue in singularibus Et nedu ego absti nebo me a deteriatoe istaz qstom lz et recusabo dicere consistēcia circa. ca. i. cona ad istas qsto nes Et ca est qz hmoi negociu e altissim9 h e spectat ad p9 phm. et eges maioris inqstionis siue pscrutarioms

Tunc ibi Illud vero In ista parte ont q9 vult imitari in ista scia. di. ego tetabo nunc in pnti mrare. i. ondere tibi grisorozio. sp de qnqz vlibus illud que ad mo de his qnqz vlibus et de ppositis .i. simpliciorib9 qstois. antiq logici pbabilr tractauerut et maxie sicut

quod introductorio est mo
de acceptioe dicitur p
et diffinitione q in q lib9
ok ista libri por. pmo
vult acceptioe et dicitur
hanc 3o diffinitione

finis
de hoc vana libror et mo
sunt saluina libro de
impulsiue arte dicitur sup
pauget pau m fia pmo
litz fuerit subra qz finis
tona lepe nequit nisi sonata
tra dent ampier q con
ror dia

Difficult

p9 mo

ca

p9 mo

Por illi9 pntis ut reddat discipulos attretos
l' ist mo potuit eub q st de altissim9 et d pmo
istaz libri scda mo potuit sic aliq sub
tiet ny ne possit aliq qstois altioris moris
de vlib9
et qz h3 ad istaz qonemab qre dicit

Quod scilicet dicitur
et dicitur quod dicitur
et dicitur quod dicitur

Porphirij

quod dicitur dicitur dicitur
dicitur dicitur dicitur

Indicium

periphotetici i. sequentes Aristotele tractauerunt
Circa predicam monet quodam antecedentem
 talis questio **U**tr vlt fm roem vltis acceptuz
 puenienter ponatur scie libri porphirij sicut
 Et videtur pmo qd no qz nullu vlt e subiectu
 libri porphirij. q nec vlt **C**ontra pbatur ab vlt
 ad sua particulari p lege sbalaternaz **A**ns pro
 batur qz nec gen^o nec spes **S**ecundo subiectum
 scie no dz trascendit methas illius scie e po
 nitur subiectu. sz vlt trascendit methas q no e
 subiectu. **M**aior est nota ex conditioibus sbie
 cti attributois. minor pbatur qz quilibet sciecia
 est vltm vt pz p^o posterior. **T**ercio pdicabi
 le est sbiectu. q no vlt **C**ontra e manifesta
 Antecedens pbatur qz pdicabile e p^o consideratuz
 in logica vt pz p^o hyl. q incipit suu tractatu
 a predicabili di. pdicabile accipit dupl^r **C**o
 firmat qz ista scia denominatur pdicabilitu. q
 pdicabile erit subiectu qz scia capit sua deno
 minatoes a suo sbiecto. cu subiectu sit p^o p^o
 cipale in logica consideratu. **A**ns pz qz ista
 scia intitulatur de qnqz pdicabilibus **C**o fir
 matur qz oia q h pncipalr pndicrat ge^o spes r
 alia. rctinatur sb rone predicabilitat **Q**uar
 to vlt no est ens. q no e subiectu **C**ontra e manife
 sta. **A**ns pz qz fm boe. ome ens e vnu numero.
 vlt no est vnu nuu. q no est ens. **M**inor p/
 batur qz solu singulare e vnu nuu **Q**uinto
 vlt no est intelligibile q no est sbiectu alicui^o
 scie. **C**ontra est manifesta qz sbiectu e liber scie
 dz ee intelligibile cu scia q generat de sbiecto e
 hitus intellectnalis vt dz sexto ethicoz **A**ns p
 batur qz vlt no est sensibile. q no est intelli
 gibile **C**ontra r3 ex tercio de anima r coi autoritate
 Nihil est in intellectu qn pus fuit i sensu. ans
 pbatur qz vlt est abstractu a materia r mate
 rie appedicijs. q non est sensibile. **C**onfirmat
 qz scius no cognoscit vlt sz tm singulare. q vlt
 no est sensibile **C**o firmat r^o qz si vlt eet itel
 ligibile vnu r id e eet in actu r in poia respcu
 eiusde sz h e flm. seq la pbatur qz intellect^o respc
 ctu intelligibilis e in poia. vt pz tercio de aia
 q si vlt e intelligibile intellectns erit in poia
 respcu ipsius. **S**z q sit in actu respcu ipi^o p/
 batur qz cometator intellectus e q facit vlti
 te in rebus. q intellect^o respectu e e in actu
In oppositu e snia doctoris magni
 r ponit iste discursus **M**aior. itelligi
 bile obiectu scie distinctu e de eattri
 butois sbiectu ppru: boz **E**lle sz ro
 ne vltis acceptu qd aliter appellat vlt
 pdicabile e ylagogaz porphirij b: sci

bile **C**oncedo **I**git est ppru subiectu
 h^o scie in nulla alia ab ea pdicabile.
Maior est phi. p^o posterior r3 de aia vbi de
 q scie secatur queadmodu r res de quib^o sunt
 id e queadmodu formales roes rez **M**ior p
 batur qz lz ois scia consideret vltia relinquedo
 particularia cu particulariu no sit scia l diffio
 tu sola logica rcteriat de vlt fm roem vltis h e
 in qtu ipm est pdicabile. **S**ecundo ont sic. qz
 logica e scia doces inuestigare ignotu p notu
 sed ad h q p notum accipit ignoti noticia o/
 vtribus actibus **P**ri^o e ordinare pdicabi
 lia **S**cd^o e ordinata rponere l diuidere. **T**er
 cius e rponere l diuisa ad forma conlequencie
 colligere **P**um^o at actus inuestigantis scire
 ignotu per notu e ordiare pdicabilia sz ordia
 tio pdicabilitu sciri no pot nisi pus sciat pdi/
 cabile fm roem pdicabilis qz pus rgnoscatur
 aliqd in se qz ordinet cu altero sz pdicabile sz
 ronem pdicabilis sciri no pt nisi sciat vlt fm
 roez vltis qz ro pdicabil fundat in roe vltis **R**a
 tio em vltis ee in plurib^o. r ro pdicabil dici
 de plurib^o sz ee in pluribus e ca dici de plurib^o
 r sic ro pdicabilis fundat in roe vltis. qre dic
Al. in p^o caplo istuz tractat^o q p^o qd in scia
 logice rctradu e. e vlt. **E**t q h pz q vlt pdi
 cabile e pncipalr in ista scia rctradu **C**on
 clusio seqtur ex pmissis pt nihilomin^o ampli^o
 sic rctlarari qz illud e subiectu cui demrant in
 esse ppe passionis p rta pncipia. vlt pdicabile
 e hmo i q e sbiectu. **M**inor pbatur qz pdicabi
 le est passio q demratur sibi inee sic argu^o. ee
 qd est in multis aptu ad pdicandu e pdicabi
 le. vlt fm roem vltis sine vlt pdicabile e hmo
 di q vlt pdicabile e pdicabile. **M**aior pro
 batur qz ibi pdicat ppus effectus de sua ca. **Q**
 em pdicabile sit ppa passio vltis pbatur dms ab
 bertus sic. qz ro vltis rctstit in h qd ee i mlti
Ro aut pdicabilis in h q e pdicari de multis
 mo pdicari de multis psupponit ee in multis vt
 dem fuit. q pdicari h3 se respcu eius p modu
 passionis **P**ot est rctlo ista pbari p rctio
 nes sbiecti attributois. qz vlt fm roz vltis e p
 mu r pncipale h rctradu. **N**o trascendes me
 thas h^o scie ad qd oia in ista scia rctradu or
 dine hnt r attributoz. q e subiectu **A**ns pz p^o
 q sit p^o h rctradu qz vlt r pdicabile. hnt se
 sic sbiectu r sua ppa passio. mo sbiectu e pus
 ppa passione cu q vlt sit sbiectu erit pus p/
 cabili r sic erit p^o notu **E**t rct non trascedit me
 thas qz nulla alia scia ab ista tractat de vlt. co
 mo q ista si e rcttu fuit superius **E**t oia i ista
 scia rctradu ordine hnt r attributoz ad vlt

quod dicitur dicitur dicitur
dicitur dicitur dicitur

quod dicitur dicitur dicitur
dicitur dicitur dicitur

Aliter

quod dicitur dicitur dicitur
dicitur dicitur dicitur

Contra dicitur

Maior
Minor

Predicabilia

qz h' p'siderat ista quinq' ge' spes d'ra p'p'u' rac
ens er illat' ma'ifestu' e' ad v'l'e' reducunt Ad ob
iecta in oppositu' **A**d p'm' e' d'm sicut supius
patuit de sbiecto toti' logic' **A**d 2'm dem est
in p'n' declaratois cōclusionis **A**d 3'm d'm
q' p'bile nō ē primū p'sideratu' qz vt tactū fuit
vle qd se hz respectu eius sic sbiectū ē eo p'.

Ad p'mā cōfirmatōem d'm ē q' nō solū de
noiat' a p'bilib; etiā ab v'l'i. nec t'n v'z cōna qz
nō solū scia denoiatur a sbiecto s; qnq' a p'pa
passione qnq' a cāefficiente pncipali qnq' a cā
efficiente mouēte. **A**d scōam cōfirmatōem
d'm q' negada est p'na qz ex h' q' oia h' p'side/
rātū. cōsiderat' sb' rōne p'dicabilis nō o'z qd
p'dicabile sit sbiectū. s; sufficit q' sit p'pa pas
sio sbiecti sicut in p'p'ica p'siderat' oia sb' rō
ne mobilitatis t'n morus nō est ibi sbiectum
sed corpus mobile. **A**d qrtum cū d'r v'l'e est
nō ens negandū est capiēdo ens cōiter vt extē
dis se ad ens in anima r extra aīam **A**d pro
batōem in oppositu' d'm q' nō est o'c ens v'nū
nūo. s; ome qd d'd vocatur suppositū ē vnum
nūo. v'l'e aut nō est qd ē s; est t'n quo aliter est

Ad qntū d'm q' dupl'r aliqd est intelligi/
bile vno' directe r primario r h' mō omne in
telligibile ē sensibile p se vel per accidēs r hoc
mō intelligitur v'l'e alio mō intelligit aliqd se
cūdario s; ex intellectōe alterius sup quo fun
datur r qd sic intelligitur nō oportet esse sensi
bile r sic intelligit v'l'e ex intellectōe rei super
quā fundatur intentio vniuersalitat' **A**d
cōfirmatōem d'm q' duplex est intellect' s; agēs
r possibilis. sic d'r p'phus terciō de anima
per hoc d'm ē q' intellectus possibilis ille est
in pōna respectus v'l'is r cuiuslibet intelligibi
lis qz f'm eundem est omnia inferi Sed in/
tellectus agēs respectu v'l'is est in actu. qz de il
lo dicit p'phs q' est oia in agere r de hoc locutus
est auerōis qn dicit q' intellectus agēs est q' fa
cit vniuersalitatē in rebus. r nō seq'tur incon
ueniēs inductum.

Questio secunda an quinq' vniuer
salia sint ad q'tuor' interm' p'dca necaria Et
videt' p'mo nō qz si sic t'n' arell'. diminue tra
didisset suā logicā qd est cōtra eū. in fine sc'di
elēchoz. **S**c'do accūs nō v'z ad p'gnōem
diffiōis. ergo nō valēt ad p'dca q'tuor'. **A**ns
p'z qz accūs nō intrat diffiōem. ex q' diffiō dat
t'm p' gen' r d'ram.

In oppositu' est porphirius r ponit
iste discursus Maior. p'dicamentum
est cōnalis gener' r spēs f'm sub r sup

coordinatio sicut per genus r d'ra'z da
tur diffiō r p'prium de sp'e demrāt de
mōstratio Maior. Est etiā multipl'r
diuisio' in quaz potissima gen' p' dif
ferencias in spes diuiditur sicut p'p'i
issime sola spes diffinit' **C**oncl'o Igit'
q'ttuor' v'l'ia ad p'dca in textu collecti
ue sunt necessaria preter que accūs qn
tū p'dicabile valet ad ea puatiue
Maior q' ad primā partē ē manifesta p' sim/
plicū sic p'dicamētum diffinit' Et d'r notāf
cōnalis coordinatio qz in cathegoria p'dicam
tali solū fit coordinatio f'm p'dicāem cōnale
sic superius de suo inferiori r h' vez est tā in sb
stācijs q' in accūsibus. qz h' accūs sit extrin/
secū r accūsale respectu sb'e de q' p'tur denoiatōe
est t'n in suo p'po genere supius cōnale. resp'cū
inferioz de q'bus in qd p'tur quo color' p'tur de
albedine r nigredine. **S**c'da ps p'z p' phi.
r p'hm p'mo posterior' Maior p' hoc. in libro
diuisiōm vbi d'r. Diuisiōnū alia ē p se. alia per
accūs. p se ē triplex. s; g' in spēs. toti' integ'
in p'tes. voc' in f'catōes. Per accūs em triple
qdā sbiecti in acc'ia. qdā accūs in sbiecta. q'
dā accūs in acc'ia. **P**ria diuisio illa ē potis
sima qz ē p se cū sit g' in spēs. **S**pēs v'o potis
sima diffiōe diffinitur quē ad modū d'r p'z.

Conclusio seq'tur ex p'missis vt ampli' p'eat
ōndenda est conclusio particulatum in singu/
lis **P**rimo q' ad noticiam p'dicamentoz
sunt v'l'ia. **P**ater qz p'dicamentū est coordi
atio generum r specierum f'm sub r supra. Et/
go si debet haberi p'dicamentoz noticia neces
sariū est scire. qd genus qd spēs. **D**e diffiōe
etiā patuit qz sola spes diffinit' r eius diffi
nitio per gen' r d'ra'z explicatur. ergo o'z cogno
scere qd gen'. qd spēs. qd d'ra'ia. Et si descripi
ua tūc etiā necariū est agnoscere qd p'p'i. qz
descripio ex gen'e r p'p'ositūf. **D**e diuisiōe et
p'z qz vt d'm fuit in minori ē multipl'r s; p
se r p' accūs. **A**d p'gnōem diuisiōis p se q' est
g' p' d'ram in spēs o'z cognoscere et illa. Et ad
diuisiōem per accūs. oportet cognoscere
qd sit accūs. **A**d demonstratōem etiā va
lent quia ad diffiōem. **C**onsequētia probaf.
qz mediū potissime demonstratōis ē diffiō

Dicitur aut' notanter collectivae qz nō qdli
bet valet ad ista q'tuor' sed simul accepta Acci
dens vero commune valet ad cognitōem diui
sionis q' est sbiecti in accidētia vel p'riatiue
ad p'dicamēta diffiōem r demonstratōem

*Ad p'mā considerat' f'm v'l'e
no sub ratione v'l'e*

Quinto d'ra'

*Ad 2'm p'le
v'l'e
p'o*

*7
e*

*om' maiore t'n illa mō
intelligit q' multo est
diuisiōe hōm' d'ra' p'p'i
p'o q' p'p'ia q' d'ra' d'ra' d'ra' est essentialis r coordinatio
e' cō p'p'i p'p'i essentialis nō ē essentialis q' q' am d'ra' d'ra'
ē essentialis p'p' d'ra' d'ra' d'ra' essentialis
d'ra' d'ra' d'ra' d'ra' essentialis essentialis
d'ra' d'ra' d'ra' d'ra' essentialis essentialis
d'ra' d'ra' d'ra' d'ra' essentialis essentialis
d'ra' d'ra' d'ra' d'ra' essentialis essentialis
d'ra' d'ra' d'ra' d'ra' essentialis essentialis
d'ra' d'ra' d'ra' d'ra' essentialis essentialis*

metaphisica sunt formales et...
est metaphisica causa efficiens et...
necessitas est finis ad operabilem...
de quo est metaphisica causa materialis...
et dicitur philosophus...
obligatio

Tibuly

Apoc 27

Quia in gno est...
partia in lano...
et dicitur philosophus...
omnia pponit...
laudantur et...
laudantur

ingentia mala non evitatur nisi agnitione. Ad ob-
secta in oppositum. Ad p^m est ddm qd no seqt qz
lz noticia pdicamentoz no pt faciliter haberi
si ne isto libro vtiqz tm pt adhuc haberi ex hys
q dr. p. in alijs suis libris z g nccariu no dicit
nccitate simplr q est necessitas inevitabilitat
sed necessariu e id e q expedies sine vrile. Ad
2^m dem est in declaratione psonis

Circa predicta sunt quedam dubia
Primu qd sit titulus istius libri por.
Solutio Incipit ylagoge porphiri in cathe-
gorias Arest. i. incipit quedā introductōes
i pnta Arest. Dicit em ylagoge ab ysis q e intro-
z gogos ductio q i introducto qz por. introductio
nos p huc libz in logica Arest. Un alan rati
claudiano recomēdas por. sic dr Illic por. di-
recto tramite potem. Dirigit z mostrat callez
q lector abyssu Intra Arest. penetrās pen-
tralia libri Illic por. archana resoluit vt alter
Edippus nostri soluens enigmata spigos In-
quibus versibus innuit alan q por. in libro
suo reuelavit secreta lo gice recte sicut edippus
soluebat enigmata spingis. **P**ro 2° intelle-
ctu notādū q edippus erat rex thebarz q soluit
enigmata spingis q erat avis monstruosa sedēs
in rupe. Et pponēs enigmata ea conditōe vt
si qd enigma nō solueret q eūdē hōez occideret
S: si qd enigma ppositū solueret h mostruz
de rupe in aqm piceret. Et iō regi edippo tale
enigma pposuit. Quale eēt hoc aīal qd i inuē-
tute eēt quadrupes. in media etate bipes. z in
senio tripes Rnt edippus rex eē hō. q cū nascit
graditur manibus z pedibus. In media etate
ē bipes Sed i senio baculo ambulat z ē tripes
Et sic edippus q soluit enigma pīcat mostrū
in mari. sic etiā por. vt vlt alanus soluit z ap-
ruit secretoza logica

Secundū dubiū est quare hic liber p-
cedit libz pdicamentoz **S**olutio qz rōes oz
dinabiliū pcedūt ordinatōz S: in libro isto
determinatur de rōibz ordinabiliū z in libro
pdicamentoz de ipa ordiatōe g iste liber pcedit
libz pdicamentoz Ille ei ordinare nescit q rōes
ordinabiliū ignorat

Terciū dubiū an diuisio vllis i quicqz
vllia sit vniuersalis z bona. Et videt pmo q non
qz oīs diuisio dz eē bimēbris lz ista nō ē hmō
di g nō ē bona. Maior ē boeci. mior sup in q
stōe. **S**ecō sūt plura pdicabilia qz qnqz g n
est diuisio bōa Ans pz qz ens z vni z alia trā-
scendēcia sūt in multis z de multis pnt z tamē
nō sūt aliqd istoz vllim g erūt plura **T**erō

diuisibilia sūt qnqz sūt rōibz hō ordinabiliū sūt nō vbi p e fozoz p B B iij

sic tot sūt vllia qz sūt pdicamēta. lz decē sūt p-
dicamēta. g decē sūt vllia Maior pbat. qz qd
libet pdicamē^m e vllē pdicabile. **Q**uarto qd
sūt singularia tot sūt vllia. lz plura sūt singula-
ria qz qnqz g erūt plura vllia. Maior pbat
qz vllē z singulare sūt opposita. mō multiplicat
to vno oppositoz. multiplicat z reliquū. g ad
multiplicatōz singulariū se qtur nūer^o z mul-
tiplicatio vllū. Maior pbat qz dr por. singla-
ria sūt infinita **Q**uinto vllē in pī e vllē di-
stinctū cōtra qnqz vllia. g plura erūt vllia qz qn-
qz. Ans pz qz vllē in cōi e cōe qnqz vllibus g e
distinctum a quolibet istoz qz si detur opposi-
tū. tūc oz q vni de istis qnqz sit cōe alij qttu-
oz vllibus qd ē flm z incōueniens. **S**ex-
to sūt plura genera ad se inuicē irreducibilia.
g sūt plura vllia qz qnqz. **L**ōna neta. Ans p-
batur quia g^o generalissimū z genus sōalter^m
sūt duo genera ad se inuicē irreducibilia. ex
quo genus generalissimū nō pōt fieri sōalter/
nū nec cōtra **S**eptimo sūt plura accēna ad
se inuicē irreducibilia l ad aliqd vniū g sūt plu-
ra qz qnqz vllia **A**necedēs p batur qz sūt acci-
dēcia nouē generum. z illa sūt irreducibilia
ad se inuicē. Nec possunt redncī ad aliqd ter-
ciū ex quo ipsis nihil est cōmune vniuo cū
ipsa sūt pmo diuersa vtpatet per phum quon-
to methaphisice **D**ecimo Individuū est p-
dicabile. teste p. hyspa. z por. in tertū. sed pdi-
cabile z vllē sūt idē. ergo sūt plura vniuersa-
lia qz quinqz **M**ono drā vltima siue speci-
fica est pdicabile ab alijs qnqz distinctum. er-
go erunt plura qz quinqz. Ans pz quia sibi nō
conuenit distiō alioz quinqz qz nec generz nec
spēi. nec propriū. nec accidētis. nec etiā differē-
cie posita a porphirio. quia illa vniuit solum
drācie generice. ergo habebit aliam distiōnem
drāna talis quia habet alia sbicibilia z alium
modū pdicandi

Beinde arguitur qz sūt paucioza qz
qnqz **P**rimo sic propriū non est predica-
bile. ergo non sūt qnqz. pbat. qz vllē est qd
est in multis lz pdicabile qd dicitur de mul-
tis. sed pprū nō pnt de multis. sed de vna so-
la spē **S**ecūdo pprū z accidens coincidūt
ergo non sūt qnqz sed quattuor. Ans probz-
tur quia propriū est accēs. cū non sit sbstācta
Tercio sic tm quattuor sūt predicata. er-
go tm quattuor sūt predicabilia. **L**ōna tenet
quia predicatū z pdicabile non drnt nisi sicut
actus z aptitudo. sed aptitudo z actus sūt eā-
lis ambitus. **A**necedēs est philosophi pmo to-
picorum **Q**uarto omne vniuersale est pus

diuisibilia sūt qnqz sūt rōibz hō ordinabiliū sūt nō vbi p e fozoz p B B iij

illis de quibus predicatur sed proprius et accens
non sunt priora illis de quibus predicantur et
Ma. p[er] q[uod] v[er]ba sunt esse formales d[omi]nes e[ss]e. no
me et ordem h[uius] de quibus predicantur. s[ed] omni
ca[usa] p[ro]p[ri]a est suo c[on]tra **Ma.** p[ro]bat[ur] q[uod] s[ub]sta[n]cia e[st] p[ri]or
accente natura t[em]p[or]e diff[er]entia septimo metha
Qui t[em]p[or]e duo sunt predicabilia s[ub]stantia. g[er]unt t[em]p[or]e
duo accentalia. aut e[ss]e tria s[ub]stantia g[er]unt tria ac
cidentalia. **Sexto** sic habet vnu[m] predicabile
s[ub]stantia s[ub]stantia re et accentalia s[ub]stantia modum sicut est d[omi]na
ita habemus vnu[m] accentalia s[ub]stantia re et s[ub]stantia s[ub]stantia
modum sicut sunt abstracta acc[en]t[ur] et p[ro]p[ri]a re
Septimo t[em]p[or]e duo sunt p[ro]p[ri]a g[er]unt q[ui]ng[ue]. d[omi]na
nota e[st]. **Ans.** p[ro]bat[ur] q[uod] g[en]us et sp[eci]es sunt p[ro]p[ri]a/
lia et t[em]p[or]e sunt duo. g[er]unt duo sunt predicabilia
Octavo duo sunt predicabilia et non plura g[er]unt non
sunt q[ui]ng[ue]. d[omi]na est nota. **Ans.** p[ro]bat[ur] q[uod] duo
sunt predicabilia et vnu[m]. s[ed] vnu[m] non est p[ro]p[ri]a. er
go duo sunt predicabilia et non plura. **Nono**
sic b[er]n[ardus] sequitur t[em]p[or]e q[ui]ng[ue] sunt p[ro]p[ri]a g[er]unt q[ui]ng[ue] sunt
p[ro]p[ri]a et n[on] alia q[ui]ng[ue] q[ui]ng[ue] sunt p[ro]p[ri]a q[uod] ar[istote]l[is] ibi ab
exposita ad suas exponetes. d[omi]na est bona. s[ed] c[on]tra
sequens est s[ub]stantia illud ex q[uo] sequitur. **Q**uod con[tra] sit
falsa patet q[uod] est vna copulatio cuius vna p[ro]p[ri]a
est falsa g[er]unt tota. d[omi]na nota. **Ans.** p[ro]bat[ur]. q[uod] ista
p[ro]p[ri]a est falsa. nulla alia q[ui]ng[ue] q[ui]ng[ue] sunt p[ro]p[ri]a. q[uod] p[ro]p[ri]a
q[uod] g[en]us et sp[eci]es sunt predicabilia et sunt alia
q[ui]ng[ue] q[ui]ng[ue] g[er]unt alia q[ui]ng[ue] q[ui]ng[ue] sunt p[ro]p[ri]a. q[uod] contradic
torio. **Decimo** b[er]n[ardus] sequitur t[em]p[or]e q[ui]ng[ue] sunt p[ro]p[ri]a/
lia g[er]unt omnia predicabilia sunt q[ui]ng[ue] sed con[tra] e[ss]e s[ed]
g[er]unt illud ex quo sequitur. con[tra] nota. q[uod] ex vero nil
nisi s[ub]stantia. **Ma.** p[ro]bat[ur] q[uod] ab exclusiua ad vni
uersale in t[ra]nspositis terminis est bona con[tra].
vt t[em]p[or]e h[omo] est animal g[er]unt omne animal est h[omo]. **Mior**
patet q[uod] b[er]n[ardus] sequitur omnia predicabilia sunt q[ui]ng[ue]
g[en]us et sp[eci]es sunt p[ro]p[ri]a. ergo sunt quinq[ue]. **clu**
sio est f[alsa]. ergo aliq[ui] p[ro]missa et non min[us]. ergo
maior. que sunt t[em]p[or]e q[ui]ng[ue] sunt p[ro]p[ri]a. **Sol**
utio sic. q[uod] o[mn]e vniuersale est in multis et d[icitur] de
multis. aut ergo est in illis p[er] aliq[ui] s[ub]stantia aut p[er]
accentalia illis in quibus est. **S**i p[ri]m[us] aut in
est illis p[er] e[ss]entiale q[uod] est e[ss]e s[ub]stantia ponam ichoa
t[em]p[or]e. aut est in eis p[er] e[ss]entiale q[uod] est totum s[ub]stantia
actu p[er]ficietis e[ss]e. et formatis. Aut in est ip
sis s[ub]stantia esse p[er]fectu[m] et c[on]stitutu[m]. h[ic] est vel est e[ss]e
s[ub]stantia formabile vel formans vel formatum.
p[ri]mo m[od]o est g[en]us. s[ec]undo m[od]o d[omi]na. t[er]cio m[od]o spe
cies. g[en]us est p[ri]ncipi[um] s[ub]stantia ponam. d[omi]na s[ub]stantia ac
tum. sp[eci]es vt p[ri]ncipi[um] et in e[ss]e s[ub]stantia constitutu[m]
Si aut fuerit accentalia. vel est accens speciei
et sic est p[ro]p[ri]a. vel accens indiuidui. et sic c[on]tra noie
vocatur accens et h[ic] m[od]o p[ro]p[ri]um p[er] naturam c[on]tra
refertur ad singularia. Accens vero commune

per singulare refertur ad naturam c[on]tra. et hec est
sufficiencia qua[m] dat Albertus in c[om]ento
Buridanus vero dat sufficiencia[m] s[ub]stantia m[od]o p[ro]p[ri]a
dicandi. q[uod] sumitur a posteriori p[er] dicit de. sic
p[ri]ma s[ub]stantia fuit a p[ro]p[ri]a p[er] e[ss]e in. **E**st aut[em] suf
ficiencia sua ista. **O**mne predicabile aut predicat
e[ss]entialiter vel accidentaliter. **S**i e[ss]entialiter h[ic] est
dupl[ic]e. q[uod] vel predicatur in q[uo]d vel in quale. si in q[uo]d
le sic est d[omi]na. **S**i in q[uo]d hoc est dupl[ic]e vel p[ro]p[ri]a
dicatur de pluribus d[omi]nibus sp[eci]es sic est g[en]us
vel de pluribus d[omi]nibus n[on]o et sic est sp[eci]es.
Si accidentaliter hoc est dupl[ic]e vel conuertibiliter
vel inconuertibiliter. si conuertibiliter sic est p[ro]p[ri]a
si inconuertibiliter sic est accens. **A**d obic[er]a.
in oppositu[m]. **A**d p[ri]m[us] patet ex solutione p[ri]ncipi
cipali q[uod] diuisio ista est ad bimenbr[em] reducibi
lis. **A**d s[ec]undum est d[omi]n[us] q[uod] ens. et vnu[m]. et alia
transcend[en]cia non predicantur de multis vniuo
ce. sed s[ub]stantia qua[m]da[m] analogia[m] **U**n[de] dicitur soluz
p[ri]ncipaliter de vno s[ed] de s[ub]stantia et de alijs s[ub]stantia p[ro]p[ri]a/
cion[em] ad illud. **D**e r[ati]one aut[em] v[er]bis est q[uod] sit in ml
tis et de multis tota s[ub]stantia r[ati]onem et nomen et non
solum s[ub]stantia p[ro]p[ri]a c[on]tra l[ite]r[em] reductio[em]. **A**d t[er]ci
um d[omi]n[us] q[uod] non v[er]ba con[tra] q[uod] ab alio sumitur r[ati]o
predicabilis. et ab alio sumitur r[ati]o predicam[en]ti
q[uod] r[ati]o predicabilis stat in hoc q[uod] de pluribus pre
dicatur s[ub]stantia distinctum modu[m] p[ro]p[ri]a d[omi]ni. s[ed] r[ati]o
predicam[en]ti in e[ss]entiali coordinatio[n]e predicabilium
consistit ordinabiliu[m] in genere. **S**i dicas p[ro]p[ri]a
dicam[en]tu[m] est coordinatio e[ss]entialiu[m] p[ro]p[ri]a/
biliu[m] et s[ub]stantia biliu[m]. talem aut[em] non ingrediuntur
nisi genera sp[eci]es et d[omi]ne. non aut[em] p[ro]p[ri]um et acci
dens. **D**icend[um] est q[uod] g[en]us et sp[eci]es et d[omi]na cuz
sunt predicabilia s[ub]stantia. p[ri]mo et p[er] se et d[omi]ne
p[ro]ueniunt generi s[ub]stantia de q[uo] predicatur accentaliter cre
ta de generibus acc[en]t[ur] et sic omnia illa reducunt
ad vnu[m] istoz vniuersaliu[m] q[uod] est accens excepta
sola sp[eci]es s[ed] a q[ui]litate in qua sunt p[ro]p[ri]a passio
nes que sunt accidentia nature. **T**amen hec
nouem accidentia accepta p[er] actum rationis
ea separantis a s[ub]stantia et intelligentis ac
quirunt modum generis. aut sp[eci]es s[ub]stantia q[uod] abstra
cte designantur et sic contingit in eis reperire
modu[m] generis sp[eci]es et d[omi]ne ad similitudinem et
modu[m] s[ub]stantiarum. **A**d quartum dicen
dum q[uod] tot modis dicitur vnu[m] oppositorum
quot modis et reliquu[m] q[uod] ad significata sed non
quo ad supposita. **E**xem[plum] est vt pater d[omi]ne equi
noce et multipliciter q[uod] est pater cura. est pater
etate. est pater honore et generatio[n]e. ergo tot mo
dis d[omi]ne filius s[ub]stantia significatio[n]em sui nominis.
sed non oportet q[uod] sint tot supposita vnius op
positi q[uod] alterius quoniam vnus pater habet

Diffinitio

Alia

plures filios. **S**imiliter dōm est de vli. et
 singulari qz vnu singulare p̄t habere plura sup
 posita siue singularia imo successiue infinita q̄
 mō d̄t por. q̄ individua sūt infinita tā quo ad
 nos q̄s quo ad naturā. **U**el dōm licet ea. q̄
 sunt vliā sunt plura vt s̄ba animal hō asinus
 tamē oīa illa cōueniūt in hīs quinqz int̄tōni
 bus q̄ sunt gen^o sp̄s. **A**d q̄ntū ē dōz q̄ vle
 in cōmuni acceptū nō d̄t distinctū vle contra
 q̄nqz vniuersalia. sed quādā cōez rōem ist̄ q̄n
 q̄ analogice p̄ueniētē. vt patebit inferius.
Ad sextū dōm q̄ genus generalissimū. et gen^o
 sbalternā reducūtur ad vnum modū pdicādi
 scz in qd̄ de pluribus differentib^o sp̄s l̄z ge^o ge
 neralissimū et sbalternā. distinguant genus
 p̄ comparatōem et respectū ad aliquod super^o
 vel inferius. **A**d septimū dōm q̄ oīa acci
 dēcia respectu s̄be h̄nt eūdem modū pdicādi
 pura in q̄le in d̄ueribilib^o et cōpando ea ad in
 feriora sui generis sortiūtur modū pdicādi ge
 neris vli sp̄i. **A**d octauū respondet petr^o
 hyspanus q̄ pdicabile accipit dupl^r. **U**nomō
 proprie. **A**llo modo improprie. pprie q̄dem
 sumitur p̄ eo qd̄ natum est de pluribus pdica
 ri. quia predicari est actus rōnis compantis et
 ordinantis pdicatū cū sbiecto. sed actus rōis
 pprie cadit super pdicabile pluribus cōmuni
 cabile eo q̄ tale est vniuersale qd̄ est obiectum
 intellectus siue rationis. **I**mproprie s̄o sup
 tū pdicabile d̄t quod de vno solo dicitur eo q̄
 illud est singularē: qd̄ proprie non intelligitur
 nec per cōns in se suscipit actum rōnis. pdi
 cātis sed potius proprie sentitur vt vult p̄hs.
Ad nonū dōm q̄ d̄nā vltima non est pre
 dicabile distinctū. qz fm q̄ est d̄nā. conuenit
 sibi distiō differentie genericę et hoc quo ad p̄n
 cipalē actum d̄nē q̄ est facere differre. et ita est
 p̄tur in quale essētiāle cū d̄nā generica s̄z qd̄
 habet alia subijcibilia. qz hec individua. illa
 vero species. h̄ conuenit sibi non in q̄ntū d̄nā
 sed in q̄ntū est vltima et cōuertibilis cum specie
 specialissima. **S**ed dices forte ex hoc se
 quitur q̄ sit pdicabile ab alijs distinctū specie
 p̄ additōem illius qd̄ est vltima. qz sp̄s reruz
 habent se sicut numeri viij. metha. **S**ed addi
 tio vnitatis l̄ depositō variat sp̄ez. ergo hoc q̄
 est vltima additū d̄nē genericę facit nouā spe
 ciem pdicabilis. **S**olutio hoc est vez i ad
 ditione vel repositione alicuius sp̄ealis sed sic
 non est hic quia vltimitas non cōuenit d̄nē
 fm se sed per accidens et ex parte eius qd̄ ē spe
 cialissime p̄ eā p̄stitute et ita quo ad modū pre
 dicandi est eadē cū d̄nā generica et quo ad vli

tatem suppositoꝝ p̄uenit cū sp̄e secū cōuertibi
 li qz aut illa vltimitas nō cōuenit sibi p̄ se q̄
 solū p̄tinet sub se singularia sbijcibilia. ergo n̄
 facit nouā sp̄em pdicabilis p̄r se et cōnalit cō
 tra alia distinctū. **S**i dicas genus et species
 p̄pter diuersa subijcibilia sunt diuersa predi
 cabilia cum in mō pdicandi cōueniāt q̄ d̄nā
 generica et specifica erunt etiā distincta pdica
 bilia. **S**olutio nō est ille. qz genus p̄tur i
 qd̄ formabile per modū p̄ncipij siue partij. spe
 cies aut in qd̄ formatū et totaliter constitutus
 sed tā d̄nā generica q̄ specifica. vt d̄nē sunt
 in quale pdicatur eodē mō scz formās. et quo
 omnis d̄nā vt h̄ mōi h̄z rōem formantis et di
 stinguētis confusione generis. **S**ed dices
 istud non videtur verū de differentia generi
 ca q̄ per rōnem nois et rei scate p̄ nomen videt
 esse d̄nā formabilis. **S**olutio d̄nā fm se
 et fm ppriam rōem semper est actus formās.
 et qualificās confusam poñam generis sed di
 citur generica qz annectitur generi formabili
 et cōstituit sp̄em non vltimate cōpletā sed per
 modū generis p̄ d̄nās posteriores formabi
 lē vsqz ad cōstitutōem sp̄i specialissime. in q̄
 iubet p̄lo propter infirmitatem indiuiduozuz
 quiescere

Ad primū qd̄ conta secūdam p̄tez
 obiectū fuit. **D**icendū q̄ licet pprium prio
 inest sp̄i. et p̄ cōns indiuiduis tamen h̄z eadē
 subijcibilia et inferiora que habet sp̄es scz in
 diuidua. **I**nest em̄ propriū sp̄i nō fm q̄ sepa
 ta ē. sed fm qd̄ est in indiuiduis sub s̄stēs. vt
 particulatus circa capl̄m de proprio patebit.

Ad scd̄m dōm l̄z pp̄ū et acc̄ns p̄ueniant in
 nomine acc̄ntis generaliter dicti. fm qd̄ disti
 guitur contra s̄bam tamen inter se distinguū
 tur fm diuersam ratōem eēndi in multis et de
 multis. **A**cc̄ns em̄ vt est quantum pdicabile.
 vocatur illud qd̄ ex p̄ncipijs indiuidui oritur
 et nō sp̄i sicut ppriū. **E**tiam propriū est be
 ne acc̄ns pdicamētale. sed non est acc̄ns predi
 cabile. **A**d tertium dōm ē p̄ declinatōz d̄nē.
 qz aliter sumitur numerus pdicabilū et predi
 catoꝝ. quia numerus pdicatoꝝ sumitur sa
 modo inherēdi alicui sbiecto vli pbabiliter
 psuasibili. **N**umerus vero pdicabilū sumi
 tur a mō pdicādi simpliciter non contracto.
 nec ad pdicationē vniuoē. nec pdicatōz p̄ba
 bilē. sed ind̄m se extendente ad denatiuam
 vniuoē pbabilem et necariā. **E**t ad p̄batōz
 d̄nē dōz ē q̄ pdicatū accipitur triplr. vno lar
 ge p̄ omni illo qd̄ actu p̄tur in aliqua pp̄e. et
 sic nō oē p̄tū est p̄bile qz indiuidū h̄ est b̄n

B B iij

*ad d̄m d̄m q̄ntū p̄
 nō q̄ntū nō p̄ntū p̄
 ad s̄b q̄ntū q̄ntū nō p̄*

Et le ampo 411

predicatum et tamen non est predicabile.
 Secundo dicitur predicatum quod actu predicat de uno. et aptitudinem habet predicandi de alio et aliis et sic predicatum et predicabile dicitur solum per actum et aptitudinem ut assumit per abstractionem et quod totum sunt predicabilia que sunt propria. Tercio per summi predicatum ut predicatur in proprie terminabili per arte dyalectica quod accipitur primo in thopico et sic falsum est quod predicabile et predicatum non dicitur nisi sicut actus et aptitudo. Ad quartum dicitur quod magis intelligitur de vltimis essentialibus illa enim sunt de essentialibus suorum subiectibilium sed non habet veritatem de vltimis accidentalibus. quia accidentia predicant nomine sed non ratione. ut dicitur in libro predicamentorum. Vel dicitur dicitur licet proprium et accidentis sunt simpliciter posteriora illis de quibus predicant sunt tamen priora illis que ad hoc est quod predicatur de ipsis. Ad quintum dicitur dicitur quod non valet contra quod tria sunt verba propter triplicem modum esse substantialis. quod est vel formabile vel formans vel formatum sed quod accidentis non consequitur nisi substantialiam propter quod et verba non complerent nisi dupliciter scilicet formaliter vel materialiter. secundum speciem. aut secundum individuum ergo solum est dupliciter accidentis scilicet proprium et compositum. Iste tamen non obstat per accidens in suis propriis coordinationibus habere modum generis et etiam species ut dicitur in eodem.
 Ad sextum dicitur quod tale non est distinctum a predicato quod abstractum de genere accidentis non potest predicari ut accidens sed predicatur. ut genus vel species quod ista est falsa fortis est albedo. licet ista sit vera hec albedo est albedo. vel albedo est color. Ad septimum dicitur dicitur quod illa proprie terminatio duo sunt predicabilia et distincta quod vel potest esse de excluso subiecto et sic est diuisa et vera sed hoc sensu aliqua que sunt terminatio duo sunt predicabilia. sed tunc non valet contra terminatio duo sunt. quod non sunt quibus quod committitur fallacia compositionis. vel potest esse exclusiuam et tunc est composita exponendo eam gratia pluralitatis. Et ad probationem cum dicitur genus et species sunt predicabilia et sunt terminatio duo ergo terminatio duo sunt predicabilia. neganda est consequentia quia committitur fallacia diuisionis capiendo conuersum in sensu iam dicto Si autem conuersum accipitur in sensu diuiso tunc est bona contra scilicet non sequitur sunt terminatio duo. quod non sunt quibus. Ad octauum dicitur dicitur cum dicitur duo sunt predicabilia et non plura. neganda est. Ad probationem hoc cum dicitur duo sunt predicabilia et vnum. et vnum non est plura. quod sunt duo predicabilia et vnum et non plura. neganda est contra. sed potest sic inferri quod duo sunt predicabilia et aliquid quod non est plura. scilicet etiam est predicabile. Ad nonum cum dicitur terminatio quibus sunt predi-

cabilia ergo quibus sunt predicabilia et nulla alia sunt predicabilia quibus quibus. Dicitur quod verum est exponendo exclusiuam ratione alietatis scilicet non sequitur exponendo eam gratia pluralitatis sicut in proposito dicitur exponi. Quando autem exponitur gratia alietatis tunc exclusiuam est falsa et vera exponendo eam gratia pluralitatis. Ad decimum dicitur dicitur cum dicitur terminatio quibus sunt predicabilia ergo omnia predicabilia sunt quibus. verum est exponendo exclusiuam gratia alietatis quod falsa est. Sed si exponatur gratia pluralitatis tunc non valet consequentia capiendo omnia in consequente distributive. scilicet si capiuntur collectivae tunc est bona consequentia et conuersa verum sicut ante. Ad secundam vero dicitur dicitur quod intelligenda est exponendo exclusiuam gratia alietatis et non valet exponendo gratia pluralitatis nisi omnia accipiantur collectivae. Ut dicitur est.

Quartum dubium est an vniuersale sit genus ad quibus vltima. Et videtur primo quod sic. quod vltima est vltima et non est species propria accidentis quod est genus. et si genus non videtur habere alias species quibus istas genus. species. dicitur. proprie terminatio. et accidentis. quod est genus respectu eorum. prima patet quod nulla est verior illa in qua idem potest de se ipsis. Secundo sic. illud quod potest in quod de pluribus dicitur species est genus eorum de quibus potest vltima in conuerso sic predicat de quibus vltimis. Minor probatur quod si queratur quod est genus dicitur quod est vltima. et sicut de dicitur et species. Tercio illud quod ponitur in diffinitione vltima non videtur dicitur sed ut genus hoc videtur esse genus. scilicet vltima est huiusmodi. Major probatur quod in diffinitione ponitur plura quibus genus. et dicitur Minor probatur de dicitur genus est vltima predicabile de pluribus dicitur bus species in eo quod quod est. et species est vltima et cetera.
 Quarto quibus quibus quibus venit vnum conuersum acceptum illud conuenit ratio vniuocationis eo quod ad vniuocationem sufficit vnum commune conceptus. sed sic est de istis quibus vniuersalibus. ergo sunt vniuocata vniuersalis et non nisi ut species quibus vltima est eorum genus. Quinto quecumque dicitur species habent aliquid conuersum genus. scilicet sic dicitur quibus vltima quibus habent aliquid genus proprie terminatio ipsis. hoc autem non potest esse aliud quibus vltima in conuerso. Minor probatur. quod si non differunt specie tunc omnia sunt eiusdem speciei. Solutio Tertii vniuersale non est genus ad quibus predicata. sed commune analogum quia genus de suis speciebus predicatur eque liter et eque primo non secundum magis et minus nec secundum prius et posterius sed vniuersale de his quibus quibus non dicitur equaliter et eque primo. sed secundum prius et posterius. ergo non est genus ad illa quibus. Minor probatur quia ratio vniuersalis.

positio inuicibilis et que
 dicitur de terminis et
 in ordine

1. f. p. l. a.

que est esse in multis p̄ pus uenit trib⁹ p̄mis
scz generi speciei et differentie eo q̄ illa hnt esse
in multis p̄ aliquod subale siue essentiale. p̄ po
sterius aut uenit duobus vltimis scz pprio.
z accidēte q̄ hnt eē in multis p̄ aliqd̄ accitale.
sed subale pus est accidētalē. ergo vlt nō d̄r de
istis vt̄ gen⁹. **S**ili mō pōt oīdi q̄ vlt p̄ p̄
dicat de pprio qz de accitēte qz p̄ priū hz esse in
multis p̄ accitēte p̄ns naturā speciei. z accitē
habet esse in multis p̄ accitēte p̄sequēs indi
uidua. sed species p̄or est indiuidus. q̄ ppri
um pus est accitēte. **S**imili mō pōt declarari q̄
vlt p̄ prius diceretur de genere qz de specie z dif
ferentia. qz genus est in multis p̄ substantiale.
aliqd̄ fm̄ potentia in choationis. et d̄na est in
multis p̄ aliqd̄ subale fm̄ actū formantē z di
stinguentē. qz iam semp in eodem potētia p̄ce
dit actū q̄ genus p̄ pus hz esse in multis qz dif
ferentia. z qz p̄ncipiū p̄stituentis p̄rius ē p̄stitu
to et d̄na p̄stituit sp̄m. q̄ p̄ri⁹ habet esse i mul
tis qz sp̄s. q̄ p̄t p̄positū q̄ vlt nō est gen⁹.
Ad obiecta in oppositū ad p̄mū est dicendū q̄
illa vlt est vlt. est distinguēda qz vel subiectus
accipitur fm̄ suppositōem simplicē p̄ hac intē
tione vlt. z sic est falsa. nec p̄cedit p̄batio. quia
nō p̄dicat idem de se ip̄o nisi fm̄ vocē. qz subie
ctum accipitur p̄ intentione. z p̄dicatum p̄ re.
subiecta intentioni vel subiectū accipit fm̄ sup
positōem p̄sonalē p̄ re subiecta intentioni siue
p̄ illo qd̄ est vniuersale z sic ē vera. qz sent⁹ ei⁹ ē
illud qd̄ est vlt. puta gen⁹ vel sp̄s ē vlt z hoc
est verū sed ex illo nullū sequit̄ incōueniēs.
Ad scd̄m est d̄m q̄ tota diffinitio ḡnis non
uenit vlt. qz nō p̄dicatur in qd̄ ex quo nō dicit
illā quidditatē seu naturā que sit in multis sed
solū dicit intentionē que fm̄ quandā analogi
am uenit illis q̄nqz vt dicitū est et ergo nō p̄
dicatur in quid z se respōdeatur ad interrogatō
nē factā p̄ quid hoc ē in pprie et solū p̄ silicu
d̄nem ad illud qd̄ dicit verā qd̄ d̄tatē.
Etiam ista q̄nqz nō p̄nt esse vere species p̄pter
rōnes dictas lz sunt distincte intentiones mo
dum speciez habentes analogice vnā cōem rō
nem p̄ncipātes. **A**d terciū d̄m q̄ arḡ. un
tū p̄cederet si fuerit diffinitio pprie dicta. si ve
rō sit descriptio nō opteat qz nunc sufficit q̄ ha
beat quandā similitudinē cū genere. **A**d q̄rtū
d̄m q̄buscūqz d̄ueit. p̄cept⁹ vniuoce⁹ ill d̄ueit
ratio vniuoctionis sed talis nō est hic. sed est
pura analogia. **A**d quintū dicendū est vt p̄
us q̄ nō sunt pprie sp̄s nec vniuersale genus
nisi accipiat genus cōiter p̄ quocunqz superio
ri q̄no p̄hs accipit. iij. topicorū cū dicit oppi
abile esse genus ad ens. z ad nō ens. z nō sicut

accipit. **P**or. quando dicit genus est qd̄ p̄dica
tur de pluribus differentibus specie in eo qd̄ est.
Quintum dubium est circa questio
nes difficiles quare p̄or. mouet eas z nō soluit
Solutio alberthi mouet eas p̄pter duas cās
Prima ne videatur alicui q̄ nulla subtilis q̄/
stio posset moueri de hijs quinqz vltibus.
Scdo vt reddat discipulos artēcos. nō soluit
aut qz de hijs d̄terminare est supra vires logice
eo q̄ in eaz d̄terminatōne optet vti rōnibus sū
ptis et p̄ncipijs entis et vnius fm̄ q̄ ens. ex q̄
bus cognoscitur quid sit subsistens in intelle
ctu solo nudo et puro.
Sextum dubium est. **Q**uare iste q̄
stiones difficiles magis mouent de genere z spe
cie qz de alijs vniuersalibus. **S**olutio Al.
p̄pter duas causas. **P**rima est. qz genus z spe
cies p̄dicant in quid et q̄ significantur esse p̄ se.
Alia aut p̄dicant in quale et ergo significantur
esse in alio. z p̄ p̄ns min⁹ vident eē p̄ se. **S**cda
rō est. qz alia tria scant esse in istis. qz d̄ra ē in
p̄tate generis et in specie fm̄ actū. p̄priū autēz
in specie. z genere vt accidēs nature. **A**ccidēs
vero cōe est in indiuiduo et ita oīso q̄ genera. et
species nō subsistant p̄ se sufficēter ostensuz est
q̄ nec alia p̄ se subsistant.
Septimū dubium est de expositio
ne terminorū p̄me questiois. q̄s scz intellect⁹
vocalur solus. nudus. z purus. **S**olutio al
berthi termini q̄stionis multipl̄ exponit.
Primo intellectus solus dicitur p̄ exclusionē
rez sicut intellectus chymere. **N**ud⁹ s̄o vocat
in intellect⁹ separ⁹ ab appēdicijs matie q̄ ē illoz
tū q̄ nūqz fuerūt i materia. qz q̄ fuerūt i matia
nō sūt in nudis intellectib⁹ s̄ sūt in intellectib⁹
p̄mixtis fantasie et sensui. **P**urus vero vocalur
iste intellect⁹ ex p̄te ip̄i⁹ intelligibilis ad qd̄ ni
hil mouet nisi solius intelligentie lumē et nō
fantasma receptū. p̄uz em̄ dicitur qd̄ est aliene
nature in p̄mixtum. **A**lij sunt qui referūt ista
tria ad intellectū causantē et cognoscētē. **S**iml̄
q̄ vocat intellect⁹ diuin⁹. z q̄ ē intellectus intel
ligentie illi⁹ q̄ irradiat sup intellectū aie nre. z
hoc mō in solis intellectib⁹ sūt q̄ eē nō hnt nisi
in lumē intelligentie et tale eē d̄cūt vlt habere
platonici q̄ volūt vltia nō eē res p̄iūctas mate
rie sensibili s̄ ip̄a iplere oēm suā matia yma
ginibus p̄iculariū sicut vn⁹ mascul⁹ iplet ml
taa femias. **N**udos vero vocant intellectus
separatos ab imaginib⁹ q̄s ip̄rimūt in matia.
Puros autem dicunt eo q̄ in puritate matia
lium p̄nciporū in causando non permiscuntur.
sed ex suo lumine produciunt formas vniuer

Handwritten notes:
Pur
Inte z mte
Solutio

Small handwritten note:
hoc q̄ mō nō d̄cūt qz p̄re re

Small handwritten note:
hoc q̄ ip̄o q̄re vniuoce

tales que p distantia ab ipis in puritate naturali
pncipioꝝ pmitteꝝ et sic pncipularisunt ⁊ determi
nantur. Sunt tercio alij q̄ ea que dicta sūt
aliter interpretant dicentes q̄ in solis intellectib⁹
sunt illa quo ad nos que vt sint. ⁊ q̄uo eē habe
ant solus facit intellectus. et tale eē in intelle/
ctu vniuersalia habere dixerunt illi qui vo/
cantur nomiales. siue terministe. **N**udos
autē vocāt intellectus q̄ ad scibile qd accipiunt
nō hnt p substratos habitus. q̄ disponūt in/
tellectū ad speculationē eoz que in ipō sunt si/
cut intellectus pclusionū p̄suppoit habitū p̄n
cipioꝝ. ⁊ habitus pncipioꝝ habitū noticie ter
miorū. **P**uros autē dicūt intellect⁹ eos q̄ me
diantē fant asmate nō accipiuntur. **S**ance
thomas vero dicit q̄ intellectus sol⁹ dicitur cui ni/
hil apte rei correspondet vt est intellectus chy/
mere et alioꝝ signūtoꝝ. **N**udus vero dicit q̄ nō
est specie intelligibili in format⁹ exis sicut tabla
rasa in qua nihil ē repictū. **I**ntellectus vero
purus fm eū dicitur q̄ simplici intuitu ⁊ sine discursu
intelligit sicut est intellectus dei siue intelli/
gentie. **S**unt alij finaliter qui ista tria refe
rūt ad idē sed fit inculcatio verboꝝ ppter ma
iorem expressionem.

Sextaū dubiū est an vniuersalia
subsistant in natura vel sint posita in solis nu/
dis ⁊ puris intellectibus ita q̄ sepatū nō habe
ant esse sed tantū sunt accepta vt notiones ⁊ rō
nes in mēte ⁊ lumie intellect⁹. **E**t videt p̄rio
q̄ sint in solis nudis purisq̄ intellectibus. qz
omne qd ē in rez natura extra intellectū iō ē. qz
vnū numero est vt dicit boet⁹ et Aristo. ⁊ aui
cēna sed vlt nō est vnū nūero. qz vnū nūero est
singulare. vlt aut nō ē singulare q̄ vlt nō habz
esse in rez natura p̄ter oēm intellectū. **U**o oē
qd est in rez natura eē intellectū est h̄ aliquid.
vlt nō ē hoc aliqd sed quale qd q̄ nō habet esse
eē intellectū in rez natura. **T**ercio Si vlt
hēret esse in rez natura p̄ter oēm intellectū tūc
haberz hoc eē in p̄culari seu in singulari sicut
demonstrat Aristo. p̄mo postz. dicēs p̄tra plato
nē. Gaudeant genera et spēs. qz si sunt mōstra
sunt et ad demonstratōem nō p̄ferūt et sic q̄ vlt
erit singulare. p̄na tenet. qz omne receptū in alio
recipit ad modū ei⁹ in quo ē fm boe. si gō vlt re
cipitur in singulari ipm erit singulare et nō vlt.
Quarto in eo dē idē est esse singularis ⁊ vltis
quia nisi sic vnus hō esset duo hoies. cū hēret
duo esse. ergo si vlt sit in rez natura extra intel
lectū cū opteat ipm esse in p̄culari. sequitur q̄
adē erit eē vltis. ⁊ p̄cularis qd tñ nō videt h̄

Quinto si vlt esset in rez natura extra intel
lectum aut incepisset esse aut nō incepisset. Si
nō ergo erit eternū. qd nō puenit nisi p̄mo enti
sez deo. Si p̄mū aut ergo incepisset a se vel ab
alio. **N**ō a seipo. qz nihil ē cā suipius nec seip/
sum efficiens. **N**ō ⁊. quia sic incepisset p̄ actū
generātis siue creatis. sed h̄. nō qz creatis si
ue generantis termin⁹ ē supposito sicut actus

Sexto vlt qd est forma cognitionis ad in/
tellectū p̄patur p̄me intelligentie sicut forma
artis ad mentē artificis. sed forma artis q̄uis
vt est in mēte artificis sit vlt exemplar oīm p̄i
culariū que ad eius similitudinē fieri p̄nt tñ po/
sita extra intellectū in materia amplius nō est
vltis. sed singlaris ergo cū ars ymitatur naturam
sequit q̄ sic forā naturalis q̄uis vt est i mēte i
telligentie causantis res sit vltis. tñ posita ex
intellectū in materia nō erit amplius vltis s̄ p̄i
cularis gō vlt nō habet esse in rez natura p̄ter
n̄m intellectum.

Septimo effectus nō ē in
causa nisi fm modū cause. ergo causa nō est in/
effectu nisi fm modū effectus. ergo forma natu
ralis que est lumen intelligentie causantis res.
erit in rebus fm modū effectus et rei sed omis
effectus ab intelligentia cātus est p̄cularis. et
indiuidu⁹. gō oīs forma tam substāialis q̄ ac
cidētalīs exis extra intellectum erit singularis
ergo nullū videtur ponendū vlt extra intelle/
ctum.

Solutio vlt est multiplex qd dā ē i cau
sando qd sez est eque p̄mo pluriū effectū spe/
cie distinctoꝝ cā. sicut p̄ma causa cui⁹ p̄p̄rio
effectus est esse fm autorē libri cāz. **A**liud ē
vlt in cognoscendo sicut anima intellectiua q̄
est quo aliqd cognoscitur vt dicitur 3° d anima.

Tercio est vlt in representādo sicut spēs intel
ligibilis abstracta a fantasmatibus dicit vltis
Aliud ē vlt in distribuendo sicut signa vltia
significātia vlt et d̄ istis vltibus nō querit
dubiū sed potius d̄ vlti in p̄dicando et eēdo.

Et hoc mō vlt pot accipi duplr. **U**no^o forma
liter p̄ intētionē vniuersalitatis attributa na/
ture q̄ intētio ē hitudo nase ad sua inferiora in
q̄b⁹ ipa ē. ⁊ h̄ mō solū hz eē in intellectu et ab in
tellectu. h̄ tñ ē q̄ illa intētio p̄prie nō vocat
vlt. sed poti⁹ illud q̄ aliqd vt natura vlt eēntia
est formalr fm actū vltis. ⁊ h̄ mō nō ontē vlti
dubiū. **A**lio^o p̄t p̄siderari p̄ eēntia vlt natura q̄
ē vltis ⁊ illa pot fm d̄m Al. triplr p̄siderari.
Uno modo fm q̄ est in se ipsa natura simplex
et inuariabilis. et fm q̄ refertur ad intelligenti
tiam. et secundm q̄ est in isto. vel in illo per
esse scilicet quod habet in hoc. vel in illo ⁊c.

... natura d hie forma hie et sic vbi
... natura d hie forma hie et sic vbi
... natura d hie forma hie et sic vbi

Primo modus est simplex natura que dat esse
nomine et rationem. et verissime est inter oia que sunt
nihil huius aliene nature ad iuratum. Per hunc hunc
quod est in isto vel in illo multa accidunt ei secundum esse
quorum primum est quod est particularis et individua/
ta. generabilis et corruptibilis. multiplicabilis vel mul/
tiplicata et incorporata huius materie diversas passio/
nes et alia infinita que sibi hoc modo accidunt.
Per hoc autem quod est in intellectu dupliciter accipitur
secundum duplicem operationem. scilicet vel ad intellectum primum
intelligentie hoc est dei cognoscentis et cantis sit
Aut secundum relationem ad intellectum cognoscentem terminum.
Primo accidit sibi quod sit radius lumis intel/
ligentie agentis quod sit simplex in materialis perfecti/
ua intellectu possibili et eius motus sic color
mouet visum ad actum secundum actum. In eodem quod est
in ipso quod secundum actum ipsum color est. secundum relationem
vero ad intellectum cognoscentem terminum habet quod talis in/
tellectus secundum quod abstractus ipsum a particularibus et
eorum fantasmatibus agit in ipsa vniuersalitate
quam de natura sua ante habuit per se separat eam a
materia et materialibus aditombus indi/
duantibus. Et hoc modo intelligitur dictum aresto/
telis vltimum intelligitur. particulare dicitur sentitur.
Et deinde autem intellectus agit vltimate in re/
bus. Et hec distinctio satis prouenit cum antiquis
dicentibus triplices esse formas vltimas. scilicet ante rem
que sunt forme secundum se accepte quod natura vltima
dine nature per se particulari. Vel etiam dicitur
ante rem secundum quod sunt in intellectu primum esse
cognoscentis et causantis. Et in re sine causa re ipsa
que sunt forme existentes in ipsis singularibus. et
rebus dantes esse nomine et rationem eis que per id quod
sunt apte nate esse in multis dicuntur vltimas secundum
quod sunt in istis particularitate sunt et indiuiduate.
et ad irregularitatem deducto. Sunt etiam forme
post rem que sunt forme per abstractionem intelle/
ctus ab indiuiduantibus separate in quibus in/
tellectus agit vltimate. Prime forme sunt sub/
stantialia re per principia. Secunde autem sunt re sub/
stantie. Tercie autem sunt accidentia et qualita/
tes que ut note re in aia accepte vocantur dispo/
sitiones siue habitus. Ista igitur distinctio state
dicendum est quod vltima. id est nature que vltimas sunt secundum
se accepte verissime sunt et ingenrabilis incor/
ruptibiles. et in variables extra vel propter intel/
lectum solum nudum et purum existentia. Quod ostendit quod huius
homo non est homo. nisi a simpliciter homine. et eadem ratione alius
homo non est nisi a simpliciter homine et sic est de omnibus aliis. non
autem potest esse iste homo nisi per aliquid quod est secundum naturam
et rem extra intellectum existentis quod homo simpliciter est esse in
intellectu et secundum rem in natura propter quod etiam dicitur homo
dignissima creatura et si enim proueniret huic homini

secundum quod hic homo non proueniret aliis. Sic quod
homo est rationalis non conuenit huic secundum quod hic homo.
quia alias non conueniret aliis hominibus. quod prouenit
sibi secundum quod homo. ergo homo secundum quod homo est aliquid
in re natura propter intellectum existentis. et eadem ratione.
est de aiali secundum quod aiali et de aliis generibus et speciebus.
Ad obiecta in oppositum ad primum est dicens
dum quod dicitur philosophi et Boetii. intelligitur de his que
vltimo in natura perfecta sunt. sed huius modo non sunt
vltima. sed potius sunt vltima principia. Vel dicitur
est ad minus quod vltima non est vnum numero numero
rositate existentie. est tamen vnum numero numerosita/
te existentie que est a dicitur Damasceno. dicitur
numerat species sicut materia non erat indiuidua.
Ad secundum dicitur eodem modo quod vltima non habet esse
intellectum per discretionem diuisum sed tantum sit
gulare quod est vltimo in natura perfectum. Ad
tertium dicitur quod omne quod est in indiuiduo secundum quod est in in/
diuiduo. est singulare. tamen nihil prohibet quod id quod
est in indiuiduo sit vltima. non habet esse in indiuiduo
acceptum sed secundum quod est acceptum habet esse in modo quod
quid et non habet aliquid. et sic licet singularitatem sit
vltima secundum actum essendi. tamen secundum aptitudinem sue es/
sentie est vltima. Ad quartum dicitur quod vniuer/
sale secundum hoc esse quod habet in singulari non habet
aliud esse quam singularis sicut probat Aristoteles. vij.
methaphisica. extra eos qui dixerunt formas vltimas dis/
cretum et diuersum esse retinere propter et extra esse singu/
larium. sicut separatum est esse sigilli et cere sigillate.
tamen non probat Aristoteles. quod id quod est in singulari non ha/
beat esse nature et principij non secundum quod est singulari
sed secundum se acceptum ymo hoc verum est sicut ex aristotele
trahi potest in diuersis locis. Ad quintum
dicendum quod existentie re non incipiunt esse nisi per acci/
dens et per aliud. scilicet incipientibus huius in quibus
sunt. dicente gilberto vltima productur ex dicto per/
ducto singulari. et istud accidit eis secundum quod in eis
sunt. In seipsis vero nec incipiunt nec desinunt
secundum naturam sed sunt radij lumis intelligentie vni/
uersaliter agentis que cum se ipsa sit agentis non oportet
assignare quod incipiat vel desinat nisi secundum quod agit
in hoc vel in illo particulari. et sic dicimus quod exis/
tentie re sunt eterne accepte ut lumina agentis in/
corruptibilis et in variabilis. Aliter enim non
esset scientia de ipsis. Et ita dicit Dionysius. Non
corruptur quod existentia ut natura. sed circa existens
modi mensurationis et armonie que essentis co/
ueniunt in quantum in singularibus sunt cor/
rumpuntur. Ad sextum est dicendum quod licet
forma artis secundum quod est in artifice est commune
exemplar antequam existit ab artifice. tamen
postquam existit adhuc habet illud quando se/
cundum se. ut forma artis accipitur. Et hoc

... natura d hie forma hie et sic vbi
... natura d hie forma hie et sic vbi
... natura d hie forma hie et sic vbi

Indedicabilia

et sic et sic oportet primum
essentiale addat suo principio
Sed aliud est primum in se
et hoc ad addit suo principio

sam habet in lignis et lapidibus et ceteris quibus non habet hunc formam quod est in illis et ceteris sed hunc quod est ab artifice. Simili modo est de formis naturalibus causalibus ab intelligentia in ipsa materia. Ad septimum et ultimum dicendum eodem modo ut prius quod illud quod est in effectu huius quod huius est singulare. sed tamen id quod est in effectu acceptum per modum principii et cause formalis ipsius effectus nihil prohibet de se esse communicabile.

Cubium est circa secundam questionem. An vltima huius est propter intellectum in natura sunt corporalia. Et arguitur primo quod sic quod principium essentialiter alicui generis oportet esse aliquid illius generis. sed vltima sunt principia essentialia singularium et sensibilia que corporalia sunt et quanta ergo vltima sunt corporalia. Secundo quantitas est vltima quod genus et tamen est corporalis et extensa etiam huius se et essentialiter. huius vltima est corporalis. Tercio omne corpus est corporale sed multa sunt vltima de quibus verificatur essentialiter corpus sicut sunt species omnium subarum materialium. Solutio vltima est incorporeale quod vltima habet quadruplex esse. Unum est ydeale in intellectu propter cause quod dicit philosophus. vii. meth. vltima ad extra fieri a domo ad intra. et manifestum est ipsum huius tale esse fore in materia. Secundo huius esse an singulare huius naturale ordine intelligendi sicut est esse luminis in simplici fluxu ipsius. et emanatione a sole et hoc modo etiam est incorporeum. Tercio habet esse in singularibus et hoc modo non est etiam per se corpus quod nec materia. nec forma pris. nec synolon. vel totum positum. sed simplex quod resultat ex vnione esse materie et forme. Quarto huius esse in intellectu abstracte ipsum a separatione materie per resolutionem ipsius in simplici intentione que est vltima similitudo omnium singularium et illo modo etiam incorporeale est sicut et intellectus in quo est. Pro declaratione tamen vltimiorum istius est notandum quod corporale huius dicitur. Ali. dicitur quatuor modis. Primo quod est quantitate continua distensum ita quod illa quantitas sit aliquid sui et sic sube materiales dicuntur corporales. Secundo quod aliquid quod est corpus quod huius se non est quantum ita quod quantitas sit aliquid sui. est tamen quantum et extensum ad extensionem alterius sicut albedo nigredo. et alie quantitates que sunt extense ad extensionem subiecti. Tercio corpus dicitur quod non nisi organum non corporeo suscipit ea que suscipit et huius modo ponit sensitivum dicitur corpus. Quarto dicitur corpus illic quod non est pars corporis siue quantitatis est tamen principium quantitatis siue corporis quantum non sit principium cuiuslibet quantitatis eque prioris sicut punctus. Primum est principium linee. Secundo superficiem. Tercio corpus. et ex opposito incorporeale dicitur quatuor

tuor modis. Ad obiecta inoppositum ad principium est dicendum. quod argumentum probat verum de principio huius re et esse non autem de principio huius ratione. quod quantitas non precedit substantiam nec est principium eius huius quod substantia est quantum possit dici principium eius et precedere eam huius quod quanta est.

Ad secundum dicendum quod quantitas in eodem accepta non dicitur principium alicuius realis quantitatis huius esse. sed solum huius rationem. et ideo non oportet quod quantitas in vltima accepta sit realiter corporalis et extensa. Ad tertium dicendum quod licet essentia sube materialis accepta huius esse quod habet in singularibus potest vere dici quanta et corporea per accidens. tamen huius esse quod habet in intellectu ipsam a materia signata quantitate abstracte dicitur incorporealis. et etiam huius esse quod huius in mente proprie eorum quod non huius quod sit vniuersalis huius esse quod huius in rebus nisi in potentia sed huius esse quod huius in intellectu et huius huius de omni vltima incorporeale capiendum ut dicitur substantiam dimensionem corpoream huius quantum possit dici corpus ut corpus pale dicitur subam propria natura habere trinitatem dimensionum.

Cubium est que fuit radix opinio/nis platonicorum dicentium vltima esse corporalia. Solutio quod creditur res simpliciter se habere ad esse. et ad intelligi. et quod intelligi potest sine specie et species sine individuis. ideo posuerunt genera per se simpliciter propter species et species propter individua. Secundo ite creditur quod qualis est ordo abstractionis in intellectu. quod etiam inter ea talis sit ordo huius esse et causalitate. Et quod triplex reperitur vltima de quo est triplex scilicet. mathematica. physica et mathematica. magis quod physica. ideo posuerunt vltima mathematica. esse principium vltima mathematica. et etiam physica. Et tamen posuit vltima mathematica. esse principium vltima physica et singularium sensibilibus. Vltima vero physica posuerunt dicitur principium singularium sensibilibus et cum ista singularia sunt sensibilia et quanta. ideo posuit vltima mathematica. et physica esse corpus pale.

Sed decepti fuerunt in hoc quod non oportet sic se habere res ad esse sicut se habet ad intelligi quod multa sunt coniuncta huius esse que tamen separant huius intellectum. non enim oportet si species potest intelligi sine individuis quod propter hoc sit sine individuis huius esse. quod non omnino res simpliciter se habet ad esse et ad intelligi quod ab alio habent res quod sunt intelligibiles et ab alio quod sunt entes. Intelligibiles enim sunt per essentias suas. sed existunt per esse suum. Decepti fuerunt etiam quod non oportet si vltima mathematica. puta quantitas continua et discreta abstracta sunt quod vltima physica. que sunt species singularium sensibilibus. quod propter hoc ipsa vniuersalia mathematica. sunt principia per se physica et etiam singularium

Quadruplex esse
Solutio vltima
est incorporeale
quod vltima habet
quadruplex esse.
Unum est ydeale
in intellectu propter
cause quod dicit
philosophus. vii.
meth. vltima ad
extra fieri a domo
ad intra. et mani
festum est ipsum
huius tale esse fore
in materia. Secundo
huius esse an
singulare huius
naturale ordine
intelligendi sicut
est esse luminis
in simplici fluxu
ipsius. et emanatione
a sole et hoc modo
etiam est incorporeum.
Tercio habet esse
in singularibus
et hoc modo non
est etiam per se
corpus quod nec
materia. nec forma
pris. nec synolon.
vel totum positum.
sed simplex quod
resultat ex vnione
esse materie et forme.
Quarto huius esse
in intellectu
abstracte ipsum
a separatione materie
per resolutionem
ipsius in simplici
intentione que est
vltima similitudo
omnium singularium
et illo modo etiam
incorporeale est
sicut et intellectus
in quo est. Pro
declaratione tamen
vltimiorum istius
est notandum quod
corporale huius
dicitur. Ali. dicitur
quatuor modis.
Primo quod est
quantitate continua
distensum ita quod
illa quantitas sit
aliquid sui et sic
sube materiales
dicuntur corporales.
Secundo quod
aliquid quod est
corpus quod huius
se non est quantum
ita quod quantitas
sit aliquid sui.
est tamen quantum
et extensum ad
extensionem alterius
sicut albedo nigredo.
et alie quantitates
que sunt extense
ad extensionem
subiecti. Tercio
corpus dicitur quod
non nisi organum
non corporeo
suscipit ea que
suscipit et huius
modo ponit
sensitivum dicitur
corpus. Quarto
dicitur corpus illic
quod non est pars
corporis siue
quantitatis est
tamen principium
quantitatis siue
corporis quantum
non sit principium
cuiuslibet
quantitatis eque
prioris sicut punctus.
Primum est
principium linee.
Secundo superficiem.
Tercio corpus.
et ex opposito
incorporeale dicitur
quatuor

Quadruplex esse
Solutio vltima
est incorporeale
quod vltima habet
quadruplex esse.
Unum est ydeale
in intellectu propter
cause quod dicit
philosophus. vii.
meth. vltima ad
extra fieri a domo
ad intra. et mani
festum est ipsum
huius tale esse fore
in materia. Secundo
huius esse an
singulare huius
naturale ordine
intelligendi sicut
est esse luminis
in simplici fluxu
ipsius. et emanatione
a sole et hoc modo
etiam est incorporeum.
Tercio habet esse
in singularibus
et hoc modo non
est etiam per se
corpus quod nec
materia. nec forma
pris. nec synolon.
vel totum positum.
sed simplex quod
resultat ex vnione
esse materie et forme.
Quarto huius esse
in intellectu
abstracte ipsum
a separatione materie
per resolutionem
ipsius in simplici
intentione que est
vltima similitudo
omnium singularium
et illo modo etiam
incorporeale est
sicut et intellectus
in quo est. Pro
declaratione tamen
vltimiorum istius
est notandum quod
corporale huius
dicitur. Ali. dicitur
quatuor modis.
Primo quod est
quantitate continua
distensum ita quod
illa quantitas sit
aliquid sui et sic
sube materiales
dicuntur corporales.
Secundo quod
aliquid quod est
corpus quod huius
se non est quantum
ita quod quantitas
sit aliquid sui.
est tamen quantum
et extensum ad
extensionem alterius
sicut albedo nigredo.
et alie quantitates
que sunt extense
ad extensionem
subiecti. Tercio
corpus dicitur quod
non nisi organum
non corporeo
suscipit ea que
suscipit et huius
modo ponit
sensitivum dicitur
corpus. Quarto
dicitur corpus illic
quod non est pars
corporis siue
quantitatis est
tamen principium
quantitatis siue
corporis quantum
non sit principium
cuiuslibet
quantitatis eque
prioris sicut punctus.
Primum est
principium linee.
Secundo superficiem.
Tercio corpus.
et ex opposito
incorporeale dicitur
quatuor

Quadruplex esse
Solutio vltima
est incorporeale
quod vltima habet
quadruplex esse.

Quadruplex esse
Solutio vltima
est incorporeale
quod vltima habet
quadruplex esse.

Quadruplex esse
Solutio vltima
est incorporeale
quod vltima habet
quadruplex esse.

Quadruplex esse
Solutio vltima
est incorporeale
quod vltima habet
quadruplex esse.

Quadruplex esse
Solutio vltima
est incorporeale
quod vltima habet
quadruplex esse.

Quadruplex esse
Solutio vltima
est incorporeale
quod vltima habet
quadruplex esse.

Quadruplex esse
Solutio vltima
est incorporeale
quod vltima habet
quadruplex esse.

Quadruplex esse
Solutio vltima
est incorporeale
quod vltima habet
quadruplex esse.

Dosphiriu

Duplex est p[ri]ncipiu[m] scilicet for[ma]le s[ed] et q[ui]ntu[m] substantia[m] sensibiliu[m] quatuor ad subam eoru[m] quia s[ed] rem et causalitate omis quatuor sequitur esse subale rei licet p[re]cedat qualitates sensibiles p[er] quas suba materialis formaliter sensibiles efficiat. q[ui]a tales qualitates non nisi median te quantitate in esse p[ro]t. **Tercio** recepti sunt. q[ui]a posuerunt o[mn]e p[ri]ncipiu[m] vniu[er]salit[er] et eiusdem r[ati]onis cu[m] p[ri]ncipiat[er] q[uo]d non oportet ex quo duplex est p[ri]ncipiu[m]. s[ed] formale et s[ed] r[ati]oem quo v[er]o e[st] p[ri]ncipiu[m] singularis. et quantitas in v[er]o p[ri]ncipiu[m] ali cuius quantitas in particulari quale non oportet esse corpale. et quantu[m] si fuerit p[ri]ncipiu[m] corpale et quatuor. Aliud e[st] p[ri]ncipiu[m] s[ed] r[ati]oem s[ed] rem et esse. et tale semp[er] est eiusde[m] nature. et r[ati]oem cu[m] p[ri]ncipiat[er] et si p[ri]ncipiat[er] fuerit corpale p[ri]ncipiu[m] erit am erit corpale et hoc mo[do] punctus est p[ri]ncipiu[m] linee et linea superficie et superficies corpis.

Subium circa tertiam questionem
An v[er]ba sint insensibilibus posita vel a rebus s[ed] esse separata. **Et** videt[ur] p[ri]mo q[uo]d sic q[ui]a o[mn]e q[uo]d habet esse non habens illud p[er] aliud vel ab alio p[ro]t esse sine illo. v[er]o habet esse non p[er] singulare nec ab illo. q[ui]a pot[est] esse sine illo. q[ui]a est separabile s[ed] esse a singulari. **Secundo** p[ro]bat[ur]. q[ui]a esse v[er]ba est esse comune. q[uo]d ap[er]tu[m] natu[m] est esse in multis. et plurib[us] co[m]cabi le. h[ab]e[n]t aut[em] esse non pot[est] h[ab]ere a singularibus. q[ui]a singula ria sunt discreta et in co[m]cabilia. q[ui]a esse co[m]cabi le q[uo]d est suu[m] esse non habet a singularib[us]. **Secundo** sic p[ro]p[ri]etate dicit[ur] formas v[er]ba esse radios lu minis diuini. eas substantificatis in esse for mali sed h[ab]e[n]t lum[en] esse an[te] materia[m]. v[er]o forme dicit[ur] tur quasi foris manentes. **Tercio** v[er]o esse v[er]ba q[ui]a esse semp[er] p[er]ticulare vero hic et nunc. q[ui]a si e[st] v[er]ba esse et semp[er] est alicubi v[er]ba non e[st] singulare. et est aliq[ui] q[ui] non e[st] singulare. q[ui]a q[ui] aut[em] loco et t[em]p[or]e separata sunt simpl[iter] et substantiat[er] s[ed] esse et subiecta se parata sunt. **Tu[m] q[ui]a v[er]ba et p[er]ticulare separata sunt loco et t[em]p[or]e. et s[ed] esse et subam separata esse videntur**
Quarto idem non pot[est] esse corruptibile et incorruptibile sed v[er]o esse incorruptibile e[st] singulare corruptibile. q[ui]a non e[st] idem esse singularis et v[er]balis
Si enim id[em] esset v[er]balisq[ue] e[st] sequeretur q[uo]d p[er]tra dicoria esse et simul vera. q[ui]a si corruptibile est s[ed] esse. erit aliq[ui] q[ui] non habet esse. q[ui]a v[er]ba in fine primi de celo q[uo]d corruptibile necio aliquando corrupti[er] et tunc non erit incorruptibile aut semp[er] erit. ergo erit aliq[ui] tempus q[ui] idem s[ed] esse idem esse erit. et non erit. quod est impossibile
Quinto v[er]o esse puru[m] et simplex ergo erit. a materia separatu[m] **Sexto** v[er]o et singulare non possunt v[er]ba in ydemptitate substantie. quia

ex duobus in actu existentibus non fit tertium. vniu[er]sale vero est forma simplex stans in lumine vniu[er]salis agentis et p[er]ticulare est q[uo]d co positu[m] ex actu et p[ot]entia. **Solutio** alberthi duplex est esse vniu[er]salis scilicet s[ed] esse q[ui] vniu[er]sale. seu s[ed] esse vniu[er]salitatis r[ati]oem. et esse eius q[uo]d est vniu[er]sale. hoc est dicere v[er]o accipitur dupl iciter scilicet formaliter et materialiter. formalit[er] p[er] ratione seu intentione vniu[er]salitatis materialit[er]. p[er] natura subiecta. seu substrata intentioni. **Similiter** duplex est esse singularis. dicend[um] ergo est q[uo]d vniu[er]sale in eo q[uo]d v[er]o ratione separatu[m] est ab esse p[er]ticularis in eo q[uo]d p[er]ticulare sine singulare. quatuor sit in eodem subiecto. s[ed] res subiecta vniu[er]salitati seu esse nature illius quod est vniu[er]sale. non separatur ab esse p[er]ticularis s[ed] esse est substantia substans illi nature. sed potius esse vniu[er]salis est esse singularis. et non diuisus ab illo existens in particulari. q[ui]a uis non sit vniu[er]sale sc[on]d[u]m q[uo]d est in illo sed nature comunis comunicabilitate. **Et** istud p[ro] batur. quia si vniu[er]sale esset separatu[m] a singulari sc[on]d[u]m esse actuale sequeretur q[uo]d esset celum. p[re]ter hoc celum et terra p[ro]ter hanc terra et homo p[re]ter hunc homine[m] et cum scientie de naturis rerum sequantur res et de separatis sit alia scientia q[ui]a de co[m]p[er]ientibus materia sicut pat[et] i ma thematicis et phisicis. sequeretur q[uo]d alia esset scientia de celo et de hoc celo et alia medicina de homine. et hoc homine et alia geometria de terra et de hac terra. **Et** istud idem probatur et ex diffinitione vniu[er]salis qua[m] dat aristoteles at phorabius et auicenna dicentes vniu[er]sale est quod ap[er]tu[m] natu[m] est esse in multis et de multis. **Quia** autem est in multis non habet esse separatu[m] ab illis igitur vniu[er]sale est in singulari et non ab eo separatu[m] **Tercio** sic p[ro]bat[ur] si vniu[er]sale esset actu s[ed] esse p[re]ter multa sequeretur q[uo]d esset ens per seip[su]m solu[m] et indiuisum in se et ab alijs diuisum. sed quod sic est singulare est et hoc aliquid. ergo v[er]o esset singulare et sic non posset nomine et ratione v[er]dicari de multis. quod est contra sui r[ati]oem. **Quarto** etiam omnes predicationes quibus predicatur vniu[er]sale substantialit[er] essent false. ut dicendo hic homo est homo. hic azinus est azinus. talia autem sunt inco[n]uenientia in phia ergo vniu[er]sale non est sc[on]d[u]m esse separatu[m] a suis singularibus. **Ad** obiecta in oppositu[m] dicendum est per ordinem. **Et** primo a primis dicendum q[uo]d omne illud. quod habet esse non per et non q[ui]a q[ui]a aliud ab alio et in alio p[ro]d[uc]it[ur] v[er]o esse v[er]o a singularibus non p[er] singulare. h[ab]e[n]t esse in singularibus

Dicitur esse v[er]ba
Formaliter
Materia
Dicitur esse singularis
De p[ri]mo modo s[ed] esse p[er] natura est abstractio a p[er]ticularib[us] et ab alio p[er] materia et sic non est abstractio a p[er] singularibus
Secundo dicitur
Ex eo dicitur quod sequitur q[uo]d alia est scientia de celo et de hoc celo et quia et hoc terra et hoc homo et sic p[ro]d[uc]it[ur] s[ed] esse p[er] natura
Tercio dicitur
Quia autem est in multis non habet esse separatu[m] ab illis igitur vniu[er]sale est in singulari et non ab eo separatu[m]
Quarto dicitur
Quia autem est in multis non habet esse separatu[m] ab illis igitur vniu[er]sale est in singulari et non ab eo separatu[m]
Quinto dicitur
Quia autem est in multis non habet esse separatu[m] ab illis igitur vniu[er]sale est in singulari et non ab eo separatu[m]
Ad obiecta in oppositu[m] dicendum est per ordinem. Et primo a primis dicendum q[uo]d omne illud. quod habet esse non per et non q[ui]a q[ui]a aliud ab alio et in alio p[ro]d[uc]it[ur] v[er]o esse v[er]o a singularibus non p[er] singulare. h[ab]e[n]t esse in singularibus

aliud pot esse sine alio nisi ita sit qd ee suu sit in alio cui ipm sit ea essendi. et hoc est esse in alio sicut essentialiter ipi in quo est. et ita vniuersale est in alio sicut substantia secunda est in prima et per hoc qd in illa recipitur particularizatur et determinatur sed esse qd habet in se ipso pccue/ niendo illud in quo existit no est determinatum et particularizatum et h est ee eentrie sed receptu in quantum hm oi dr existetie. Ex quo pz qd destruo particulari no remanet vlt fm ee erie. ymo sic est corruptibile dicere pho in pdicamentis. destructis pmijs substarijs impossibile e aliqd alioz remanere. et hec esse ide sunt in substan/ tia sed differunt mo seu rone sicut in determinatu et determinatu put dicunt auicena Alrho. et Jo hanes q apud arabes vocat gramaticus.

Arctotipus

Ad 2^m e ddm qd lumē diuinū substatificat formas hoc est substatiat. sz materia eas facit subsistere et sic hoc lumē diuinū e an materia fm ordinē natural' intelligentie no dans tū forme ex materia ee realis exātie et si forme dicantur a foris manēdo hoc e platoniu. **A**d 3^m est ddm qd vlt inesse vltis acceptū no discernit driaz loci et tpus qd indeterminatū e et eode ad omnē locū et tpus sed in particulari efficit hic. et nunc et sic est vbiq; pūatiue no aut positue.

le no est vbiq; positio sicut hinc quare qd no est in vbiq; determinate loci et tpus sicut singulari

Ad quartū est sciendū qd ex h no sequit qd esse vltis sepati existat ab esse singlar' eoq vni qd qd dr corruptibile vel incorruptibile p rōez pncipioz ipm pstituentū et io omne vltis inquantū hm oi inquantū e natura simplex et indistincta no dependet fm esse nisi a pncipijs simplicib⁹. quare et incorruptibile sicut in libro de causis omne simplex dr incorruptibile sed hoc idem. vt determinatum et distinctum in singulari fm esse singularis e corruptibile. ppter corruptibilitū pncipioz admixtionē et qd corruptibilitat' et incorruptibilitas sunt fm diuersa. ergo non implicatur contradictio.

on est incorruptibile vni et ad se dr corruptibile et incorruptibile respectu diuerso

Ad quintū dictū fuit in solutione pncipali qd vltis est simplex et purū fm rōem vltitatis et sic sepatū est no tamen fm esse. **A**d sextū est ddm qd ex vlti et particulari pprie nihil sit vni tanq; ex trib⁹ aliqd idēz integraliter pstituentibus sed potius ex potentia et actu elementalr pstituit singlarē qd formalr p vltis est pletū et in specie pfectū quare no e intelligendū qd in cōpositione singlaris sunt plures ppositiones elementares. sed dūtaxat vna vniō cui aduenit forma vltis seu forma toti⁹ tā qz quidā splendor resultans ex ea. et iste splendor respicit particulare pstitutū sicut forma prebens ei vnitatē essentialē. et hoc innuit phā octauo meth. cū dicitur ex potētia et actu sit vni.

et sic acceptū in vltis vltis et abstractū a materia hō no est abstractū p pōtētia

i. ex vniōne potentie et actus resultat forma totius pbens pstituto essentialē vnitatē siue re/ nominans ipm ppositū eentialiter et formalit' vni et hoc ei conuenit quia est forma et finis quia finis habet plere et vnire quare etiā dat nomē. qz a fine et am omia appellare iustū est.

Ubiū vtrū idē sit vniuersale acceptum vt est in se. in singularibus et vt est in intellectu. **S**olutio sic qz multiplicatio respectus rōnis no arguit multiplicatōem realis essentie sup quā talis respectus rōnis fundatur sed multiplicatio istoz esse qua vltis dr ee in se in singularibus et obiectiue in intellectu. est solū multiplicatio respectus rōnis igit no arguit multiplicatōem essentie. Maior e nota qz in vna essentia pnt fundari multi respectus rōnis. Maior pbaf qz ad relatōz realē requiritur distinctio realis extrin⁹ sed idē no distinguitur realiter a seipso nec vltis realit' distinguit a particulari nec eadē essentia a se ipsa vt est obiectiue in intellectu ex quo igitur isti respectus non sunt reales erunt rōnis. **E**t hoc pfirmatur qz eadē essentia pot stare cū multiplicacione accidentiū realiū. igit pot stare cū multiplicacione accidentiū intentionalīū. **U**n pside ratio ista vltis in se et vt est in singularib⁹ e rōnis et ita vltis acceptū fm se pcedit se ipm sz rōz vt e in singularibus vltis vt est obiectiue in intellectu. quia vltis vt sub intentione vltitatis qz res vt stat sub actuali intentione vltitatis psupponit duplicē respectū scz respectus rei intellecte ad intellectū et respectū vni⁹ rei intellecte ad aliam rem intellectā. **P**rim⁹ respectus orit ex pside ratione essentie vt in se est. **S**ecūds ex pside ratione essentie vt in indiuiduis quē respectū p/ supponit vniuersalitas. et secūds psupponit primū. **O**mne aut posterus psupponit pūis igitur ipsa res sub primo respectu pcedit se ipsam vt sub 2° respectu. et sub secūdo respectu pcedit se ipsam vt sub tercio. **N**ō aut pcedit se ipsam fm rem. sed solū fm pside rationis rōem.

Omne vni et acceptū vltis et abstractū a materia hō no est abstractū p pōtētia

Utrū autem vniuersale sit per sui realem p/ sentia apud intellectū. vel non et an sit in rerū natura pducibile inuenies in pmo phicoz de spūatum et in alijs locis.

Confirmatio

Utrū autem vniuersale sit per sui realem p/ sentia apud intellectū. vel non et an sit in rerū natura pducibile inuenies in pmo phicoz de spūatum et in alijs locis.

Utrū autem vniuersale sit per sui realem p/ sentia apud intellectū. vel non et an sit in rerū natura pducibile inuenies in pmo phicoz de spūatum et in alijs locis.

Utrū autem vniuersale sit per sui realem p/ sentia apud intellectū. vel non et an sit in rerū natura pducibile inuenies in pmo phicoz de spūatum et in alijs locis.

Prima acceptio

Utrū autem vniuersale sit per sui realem p/ sentia apud intellectū. vel non et an sit in rerū natura pducibile inuenies in pmo phicoz de spūatum et in alijs locis.

Vertical text in the right margin, partially cut off.

ficationē romanorū dicitur gen^o ab vni
 us scz habitudie. **B**ico aut romuli: et
 multitudis habentiu aliq^o mō adinu-
 cem eā que ab illo ē cognatōz fm di-
 uisionē ab alijs generib^o dicitur. **B**ici-
 tur autē r^o rursus gen^o qd ē vni^o
 cuiusqz generatōis principii: vel ab
 eo qui genuit v^o a loco in quo quis ge-
 nit^o est. Sic em horrestē quidē dicitur
 mus a tantalo hīe gen^o yliū aut ab her-
 cule. Et rurs^o pindar^o quidē thebanū
 esse genere: platonē vero atheniensēz.
Etem patria ē principii vniuscui^o qz
 generatōis que admodū p^o **H**ec aut
 videt^o promptissima eē significatio: ro-
 mani em sunt qui ex genere descendūt
 romuli r cicropide qui ex genere descē-
 dūt cicropis et horz. primi: Et p^o qui
 dem appellatū ē gen^o vniuscuiusqz ge-
 neratōis pncipiū: de hinc etiā mul-
 titudo eoz qui sunt ab vno pncipio vt
 a romulo nāqz diuidētes r ab alijs se
 parātes dicebam^o oēm illā collectōnē
 esse romanorū genus: **A**lter aut rur-
 sus dicit^o gen^o cui supponit^o spēs. **A**d
 horz fortasse silitudinē dicit^o **E**tem p^o
 cipii quoddā ē hmoi gen^o eaz q sub
 se sunt spēs videt^o etiā multitudinē p^o
 nere oīm que sub eo sunt spēs

Cluderur autem neqz genus neque
 ista est ps executiua ist^o libri in qua determinat^o
 de quinqz vlib^o in ppria forma **E**t diuidit^o in
 duos tractatus pncipales. in quoz pmo deter-
 minat^o de quinqz vlibus fm se r absolute. in 2°
 de eis pparte ponēdo eoz pueniētiā r dīnas
 scds tractatus eū ibi. **L**ōe ē omib^o p^o tracta-
 tus diuidit^o in quinqz capitula. **I**n p^oio deter-
 miuat^o d genere in scdo de specie. in terci^o d dīa
 in q^oto de pprio in quinto de accūte. scda ibi spe-
 cies quidē. terciū ibi dīna. quartū ibi ppriuz.
 quicū ibi accūs **P**rimū capitulū diuidit^o i du-
 as ptes. **I**n p^oia pte ponit^o tres generis accep-
 tiones r determinat^o illas. **I**n scda pte acceptat^o
 eaz de qua pncipalr intēdit. scda ibi tri-
 pliciter **I**gitur. **P**rima ps itez diuidit^o in tres fm q de-
 clarat^o tres acceptōes generis. scda ibi d^o autēz
 aliter. **T**ercia ibi aliter autē rurs^o. **Q**uo ad
 primū dicit^o q neqz gen^o videt^o dici simplr neqz

species .i. vno mō. **S**ed gen^o vno^o. i. pmo mō
 dicit^o collectio multozū quodā mō se habentiu
 ad aliq^o vni^o pncipiū: et ad se inuicē et h^o hac
 acceptōnē collectio romanorū que a romulo de-
 scendit p successiuā generatōnē vocatur gen^o
 inquantū oēs de illa collectione habitudinē
 habent ad romulū tanqz 'pri^o parentē q aliq^o
 sui habet in tota illa collectōne qd est semē p-
 pagationis diffusuz ab eo r in h^o distinguit il-
 la collectio ab alia que ab alio parēte siue prin-
 cipio descendit sicut a priamo genere. a quo descē-
 dit priamicū quo tota illa collectio priamicū
 genus vocatur.

Tunc ibi. **B**icitur autem: **I**n ista
 pte ponit^o scdam acceptōnē generis r diuidit^o
 in duas ptes. qz p^oio facit h^o r^o ppat primā ac-
 ceptōnē generis r scdam adinuicē. **S**cdā ibi
 hec autem. **Q**uo ad primū dicit^o q rurs^o d^o
 genus. **S**cdō in civilibus p^o uersum moduz
 ad primū illud qd est vniuscui^o qz generatōis
 pncipiuz. i. illud a quo formatiua vrute aliq^o
 est exortū. **E**t hoc duplr qz v^o tanqz a patre q p-
 mus genitor est in illo genere vel a loco in q^o qz
 genitus est. r ponit^o de vtroqz duo exempla. p^o
 ma duo sūt d patre qno dicit^o horrestē hīe ge-
 nus a tantalo pauo suo. **E**t ylum dicit^o gen^o
 habere ab hercule tanqz ab artauo. **D**e loco
 vero siue patria exempla sunt vt dicit^o pinda-
 rū esse genere thebanū et platonē atheniensem
 ex quo patria ē principii generatōis sicut r p^o

Tunc ibi **H**ec autem. **H**ic ppat
 gen^o pmo dicit^o r 2° mō ad inuicē dicens. q
 hec scda acceptio videt^o eē pmp^oissima generis
 significatio supple fm naturā qz romani iō sic
 dicti sunt quia a romulo descēderūt r cecropi-
 des q ex genere cecropis supple descēderūt. et
 eoz primi p eandē cām dicunt^o d eoz genere.
Et sic p^o p^ous genus appellatū ē vni^o cuiusqz ge-
 neratōis principii r de hīc siue p^o posterius
 mltitudo eoz q descēderunt ab illo vno p^o
 cipio sicut a romulo romani. **Q**d p^o qz velētes
 distiguere collectōz romanorū ab alijs collectō-
 nib^o dicit^o oēm istā collectōz eē romanorū ge-
 nus qz a romulo descēderūt romani r p^o ab a-
 lijs distinguit^o collectōib^o q ab alio sunt genera-
 tionis principio.

Tunc ibi **A**lter autē et rursus gen^o.
In ista pte declarat^o terciā generis acceptōz r dī-
 uidit^o i duo. qz p^oio facit r^o ppat gen^o 3° dcm
 ad q^o. p^oio dcm r 2°. scda ibi ad horz fo: tal
 se silitudinē. **Q**uo ad p^o d^o q rurs^o alit^o p^o
 vrunt^o genere qz ciuiles. **D**icit^o em gen^o apud
 p^ohos cui supponitur species et fortasse sic di-
 ctum est. quia habet similitudinē quandam

Gen^o d^o acceptio

Gen^o d^o acceptio

Gen^o d^o acceptio
Gen^o d^o acceptio
Gen^o d^o acceptio

Gen^o d^o acceptio

Duo qd de patre
Duo qd de loco

Mo temp^o d^o p^o qz
d^o p^o d^o p^o qz
nū mot^o et d^o mag^o d^o
sup^o d^o qz q^o d^o

Mo qd^o eq^o m^o qz p^o qz
d^o p^o d^o et act^o p^o m^o
d^o m^o d^o et p^o d^o qz

Gen^o d^o acceptio

ad hunc d' Aristotelem q' dicitur in 1o libro
de interpretatione q' dicitur q' dicitur q' dicitur
dicitur q' dicitur q' dicitur q' dicitur q' dicitur
dicitur q' dicitur q' dicitur q' dicitur q' dicitur

cum pdictis acceptonibus. ex quo genus. Ter
cio mo dictu e quoddam pncipiu suaz spcz que
su n' sub ipo. Et videt etio p'tinere oem mul
titudinē que sub ipso est.

Solutio an p' 369

Circa predicta sunt dubia: primuz
est circa initiu tertus quot modis accipit apd
aristotele h' verbu videtur. **S**olutio vide
tur accipitur cōiter apud plm trib' modis.

Solutio an p' 369

Uno vt exprimit apparitē pbabilitatē tm
z sic dicit in elencis Sylogism' sophistic' vi
detur sylogism' et nō est. **S**cdo exprimit p/
babilitatē z sic dicit p'ns pmo topicoz pba
bile est qd videt oibus vel plurib' vel sapien
tibus.

Tercio accipit vt exprimit euidentes
veritatē et sic in pposito dicit q' neq' genus neq'
spēs videt simplr dicit. i. in veritate sic e q' ne/
q' gen' neq' spēs dicit simplr. i. vno mō. **S**im
pliciter etiā multipliciter accipit. **U**no vt idē est
q' sine excessu z sic dicitur gramatica q' positius
feat suū featū simplr. i. sine excessu. sicut opati
uus z suplatiu' cū excessu. **S**cdo idem e q'
vlt z sic dicitur q' sylogism' simplr dicit. i. vlt
acceptus est subiectū tocus logice.

Tercio
idem est q' formalr z sic sylogism' simplr dicit
sine fm formā suā p'sideratus est subiectū libri
prior. **Q**uarto idē est q' nō fm quid z hedi
cimus q' sylogism' simplr dicitur. i. nō fm qd
acceptus e subiectū libri topicoz. **Q**uinto
valet tm sicut sine addito et sic dicit scdo topico.
simpliciter dico q' sine addito dico. **S**exto
valet tm sicut nō multipliciter vel nō vno mō
et ita dicit Por. in h' loco q' neq' genus neque
species dicit simplr. i. vno sed vna qd q' eorū
dicitur multipliciter.

Scdo dubiu est **A**n tres acceptiōes
generis sint sufficēter assignate. Et videt q' nō
qz est aliquod genus masculinū feminū vl' neu
trū. et etiā aliqd genus actiuū et passiuū z ille
acceptiōes nō ponūtur hic q' sunt plures.

Solutio sic qz por nō intendit pōere oēs mo
dos acceptōnis generis sed solū illos qui du
cūt innōticiā generis logici sed tales sunt due
ciuitales hic pōite nō aut genus masculinū fe
mininū actiuū z passiuū. Et licet gramatica z
logica maiorē habēt z uenientia qz logica z ci
uilis siue politica. In multis tm genus logi
cū maiorē hz silitudinē cū genere ciuili qz gra
maticali.

Tercium dubium an genus logicū
habeat silitudinē cū genere pmo mō accepto.
Et videt nō. qz gen' logicū e totū vlt cui' que
libet ps est subiectis. sed gen' pmo mō dicitū est

totū integrale cui' qlibet ps est integralis g n
habet silitudinē. **S**olutio sic qz sicut gen'
logicū sub se cōtinēt multitudinē spcz cū nō
sit genus nisi respectu spcz ita gen' pmo e col
lectio multoz generatoz habentiu se ad vnu
pncipiū illius generationis sicut collectō ro
manoz ordinē habet ad romaluz. **A**d obie
ctum inoppositū est dicendū q' argumentū bñ
pbat q' genus logicum et prio mō dicitū nō ha
bet in oibus silitudinē imo in duobus e dis
silitudo qz genus prio mō dicitū ex quo est
totū integrale nō pdicatur de qualibet pte. sed
genus logicum ex quo est totū vniuersale pdi
catur de suis p'ribus dicitū em' z uenienter hō e
animal sed nō iste vel ille est collectio romanoz.

Scdo dubiu z quaz conuenientia
z differentia habet genus logicū cū genere. 2o
mō dicitō. **S**olutio in trib' pueniūt z i ali
q'bus differūt. **P**rio pueniūt qz sicut gen'
scdo mō dicitū est pncipiū oim generatoz
ab eo descendentiū quād modst pater oim suo
rum filioz ita genus logicū est pncipiū oim
suaz spcz. **S**cdo quia sicut genus 2o mō e
aliquo mō indescendētib' ab eo sicut p' ali
quid sui habet in filiis vt tactū fuit ita genus
logicū est in omnibus suis spēbus p aliquem
modū. **T**ercio sicut genus 2o mō dicitū e pñ
cipiū pueniētie oim descendentiū ab eo et prin
cipium etiā distinctionis. ita genus logicū est
pncipiū z uenientie oim suaz spcz. z prin
cipiū d'ne ipaz a spēbus alioz gener'. **D**if
ferūt autē p' quia gen' 2o mō dicitū est pncipi
um effectiuū et extrinsecū descendentiū ab eo.

Gen' vero logicū est pncipiū formalē z in
trinsecū suaz spcz. **S**cdo genus scdo mō
dicitū est pncipiū essendi suoz generatoz hz
genus logicū est pncipiū cognoscendi. **T**er
cio genus 2o mō dicitū nō est indescendētib' ab
eo fm totā subam sed solū fm pte sube in/
quantū generatio ex semie qd e supfluū inquā
to sed nō in quali sed gen' logicū fm totā eēn
tia est in qualibet specie. In h' tm est eorū pue
mentia itez qz gen' logicū licet sit in qualibet
specie fm totā essentiā nō tm fm totā p rātē sed
solū fm partē potestatis.

Tercium dubium an gen' scdo mō
dicitū hoc mō bene dēstribatur. Est pncipiū
vniuscuiusqz generatiōis. Et videtur q' non.
qz romanus est gen' 2o mō dicitū. z tm nō e pñ
cipium vniuscuiusqz generatiōis; pbat qz est
tantū pncipiū generatiōis romanoz z non
alioz. **S**ecundo materia z forma sunt

finis pte

principia generatio
et materia
et forma
et numerus

principia generatiois et tñ nō sūt gen^o 2° vt ma
nifestū est. **T**ercio mater est pn^o generatio
nis sicut pz et tñ nō ponitur p exēplo text^o. igitur
zc. **Q**uarto tps nō ponitur genus secū
do mō. gñec locus. **C**ōnā pbat p sile qz sicut
locus est qdā q̄titas ita tps. **Q**uinto acci
dens nō est pncipiū generatiois sbe. sed loc^o est
accūs. et p̄cipue tale qd nō est de nūero actiuo
rā et passiuo. igit nō ponitur cōuenienter pnci
piū generatiois. **S**olutio sic pncipiū acti
uū et formale qz a tali omes de aliq̄ genalogia
sumunt eē et denominatōem vt dcm̄ fuit quo
niā oēs rhomant dicitur romulū a pncipio sue
generatiois. Verūm est fm̄ auicennā in pnci
pio sue logice q̄ isti duo mōi extendūtur etiaz
ad arismetia quō dicitur coriarij q̄ sūt de colle
ctōne coriarioz ab aliq̄ q̄ in illa arte excellēbat
Et nante dicitur calepsite a quodam calepso
q̄ inuenit artē nauticā. vñ floruit in ea. et fabri
dicitur tubalcanite a tubalcayn q̄ vt dr̄ geneſ
quarto fuit malleator et faber in cūcta opa eris
et ferri. s̄ istud nō est ita ppe qz illud qd est ab
illo pncipio in oibus nō est substāciale et na
turale sed accētrale in illis in quibus ē et ḡ illi
q̄ hnt̄ habitudinē naturālē ad vnū pncipiū
a quo descenderūt p generatōem ppe faciūt ge
nus pmo mō. **A**d obiecta in oppositū. **A**d
p̄mū est ddm̄. q̄ descriptio illa intelligit reddē
tū singula singulis. i. q̄ qdlibet gen^o sit pnci
piū sue generatiois sine collectōis. **A**d secū
dū ddm̄ est q̄ genus secūdo mō est pncipiū
effectiuū et extrinsecū. materia p̄o et forma sūt
pncipia formalia et intrinseca. **A**d terciū re
sp̄o det albertus q̄ non est pncipiū formale ml
toz sed tñ materiale formatū non formās. ge
nus aut̄ logicū qd dr̄ ad similitudinē generis se
cūdo mō dicit̄ est pncipiū formale et non mate
riale. qz alias nō posset p̄dicari de suis sp̄ibus
Ad q̄rtū videt̄ albertus q̄ non est simile qz
est mensura motus et mutatiois et iō est pncipi
um in fieri et nō pncipiū in fieri eē generatō
nis. genus aut̄ natorum est pncipiū in esse
ppter qd dr̄ in libro de mineralibus q̄ locus
est pncipiū entis et tempus esse. esse aut̄ signi
ficatur vt in fieri et motu. **A**d q̄ntum ddm̄
q̄ locus accipit̄ dupl̄r vno mō accipitur ma
thematically vel logice in quātum est distācia in
qua distenditur tota corpus q̄ntitas vñ in
quātū est superficies corporis et h̄ mō nō ē pnci
piū generatiois vt pbat argumentū cū q̄n
titas nō sit de nūero actiuoz et passiuoz. **A**lio
mō accipitur locus p formali physico quod ē
virtus quedā celestis ipsi loco a pmo locante i

Verūm bonū sit
in ipse q̄ ddm̄
in rebus et
in substantiis
q̄ h̄ p̄p̄t̄
in rebus et
in substantiis
et in rebus
et in substantiis

fusa et sic nedū est pncipiū generationis. sed
etiam habet mirabilē virtutē generandi et con
seruandi rem naturalem. vt dr̄ q̄rto phisicorū
Quidam vero voluerūt dicere locū non esse
pncipiū generatiois vt dr̄ albertus h̄. sed h̄ est
falsū. qz in loco et centro loci ad vnā p̄tus
celestis vt dr̄ ptholomeus. et in omnes in illo
loco natos diffunditur et ergo frequēter acce
dūt ad vnū colozem ad eosdem mores. **U**nde
dr̄ idē in libro de natura loci caplo pmo. q̄ nō
tñ locus confert ad accidētia locati que sūt
figura et coloz sed etiam ad essentialia. qz om
nis p̄tus opatiua et factiua terinatur a celo. et
nō deriuatur in extremū nisi per mediū. me
diū aut̄ est corpus locans et ergo locus p̄fert
ad esse. **Q**d etiam pbat ex alio qz figura conse
quens est esse et sp̄em i oibus generatis. **N**on ḡ
intelligibile est q̄ locus operatur ad id qd ē cō
sequēs et nihil conferat ad aūs. et ḡ in mixtis
siue compositis que dnt̄ p̄p̄t̄is sp̄ibus id q̄
est cā figure per p̄t̄is est cā sp̄i. **S**ed forte di
ces ista virtus celestis q̄ fm̄ ptholomeū i star
ba qd̄ latine sonat quadruperritum. influxa est
corpore locanti est accūs ḡ nō p̄t̄ locus p̄ eam
esse pncipiū generationis. **A**d qd̄ ddm̄ ē
q̄ virtus ista celestis non est generans pncipa
le sed instrumentale. instrumentū quidē ipsius
p̄mi generatis siue locantis. nihil aut̄ phibet
accidens ad generatōem sbe concurrere instru
mentāl̄ quēadmo^m in oi generatōe nafali sub
seruit instrumentāl̄ alteratio que est inter qua
litates p̄mas materiam pro introductōe vltie
forme disponētes. **T**ercium dubium an differēcia
et h̄z istas similitudines cū patre et loco. sic gē^o
Solutio non. qz differēcia illa pncipiā
a sp̄e ex q̄ educitur de eius potestate. genus aut̄
fm̄ q̄ hm̄ōi semper est pncipiū sp̄i et non p̄t̄
cipiatū ergo non habet illam similitudinē cū pa
tre. **E**tiam nō h̄z similitudinē cum loco sicut ge
nus habet. qz licet differēcia constituat sp̄em
inē et ipsam continet. tamen in quodā alio.
scz in genere continetur. sed de rōe loci fm̄ q̄ lo
cus. est continere et non contineri. **S**i dicas
fm̄ porphirū genus in constitutōe sp̄i se ha
bet vt materia et differēcia vt forma. sic vult
porphirū in caplo de d̄nā sed forme ē con
tinere. materie contineri ergo dr̄a magis assi
milatur loco. q̄ genus. **A**d quod ddm̄ est q̄
genus non est materia qz sic non posset p̄dicari
de sp̄e s̄z est forma formabilis et distinguibi
lis per differēciam ad esse determinatum i sp̄e
cie. sicut materia formabilis et distinguibil̄ est

Alia accipit̄ dupl̄r

Et

Predicabilia

Item de forma adde in co[m]posito in h[ic] h[ab]e[re] similitudine[m] cu[m] materia s[ed] non sit materia. Concedendum igit[ur] e[st] q[uo]d d[omi]n[us] e[st] p[ri]m[us] forma[m] et constituit sp[eci]em et continet ea in ee formato s[ed] non h[ab]et p[ar]tes similitudines cu[m] patre et loco sicut genus q[uo]d non solum est p[ri]ncipiū constitutōis et continet in ee sed etia[m] p[ri]ncipiatur a genere ex q[uo] est in eius p[ar]te. Ben[edictus] aut[em] fm quod genus non p[ri]ncipiat neq[ue] p[er]tinet ab aliq[ui]s q[uo]d potius assilatur patri et loco q[uam] d[omi]n[us]

Quartum dubiū vtz p[ro]uenienter genus dicatur tercio mō cui supponitur sp[eci]es. Et videtur p[ri]mo q[uo]d non q[uo]d generi supponit d[omi]n[us] et etiam individuū et tamen nō sūt sp[eci]es q[uo]d acceptio nō videtur vera. **S**olutio sic q[uo]d ge[nus] est nomē scđe intentionale impositū ab accente q[uo]d est rō ordinis et respectus nature superioris ad inferiorē. Ideo aptissime notificat q[uo]n ad id ad q[uo]d h[ab]et respectū dē ordinē. h[ic] aut[em] est sp[eci]es igitur cōueniēter d[icitur] genus e[st] cui supponit sp[eci]es.

Ad obiecta in oppositū d[omi]n[us] e[st] q[uo]d fm albertuz q[uo]d sic est intelligenda descriptio. genus e[st] cui supponitur sp[eci]es directe et immediate. Sed d[omi]n[us] nō supponitur generi d[omi]n[us] et etia[m] individuū non immediate generi. **P**ri[m]o p[er] q[uo]d d[omi]n[us] dividit q[uo]d potestatem et q[uo]d p[ar]te est in eo s[ed] nō ponit vt s[ub]stantia sub stās s[ed] genere s[ed] lateralr generi adiūgit ad sui contractōem. **S**cđm p[er] q[uo]d ge[nus] nō p[er]tinet ad id individua ex q[uo] ipm dividit solu[m] p[er] d[omi]n[us] formales s[ed] sp[eci]es q[uo] est s[ed] genere dividit d[omi]n[us] in parte materie et accētis individuātis ad cōstitutōem indiuiduoz. q[uo]d nō est p[ro]p[ri]e s[ub]stantie in ordine sup[er]stātis et s[ub]stātis. sed e[st] diffusio s[ub]stātis ad multitudinē nāeralē. **S**z h[ic] arguitur. de indiuiduo vago q[uo]d vt aliq[uo]d aial. tale em ponitur directe et immediate s[ed] suo genere ex q[uo] aliq[uo]d aial n[on] d[icitur] tale p[er] sp[eci]em siue rōem specificā s[ed] immediate. p[er] se ipm. **A**d q[uo]d d[omi]n[us] est fm albertū in ea. de sp[eci]e q[uo] duplex e[st] positio s[ed] genere vna est q[uo] tota p[ri]ncipiatur a genere. et talis est positio sp[eci]es s[ed] genere ex q[uo] sp[eci]es constituitur ex genere et d[omi]n[us] et de tali positione loq[ui]tur h[ic] p[er] q[uo]. **A**lia est positio s[ed] genere q[uo] nō tota p[ri]ncipiat a genere s[ed] a mate/ria et indiuiduātibus et talis e[st] positio indiuidui s[ed] genere ex q[uo] genus nō est p[er] d[omi]n[us] nam foia/liter p[ri]m[us] constitutiunz ipsius indiuidui va/ri. s[ed] p[er] materiales et q[uo] cū d[icitur] genus est cui sup/ponitur sp[eci]es. vt s[ed] q[uo] ponitur sp[eci]es. s[ed] nō d[icitur] di cere tātū ordinē vnus s[ed] alio s[ed] etiam eam ta lis ordinis et p[er] hoc excludūtur indiuidua tā de terminata q[uam] vaga et vagum tā generis et sp[eci]es **A**lia expositio istius acceptōis p[ro]betur circa se eū dā acceptōem sp[eci]es

Tripl[er] igit[ur] cū genus dicat de ter[ti]o

apud p[ri]mos sermo est q[uo]d etiā deserbentes assignauerūt: genus e[st] dicent[ur] q[uo]d de pluribus et d[omi]n[us]ibus sp[eci]e in eo q[uo] q[uo]d sit p[ri]ncipiatur vt aial. **C**oz em q[uo] p[ri]ncipiatur: alia quidē de vno solo dicunt sicut indiuidua vt socrates et h[er]eet et hoc. **A**lia vō de pluribus que admo dū genera et sp[eci]es et d[omi]n[us] et p[ro]p[ri]a et accētia cōiter sed nō p[ro]p[ri]e alicui. Est aut[em] gen[us] quidā vt aial: sp[eci]es vō vt hō: d[omi]n[us] vt rōnale: p[ro]p[ri]ū vt risibile: accētis vt album nigr[um] sedere. **A**b hijs ergo que de vno solo p[ri]ncipiatur d[omi]n[us] genera eo q[uo] de pluribus assignata p[ri]ncipiatur. **A**b his aut[em] que de pluribus: a sp[eci]ebus q[uo]dez q[uo]m sp[eci]es. et si de pluribus p[ri]ncipiatur. nō tñ de d[omi]n[us]ibus sp[eci]e sed nūero. hō em cū sit sp[eci]es de socrate et plone p[ri]ncipiatur q[uo] nō spe d[omi]n[us] a se i uicē sed nūero. **A**ial vō cū sit genus de hōe et boue et eq[ui] p[ri]ncipiatur q[uo] d[omi]n[us] a se in uicē sp[eci]e q[uo]q[ue] nō nūero solo. **A** p[ro]p[ri]o vō differt ge[nus] q[uo]m p[ro]p[ri]ū q[uo]dē de vna sola sp[eci]e e[st] p[ro]p[ri]ū p[ri]ncipiatur et de his q[uo] s[ed] vna sp[eci]e sūt indiuiduis que admo dū risibile de hōe solo et de p[ar]ticularib[us] hōib[us]. **B**en[edictus] aut[em] nō de vna sola sp[eci]e p[ri]ncipiatur s[ed] de plurib[us] et d[omi]n[us]ibus sp[eci]e. **A** d[omi]n[us] vō et ab his q[uo] p[ri]ncipiatur sūt accētibus. differt ge[nus] q[uo]m et si de pluribus et d[omi]n[us]ibus sp[eci]e p[ri]ncipiatur d[omi]n[us] et cōiter accētia. tñ nō i eo q[uo] q[uo]d sit p[ri]ncipiatur: s[ed] in eo q[uo] quale sit. interrogantibus em id de q[uo] p[ri]ncipiatur bec nō in eo q[uo] q[uo]d sit d[omi]n[us] cim[us] p[ri]ncipiatur magis in eo q[uo] q[uo]le sit. **I**nterrogati ei q[uo] sit hō dicit[ur] rōnal[is]. et i eo q[uo] q[uo]lis e[st] coru[us] dicit[ur] q[uo]m niger. **E**st aut[em] rōnale q[uo]dē d[omi]n[us]. nigr[um] vō accētis. **Q**uā aut[em] q[uo]d e[st] hō interrogamur. aial rōndē. **E**st aut[em] hōis ge[nus] aial: q[uo]re de pluribus p[ri]ncipiatur diuidit ge[nus] ab his. q[uo] de vno solo eoz q[uo] sūt indiuidua p[ri]ncipiatur. **B**e differentibus vero specie seperat genus ab his que sicut sp[eci]es predicātur vel sicut p[ro]p[ri]a. **I**n eo aut[em] q[uo] quid sit predicari diuidit genus a d[omi]n[us]ibus et cōiter accētibus

Def[er]at p[er] id d[omi]n[us] p[er] h[ic] b[on]u[m] in h[ic] d[omi]n[us] n[on] e[st] p[ro]p[ri]e p[ri]ncipiatur q[uo] est d[omi]n[us]

Q[uo]d q[uo]d est d[omi]n[us] p[ro]p[ri]e p[ri]ncipiatur de q[uo] nō est p[ro]p[ri]e p[ri]ncipiatur p[er] q[uo] p[ro]p[ri]e p[ri]ncipiatur sub q[uo] p[ri]ncipiatur etia[m] h[ic] d[omi]n[us] q[uo] p[ro]p[ri]e p[ri]ncipiatur est q[uo] q[uo] p[ro]p[ri]e p[ri]ncipiatur etia[m] h[ic] d[omi]n[us] nō est aliq[uo]d calit[er] p[ri]ncipiatur a q[uo] p[ri]ncipiatur ratione

bus que non in eo quod sit. s. in eo quod quale sit. quoniam se habent predicant. Nihil ergo superfluum neque minus continetur generis de causa descriptio

Ista est pars principalis istius capituli in qua per aggregatorem de genere principaliter intento dicens. cum genus dicatur tripliciter ut iam tactum est solus sermo est apud philosophos de genere tercio modo quod est genus logicum quod apud eos sic describitur. Genus est quod preterit de pluribus dicitur. ubi in eo quod quod est sicut animal spiritus dicitur genus habet assignatorem in quantum de homine asino. et leone preterit.

Corum enim que predicantur

In hac parte declarat predicam diffinitionem et dicitur in duas partes. In prima ponit unam diffinitionem eorum que preterit. Secunda ex illa declarat suum propositum. Secundo ibi ab alijs dicitur. Duo ad primum dicitur quod que predicantur. quod predicant de vno solo sicut individua ut sortes plor et h et hoc sicut per demonstrationem ad hanc aliquid dicitur. dicitur hoc veniens hoc abulans. Alia dicitur preterit de pluribus que admodum genera et species et dicitur per se et accens quod commune est accens et non per se individuum sicut est albedo socratis. Genus vero est ut animal. species ut homo. dicitur ut rosa. per se ut nobile. accens ut albus niger. Tunc ibi

Ab hijs ergo

In hac parte per declarat suum propositum dicens quod genus dicitur ab hijs que preterit de vno solo quod ipsum preterit de pluribus dicitur. Quia genera differunt ab hijs que de vno preterit. eo quod ipsa preterit de pluribus. de species vero quoniam species predicantur de pluribus. non tamen de pluribus dicitur species sicut numero quod ex plantis per se. Quia homo cum sit species quod dicitur socrate et plone preterit. quod non dicitur species sicut solo numero. Animal vero genus est de pluribus specie dicitur preterit sicut de homine boue et equo. quod non dicitur solo numero sicut etiam species. A pro vero quoniam per se de vna sola specie est per se preterit. ut de hijs que sicut ea sunt in diuiduis sicut nobile de homine et etiam de alijs particularibus hominibus. Genus vero ut dicitur est non de vna specie sed de pluribus specie dicitur preterit. Ad dicitur vero et accens dicitur differt genus quod et si differecie et accens dicitur predicantur de pluribus tamen non in eo quod quod est in quale. Quia autem in quale predicantur per se. Quia quoniam ad interrogatorem facit per se quod respondetur. quod cum quoniam quod est homo conuenienter dicitur rationalis et quod est cornu. conuenienter dicitur niger. rationale vero est differecie et nigrum accens. Si vero quoniam dicitur quod est homo respondemus animal. animal vero est genus hominis. Tunc igitur predicantur de pluribus diuidat genus ab hijs que preterit de vno solo que sunt individua. Et dicitur

ribus specie separat genus ab hijs que preterit de vno solo que sunt individua. Et dicitur specie separat genus ab hijs que sicut species preterit. vel sicut per se. Et in quod predicantur separat a dicitur et accens dicitur dicitur que in eo quod quod est vel quoniam se habent predicant. et non in eo quod quod. Concluditur quod bona et conueniens sit supradicta assignatio ex quo nihil superfluum aut diminutum continet.

Questio circa textum expositum utrum genus primus vel conuenienter sit diffinitus habet modo. est quod preterit in quod de pluribus dicitur specie

Et arguitur primo quod genus non est primum vel probatur quod illud quod non est vel non est primus vel. sed genus non est vel. s. non est primus vel. Maior est nota per locum a toto in modo ad sua parte. Minor probatur. Quia genus est materia sicut per se. in caplo de dicitur. s. materia non est vel. Secundo sic genus sepe in predicationibus sicut igitur in conuenienter dicitur genus est quod preterit. Anus probatur dicitur animal est sicut et animal est genus ut in textu dicitur est. Tercio nulla per se predicantur de toto sicut genus est per se. s. non potest predicantur de specie. Maior est manifesta quod omne predicatum dicitur esse forma totius et dicitur totum esse eius de quo preterit. per se non dicitur totum esse eius respectu cuius pars est. Minor probatur quod species constituitur ex genere et dicitur tamen ex duabus partibus. Quarto termini obliqui et plures nunc sunt genera et tamen non preterit. Quinto arguitur aliam particulam de pluribus. Quia si genus predicantur de pluribus. aut hoc esset in vna parte aut in pluribus. non primum ut notum est. nec secundum quod semel dicitur est amplius resumi non potest et ita nullus terminus vocalis posset preterit de pluribus. et per istam rationem quidam apposuerunt sicut se sicut suum synonymum. Sexto homo non est genus et tamen preterit de pluribus dicitur specie in eo quod quod est genus tamen genus. Secunda pars antea probatur. quod sortis et plor plus dicitur quod sortis. et sortis. s. sortis dicitur numero quod sortis. et plor plus quod numero et per conis specie. Et confirmatur quod homo preterit de equo et asino quod dicitur specie probatur antea dicitur. Equus est homo. asinus est homo. Si dicitur illa predicatio est ista diffinitio intelligit de predicatione sua. Contra iste predicatorem in te equus non est homo. asinus non est homo. quod vtrique est homo. s. homo sicut preterit de pluribus specie dicitur per se quod obiecta quodam apposuerunt sicut affirmat. Confirmatur secundo quod homo preterit de animali et corpore que sunt diuersae species. quod per se dicitur animal est homo. corpus est homo sicut per se dicitur albus est homo musicus est homo per se quod obiecta quodam apposuerunt illam particulam dicitur. Confirmatur tercio dicitur sortis vel brunellus

Explet diffinitio ff

Ad dicitur est de se per se per se

De declarat

De declarat sua diffinitio et quod aliter dicitur illa dicitur per se

est hō ibi hō p̄tur de plurib⁹ d̄ntibus sp̄e p̄p̄
 quā obiectōne q̄dā addūt diuisiō. **C**ōfirāf
 q̄ro qz hō p̄f de seipō r̄ de deo vt hō ē hō r̄ de⁹
 est hō p̄pter quā p̄ticulā addi solz naturalr
 Cōfirmat q̄nto. hō p̄tur de for. r̄ plone. q̄ d̄nt
 sp̄e p̄fōto q̄ for. sit alb⁹ r̄ plo niger t̄ci for. d̄t
 a plone hac sp̄e q̄ ē albedo q̄ hō p̄f de plūibus.
 sp̄e d̄ntibus p̄p̄ hāc obiectōem q̄dā appoiue
 rūt hāc p̄ticulā e⁹ de coordinatōis. **S**eptio
 imi equoci q̄ nō sūt genera p̄nt de plurib⁹ sp̄e
 d̄ntibus vt aial latrabile ē cais. sid⁹ celeste ē
 canis. **Q** aut equocu nō sit ge⁹ p̄bat qz oē v̄le
 d̄z eē v̄nū s̄lū i mults. s̄z equocu nō ē aliquod
 v̄nū nisi s̄m v̄dē q̄ nō est v̄le r̄ p̄ oīs neqz ge⁹
 neqz sp̄es r̄ p̄p̄ istā rōz aliq̄ addūt v̄noce.
Octauo. ar̄ illā p̄ticulā sp̄e d̄ntib⁹. **Q**z illa
 de q̄bus p̄f ge⁹ v̄ueniūt sp̄e. p̄bat qz aial ē ge⁹
 r̄ p̄f de hōe r̄ asino q̄ sp̄e v̄ueniūt. qz hō ē sp̄es.
 asin⁹ ē sp̄es. **N**ono ar̄ illā p̄ticulā in eo q̄
 q̄d ē. qz i p̄ntis accū sūt genera r̄ sp̄es r̄ t̄n nō
 p̄nt in eo q̄d ē. p̄bat qz coloratū ē gen⁹ ad al
 bū r̄ ad nigrū r̄ t̄n nō p̄nt in q̄d s̄z i q̄le ex q̄ ē ac
 cūs. **D**ecio ge⁹ d̄t eādē eēnāz quā d̄rā s̄z d̄rā p̄f
 i q̄le q̄ r̄ ge⁹. **U**ndecio oē d̄icēs q̄le videt p̄n
 i q̄le s̄z oīs s̄ba s̄r q̄le q̄d saltē scda. sic p̄ria hoc
 aliq̄d q̄ p̄bit in q̄le s̄z ge⁹ ē scda s̄ba. **D**uo de
 cio ar̄ r̄ totā diffiōz sic. l̄ h̄ diffinit̄ int̄tō ḡ. l̄
 res s̄biecta int̄tōi. s̄z nullū iūtoz p̄t d̄ici. ḡ. mi
 nor. p̄bat nō int̄tō. qz illa nō p̄tur in q̄d r̄ sic
 illi nō p̄ueit diffiō. nō res s̄biecta int̄tōi qz il
 la n̄ ē de cōsideratōe logice. eṛq̄ iuxta sup̄ius d̄i
 spurata logica ē de scdis int̄tōibus adiūct̄ p̄
 mia. **D**ecioz solū sp̄e ē diffiō s̄z ge⁹ nō ē sp̄e
 cies ḡ nō ē diffiō r̄ p̄ oīs n̄ ē hōa diffiō
In oppositū ē por. r̄ poif iste discurs⁹
 sus. **M**ā: **S**e⁹ sp̄es d̄rā sunt tria v̄lia
 s̄balia qz p̄mū est p̄cipiū formale
 formabile p̄ d̄rās oppositas de p̄rā
 te egrediētes disibile: **M** p̄ q̄sd̄riatū
 cōstituit int̄tōe sp̄es in linea p̄nta
 li s̄m ordinē participātis r̄ p̄cipati
 sibi suppositas. **C**onclō igit̄ ē p̄mū
 v̄le q̄d diffinit̄ b̄ mō cōgrue: p̄f in q̄d
 de pluribus d̄ntibus sp̄e
Maior q̄ ad p̄mā p̄tē p̄z ex sup̄ius d̄cis qz in
 h̄ fuerūt distincta a p̄po r̄ accūte. q̄ sūt accūta
 lia. **S**cdā ps p̄z p̄ p̄m. viij. metha. r̄ d̄r p̄n
 forale forabile inchoatio forē a q̄ sūt int̄tō
 ḡ logica. **D**iuidit̄ ar̄ ip̄m ge⁹ p̄ oppositas dif
 ferēcias. qz d̄rā s̄m por. h̄z ge⁹ aduē ad eē spe
 cie. **E**t ḡ in m̄iore d̄r q̄ d̄teriatū p̄ d̄rās p̄sti
 tuit int̄tōe sp̄es eo q̄ p̄ncipia diffinit̄ia sūt in
 trinsēca diffinito. ge⁹ ar̄ ē p̄n^m diffinit̄m speciei
 p̄p̄ q̄d etiā d̄r ponit̄ sp̄es s̄b pōne ordinis r̄ p̄
 participatōis vt sup̄ius d̄c̄m sūt circa terciā ac

ceptōem. **C**ōclō seq̄t ex p̄missis. r̄ colligit
 diffiōz ḡ q̄ ē. ge⁹ ē q̄d p̄f de pluribus d̄ntib⁹
 sp̄e in eo q̄d q̄d est. q̄ s̄m d̄nt̄m alb̄tū d̄z sic
 intelligi. **S**e⁹ p̄tur d̄t ordinē v̄nū ad alr̄ sic s̄u
 p̄ioris ad inferi⁹ ē h̄ diffini t̄n nō absolute. s̄z
 in illa re. q̄ sic ordinatur sic aial ē ge⁹ corp⁹ aia
 tū ē ge⁹ ista em̄ sūt q̄b⁹ accidit eē genera. s̄z ge
 neralitas q̄ ē i ip̄f d̄t h̄ ord̄is siue h̄itudis rōz
 p̄ quā ordinat̄ ad sua inferiora p̄p̄ q̄d d̄c̄m ē
 in an̄hitis. **S**e⁹ ē cui supponit̄ sp̄es l̄ sp̄es ml̄
 tirado. **I**n oibus em̄ cōib⁹ s̄balibus sic ē q̄ ex
 ip̄a cōitate q̄ v̄nū ē s̄bal̄ in alio p̄les resultant
 alie resultāt analogiez p̄p̄tōis cōitates. **E**t h̄
 em̄ q̄ aial ē i hōe. r̄ de hōe. r̄ in asino. r̄ de asino
 r̄ cūs sp̄ibus r̄sultat ex s̄lī resp̄cū aialis ad spe
 cie sibi suppositā q̄ est v̄le r̄ cōe ad ge⁹. qz gene
 ralitas ē nomē ip̄ositū aiali a tali resp̄cū r̄ ex si
 mili resp̄cū hōis r̄ asini r̄ alioz ad aial. qz oēs
 sp̄es participāt noie r̄ rōe surgit cōitas alia. q̄
 v̄nū q̄d qz inferiorz sic sup̄ius resp̄ciē cū d̄r spe
 ces a tali ei resp̄cū s̄ilitudis nō sp̄e impositū
 est. **E**od̄ mō est in resp̄cū ind̄iduoꝝ ad sp̄es
Qz ex s̄lī resp̄cū h̄ hōis r̄ illi⁹ r̄ alteri⁹ ad ho
 minē effiat q̄ h̄ suppositū hōis r̄ ille. r̄ oēs
 alij. **E**t h̄ em̄ q̄ v̄na s̄ilitudie i q̄libz illoz nafa
 cōis d̄terminat̄ur q̄libz d̄r p̄clat̄ hō. **E**t h̄
 aut̄ qz oēs eodē accūte discernēte p̄ticulat̄ natu
 rā q̄libet d̄r ind̄iduoꝝ r̄ sic ex resp̄cū natu
 re cōis ad inferiora r̄ resp̄cūbus inferiorz ad
 sup̄ius multe cāntur cōitates r̄ s̄m q̄dlibz no
 mē sit v̄lis p̄rio. **Q**z t̄n v̄nū ē q̄d nō r̄ natura
 et rōe p̄f v̄nū solū ē illd̄ q̄ ē ge⁹ r̄ alie sūt p̄tōes
 p̄ modū ḡ p̄ accūs d̄c̄. q̄d accidit p̄o l̄ s̄biecta
 to ex tali resp̄cū ad se inuicē l̄ sup̄i. **E**t isto ē q̄
 nō valent h̄e argumentatōes hō ē aial. aial est
 gen⁹. ḡ hō est ge⁹. r̄ for. est hō. r̄ hō est sp̄es. ḡ
 for. qz illa p̄tō ē accūtal̄ eṛq̄ ta l̄ cōitas ex accūte
 cāt q̄d s̄udat̄ resp̄cū sup̄ior̄ i mō ad inferi⁹. l̄
 eṛ. **E**t ex ist̄ s̄at̄ p̄z solutio ad. xij. obiectū qz h̄
 n̄ diffinitur int̄tōe scda absolute qz p̄ illā nō
 exercef p̄ ḡ. cū ista nō sit p̄ ḡ aial ē ge⁹. s̄z po
 cius accūs nec diffinitur res absolute. qz illa
 cadit s̄b cōsideratōe aliaz sciaz. **S**z diffinit̄ h̄
 intentio scda cōcretue accepta. nō em̄ h̄ diffi
 nit̄ generalitas s̄z ge⁹. regula ei ē i logica q̄ oīs
 int̄tōe scda sup̄ponit̄ p̄ intentōe p̄ma siue p̄
 mario int̄tōe. q̄re ad intellectū h̄ p̄t̄cedi q̄
 h̄ diffinit̄ int̄tōe scda ḡ in ord̄ie ad rē s̄bstra
 tā vt res s̄bstrata sub intentōe ita t̄n sp̄e ob
 int̄tōe s̄nat̄ formal̄ rō diffiōis q̄re. s̄. d̄it̄ h̄uic
 l̄ illi generi puta aiali l̄ corp⁹ aiato p̄ueiat nec
 p̄ p̄ca iualidat̄ ariq̄ canillario q̄ obijc̄it. si dif
 finitur. int̄tōe scda ḡ in ord̄ie ad p̄mā l̄ ep̄sio
 ḡ diffinitū ē es p̄ accūs ex reb⁹ d̄ntioꝝ genez
 puta int̄tōe p̄ma r̄ secunda. **Q**z h̄ nō ē in p̄ue
 niēs i lo. vbi necariū ē semp̄ v̄trūqz illoz dif
 finiri verumtamen est q̄ int̄tōe scda s̄z absolute

Maior
Minor
Conclusio
hanc dicitur
 Sicut dicitur in p̄tate qz
 educte p̄p̄ca p̄ atq̄ ap̄p̄
 n̄t̄ intellectū tam̄ q̄ n̄ p̄nt
 in nova
 diffinitio qz est v̄na et s̄b
 in p̄tate qz h̄a p̄tate am̄
 analis resp̄cū in h̄uic et
 eadē et̄ diffinitio p̄p̄t̄
 in affino p̄ p̄tate qz est

72

accidat rei vt dictu e in no accidit rei fm q ca
dit sub p[ro]sideracoe ronalis sciencie. immo sic est
dra specificas sciam. eo q ab ea suntur forma /
lis raco p[ro]sideradi considerant em scienc no res
distinctas semp. sed qnz calde res sub mod[is]
tn diuersis p[ro]siderandi quo p[ro]munit exponitur
p[ro] p[ro]p[ri]e de aia sciencie secatur queadmoduz
et res. i. formales roes rez. Et h[ic] file e albedo
e accis hois t[ame]n est de essentia hois albi.

¶ Ex his etiã p[ro]p[ri]e q no sequitur gen[us] e. qd p[ro]di
cat de plib[us] d[omi]nib[us] p[ro]p[ri]e in eo qd qd est. g[er]me
nus e gen[us]. qz sic tref ad infinitu soli g[er]me ei qd
e gen[us] p[ro] natura q est in plib[us] d[omi]nib[us] p[ro]p[ri]e que /
nit esse gen[us]. ita vt gen[us] p[ro] intencoe dicat rone
ordinis p[ro]p[ri]e. t[ame]n al[ia] id qd est p[ro]dicet
et sibi sba corpus t[ame]n cetera. vt patz dicdo. ho /
mo est aial. ho est siba. est corpus. **¶** Est autē
p[ro]dicare attribuere per nota cōpōsicōis. **¶** Qu
em vnu attribuit alteri. mediãte cōpōsicōne
quã significat hoc sba est. tunc p[ro]dicat. t[ame]n quã /
do vnu ab altero diuidit mediãte negacoe ta /
lis cōpōsicōis sicut cū d[icitur] ho no est lapis. tunc
diuidit ab eo. t[ame]n hoc fit per intellectū componē
tem t[ame]n diuidētē. **¶** Genus em est in specie si
ne aliquo medio t[ame]n similiter accidens in sub /
iecto. sed intellect[us] cōponēs no p[ro] hoc signifi
care sine nota cōpōsicōis. t[ame]n vt hoc significet in
uenit modū cōpōsicōis vni cū alio v[el] diuisio
nis vni ab alio. t[ame]n hoc e p[ro]dicari vnu de alio.
v[el] negare vnu de alio. fit autē hoc qnz essentia
liter qnz accidentaliter. fm diuersitate p[ro]di
catorū. **¶** Essentiali em p[ro]dicat genus. **¶** Et qz ge
nus vt diffinit est nomē transcendens impo
sitiu a respectu nature superioris. t[ame]n vt hoc significet vt
p[ro]dictū fuit. g[er]me no p[ro]t ponit aliqd certū t[ame]n determi
natū loco generis. **¶** Sed ponitur infinitū. vñ
ecā no h[ic] sup[er]i[us] subale. qd p[ro]p[ri]e qz nos dicim[us]
p[ro]m q al[ia] p[ro]dicat de plib[us] d[omi]nib[us] p[ro]p[ri]e. t[ame]n si qrat
qd sit al[ia] nos assignam[us] diffinitōis aialis dicē
tes q e vnu sensibile. s[ed] cū dico gen[us] e qd p[ro]di
cat de plib[us] d[omi]nib[us] p[ro]p[ri]e si qrat qd e gen[us].
no possum[us] assigne gen[us] p[ro] aliqd p[ro] s[ed] notifica
mus ipm p[ro] aliqd infinitū qd t[ame]n determinat
et finit p[ro] p[ro]p[ri]e sequentes. t[ame]n sic sensus dif
finitōis e qd p[ro]dicat de plib[us] d[omi]nib[us] p[ro]p[ri]e
e gen[us]. **¶** Alij at accipiunt qd relatiue t[ame]n sbin /
telligunt v[el] dicentes gen[us] e supple v[el] qd sup
p[ro] v[el] p[ro]dicat de plib[us] d[omi]nib[us] p[ro]p[ri]e. t[ame]n hoc eti
am rōnablr p[ro]t dici. qz licz gen[us] no habeat sup
ple se subale. t[ame]n bñ accitiale qle e v[el]. Inueni
mus em in intencōib[us] ordinē. **¶** Addit in dif
finitōe de plib[us] d[omi]nib[us] p[ro]p[ri]e. qz genus ad spe
cie non descendit nisi diuisum per differētiã

que cū oppōsite sunt t[ame]n diuisiue respectu gener[is]
et p[ro]p[ri]e respectu speciei oportet esse plures
differētiã diuisiua. vt d[icitur] Damascen[us] que
sunt cause numeri speciez sicut materia nūeri
idiuiduoz. t[ame]n ita p[ro]p[ri]e g[er]me ambit species p[ro]stitu
tas oppōsite differētiã. **¶** Finaliter addit
in eo qd qd e. qz omne sup[er]ius qd p[ro] essentia t[ame]n
diffinitōis t[ame]n nomen est in inferiori. est qd sine
qdditas eiusdē. s[ed] sic est de genere respectu sp[eci]e /
cierū. igit p[ro]dicat de eis inquit. **¶** Minor p[ro]bat
qz gen[us] t[ame]n differētia intrinsece p[ro]stituūt specie
vt dictū fuit. **¶** Etiã a signo fuit hoc ostentuz in
textu. quia illd p[ro]dicat in qd qd p[ro]uenit re
spondet ad interrogacōis factaz p[ro] qd. s[ed] sic e
de genere. **¶** Ad obiecta in oppōsitū. **¶** Ad p[ro]p[ri]e
mū est dicendū q gen[us] no est materia. nec hoc
d[icitur] Porphyrius. sed genus h[ic] similitudinē em
materie in q[ui]bus est forma formabilis t[ame]n deter
minabilis per differētiã que e forma formās.
¶ Ad 2[um] d[omi]n[us] est q licet genus qnz subiciat
acceptū in rōe speciei subalterne respectu sui su
prioris generis v[el] in p[ro]dicacoe indirecta. t[ame]n p[ro] /
dicat sp[eci]e de suis specieb[us] fm apritudinē. **¶** Et in
sba in diffinitōib[us] posita no dicūt actu s[ed] ap
titudinē. **¶** Ad 3[um] d[omi]n[us] q e duplex ps. vna
integralis. **¶** Alia diffinitiva licz pars integra
lis non possit p[ro]dicari de toto. quia illa e
mala p[ro]dicacō fortis e man[us]. t[ame]n bñ ps diffi
nitiva. vñ d[icitur] Albus q gen[us] est totū esse ipius
speciei. sed no est p[ro]fectū esse eiusdē. est aut totū
esse in potētis formali t[ame]n illa est causa s[ed] quare
genus p[ro]dicatur. no em ideo t[ame]n qz e forma. qz
sic forma partis possit p[ro]dicari. sed ex eo quia
est forma t[ame]n aliquo modo totū. t[ame]n ergo d[icitur] Boe
cius genus in diffinitōe est ps. imp[ro]dicando
vero totū. **¶** Ad quartū d[omi]n[us] em est fm alijs q
tales termi p[ro]dicat[ur] fm suā n[atu]ram singularem
et hoc sufficit. **¶** Alij dicunt q termi obli qui be
ne sunt genera vel species t[ame]n sufficit q in no
minatiuo singulari p[ro]dicat[ur]. sed nota plu
laris nūeri non sunt genera v[el] species. qz non
dicunt aliq[ui] vñ. sed potius pluralitate sup
posito. v[el] d[icitur] q termi plis numeri t[ame]n obli
qui non sunt v[er]ba. quia non possunt p[ro]stituere
enūciationē saltem de inesse. quia nomina ob
liqua non possunt subici v[el] p[ro]dicari. t[ame]n nomi
na plalis numeri non constituūt enūciatio
nem vñ sed plures. **¶** Unuersalia s[ed] a logico
considerat[ur] in finem enūciationis constitu
ende. t[ame]n ergo non oportet addere illā particulā
fm se v[el] suū obliquū. **¶** Ad quintū dicendū
q genus p[ro]dicat de pluribus in pluribus pro
positionibus sicut patz cum dicitur. homo est

*p[ro]p[ri]e vniuersalibus est q
vniuersalibus affirmacoe
negacoe vniuersalibus
p[ro]p[ri]e et nota rōnabilis*

*Ad obiecta
Materia de se est informis
et confusa et indifferens
ad quodlibet formam p[ro]p[ri]e
et de se no magis est
genus q species
Ad 2[um]
Genus in dupl[ic]i
in quibus dicitur qz sit p[ro]p[ri]e
p[ro]dicatur alio modo
genus in quibus ad al
p[ro]p[ri]e et sit qz rōnabilis
p[ro]p[ri]e et sit qz rōnabilis
et quz p[ro]p[ri]e*

*Ad 3[um]
Genus in quibus
p[ro]p[ri]e subicit qz dicitur
p[ro]p[ri]e subicit qz dicitur
al[ia] est qz dicitur qz dicitur
p[ro]p[ri]e subicit qz dicitur
p[ro]p[ri]e subicit qz dicitur
p[ro]p[ri]e subicit qz dicitur
p[ro]p[ri]e subicit qz dicitur*

U' ddm q' i vna specie est bene tota potestas generis. s3 no totalr tora quide fm radice pncipij in q' pres pratis vniuntur potestati. s3 no totalr fm modum actualē vtriusq' pris ipi/ us pratis. quo d'ne actualiter educte vocan/ tur potestas.

Secundum dubium quid est potestas generis. Solucio no est aliud nisi ipa diuisibilitas generis in ples spes que seqtur ipam naturā generis intellectā. vt vna ē fm rōez contrahibilis p diuersas differentias in ples species. Ad sic ostenditur. qz potestas generis ē contrahibilitas. s3 contrahibilitas est diuisibilitas. ergo potestas generis ē diuisibilitas. maior ē nota qz potestas generis ē illud quo genus p' esse singule species sub se p'tente s3 hoc h3 p' contrahibilitatē r diuisibilitatē. qz s3 contrahibilis est p ples d'nas in ples spes. r sic fundatur in natura generis mediante vnitate eiusdē g'. qz vt dicitur fuit potestas generis est diuisibilitas generis. sed ois diuisibilitas p'supponit vnitatē. qz nl' diuidit nisi qd vnu est. Na illa que actu diuisa sunt no sunt diuisibilia. Ex q' b' p'z q' d're oppositē non sunt p'as generis. s3 ipe generis potestate explicat er no distinguitur etiā realr a genere s3 int se. et ppter hoc species p eas cōstitute no sūt distincte a genere. r tñ inter se sunt distincte r sic potestas generis pot' ē ad aliquid q' aliq's. respectus tñ ille non est accidentalis. sed originalis siue transcendēs q' no ē aliud q' fecunditas nature generice qua p' d'ns diuisimode cōmunicari. Sed dices simplex r indiuisibile indiuisibile se h3 cōmunicare r diffundē. q' a simplici essentia generis no pullulat diuisibilitas p'as. Sed ad hoc est dicendum q' simplex r indiuisibile fm q' hui' modi simplr se diffundit. q'no essentia generis indiuisibilis dicat se vniformiter vndiq' tñ cū hoc stat q' simplex q'stum est ex pte sue diuisibil' pratis diffundit se difformiter r parcialiter no totaliter p differentias que sunt pres ex illa p'ate egredientes. tales em no egrediuntur vt eadem. s3 vt oppositē. qz vna opponit' alteri. sicut rōnale. irrationale. r propter hoc species oppositas p'stitiunt.

Tercium dubium. Quare potius species potest saluari in vno indiuiduo fm essentia r p'atem q' genus. Solucio qz spes no cōmunicat indiuiduis p diuisionē formales sui. sed contrahitur ad p'stitionē indiuidui p diuisionē materie r differentias materiales

et extrinsecas que sunt forma. figura. locus. et ergo pot' tota natura specifica r sua formalis potestas q' est sui esse specificū. esse in vno indiuiduo. sic aut' no ē de genē vt patuit. Sed dices si spes posset fm essentia r p'atem saluari in vno indiuiduo. g' videt' q' spes no sic vlc. qz vlc est qd aptū natū ē cē in multis.

Solucio. naturā specificā reperiri totā fm formalitatē suā in vno indiuiduo p' dupliciter intelligi. Vno fm totalitatē sue essentia r p'atis sic q' n' ems de sua formali p'fectiōe sic qn sit in tali indiuiduo r hoc mō quelibet species est in quolibet indiuiduo. ex quo p'fectio speciei specialissime est athoma r indiuisibilis fm essentia r p'atem. Alio mō p' intelligi fm totalitatē sue vltis aptitudinis. r sic non est tota in vno indiuiduo. qz etis in vno pot' est esse in alio. Circa istud notandū est q' aliud est dicere speciem in vno indiuiduo saluari r p'uari. qz in istis inferiorib' vbi qdlibet indiuiduū est corruptibile spes bene saluatur in vno indiuiduo fm essentia r p'atem sed non p'petuat' quare necessariū est generationes esse p'petuas in istis inferioribus. In corpib' v' celestib' in quibus non est malum nature qd est p'iuatio ibi species ne dum saluatur in vno indiuiduo. sed etiā p'petuat'. quo tota natura solis in hoc sole. r tota natura lune in hac luna p'petuat'. ex quo forma ibi est in materia sua tota sicut patebit ampli' circa capitulū de specie.

Quartum dubium est. Quomodo genus p'dicat de suis speciebus. Solucio inq' tum est totū formabile siue contrahibile p differentias r no vt p'tractū. qz qn est p'tractum tunc est equale speciei illi d qua p'dicat ex quo hoc modo ē sūptū cū differentia exis. ppter h' tota diffinitio conuertibilis cum diffinito vt dicēdo. hō est aial rōnale. fm se vero acceptū et vt gen' sic est in equale sic dicēdo. homo ē ial. qz tē adhuc incertū ē an sit rōnale l' irōnale. Sed contra hoc obicitur sic genus debz p'dicari sic inest. sed non inest speciei nisi vt contractū ex quo animal quod est in homie no est irrationale. s3 contractū per rationale r fm suam naturam idem rationali. ergo p'dicabitur vt contractū. ergo idem erit dicere. homo ē animal r homo est animal rationale. aut si p'dicatur vt contrahibile. sic necessario continebit duas differentias. Solucio. licet in re genus non inest speciei nisi vt contractū qm idē sunt in natura r essentia. genus differentia. et

Se' est sicut solus in se
fuit tota potestas generis
saluatur in illo vno in
quidam fm potestatem

replexerat

qm

Et dicitur
Dicitur est in
et p'petuat'

ro. 7. 6. 2. 2. 2.

Sicut dicitur in d'ca
quia p'z corruptibile
et incorruptibile

Sicut dicitur in d'ca
p'nt rōtrahibile

Sicut dicitur in d'ca
no differentia p' d'ca
sicut et tota d'ca

Pras p'et

Qua est natura
d'ca q' rōtrahibile
s3 q' vnitate
s3 q' p'petuat'

potestas q' d'
q' p'petuat' d'
vno p' rōtrahibile
s3 q' p'petuat'

Se'

quid p'petuat'
p'petuat' p'petuat'
p'petuat' p'petuat'
p'petuat' p'petuat'
p'petuat' p'petuat'
p'petuat' p'petuat'
p'petuat' p'petuat'
p'petuat' p'petuat'

quid p'petuat'
p'petuat' p'petuat'
p'petuat' p'petuat'
p'petuat' p'petuat'
p'petuat' p'petuat'

Species, tamen quia intellectus separat hec ab inuicem fm q differunt et sunt modi distincti vni essentie. hinc est q q predicat gen^o de specie. vt qd dā p^ome p^otrahibile p^o differentias. et hoc mō ē qd dā p^ome fm essentia suā p^ous specie et p^oicabili eadē et secundius. licet illa fecunditas fm esse reale et nature qd h3 in specie sit realit^o p^otracta cū igit^o d^or. hō est aial. ibi aūmal p^odicat vt sup^oius in equale vt d^octm est. Et si q^orat an p^odicat cū inclusione d^oraz vl exclusiue d^om ē q nec sic nec sic. s3 vt totum formabile p^o d^oras vt dictū fuit.

Quintum dubium. Utrum genus sit pncipiū suaz speciez. Et videt q n. qz totū nō est pncipiū suaz partiū. sed genus est totū et spēs ptes igit^o gen^o nō ē pncipiū suaz specierū. Minor pbat. qz alias nō p^odicaret de suis specieb^o. **Sedō** sic illud qd ē idē cū alio nō est pncipiū ipius. sed genus est idem cū specie ergo nō est pncipiū speciei. Maior p^oz. qz pncipiū et pncipiatū dnt differre eo q causa ē ad cui^o esse sequit aliud scz effectus. **Tercō** qz qd d^or de alio p^odicacōe dicente. hoc nō est pncipiū alteri^o. sed tali mō gen^o p^odicat de specie. igit^o nō est pncipiū. Maior pbat in simili. qz caro et aia sunt pncipia hois. et nō dicimus. homo est caro. **Quarto** relatiua sūt sil natura. gen^o et spēs sunt relatiua. ergo vnuz nō est pncipiū alteri^o. **Solucō.** gen^o est pncipiū speciei fm rōem. qz illd qd est rō intelli/ gendi alicui^o a priori. illud pncipiat aliud fm rācōz et a priori sed gen^o ē rācō intelligēdi ipsā spēm a p^ori. igit^o pncipiat ipam spēm fm rōez et a priori. **Maior** est manifesta qz nihil intelligit a p^ori nisi per sua pncipia intelligēdi a priori. **Minor** pbat. qz gen^o est pncipiū diffinitiuū speciei. s3 pncipiū diffinitiuū ē pncipiū intelligēdi diffinitū et hoc a priori. qz p hoc differt diffinitio a descriptioe. **Sedō** ostēdit sic. qz gen^o eodē mō pncipiat speciei. q mō distinguit a specie. sed nō distinguitur nisi fm rācōne ab ea. igit^o pncipiat eam tm fm rōem. **Maior** nota. qz pncipiat p^osupponit distinctū ex quo nihil pncipiat seipm. **Ad obie/cta** in oppositū est dicendū. et p^omo ad p^oimum qz genus accipitur dupliciter. **Uno** modo in q^orum est totū potestatiū qd dā et sic constituitur ex partibus suis fm p^osusum conceptū in ipō genere concurrentibus. et sic nō est pncipiū partuz sed pncipiat et integratur ex omnibus suis speciebus fm p^oformitātē confusam ad vnū conceptū generis concurrentē. **Alio** modo accipitur genus vt pars contracta

per diuisionē ad speciem. quia d^ona p^otrahit totum potestatiū solū fm vnā ptem potestatis ad vnā speciem. quia tota potestas generis nō est in vna specie. sed solū p^o potestatis cui^o est exemplū. vt rationale nō p^otrahit totam potestātē animalis ad p^ostitutionez homis. ex quo aial nō fm totā suā potestātē est in homine. sed solū fm partē. **Et** sic pcedit q totū nō est pncipiū suaz partiū fm q est totū potestatiū. sed fm q est pars. i. fm q cōtrahitur pro parte sue potestatis. **Sed** cōtra gen^o p^odicat de specie. vt p^omu^o ex quo p^odicatio generis de specie est maioris de minori. sed gen^o nō ē cōmuni^o vna specie. nisi in q^orum accipit pro tota potestate sua. et nō pro illa parte potestatis qua est in vna specie. si ergo p^odicat fm totā suam potestātē de specie. tunc fm totā suā cōmunitatem est in specie. quia alias aliter p^odicaretur qz esset in se qd est inconueniens. ad qd dicendū q genus in q^orum cōmunius p^odicatur de specie et hoc si in q^orum reduplicat modū p^odicandi. nō aut^o in q^orum reduplicat causam vl rācōne p^odicandi vl verificandi p^odicatū de subiecto. **Un** licet genus qd est totum potestatiū p^odicetur de specie. tamen illa totalitas nō est sibi ratio p^odicatiōis cōmunis. sed potius pars potestatis. quia gen^o fm vnā partem potestatis continetur in specie. et sic genus quod cōmune est respectu speciei est quidem cōmune in specie. nō tamen p^odicatur de specie pro cōmuni. sed pro determinata parte sue potestatis. **Ad** scōm dicendum. q maior vera est de pncipio reali. nō autem de pncipio fm rācōnem quale est genus respectu speciei vt dictum est. **Ad** terciū dicendū q illa etiam est vera de pncipio reali. **Ad** vltimū dicendum q genus et species capiuntur dupliciter. **Uno** modo formaliter pro ill^o intēcōib^o. et sic sūt sil natura. **Alio** modo p naturis s^ostrat^o intēcōib^o. et sic gen^o ē prius specie et hoc atq^o dicunt sub hys verbis in genere est duplex respectus et similiter in specie. **Un**us est quo natura generis puta animalis refertur fm rācōnem intellecti ad ip^orum intellectum. et sic genus et species nō sunt simul natura. nec etiam induit natura generica hoc modo rācōnem generis et hoc est eam accipere materialiter. **Ali**us est respectus qui p^osupponit istum p^oimum et est respectus nature animalis. vt sic intellecte ad naturas spēs. vt simili modo intellecte sunt scz subhabitu dine ad genus. et sic induit rācōnem generis et ergo nō d^or genus formaliter relatiōem rei in

In d^ono sit p^omu^o p^otrahend

mon q^o alexandru^o d^or te d^or p^omu^o p^otrahend

duplex rōe sit integrale vlt^o et de illa toto p^omu^o d^or p^omu^o p^otrahend

accipit

ad d^om d^or p^omu^o p^otrahend

duplex rōe sit integrale vlt^o et de illa toto p^omu^o d^or p^omu^o p^otrahend

Quintū q̄ diffinitio dicat totū esse diffiniti.
q̄ aliter nō attingeret a fine vs̄ ad finē in q̄d
dicere et esse diffiniti. et sic nō haberet vez nom̄
diffinitiom̄ s. et p̄ oppositū redditur q̄nq; mo
dis viciose.

Species aut̄ d̄r quidē et deyni
uscuiusq; rei forma fm̄ quā di
ctum est. **P**riami quidē spēs
digna est impio. **D**icit aut̄ spēs et
ea q̄ est sub assignato genere. fm̄ quā
solemus dicere hoīem quidē spēm ai
malis cū sit genus aīal. album aut̄ co
loris spēm. triangulū vero figure spe
ciem. **U**t si etiā genus assignantes
speciei meminim⁹ dicētes: qd̄ de plu
bus et d̄r̄ntibus spē in eo qd̄ quid sit
p̄dicatur. Et spēm dicim⁹. d̄ quod sub
genere est. **N**osse aut̄ oportet qm̄ et ge
nus alicui⁹ est genus. et spēs alicui⁹
est species. idcirco necesse est in vtroz
q; rōnibus vtriusq; vtri. **A**ssignant
ergo et sic spēm: est q̄ ponit̄ sub assigna
ro genere. et de qua genus in eo qd̄ qd̄
sit p̄dicatur. **A**mplius aut̄ sic q̄q; spe
cies est quod de plurib⁹ et d̄r̄ntib⁹ nu
mero in eo qd̄ quid sit p̄dicatur. **S**ed
hec quidē assignatio speciei spēalissie
est. et q̄ solū spēs est. **A**lie vero erūt et
nō spēalissimaz. **P**lanū at̄ erūt qd̄
d̄r̄ hoc mō in vno q̄q; p̄dicamēto sūt
q̄dam generalissima et rursus alia spe
cialissima: et inter generalissima et spe
cialissima alia. **E**st aut̄ generalissimuz
q̄dem sup̄ quod nullū aliū est supue
niēs genus: **S**pēalissimū aut̄ post qd̄
nō erit alia inferior spēs: **I**nf̄ genera
lissimū aut̄ et spēalissimā et genera et spe
cies sunt ea dē. ad aliud q̄dem et ad ali
ud sumpta. **S**it aut̄ in vno q̄q; p̄di
camēto manifestū qd̄ d̄: **S**uba est qd̄
dam et ipsa est genus: sub hac at̄ cor
pus: sub corpe vo aīatū corpus. sub q̄
aīal. sub aīali rōnale aīal: sub q̄ hō. s̄b
hoīe vo socrates et plato. et q̄ sunt pri
culares hoīes: **S**ed hoz substātia q̄

tez generalissimū est. et q̄ genus sit so
lum: hō vo spēalissimū. et q̄ solū spēs
sit corp⁹ vo species qd̄ est substantie
genus vo corpis aīati. et aīatū corp⁹
species qd̄ est corpis. gen⁹ vo aīal: al̄ at̄
spēs q̄dem est corpis aīati. genus vo
rōnalis aīalis. sed rōnale aīal spēs q̄
dem est aīalis: genus aut̄ hoīs: hō vo
spēs q̄dem rōnalis aīalis. nō aut̄ ge
nus particularū hoīm: sed solū spēs. et
om̄e qd̄ an̄ indiuidua. primū est spēs
erit solū: nō etiā genus. **Q**uēadmodū
igit̄ substātia cū sup̄ma sit eo q̄ nihil
sup̄ eā sit genus est generalissimū. sic et
hō cū sit spēs post quā nō sit alia infe
rior spēs neq; aliqd̄ corz q̄ possunt di
uidi. s̄ solū indiuidua: **I**ndiuiduū em̄
est sortis et plō: **S**pēs erit sola et vlti
ma spēs et vt d̄cm̄ est spēalissima. **Q**ue
vo sunt in medio corz q̄dem q̄ sup̄ ip
sa sunt essent spēs: corz vo q̄ post ipsa
sunt erūt genera. **Q**uare hec q̄dem
duas habet bitudines eā q̄ est ad supe
riora fm̄ quā spēs ip̄oz esse dicunt̄.
Exrema vo vnā h̄nt bitudinē. **N**ā et
ḡnalissimū ad ea qd̄ q̄ posteriora sūt
h̄z bitudinē. cū genus sit oīm id qd̄ ē
sup̄mū. **E**ā vo q̄ est ad superiora nō h̄z
cum sit sup̄mū et p̄mu et p̄ncipiū: **S**pe
cialissimū at̄ vnā h̄z bitudinē: eā q̄ est
ad superiora q̄q; est spēs. **E**ā vo q̄ est ad
posteriora nō h̄z: s̄ etiam indiuiduoz
spēs d̄r̄: **S**ed spēs q̄dez indiuiduoz ve
lud ea p̄tines. spēs at̄ sup̄oz velud q̄
ab eis p̄tiet̄. **D**etermināt̄ ḡ generalissi
mū ita. q̄ cū sit genus nō est spēs. **E**t
rursus sup̄ qd̄ nō est aliud supueniēs
genus. **S**pēalissimuz at̄ quod cum sit
spēs nō est gen⁹: et qd̄ cum sit spēs nū
q̄ diuidit̄ in spēs: **E**t qd̄ de pluribus
d̄r̄ntibus numero in eo qd̄ qd̄ sit p̄di
cat̄: **E**ā vo q̄ in medio sunt extremoz
subalf̄na vocant̄: genera et spēs et vnū
qd̄q; ip̄oz gen⁹ et spēs eē p̄nt̄. ad ali

ud quidē et aliud sumpta. Ea vō q̄ sūt
 añ spēalissima vsq̄ ad generalissimuz
 ascendētia et genera dicunt et spēs. et
 subalternā genera. Et Agamennon et
 Attilides. et Pelopides. et Latalides
 et ad vltimū Iouis. s̄ in familijs ple
 runqz ad vnū reducunt p̄ncipiuz. vbi
 grā ad Iouē. In generib⁹ at et spēb⁹.
 nō sic se hñt. neqz em̄ est vnū eōe gen⁹
 oīm ens: nec oīa eiūdē generis s̄ fm̄
 vnū sup̄mū gen⁹: quēadmodū d̄t Are
 sto. s̄ sunt posita quēadmodū in p̄di
 cam̄tis d̄ctm̄ est. p̄ma decē genera. q̄si
 decē p̄ncipia. vel si q̄s oīa entia vocet
 equoce inq̄t nuncupabit nō vniuoce
 Si em̄ vnū eōe eēt oīm gen⁹ ens. vni
 uocē entia dicerēt: Cū vō sint decē p̄
 ma p̄ncipia. Cōio fm̄ nomē est soluz
 nō etiā fm̄ diffinitōis rōem q̄ fm̄ no
 mē est. **B**ecē vō generalissima s̄ spe
 cialissima vō in numero q̄dam s̄ n̄ tū
 indefinito. Indidua at q̄ sunt post
 spēalissima: infinita s̄. Quapp̄ vsqz
 ad spēalissima a generalissimis descē
 dentē iubet plato q̄scere: Descendere
 autē p̄ media diuidētē specificis d̄m̄
 t̄ijs. Infinita inq̄t relinquēda s̄: neqz
 em̄ hōz. posse fieri disciplinā. **B**esce
 dentib⁹ at ad spēalissima necē est diui
 dentē p̄ multitudinē ire: Ascendētib⁹
 vō ad generalissima necē est colligere
 multitudinē: collectiū em̄ multoz in
 vnā naturā spēs est et magis id qd̄ ge
 nus est. **P**articularia vō et singula
 ria sp̄ in multitudinē ecōtrario diui
 dunt qd̄ vnū est. Participatōe em̄ spe
 ciei. p̄les hoies vn⁹ hō: Particulari
 b⁹ at vn⁹: et cōis p̄les: Diuisiū em̄ ē
 sp̄ qd̄ singl̄are ē: collectiū at et aduna
 tiū qd̄ eōe est. **A**ssignato at genere
 et spē qd̄ sit vtrqz. et genere qd̄ vno
 spēb⁹ vō plib⁹. sp̄ em̄ in p̄les spēs di
 uisio generis ē: gen⁹ qd̄ sp̄ de spē p̄di
 cat et oīa sup̄iora de inferiorib⁹. Spēs
 at neqz de p̄rio sibi genere neqz de su
 p̄iorib⁹. neqz em̄ p̄uertit: oī autē eā de

eā p̄dicari: vt hymnible d̄ eā. aut ma
 iora de minorib⁹. vt al̄ de hoie. miora
 vō de maiorib⁹ m̄ime: neqz em̄ al̄ di
 cis eē hoiem. quēadmodū hoiem di
 cis esse al̄. **B**e q̄bus at spēs p̄dicat: de
 his necario et spēi gen⁹ p̄dicabit. et ge
 neris gen⁹. vsqz ad generalissimā. si em̄
 vez ē socratē hoiez dicere. hoiem vō
 al̄: al̄ vō s̄bam: vez est et socratē al̄ di
 cere atqz s̄bam. sp̄ em̄ sup̄iora de infe
 riorib⁹ p̄dicat. et spēs qd̄dem de indi
 uis p̄dicabit: gen⁹ at de spē de indi
 uido. generalissimū at et de genere et
 de generib⁹: si pl̄a sunt media et subalt
 na. et de spē et de indiuiduo. d̄t at gene
 ralissimū qd̄ de oib⁹ sub se posit̄ gene
 rib⁹ spēbus et indiuiduis. gen⁹ at qd̄
 añ spēalissimū est de oib⁹ spēalissimis
 et indiuiduis: solū at spēs de oib⁹ in
 diuiduis. Indidū at de vno solo pri
 culari. Indidū em̄ d̄t socrates: et hoc
 albū. et h̄ veniēs. et suffronici fili⁹: si so
 l⁹ sit ei socrates fili⁹. Indidua q̄ dicit̄
 h̄mōi. qm̄ ex p̄rietatib⁹ p̄sistit vnū
 qd̄qz eoz q̄z collecto nūqz i alio eadē
 erit. socrat̄ em̄ p̄rietates nūq̄ in alio
 q̄libet erit particulariū. hec vō q̄ s̄t. hoī
 nis. **B**ico at e⁹ q̄ ē cōis. Propetates
 erūt eadē i plib⁹. magis at in oib⁹ pri
 clarib⁹ hoib⁹ in eo q̄ hoies s̄. **C**ō
 t̄iet ergo indidū qd̄ sub spē. spes at
 sub genere. totū em̄ qd̄dem est gen⁹: idi
 uidiuz at ps: spēs vō et totū est et ps
 s̄ ps qd̄ al̄: totū at nō al̄: s̄ alijs
 Partib⁹ em̄ totū ē. **B**e genere qd̄
 et spē et qd̄ generalissimū et qd̄ spēaliss
 imū: et q̄ genera eadez et spēs s̄. q̄ etiā
 indidua et q̄t modis gen⁹ et species di
 cat̄ sufficiēt dictuz est

Species autem dicitur: et.

Istō ē 2^m caplm̄ in q̄ Por. d̄ctat de 2° vlti
 sez de spē. Et didit i duas p̄es p̄ncipales. qz
 i p̄ma p̄e pōit duas acceptōes spēi. i scda dif
 finit spēs h̄ int̄eā. scda ibi. Si est q̄ p̄ia i
 duo. s̄z q̄ pōit duas acceptōes spēi. scda ibi.
 D̄t at spēs. Quo ad p̄^m d̄t. q̄ spēs d̄t forma
 vniuscuiusqz rei. fm̄ quam formam dictum

forma p[er] se accepto

ut dicitur

A
in ista parte ostendit scd[am] acceptonem sp[eci]i
dicens q[ue] species est que ponit sub assignato
genere. id e[st] sub determinato. s[ecundu]m qua[m] solem[us] di
cere ho[mo]m esse specie[m] animalis cu[m] animal sit
eius genus. et album sine albedine specie[m] colo
ris. cum ponitur sub col[ore] et positio[n]e ordinis
et participationis. et triangulu[m] specie[m] figure di
citur cu[m] sit veraq[ue] positio[n]e sub figura. Tunc ibi.

in ista parte ostendit scd[am] acceptonem sp[eci]i
dicens q[ue] species est que ponit sub assignato
genere. id e[st] sub determinato. s[ecundu]m qua[m] solem[us] di
cere ho[mo]m esse specie[m] animalis cu[m] animal sit
eius genus. et album sine albedine specie[m] colo
ris. cum ponitur sub col[ore] et positio[n]e ordinis
et participationis. et triangulu[m] specie[m] figure di
citur cu[m] sit veraq[ue] positio[n]e sub figura. Tunc ibi.

in ista parte ostendit scd[am] acceptonem sp[eci]i
dicens q[ue] species est que ponit sub assignato
genere. id e[st] sub determinato. s[ecundu]m qua[m] solem[us] di
cere ho[mo]m esse specie[m] animalis cu[m] animal sit
eius genus. et album sine albedine specie[m] colo
ris. cum ponitur sub col[ore] et positio[n]e ordinis
et participationis. et triangulu[m] specie[m] figure di
citur cu[m] sit veraq[ue] positio[n]e sub figura. Tunc ibi.

in ista parte ostendit scd[am] acceptonem sp[eci]i
dicens q[ue] species est que ponit sub assignato
genere. id e[st] sub determinato. s[ecundu]m qua[m] solem[us] di
cere ho[mo]m esse specie[m] animalis cu[m] animal sit
eius genus. et album sine albedine specie[m] colo
ris. cum ponitur sub col[ore] et positio[n]e ordinis
et participationis. et triangulu[m] specie[m] figure di
citur cu[m] sit veraq[ue] positio[n]e sub figura. Tunc ibi.

est q[ue] sp[eci]es Priami regis troyani q[ue] forma fuit
elegantissimus digna est imperio quo etia[m] ex
opposito d[icitur] p[er] h[oc] p[ri]mo et b[er]icoz. q[ue] no[n] omnino
felix est q[ue] sp[eci]es turpissimus est. Tunc ibi

Bicitur autem species:

In ista parte ostendit scd[am] acceptonem sp[eci]i
dicens q[ue] species est que ponit sub assignato
genere. id e[st] sub determinato. s[ecundu]m qua[m] solem[us] di
cere ho[mo]m esse specie[m] animalis cu[m] animal sit
eius genus. et album sine albedine specie[m] colo
ris. cum ponitur sub col[ore] et positio[n]e ordinis
et participationis. et triangulu[m] specie[m] figure di
citur cu[m] sit veraq[ue] positio[n]e sub figura. Tunc ibi.

Quod si etiam genus

In ista parte ostendit scd[am] acceptonem sp[eci]i
dicens q[ue] species est que ponit sub assignato
genere. id e[st] sub determinato. s[ecundu]m qua[m] solem[us] di
cere ho[mo]m esse specie[m] animalis cu[m] animal sit
eius genus. et album sine albedine specie[m] colo
ris. cum ponitur sub col[ore] et positio[n]e ordinis
et participationis. et triangulu[m] specie[m] figure di
citur cu[m] sit veraq[ue] positio[n]e sub figura. Tunc ibi.

Assignant ergo

In ista parte p[er]sequitur intentu[m] diffiniendo
specie[m]. Et dividit in duo. q[ui]a in p[ri]ma parte po
nit duas diffinitio[n]es speciei. In scd[am]a parte decla
rat istas. scd[am]a ibi. Planu[m] aut[em] erit. Prima in
quattuor p[ar]tes. In p[ri]ma parte ponit p[ri]ma[m] diffi
nitio[n]em. In scd[am]a scd[am]am. In tertia tertia. In
quarta p[ar]te tertia[m] diffinitio[n]em duabus
alijs. scd[am]a ibi. Et de qua. tertia ibi. Ampli[us] a[ut]e[m].
quarta ibi. Et hec q[ui]dem assignatio. Duo ad
p[ri]mu[m] d[icitur] q[ue] species est q[ue] ponitur sub assigna
to genere. Et scd[am]a q[ue] sequitur ex illa est. q[ue] sp[eci]es
est de q[ui]a genus in eo q[ue] d[icitur] q[ue]d est p[re]dicat. Tunc ibi

Amplius autem.

In hac p[ar]te ponit tertia[m] diffinitio[n]em dicens.
q[ue] species e[st] q[ue] p[re]dicat de pluribus d[icitur] n[on]o
in eo q[ue]d quid est. Et differt hec assignatio ab
alijs. q[ui]a ista p[ro]pria est speciei specialissime. que
solu[m] sp[eci]es est. et q[ue] est distinctu[m] p[re]dicabile a ge
nere. Alie ho[mo] due no[n] sunt tm[en] sp[eci]es specialissi
maz. sed p[er]veniunt etia[m] speciebus subalter
nis. q[ue] s[ub]alternat sp[eci]es resp[ect]u d[icitur]soz. Tunc ibi

Planum autem

In ista p[ar]te declarat p[ri]mo diffinitio[n]es sp[eci]i. Et
dividit in duo. q[ui]a p[ri]mo declarat p[ri]ma[m] diffini
tio[n]em sp[eci]i. scd[am]o declarat scd[am]am. ibi Assigna
to aut[em] genere. Prima in duo. q[ui]a p[ri]mo decla
rat p[ri]ma[m] diffinitio[n]em p[er] coordinatio[n]em p[re]dica
mentale. Scd[am]o declarat coordinatio[n]em p[re]dicamentale
p[er] naturale. ibi Determinat q[ue]d. Prima in duo
q[ui]a p[ri]mo declarat p[ri]ma[m] diffinitio[n]em p[er] coordina
tio[n]em p[re]dicamentale in generali. scd[am]o declarat
ea p[er] coordinatio[n]em p[re]dicamentale in speciali
ibi. Est aut[em]. Quo ad p[ri]mu[m] d[icitur] q[ue]d istud q[ue]d
ia d[icitur] est erit planu[m] in vno q[ue]q[ue] p[re]dicamento.
q[ui]a in vno q[ue]q[ue] p[re]dicamento sunt q[ui]dam genera
lissia et q[ui]da[m] specialissima. et inter generalissima et
specialissima sunt q[ui]dam intermedia q[ue] vocant[ur]
subalterna. Generalissimu[m] aut[em] est sup[er] q[ue]d no[n]
est aliud genus sup[er]ueniens. Specialissimu[m] ho
post q[ue]d no[n] est alia inferior sp[eci]es. Inter ista ho
sunt genera subalterna. q[ue] sunt genera et sp[eci]es.
ad aliud quide[m] et ad aliud sum[ma] p[ar]te. supple ge
nera sunt resp[ect]u inferior[um]. et species resp[ect]u
superior[um]. Tunc ibi.

Est autem

In ista p[ar]te declarat diffinitio[n]em p[ri]ma[m] p[er] ordi
ne p[re]dicamentale in speciali. et dividit in duas
p[ar]tes. In p[ri]ma facit hoc. In scd[am]a parte ex isto co
cludit intentu[m] scd[am]a ibi. Quoad du[m] igit[ur] s[ub]
stantia. Quo ad p[ri]mu[m] d[icitur] q[ue]d illud q[ue]d di
ctu[m] est manifestu[m] est in vno q[ue]q[ue] p[re]dicamento. et
o[n]dit in p[re]dicamento substantie p[ri]ncipal[is]. q[ui]a il
la est o[mn]ibus alijs p[ar]tes. Est em[en] ibi substantia ge
nus generalissimu[m]. sub q[ue] immediate est corpus
et sub q[ue] corpus aiatu[m]. q[ue]d vno no[n]ie vnu[m] appel
latur. et sub q[ue] aial sub q[ue] aial ronale. et sub illo
ho[m]o est ho[m]o. et sub ho[m]o sunt individua. q[ue] s[un]t sor
tes et plato. Inter o[mn]ia ho[m]o p[re]dicta substantia e[st] ge
nus generalissimu[m]. q[ui]a est genus solu[m]. et ho[m]o est
specialissimu[m] q[ui]a est sp[eci]es solu[m]. Corp[us] ho[m]o sp[eci]es est
substantie. genus ho[m]o corp[us] aiatu[m]. et corp[us] aiatu[m]
sp[eci]es est corp[us]. et genus aialis. s[ed] aial est sp[eci]es
corp[us] aiatu[m]. et est genus aialis ronalis. Sed
aial ronale est sp[eci]es aialis. et genus homis s[ecundu]m
stoycos. q[ue] ponit d[icitur] d[icitur] et angelos bonos aia
lia ronalia imortalia. ho[m]o ho[m]o est sp[eci]es al[ia] ronal
et no[n] est genus p[er]iculariu[m] ho[m]oim. sed solu[m] sp[eci]es
et sic o[mn]e q[ue]d p[ri]me est an[im]e individua est sp[eci]es
tm[en] et no[n] genus. Tunc ibi.

Quemadmodum igitur.

In hac p[ar]te ex dictis p[er]cludit intentu[m]. et diu[er]
dit in duas p[ar]tes. q[ui]a in p[ri]ma parte facit q[ue]d di
ctu[m] est. In scd[am]a parte declarat h[ab]itudines eoz q[ue]

In ista p[ar]te
ostendit scd[am]a
acceptonem sp[eci]i
dicens q[ue] species
est que ponit sub
assignato genere.
id e[st] sub determi
nato. s[ecundu]m qua[m]
solem[us] dicere ho
mo[m] esse specie[m]
animalis cu[m] animal
sit eius genus. et
album sine albedine
specie[m] coloris. cum
ponitur sub col[ore]
et positio[n]e ordinis
et participationis.
et triangulu[m] specie[m]
figure dicitur cu[m]
sit veraq[ue] positio[n]e
sub figura. Tunc ibi.

sunt in predicamento. **S**ed a ibi quare quidē.
 Quo ad p̄mū dicit sicut substantia ē gen^o ḡnā/
 lissimū. qz nullū genus habz sup se ex̄s p̄mū
 p̄dicatū. ita hō dicit sp̄s sp̄alissima eo q̄ ē t̄m
 sp̄s postqz nō est alia inferior sp̄s in quā diui
 di posset sed post eā sunt sola inuidua quare
 est vltima sp̄s et sp̄alissima sicut dicitū ē. que
 vero sunt in medio eoz sunt quidē sp̄s respe/
 ctu eoz que sunt sup ip̄a et sunt genera eoz que
 sunt infra ipsa. **T**unc ibi.

Quare quidem hec.

In ista parte declarat habitudines illoz q̄ sūt
 in predicamento dicens. q̄ illa que sunt in medio
 i. que vocant̄ subalterna h̄nt duas habitudies
 vnā ad supiora fm quā sp̄s dicitur supiorū.
 Et aliā ad inferiora sc̄dm quā dicuntur eozuz
 genera. **E**xrema vero vnam tantam habēt
 habitudinē qz genus generalissimū hz habitu
 dinē t̄m ad ea que post ip̄m sunt ex̄s est supmū
 existens oīm p̄ncipiū. **S**p̄alissimū autē vnā
 habet habitudinē eā sc̄z que ē ad supiora fm
 quā sp̄s eoz d̄r. **E**ā vero que est ad posteriora
 nō habet sed dicitur inuiduoz sp̄s quasi ea
 p̄tinēs. species vero supioz inquantū ab illis
 continetur. **T**unc ibi.

Determinat autem.

In ista pte declarat ordinē p̄dicabilē. p̄ ordiez
 naturale et diuidit in duo qz p̄mo resumit ista
 que dicta sunt in p̄cedētibus. **S**edō p̄sequit̄ i
 tentū. sc̄da ibi vt agamēnō. **P**riō dicit q̄ phi
 generalissimū sic determinat. est quod cum sit
 genus non p̄t esse species. Et rursus est etiam
 sup quod nō ē aliud genus sup veniēs. **S**pe
 cialissimū vero quod cū sit species non potest
 esse gen^o. Et cū sit sp̄s nunqz diuidit in alias
 sp̄s. Et qd̄ de pluribus differentibus nume
 ro in eo q̄ quid est p̄dicatur. **S**ed illa q̄ sūt
 in medio extremoz. sicut subalterna. vocant̄ ge
 nera et species respectu diuersozum quia illa q̄
 sunt ante specialissima ascendēdo vsqz ad gene
 ralissima vocant̄ subalterna. **T**unc ibi.

At agamēnon.

In ista pte declarat ordinem predicabilē siue
 p̄dicamentalem p̄ ordinē naturālē. Et diuidit
 tur in duas ptes quia in prima facit hoc In se
 cunda pte ponit d̄ram inter ordinē naturalem
 et p̄dicabilem. **S**ed a ibi sed in familijs. pri
 mo dicit sic sicut in familijs siue in naturali ge
 neratōne est reperire aliquē qui est filius t̄m vt
 agamēnon et aliquē qui est pater t̄m vt iupiter
 et aliquos qui sunt patres et filij respectu di/
 uersozum vt atreides pelopides tantalides. sup
 le sic est reperire aliqua que sunt genera t̄m. vt
 substantia quāritas Et aliqua que sunt t̄m spe
 cies vt homo azinus sicut patet in qualibet ca
 thegoria p̄dicamentali. **T**unc ibi

Sed in familijs.

In ista parte ponit differentia inter ordinē p̄/
 dicabilem et inter ordinē naturalem et diuidit
 in duo quia primo facit hoc. **S**edō declarat
 quoddā suppositum. sc̄da ibi decē quidem.

Primo dicit sic. **S**ed in familijs p̄terqz oīa
 reducuntur ad vnū p̄mū vt puta ad **J**onē in p
 posita coordinatione sed in generibus et specie
 bus nō habet se sic supple in ordine p̄dicabili.
 quia neqz ens ē cōmune genus oīm p̄dicatozū
 neqz oīa p̄dicata sunt eiisdē generis fm vnū su
 p̄mū genus. sed sunt posita supple decē p̄di
 camenta quasi decē p̄ncipia sicut dicit p̄hs in
 p̄dicamentis. **Q**z si q̄s oīa decē enclia vocet non
 vniuoce s̄z equoqz ea nūcupabit. qz ens p̄dicat̄
 de eis fm vnū nomē et fm diuersas rōnes si au
 tē esset genus p̄dicaret de eis vniuoce hoc ē no
 mine et rōne et non nomine tantū. **T**unc ibi

Decem quidem.

In ista pte **P**oz. remouet quoddā dubiū et d̄i
 uiditur in duo. qz p̄mo facit hoc et 2° determi
 nat quoddā suppositū. sc̄da ibi. **D**escendentē autē
 Quo ad primū vult q̄ generalissima sunt i nu
 mero quodaz certo et determinato quia sūt de
 cem. **S**pecialissima vero sunt in numero quo
 dam sed nō determinato supple quo ad nos. **I**n
 diuidua vero que sunt post specialissima sunt i
 finita. s̄. tā quo ad nos qz quo ad naturā et p̄p̄t
 hoc descendente a genere ḡnalissimo ad sp̄alissi
 ma iubet plato quiescere. **T**unc ibi.

Descendentem autem:

In hac pte declarat quoddā suppositū. Et d̄i
 uiditur in duo. **P**rimo declarat vnū suppositū
 2° aliud. **S**ed a ibi descendentibus. **Q**uo ad p̄
 mū dicit q̄ descendente a generalissimis vsqz
 ad sp̄alissima per media. i. per genera sub alter
 na. et necesse est esse diuidentē specificis diffe
 rentijs. que sunt differentie formales. **I**ndiui
 dua vero sunt post specialissima et infinita et q̄
 sunt ab arte relinquēda. nec possibile est eozuz
 fieri disciplinam. **T**unc ibi.

Descendentibus autem.

In hac parte declarat aliud suppositū dicens
 q̄ descendente a generibus generalissimis ad
 specialissima necesse est esse diuidentem. Et ire

Definitio

per multitudinem. Si ascendente ad generalissima a specialissimis necesse est multitudinem colligere quia species est collectivum multorum in una natura. et magis ipsum genus. Particularia vero semper et singularia e contrario in multitudinem dividunt. quod unum est sed e contrario facit illud quod est unum quia illud colligit multitudinem ex quo participatione speciei plures homines sunt unum hominem. et etiam unus homo compositus est plures homines particulares. quia illud quod est singulare est divisivum semper illud quod est compositum semper est collectivum et adunativum sive junctivum.

Tunc ibi assignato autem genere: In ista parte declarat secundam diffinitionem speciei. Et dividitur in duo quia primo facit hoc. secundo probat genus predicare de individuis. secunda ibi. De quibus autem species primo dicit sic. postquam assignatum est de genere quod sit. et etiam de specie quid sit utrumque illorum et postquam assignatum est quod genere existente uno. species sunt plures. quia unum genus comprehendit plures species quia divisio generis semper est in plures species necesse est procedere nunc quod genus semper predicatur de specie.

Quia omnia superiora predicantur de inferioribus. Species vero nec predicatur de genere sibi. primo nec predicatur de superioribus generibus quia non convertitur cum eis nec est in plusquam ipsa. oportet enim in ordinata predicatioe predicari equa de equis ut hincibile de equo aut maiora de minoribus ut aliter de homine. Minora vero de maioribus minime predicari possunt quia licet dicam hominem esse animal non tamen dicam animal esse hominem. Tunc ibi.

De quibus autem species: In ista parte probat genus etiam predicari de individuis. Et dividitur in duo quia in prima parte facit hoc. In secunda parte declarat quid sit individuum. Secunda ibi individuum autem dicitur. Quo ad primam dicit quod de quibuscumque predicatur species. predicatur etiam genus speciei. et genus illius generis usque ad generalissimum. quia si verum est dicere socratem esse hominem et si verum est dicere hominem esse animal et si verum est dicere animal esse substantiam. tunc verum erit dicere socratem esse animal. et socratem esse substantiam. quia semper superiora predicantur de inferioribus sicut species predicatur de individuis et genus de speciebus et individuis. et generalissimum de genere et de generibus. si sunt plura intermedia et predicatur de specie et de individuo sed generalissimum dicitur quod de omnibus sub se positis scilicet generibus speciebus et individuis predicatur. sed genus quod est ante specialissimum predicatur de omnibus specialissimis. et de omnibus individuis sed species predicatur so-

lum de omnibus individuis. Tunc ibi.

Individuum. In ista parte porphirius declarat incidenter quid sit individuum et dividitur in duo. quia primo facit hoc. et resumit predicta. secunda ibi continetur igitur individuum. Quo ad primum dicit quod individuum dicitur de uno solo particulari sicut socrates plato. hoc album hoc veniens et suffronici filius. si solus socrates sit ei filius dicuntur autem huiusmodi individua. quia unum quodque illorum constat ex proprietatibus quarum proprietatum collectio nunquam erit eadem in alio quia proprietates socratis nunquam erunt eadem in alio particularium sed ille proprietates que sunt hominis sicut sunt proprietates communes. ille sunt eadem in pluribus et in omnibus particularibus hominibus sicut homines sunt sicut risibile est proprietas hominis et convenit omni homini. Tunc ibi.

Continetur.

In hac parte resumit predicta et dividitur in duo. quia primo facit hoc. et epilogat circa istud capitulum. secunda ibi de genere quidem. Primo dicit quod individuum continetur sub specie et species sub genere. sed genus est quodammodo totum. et individuum quedam pars est. et species est totum et pars. sed est pars alterius scilicet non est totum alterius sed est totum alijs partibus. Tunc epilogat dicens quod sufficienter dictum est de genere et specie quid sit utrumque et est dictum est quid sit generalissimum et que sunt genera intermedia. et que sunt species specialissime. et etiam que sunt individua et quot modis genus et species dicantur. hoc enim totum sufficienter dictum est in precedentibus.

Circa capitulum de specie movetur questio prima. Et trum species atque triplex diffinitione diffinita per terciam convenienter ab alijs predicabilibus sit distincta.

Et videtur primo quod non quia unius diffiniri debet esse tantum una diffinitio sed species est unum diffinitum ergo non est convenienter triplici diffinitione diffinita. Maior est philosophi sexto topicorum. Secundo porphirius dicit quod genus et species sunt relativa et igitur necesse est in utroque rationibus utriusque. in tertia vero diffinitione nihil ponitur per quod habeatur correlativum. scilicet genus. ergo male diffinitur. Tercio non distinguitur per tertia ab alijs probatur quia illa convenienter generi ex quo genus est quod predicatur de pluribus differentibus numero in eo quod quod est ut animal de socrate et platone.

In oppositum est Boz. in textu. et ponitur iste discursus. maior Est duplex species scz subalterna et spālissima quarū prima est formaliter diuisibilis et secunda atthoma. Minor: huius in genere duplex est consideratio quarū vltima distinguit eā et alia pdicabilia. Igitur triplici diffinitione pueniēter ē diffinita licet p solaz tertiā ab alijs pdicabilib? sit distincta

Maioz est Boz. in textu quo ad primā partem. Quo ad secundā partem etiā patet qz spēs subalterna pōt esse genus. tale autē ē formabile et diuisibile. Spālissima vero spēs est natura cōis terminās totū motū rōnis a genere generalissimo et g. ipa dicitur atthoma quasi formaliter diuisibilis. Dicitur autē formaliter indiuisibilis qz ipa materialiter diuidi pōt. alias sub ea nō possent esse indiuidua. Minor pbatur. qz natura specifica pōt considerari vno mō in se et absolute sine aliqua ppatōne ad extrinsecū extra. absolutā suā consideratōz acceptū quod additur ppter indiuidua que nō sunt extrinseca nature sed bene sunt extrinseca nature vt sic absolute. et abstracte considerate et isto modo nec est vna. nec plures nec vltis nec singularis quia si de eorōne hoc mō accepte eēt singularitas nullo mō possēt multiplicari in pluribus suppositis. Nec est vltis qz sic nullo modo possēt esse i vno supposito. Unde sic absolute considerata abstracte ab vtroqz istoz fm rationē considerādi et significat nomibus pme intentōis que fecant illud quod nature puenit absolute sicut natura humana significat p illū terminū homo et azimina p illum terminū azim. Aliomō p considerari natura specifica. p ppatōnem et habitudinem ad aliud non fm rem. sed fm rōnem et hō dupliciter vno modo per respectum ad superiora que actu intelliguntur in ipsa et ab illo respectu habet qz est species. et significatur nomine speciei quia specialior est superiori suo. Alio modo per respectu ad inferiora in quib? actu et intellectu includitur et ab alio respectu habet qz sit vniuersale siue predicabile. et vt sic nomine vniuersalis siue predicabilis significatur et fm istum duplicem respectū species dupliciter diffinitur. Quia fm primū respectum dantur due prime diffinitiones. et scdm alium scilicet 7^m respectū datur tertia diffini-

tio per quam distinguitur ab alijs pdicabilibus nō tamen accipitur illo vltimo modo in ratione vniuersalis et predicabilis simpliciter quia tunc per illam diffinitionē nō differret ab alijs predicabilibus. Sed in ratione determinati ad specialem modum predicādi soli speciei conueniēte. Unde in rōne speciei natura specifica se habet vt materiale. respectus vero illius nature ad superiora que actu continentur in ipsa habet se vt formale fm quem dicitur formaliter species. Distinguitur autem illi duo respectus ex eo. quia respectus est quedam relatio vnius ad alterum. Relatōnes autē distinctiones capiunt a suis terminis. cū igitur illi respectus sunt ad diuersos terminos qz vnus ad superiora. et alius ad inferiora erunt diuersi. Sed contra ista diceret impossibile ē idē referri per se ad plura ergo nō pōt natura specifica referri ad genus per se et ad indiuidua. at recedēs p3 per phm. v. metha. vbi dicit qz tūc se qretur qz idē bis diceretur qd habet pro in conuenienti. Secdo etiā sequitur qz vna relatio erit plures essentialiter. sequens est falsum ergo et aīs psequētia tenet. qz nō est eadē habitudo. primo et p se ad plura. sed relatio secundū se est habitudo g^o illa relatio qua realiter referri dicitur vnū ad plura erit primo et essentialiter plures relationes. Sed ad ista est dicendum qz idē formaliter nō refertur bis sed bene idē materialiter. Tuz autē accipiat vnu subiectū relationibus specificē differētibz referri p se primo ad plura. non accipitur idē formaliter sed solum materialiter quia humanitas vt inferior aialitate. nō est humanitas. vt superior indiuiduis formaliter sed solū materialiter. ac si dicatur homo albus. formaliter nō est homo niger formaliter. Ad 2^m est dicendum qz sunt plures relationes vt dictū fuit ita qz relatiū refertur ad plura distinctum pluribus relationibus. Nec valet si dicatur vnū relatiū vna relatione est relatiū sicut vnū album est vna albedine album ex quo nō valet similitudo. quia licet in vno albo nō possint eē plures albedines tamen in vno quali pnt esse plures qualitates et ratio diuersitatis est quia plura accidentia vnius speciei. nō pnt esse in eodem subiecto sed plures qualitates diuersarū specierū possunt esse in eodem subiecto sic etiā est de relationibus quia due relationes eisdem speciei non possunt esse in eodem subiecto sed bñ plures relatōes diuersarū spēz vt relatō dupli et dimidiū. et paternitatis. et filiatōis.

Repletat?

Repleta

g^o ad p^m

ad 2^m

Repleta

g^o

absolute

Natura p^m et 2^m p^m

Vno

7^m ad 2^m

alio

Et sic procedendum est quod idem potest per relationes diuersas referri per se primo ad plura quod patet de specie que refertur per se primo ad genus et ad individua quod per se primo refertur ad individua probatur quia illud quod uenit alicui secundum quod ipsum et per se illud conuenit sibi per se primo sed refertur ad individua conuenit speciei precise et secundum quod ipsum. Nec potest dici quod conuenit sibi ratione generis sui quod est uel per se primo refertur quia tunc genus cum sit et uel refertur per se primo ad individua quod tamen falsum est. idem potest referri per se primo ad plura. Etiam potest referri ad plura per se primo ad unum per se primo et ad aliud per se sed non primo uel species refertur ad genus per se primo et ad inferiora ratione uelutatis refertur bene per se sed non primo huius est exemplum sicut sibi sibi conuenit sicut sensibile per se uenit homini quod per se primo conuenit animalibus quod est de essentia hominis.

Conclusio sequitur ex premissis et auctoritas porphyri in textu dicentis quod tertia assignatio est propria soli speciei specialissime que sola est distincta predicabile. Ad obiecta in oppositum ad primum est dicendum quod unum diffinitio eodem modo sumpta est tamen uno diffinitio sed secundum diuersos respectus bene potest eius esse plures diffinitiones siue descriptiones sicut in minoris declaratione dictum est.

Ad secundum dicendum est quod individua sunt correlatiua specie ad que per se primo dicitur quia illa ponuntur in diffinitione speciei per modum differentie que admodum in declaratione minoris dictum fuit.

Scotus uero dicit quod species in ratione uelutatis refertur ad individua et hoc uerum est per se licet non primo de hoc autem dictum est et amplius dicitur in predicamentis circa modum diffinendi relatiua.

Ad tertium dictum est superius quod genus non predicatur immediate de pluribus differentibus numero sed mediante specie et sic individua non sunt immediata subiecta generis sed tantum specie.

Circa predicta sunt dubia.

Primum est an ordine congruo capitulum de specie immediate sequatur capitulum de genere cum tamen differentia sit principium speciei et tale primum est principiatum. Solutio alberthi quod sic quod licet dicitur secundum naturam precedat speciem sicut principium principiatum et pars diffinitiva sui tamen propter quinque causas prius porphyrius determinat de specie quam differentia. Prius cau-

sa est propter speciem ad genus relationem que non est generis ad differentiam et propter hoc non potest diffinitio unum sine reliquo cognosci. Secunda causa est propter conformitatem in modo predicandi quia sicut genus predicatur inquit sic et species.

Tercia quia species ex quo est quoddam totum notior est quo ad nos differentia que est quedam pars sicut inquit philosophus primo philosophorum.

Quarta sicut substantia est ante quantitate et quod libet accidens ita modus substantie prior est modo accidentis et qualificantis species uero dicitur essentiam per modum substantie quia per modum forme formate et dicitur per modum forme formantis et qualificantis.

Quinta est secundum auctoritatem quia genus non est indifferentia que est essentiam ex quo differentia est simplex forma. In specie uero est secundum essentiam ex quo iuxta predicta species sibi supponitur secundum ordinem principatis et participati.

Sed diceret forte species et differentia dicunt eandem essentiam et naturam ergo non plus genus est de ratione speciei quam differentie.

Sed ad hoc dictum est improprie superius licet natura generis et differentia non differant tamen aliud est intellectus istorum trium et ergo genus secundum intellectum aliter comparatur ad speciem quam ad differentiam quia ad speciem sicut ad diffinitum ad differentiam uero sicut ad partem potestatis.

Secundum dubium.

Quare Porphyrius in principio istius capituli ponit diuersas acceptiones speciei. Solutio quia species quoddam multiplex est sed tale indistinctum confusione generat primo elenco ergo primo ponit multipliciter nominis non tamen curauit ponere omnes acceptiones nominis speciei sed solum illas que habent similitudinem cum specie apud philosophos principaliter intenta et ergo non fit hic mentio de specie primatiua uel deriuatiua que apud grammaticos consideratur.

Tertium dubium.

Utrum prima speciei acceptio conuenienter dicatur forma unius cuiusque rei sicut dicit Porphyrius. Et uidetur primo quod non quia si sic sequeretur quod forma intellectua esset species quia est unius cuiusque rei forma quia forma hominis est forma unius rei ergo alicuius rei quia eadem res et una res. Nec ualet solutio qua diceret quod forma sit duplex scilicet substantialis et accidentalis et quod forma accidentalis est qua ipsa res formosa est uel denominatur speciosa quia forma que est species nec potest esse substantialis nec accidentalis non primum quia secundum formam substantialem rusticus non minus dignus est impio quam priamus quia

omnes partes per se habent
is et per se habent quod
est per se habent quod
est per se habent quod
est per se habent quod

Primum quod notandum est
liberum per se habent quod
est per se habent quod
est per se habent quod
est per se habent quod

est per se habent quod
est per se habent quod
est per se habent quod
est per se habent quod

Thorphirū

cidentalis qz fm sbalem res ita bn dicunt for/
mose sicut fm accitralē g sicut est forma accū/
talis spēs ita sbālis. **E**t confirmat qā si p i/
tellectū abstrahatur ab hōie z asino accūcia z
solū remaneat materia z forma vtriusqz adhuc
hō est formosior z pfectior asino hz formam z
non fm accitralē g sbalem. **S**olutio sic. qz
sicut in rebus naturalibus materia est ppf p/
uatōem turpe qdā appetēs formā. q ē qdā
diuinū oprimū z appetibile sicut semina vix/
yldz p pphicoz in sine ita spēs fm pmā accep/
tōem est forma z pulchritudo siue elegācia in
comensuratōe z siltens cōpōis corporis z com/
plexionis z stature z coloris ad forme natura/
lis turpitudinē materie terminātis siltudinē
Et conr spēs logica siltudinē hz cū specie p/
mo mō deā. qz genus logicū fm auicēnā est p/
mum eēnale z in forme subiectū qd est inchoa/
tio rei ad eē rei fm subiectū. z quidditatē cui/
pōnalitatē. z informitatē. format z terminat
ipā spēs. **S**ed forte dicerēs dñā termināt
informitate generis g nomē spēi magis fuisse
sibi impostū qz spēi. **A**d qd dōm est qz edu/
plex terminās vnū qd. z aliud q. dñā est bn ter/
minās q. hz spēs est terminās qd. qz mediante
dñā genus pht. **U**el dōm est qz genus con/
sideratur. vno mō in qzū est totū prātū. z
sic genus hz terminari p drās. qz drē sūt ptes
prātūe eius ad qz patur sb rōe tali. **A**lio/
p rōe rōe totius vltis z sic terminat p
spēs respū qz est totū vlt. **E**t qz sb rōe totius
vltis magis hz rōem generis qz totius prātūi
tō illud p qd terminat. ipm in qzū est totū vlt
debet magis habere nomen spēi qz qd terminat
ipm sb rōe totius potestati. **A**d obiectum
in oppositū est dōm qz duplex est forma. vna
est sbalis. alia hō accitralis. **P**er h dōm est qz
in pposito sermo est de forma accitrali que cāt
a forma sbali dñānti ipsi materie. **A**d imp/
batōem vero dōm ē qz res hz duplicē pulchri/
tudinē vnam eēnale z aliam accidentalem.
Prima pulchritudine nō est res vnus spēi p/
fectior re alterius spēi eēnaliter z intēsiue siue
in eēna forme z hoc mō. pcedit obiectio **S**ed
scdo mō z extēsiue bene qz fm pfm in pnci/
pio sue phisonomie. aīe sequūt corpora z er/
go si anima infunditur corpori melius dispo/
sito tūc habet nobiliores opatōes. z sic ex ele/
gancia forme demratur dispo ad frutes. sicut
in signo lz nō conuertibili quomodo dr auer/
rois secunda de anima. qz omīs diuersitas mē/
broz que est in corpore qz ad compositōes men/
broz ex varia diuersitate pōnarum que sunt i

anima causatur qz virtuti anime dēter corré/
spondere moles materie siue corporis. **D**ici/
tur noranter qz dispositio anime. siue interior
ostenditur in exteriori sicut in signo inconuer/
tibili quia vt dicit **S**eneca sb qz pelle ma/
gnanimitas animi latere potest. **E**t idem. nob/
turpibus curiosum verbū est. qz sb quacumqz
pelle spēs diuinus latere potest. **U**nde nālo/
nem formositas pulchrum non reddidit. sed
eloquencie facundia **E**t hoc idem dr augustinus
in libro de virtutibus hoc mō. si te diffor/
mem natura creauit. virtutibus z sciencijs te
orna. **A**d conformatōem dōm ē qz ibi fit cō/
paratio inter diuersas spēs z manifestum ē qz
vna spēs sbaliter est alia perfectior. vt hō as/
no. z angelus homine. **I**n eadem vero specie
vnus est perfectior alio extēsiue in qzū sūa
forma est in materia melius disposita ppf qd
potest melius in operatōes sue spēi conuenien/
tes qz phus in scdo de anima ex bonitate tac/
tus arguit bonitatem ingenij dicēs. **M**olles
carne aptos mēte dicimus. duos hō iēptos
Tercium dubium est. vtrum spēs
ē que ponitur sb assignato genere. **E**t videt/
pmo qz nō qz vnū oppositōz non ponitur sb
alio qz nigredo non ponitur sb albedine. **S**z
genus z spēs sūt opposita. g spēs nō ponit sb
genere. **S**ecdo sic **I**ndividuū generis ponit/
ur sb genere z tñ non est spēs. igitur zc. **S**o/
lutio **A**lberti sic positione ordinis z participa/
tōis vt circa terciam acceptōem generis dictū
fuit z ita sub. non solū dicit inferioritatē ordi/
nis. sed etiā cām ordinis. genus aut p dñāz
suam causa est tota ipsius spēi. ex qz spēs ex ge/
nere z dñā constituitur. z hoc non conuenit
dñāe z individuo qz dñā non ponitur sub ge/
nere positione participatōis ex quo ipā ē sim/
plex forma. genus non participans. alias essz
composita **I**ndividuū hō non ponitur sub ge/
nere positione ordinis que est inter superius z
suum immediatum inferius **I**nter genus nā
qz z individuū mediat species que genus par/
ticipat z sub eo per dñāz formalem constituit
ppter quod dicit **A**lbertus qz sub. in illa diffi/
nitione non dicit tñ ordinem sed etiā causam
ordinis. qd dr ppter scdām obiectōem que est
de individuo vago generis. cuius immediate
positionis genus non est causa **U**nde duplex
est positio vna que tota pncipiatur a genere z
talis est species. z est alia que non tota a genere
pncipiatur. sed a materia z indiuiduantibus
z talis est positio indiuidui sub genere. **A**d
obiecta in oppositū. **A**d primum est dōm qz

genus et species accipiuntur dupliciter. vnde modo per intentionibus secundis et sic opponuntur relatione et non prout de se inuicem respectu eiusdem. Alio modo accipiuntur per naturas substratis illis intentionibus secundis et sic dicimus quod genus est prius specie et species generi supponitur. Ad secundum demum est in solutione principali et circa terciam acceptis quibus

Quartum dubium est quid est participare. Solutio participare multipliciter accipitur. vno modo logicaliter et sic participare est rationes participati in se accipere sic demum est in dubio procedenti quod species ponitur sub genere sicut participans ipse. ex quo genus intelligitur recepti in specie et non e contra. Et sicut in diuina dicitur participare respectum et non e contra et hoc modo capit in proposito cum dicitur est que ponitur sub assignato genere secundum ordinem participati et participati. Alio modo accipitur realiter et hoc dupliciter. Vno modo in parte in quantum participare est participatum ymitari quod effectus cause efficientis capit rationem efficientis non secundum eandem rationem in specie. sed solum secundum quam dicitur similitudinem virtutis. sicut in causis efficientibus sequitur. Alio modo accipitur proprie. et sic est parte alicuius actualitatis vel proprietatis recipere et hoc modo quodlibet calidum participat calidum. quod non totam caliditatem recipit quod si sic non esset calidum per participatum sed per essentiam quod etiam omnia circa primum dicitur participare e contra primum

Quintum dubium est quare per philosophum exemplificatio de specie ponit exempla solum in tribus predicamentis. scilicet substantia quantitate et qualitate. Solutio quod quantitas et qualitas sunt actus absoluti que multum appropinquat ad rationem subiectam que est perfectissimum analogatum entis quod magis sunt etiam respectu et exemplificat de illis duobus sicut cum substantia.

Sextum dubium est circa terciam diffinitionem specie in qua dicitur. Species est quod per se pluribus numero dicitur in eo quod quod est. an sit bona. Et videtur primo quod non quod nullum ens completum et per se subsistens est predicabile de pluribus. scilicet species est huiusmodi igitur. et. Maior est manifesta quod omne predicabile esse in pluribus. sed illud quod est in se subsistens non est in pluribus quod alias non subsisteret. et. Minor probatur quod species est quod per se intentum a natura sed natura non intendit nisi per se subsistens. Secundo quod dicitur per dicitur de aliquibus quod dicitur totum esse eorum de quibus predicatur. sed species non dicitur totum esse in diuina duorum. igitur. et. Minor probatur quod in diuina includit materiam quam non includit species. Tercio nihil videtur possibile de illis que sunt relinquere

da ab arte. sed in diuina cum sint infinita sunt relinquenda ab arte. igitur. et. Maior probatur. quod per tanto aliquid de aliquo predicamus ut ipsum de quo sit predicatio cognoscamus. Minor est. per. in textu allegantis platonem. Quarto solutio luna mundus senex sunt species et tamen non prout de pluribus dicitur in eo quod quod pars quod non sunt necesse plures soles. plures mundi senices. et. Quinto in diuina de quibus prout species non habent quod dicitur. igitur species non prout per de eis in quod. Contra probatur. quod dicitur de participati e in. et pater in fili quod homo non potest predicari de eo qui non habet humanitatem. Ans. probatur quia alias in diuina posset diffiniri. Solutio sic quod illa diffinitio est bona que explicat quod dicitur rem sui diffinitum. et conuertitur cum suo diffinito huiusmodi est ista. Auicenna tamen vult quod intelligi dicitur cum precisione siue exclusionem cadere super totum sequens. ita quod sit sensus. species est quod prout de pluribus numero dicitur in eo quod quod est sic quod non prout de pluribus specie dicitur in eo quod quod excludit genus generalissimum quod etiam prout de pluribus specie dicitur. sed istud secundum diuina Albertum non est necessarium. quod per. et in textu quod ista diffinitio propria est soli specie specialissime. scilicet talis immediate solum respicit in diuina. vnde hoc verbum prout. et quod est analogum stabit per se in prout per fa moliori significato. puta per predicatio vera. affirmatiua. directa et immediata. Ad obiecta in oppositum. Ad primum est dicitur. licet species sit ens completum et perfectum perfectione et completionem formali. non tamen completionem materiali et suppositi quod species est materialiter diuisibilis licet non formaliter. et igitur etiam de pluribus materialiter siue numeraliter dicitur in prout. Debet autem sic intelligi species est materialiter diuisibilis. id est diuisibilis secundum rationem in illa que non sunt diuisibilia secundum rationem. Vel dicitur est quod minor est falsa quod species non est subsistens subsistentia finali et completa que tantum est suppositi. scilicet solam formali cui subsistentie non repugnat predicatio. Ad secundum dicitur est per declinationem minoris quod species dicitur totum esse confusum in diuina. in quantum videtur in diuina intelligitur ut communem aliis in specie. ut cum fortis intelligitur in ratione hominis. non tamen dicitur totum esse distinctum in quantum fortis est homo distinctus ab aliis hominibus. hoc est species dicitur totum esse formale et specificum in diuina. scilicet non totum esse materiale quod habet a materia et conditionibus in diuina et sicut in parte e de genere respectu specie. quod solum dicitur esse formale formabile siue confusum specie sicut superius dicitur fuit. Ad terciam dicitur est. quod minor

Porphiri

est falsa et ad autoritatem porphiri dicitur quod
 individua prout accipiuntur dupliciter. Uno modo ut sunt
 conformia in aliquo vno sic sunt finita et speciat
 ple ad sciam tamque subiectibilia de quibus illud
 vnu prout se. Alio modo in quantum sunt difformia i
 accitibus que sunt locus, tempus, nomen, forma, fi
 gura, etc. et sic sunt infinita et ab arte relinquenda.
 Ad quartum est dicitur quod ille species non proutur de
 pluribus individuis actu, tamen aptitudine, ex qua
 defectus non est ex parte forme specificae, sed tamen ex
 parte materie, vnde non est materia capax et in
 talibus non sunt individua plura actu, sub vna
 specie impediendo materia. Et si dicatur frustra est
 aptitudo que nunquam ducitur ad actum, sed ista nunquam
 dicitur ad actum, sed est frustra. Ad hoc quod ap
 titudo non est frustra que nunquam dicitur ad actum, ex qua
 aptitudo est quidam actus sed potest esse frustra quod
 potest de ordine ad actum, sicut particulari dicitur
 est circa per se. Ad quintum est dicitur quod
 individua dupliciter considerantur. Uno modo ut
 sunt quedam res nature compositae in quibus stat sicut
 nature que est tota essentia individuum, quod non
 significatur hijs noibus alijs homo alijs bos et
 sic cadunt sub scientia, et convenit eis habere es
 sentiam. Alio modo considerantur ex parte mate
 rie et accidentium materia signantur, et sic sunt in
 finita ut tactum fuit et fecerunt noibus discretis
 ut sortes et plato, et hoc modo ut tactum fuit. Plato
 iubet in specie specialissima quiescere, quod sic significatur
 ut in accitibus difformia.

Circa secundam partem lecture textus
 monetur questio alia. Utrum arbor porphiriana
 ex generibus, et speciebus dicitur ad similitudinem
 arboris naturalis intelligibilis preterita sit in
 singulis talibus convenienter ordinata. Et
 videtur primo quod non quod in arboris naturali sunt rami/
 dirami, fructus et folia, sed ista non est reperi
 re in arboris porphiriana porphiri, sed etc. Di
 notatur prout primo de radice quia non videtur que
 sit radix, quod nec genus generalissimum, nec indi
 vidua, non genus generalissimum, quod dicitur per se in
 proutis quod prima substantia est radix siue fundamentum omni
 cu in ipsa corrupta corrumpantur omnia alia, non se
 cundum quod dicitur per se, descendente a genere generalis
 simo ad speciem specialissimam iubet plene quiescere, prout
 infinitam multitudinem individuum. Secundo
 sic arbor naturalis pullulat a deorsum eo quod ha
 bet radicem infixam terre que deorsum est, sed hec ger
 minat deorsum, dicitur per se, quod prout genus est substantia, que
 dividitur per duas donec habeat ultimam speciem,
 igitur non assimilatur arbori naturali. Tercio arguitur
 quod quod sit non sit prout ordinata quod corpus est
 species quod tamen est convenienter ponitur immediate tamen

quod species substantia. Quarto cor
 pus aiatu est quod dicitur complexum, igitur non videtur
 convenienter ponitur species substantie. Contra probatur quod species si
 gnificat unam naturam, sed dicitur vnicum nomine notari.
 Quinto corpus dicitur primo dividitur in simplex et
 mixtum, sed inconvenienter dividitur in aiatu, et in
 inanimatum, probatur quod omne corpus aiatu est mix
 tum, sed non est etc. omne mixtum est aiatu.
 Sexto sic, homo habet immediatum ordinem ad aiatu et
 male ponitur inter hominem et aiatu, rationale. Et
 firmatur quod omne animal rationale est mortale,
 et nullum est immortale ex quo omne tale com
 positum est ex duobus. Septimo dicitur quod animal
 rationale bene ponitur per genere hominis ad huc mor
 tale inconvenienter ponitur per duas constituta hominis
 eo quod est passio contra hoc ex parte materie. De
 tano aiatu rationale est definitio, sed non est possibile, an
 tecedens est manifestum. Contra prout ex superius dicitur
 In oppositum est per se, et ponitur iste dicitur, ma.
 Sicut in naturali arboris pullulat ra
 mi et trunco et radice sic opposite dicitur
 educuntur per actum intellectus et essentiali prout
 mi generis potestate ex quibus et ge
 nere constituitur per descensum species arbo
 ris sub quibus sunt individua que prin
 cipiant essentialia composita sicut species natura
 lia propria. Ad. Sic radix trunco ra
 mi fructus et folia metaphorice re
 peruntur in arboris porphiriana.
 Conclusio. Igitur substantie categorice deper
 te aiatu rationali cum suis dicitur prout prout
 ter est ordinata et ex generibus, species
 b et differentijs ad similitudinem arboris
 naturalis euerse desuper germinatis in
 telligibiliter preterita.
 Maior prout ex superius dicitur quod genus secundum potesta
 tem suam essentialis que est eius compositabilitas, seu secundi
 tas ad species produendas, est totum formaliter prout
 unum prout presunt opposite dicitur, que educuntur per actum
 intellectus de tali essentiali prout sicut forte per agens
 naturale de potestatem materie. Si autem tales non exi
 runt de essentiali potestate generis, tunc accideret ge
 neri, et addite ei constitueret solum vnum prout accens
 que non est species. Est autem ista divisio descendens quod
 a compositi et ampliori ad particulare et restricti, quod
 est species, que a specialitate dicitur est, sicut genus a ge
 neralitate, et propter hoc est generis prout subiectiva.
 Prout hoc non est prout subiectiva sed magis prout prout, nec
 tamen dicitur prout particulare, sed particularisans in hoc mo
 do loquendi per se in sexto thopico, vbi dicitur quod i

indiv. dicitur
prout 2. dicitur

indiv. dicitur
prout 2. dicitur

De hoc dicitur
2. dicitur

Quod dicitur dicitur dicitur dicitur
 et dicitur dicitur dicitur dicitur
 et dicitur dicitur dicitur dicitur
 et dicitur dicitur dicitur dicitur
 et dicitur dicitur dicitur dicitur

Diffinitione non dicitur particulare addi vlti. i. spēs
generi. s. bñ dicitur. Et q̄ p̄ dicitur non est realis
generi sup̄addita siue ab eo distincta. cū sit p̄
intrinseca siue essentialis potestatis. que iuxta
superius dicitur eadē est s̄m rem cū ip̄a essencia
Dicitur em̄ explicans potestatem generis nō p̄du/
cit aliqd̄ adiacēs eēncie. s. p̄tate siue eē p̄tate
scindit et determinat. et sic intrinsece q̄lificat. et
modificat. quare etiā non dicitur qd̄ sed q̄le. nō q̄/
le qd̄ est sup̄addita natura. sicut accēs. s. q̄ ē i/
trinsecus modus nature. verūtamē est q̄ vna
dicitur reali dicitur ab alia p̄ oppōem cōtrarietatis int̄
eas fundate. q̄ oppō radicitur in natura gene/
ris vtriq̄ cōi qd̄ se h̄z in q̄libet dicitur vt eēna s̄b/
stantialis eas et recipiens in formatōz ab eisdē
et cōparatur ad eas sicut informe seu formal' po/
tēcia ad actū et sic est in vtraq̄ sicut habit' cō/
munis p̄ oppositos actus formans. Nectantē
ista lateralis diuisio tollit eēne generis vnta/
tē cū sit posterior ea sed nūerat genus in diuer/
sis spēsibus et h̄ est qd̄ s̄ditur in p̄pōe q̄ ex ge/
nere sic diuiso et dicitur ei additis p̄ descen/
sū ordinatum constituūt archōe spēs. archōe
formaliter in diuisibiles sub q̄bus sunt indiu/
dua que sunt solo nūero dicitur p̄ncipiācia rō/
ne diuersoz p̄ncipioz cōplexionaliz accēcia
cōia sicut spēs p̄ sua p̄ncipia p̄ncipiāt accēcia
naturalia siue p̄p̄a. cū eadē sint p̄ncipia spēs et
p̄p̄z. Minor p̄z de singulis inductiue. Et p̄/
mo de radice que duplex est in hac arborē eo q̄
arbor ista siue categorica consistit in s̄bectōne
et p̄none inferior et superior et q̄ duplex est ra/
dix s̄z s̄bectōnis et p̄tonis. S̄bectōis qd̄ ē
radix sunt indiuidua. eo q̄ sunt prime s̄be q̄ p̄/
p̄z et p̄ncipaliter et maxime s̄bctare dicitur. In
q̄bus etiā omnia superiora h̄nt eē existēcie
Secdo radix est genus generalissimū eo q̄ ip̄z
est origo omnū formarū p̄bilū p̄ cuius eēnal'
p̄tatis dicitur iuxta predicta constituūtur infe/
riores forē p̄biles. Truncus h̄o ē rect' ordo ge/
nerū et spēs p̄ similitudinem ad truncum natura/
lem. Rami sunt dicitur q̄ pullulant ex radice. et
trūco. Fructus sūt accēcia propria. eo q̄ sapore
trahūt ex eēnalibus p̄ncipiis s̄becti. q̄ qd̄ ē
sapore eis semper et inseparabiliter coherent
Folia sunt accēcia cōia qz sicut folia restiūt abs/
qz corruptōe s̄be arboris. sic etiā accēcia cōmūia
assunt et absunt s̄bectis suis absqz corruptio/
ne suoz s̄bectoz. Cōclusio q̄ ad primam
partē patet. qz categorica p̄nti s̄be nihil aliud
est qz ordo vniuocē et eēnaliter p̄dicabiliū. s̄m
sub et sup̄ ordinatoz. e' ordinis forma sunt i/
tentōes generis generalissimi spēs spēsissime.

et medioz q̄ sunt genera et spēs respectu diuer/
soz. Primum igitur istius categorice est s̄ba. s̄b
q̄ per diuisionem constituūtur corpus. e' oppo/
sita spēs est spiritus. Et rō est quia s̄ba est ens
p̄ se subsistens aut ergo est subsistens in s̄bect/
to in materiali qd̄ ab autore de causis dicitur ylia/
tin aut i s̄bectō corporeitate determinato. p̄/
mo mō est spūs. scdo mō corpus. qd̄ vt spēs
s̄balterna diuiditur p̄ animatū et inanimatū
Quoz p̄mū additam generi constituit spēm.
q̄ dicitur corpus aiatur et s̄m spēm ei oppo/
sitam qd̄ corpus inanimatū. Luitus est rō. qz
corpus constituitur in esse. vel per animā vel
per naturam eo q̄ omne corpus est mobile. s̄z
non sunt nisi duo p̄ncipia motus talis scz aia
q̄ est p̄ncipium perfectū. et natura q̄ est p̄n' i/
perfectum. s̄ sub corpore cōstituit corpus aia/
tum et similiter corpus inanimatū. Corpus
animatū diuiditur consequenter p̄ sensibile et i/
sensibile. quoz p̄mū additū generi consti/
tuit spēm que dicitur animal. scdm hō species
oppositā. Luitus rō est qz omne corpus aiatur
constituitur in spēm per animam. aut ergo p̄ ai/
mam sensitiuam. aut per animam vegetatiuaz.
Si p̄mo modo sic est corpus aiatur sensibile.
Si scdo modo sic est insensibile. Exemplū p̄mi.
vt vacca leo. Exemplū secūdi vt planta. Dial
vero q̄ est genus respectu inferiorū diuidit con/
sequēter p̄ dicitur que sunt rōnale et irrationale
quoz p̄mū s̄m veritatem constituit hōez. se/
cundū vero constituit brutum. Luitus rō ē qz
anima diuiditur in eā qui est actus corporis et
talr non seperabilis et in eam que partim ē ac/
tus corporis et partim nō. s̄z separta. p̄mo ē aial
irrōnale. scdo est animal rōnale qd̄ nos hōiem
vocamus. Stoyci hō q̄s s̄ctur por. posuerūt
bonos spūs et malos spūs q̄s dicitur eē aialia
rōalia immortalia. sed istud est obutiū sancte
orthodore fidei nostre. et nedum fidei. sed h̄e
phie q̄ ponit omne animal esse compositū ex
rys et omne compositū ex r̄ys eē corruptibile.
et ergo dicitur notanter de p̄o aiali rōali cū suis dif/
ferencijs qd̄ non ponitur conuenienter genus
ip̄ius hōis. ex q̄ omne genus dicitur esse im pl' q̄s
sua spēs. Animal hō rōnale conuertitur cū ho/
mine vt manifestum est. Cōclusio p̄ cōclusio/
nis scz q̄ assimilatur arbori naturali et sup̄ ger/
minanti siue euerse. patet quia h̄z radices for/
me sicut arbor sensibilis materie. sed materia et
forma oppositū h̄nt ordinē qz materia siue po/
tencia a sua im perfectione ad actum ascendit.
Actus vero siue forma s̄m communicabili to/
nitate ad imperfectionem potencie descendit.

9. in ord. radice dicitur arbor et p̄ncipia
et in ord. p̄ncipioz dicitur s̄becti
et in ord. p̄ncipioz dicitur s̄becti

13. p̄ncipia
et in ord. p̄ncipioz
et in ord. p̄ncipioz

Etiam ordo nostre rōis oppositus ē ordine nature. sed arbor porphiriana ex sua radice p/ ac/ tū nostri intellectus educit via diuisionis ge/ neris p/ drās 2 cōpōis ad eorūdem cū genē ad constitutōem spēz. igitur affilāf arborē natu/ rali euerse siue desup germināti. **A**d obiectū in oppositū **A**d p^m dcm est in declaratōe mio/ nis qz fm diuersā consideratōem eoz que sunt in arborē porphiriana scz fm eē essencie vl' exi/ stencie p/ radix eē vel genus generalissimū. vel indiuidua. **A**d scdm dcm est in conclusiōe qz affilatur arbori euerse siue desup germinanti. **E**t sic non in oibus affilatur arbori naturali. **A**d terciū dicitur circa scdam regulā an p/ di/ camentalē. **A**d qrtuz dcm lz corpus aiaturz sit qddā complexū fm vocē est tū incomplectū fm rē. 2 ponitur p/pter penuriā simplicis no/ minis incomplecti. sicut etiam aial rōnale po/ nit n̄ tāqz diffinitio. sed tāqz circulo curio spēi. **A**d qntum est dcm. qz in arborē porphiriana ponitur tū spēs constiture p/ drās for/ males. mixtura hō est drā materialis. 2 ita ni/ hil p/ eā constituitur formaliter in spē. **A**d sextū patet ex conclusiōe 2 eius declaratiōe. **A**d septimū est dcm qz mortale duo dr. scz passiōē viuētis vita corruptibili. 2 hoc mō n̄ est drā. Alio mō sturē eēnalē spēficantē vi/ tā in spē corruptibilis viuenciū 2 sic est drā. **A**d octauū dcm est in solutiōe ad quartū. **C**irca predcā sunt dubia. primū ē An sba bñ ponetur genus generalissimū. **E**t videt qz non qz omne genus dz vniuoce p/ri de suis spēbus. sed sic non est de sba qz nō ponitur puenienter genus generalissimū. **M**inor p/ batur. qz vniuoce predicari ē p/ri noie 2 rōne. vna. sed sba non hz vnā rōem eo qz nō est ali/ qd vnū reale an corporeū 2 incorporeū. **S**olutio sicut patebit in pntis qz non hz supra se aliud genus lz est p/riū sūptū a cōmunissimo. gradu perfectionis. **A**d obiectū in opposi/ tū. dōz est qz sba in genere generalissimo accep/ ta non dē aliqd vnū spē vl' nūero. dr tū aliqd vnū vnitatē generis. in quo conueniūt sba cor/ poreā 2 incorporeā. conuenit em vtriqz sbē eē per se eq/iter: si ad genus illud comparēf. sec/ si inter se vt in pntis particularius dicit. **S**cdm dubiū est an inanimatuz insensibile irrōnale bñ dicatur drē. **E**t videt qz non. qz oīs drā dēter eē positua. sed ir/ rōale insensibile inaiatū sūt puatiua. qz nō sūt drē. **M**aior ē manifesta qz oīs drā dz eē p/ sti/ tutua spēi. sed spēs est natura positua. igit n̄ p/ constitui p/ puatū. **S**olutio sic qz als ge/

Handwritten marginal notes on the left side of the page, including phrases like 'ad p m dcm', 'ad qrtuz dcm', and 'ad qntum est dcm'.

nus nō diuideref oppositis drācijs. **A**d ob/ lectū in oppositū est dcm qz drē sūt illi lateris/ sunt positue fm rem eo qz sunt constitutue spē rū sed tū sunt puatiue lz nomē. **L**o duplr po/ test assignari rō. vna qz diuisio dz dan p oppo/ sita. sed oppōis cā est negatio. qz oportet vnam drām noie puatiuo significari. **S**cdā cā ē. qz noia positua drāz 2 spēz sinistri lateris sunt nobis incognita. igit noiamus eas p puatōez 2 negatōem drāz dētri lateris. **S**ed forte drā magis p/ra conducit ad eē rei. i. spēi. lz in corporeū inanimatū insensibile irrōnale dicitur negatōem siue puatōem qz nō pducit ad esse rei igitur nō dnt dici drē. **A**d qd dōz est qz hu/ iusmodi noia qz ad officia dicitur formas positi/ uas inquātū hē constituūt spēs lz fm vocē vt tactū fuit dicat puatōes 2 ita puatio ista sun/ datur in forma positua. que tū nō est positio noie nojata. **T**ercium dubiū est an sensibile bes/ ne ponatur drā diuisua corporis aiati. 2 p/ sti/ tutua aialis. **E**t videtur qz nō qz sensibile ē p/ra passio aialis. igit nō est drā. **A**ns pbat qz sensibile drā a senti. sed sensus est naturalis poia aimalis. qz rō. **S**cdō si sensibile esset drā aialis tūc planta eēt aimal. sed hē falsum. **S**eqla pbat qz planta est sensibilis. **S**olutio sic qz p ipm aial inē spēi subalterne con/ stituitur ab alijs spēbus distinguit. **A**d ob/ iecta in oppositū ad primū est dcm qz sensibi/ le accipitur duplr vno mō vt drā naturali po/ tēcia 2 sic nō est drā sed passio eris in genere q/ litatis. **A**lio mō accipitur vt drā ab aia sensiti/ ua 2 hē mō est sbālis drā 2 eodē mō dr Albertus in sūma de mirabili scia de intellectuā respectū ipsius angeli. **E**t dcm est de rōnali respectū ipsius hōis. **A**d scdm est dcm qz sensibile ē nomē sbale qd p/ duplr exponi. vno mō acti/ ue 2 sic est idem qz aptū natū sentire 2 sic ē drā aialis 2 non cōuenit plantis. **A**lio mō accipiē/ passiuē 2 sic sensibile drā qz aptū natū ē scietū 2 sic bñ drā plāta sensibilis. lz nō est hē mō drā aial'. **Q**uartū dubiū est vtrū in vno qz pnto sint due hitudines in generali vna exte/ moz 2 alia intermedioz 2 plures in spēali vt in textu tactū fuit. **E**t videt pmo qz nō qz in/ termedia nō hnt duas hitudines. igit rō. **A**ns pbat qz intermedia sūt vltia 2 p/bilia. lz vltie siue p/bile solū dr vnā hitudinē ad inferiōra. s. i. qd' ē 2 in qbus p/ sideratur sicut patz ex diffidēy/lis igit nō hnt intermedia dnas hitudines. **S**e/ cūdo sic qlibz spēs spēalissima hz qz sit spēs et qz sit vltie. inqstū est spēs hz hitudinē ad supio

Handwritten marginal notes on the right side of the page, including phrases like 'ad p m dcm', 'ad qrtuz dcm', and 'ad qntum est dcm'.

ra et ut dicitur fuit superius et in quantum est esse habet habitudinem ad inferiora. quod non habet extrema tamen unam habitudinem. **Tercio** sic species specialissime et naturaliter participat genus generalissimum et genera subalterna quae de ipsis et naturaliter participantur sic et naturaliter participantur ab individuis et de ipsis et naturaliter participantur. quod quod ratio habet habitudinem ad superiora eadem etiam ratio habet habitudinem ad inferiora. **Solutio** sic quod extrema habent unam habitudinem et intermedia duas. Genus enim generalissimum ex quo est supremum praez formale una tamen habet habitudinem videlicet ad inferiora respectu quoque spiritus dicitur genus species specialissima ex quo est ultimum primum formale sed quod non potest fieri descensus. etiam una tamen habet habitudinem. scilicet ad superiora et respectu illorum superiorum spiritus vocatur species. **Intermedia** vero duas habent habitudines. Quod sic ostenditur quod sicut in motu reali medium habet duas habitudines. scilicet unam ad terminum a quo et aliam ad terminum ad quem. Ita in motu rationis similiter media quae sit subalterna habet duas habitudines unam ad superiora et aliam ad inferiora. itaque respectu superiorum vocatur species et respectu inferiorum genera. et sic verificatur deinde per dicitur. quod planum est habet quod dicitur in unoquoque puncto. itaque ratio. **Ibi** tamen considerandum est quod per dicamur accipit dupliciter. uno per coordinatorem per bilium secundum se et super se uno quod est principium illius totius coordinatis per naturalis. et sic capit in dubio alio modo accipit per primum primum coordinatum is quo dicitur se per naturalis. quantitas est per naturalis et sic non capit in proposito quod dicitur quod in unoquoque puncto illud quod dicitur est planum est. **Ad** obiecta in oppositum ad primum est dicitur quod intermedia non solum sunt verba et per bilia sed etiam subicabilia. scilicet in quantum sunt verba et per bilia veniunt eis habitudo ad inferiora. scilicet in quantum sunt subicabilia veniunt ipsis habitudo ad superiora. **Ad** 2^m est dicitur quod species habitudo habet ad superiora et ad inferiora quod tamen habitudo ad superiora solum est formalis quod dicitur habet tamen unam habitudinem. **Habitudo** vero ad inferiora siue in diuidua est materialis et ad ea quae non cadunt sub arte. **Et** per idem per solutio ad tertium

Quintum dubium est utrum subalterna in arbore porphyriana sint vera media inter generalissimum et speciem specialissimam. **Et** videtur quod non quod medium componatur ex extremis et supponit illa etiam ipsis posterius. sed sic non est de subalternis. **Solutio** ut patet obiectio non sunt media per participatorem extremorum. sicut colores medij mediant inter extrema sua et sicut odores medij mediant inter extrema sua. sed sunt media ordinis et positionis inter extrema ita quod superiorum est et primum medij et medij primum est eadem posterioris. et per hoc medij natura est posteriori superiorum et per inferiorum et non participat utrumque extremorum nec per

participat unum extremorum illo modo participatōis quo medij colores et saporos participat extremos colores et saporos. et quod media sensibilia non participat extrema sua secundum essencias suas totas et per totum esse. sed potius secundum quod dicitur esse remissum. sed ista media participat extrema sua secundum totam etiam et secundum totum esse et participat ab altero. sed secundum partem totam non participat habet quod participat nec secundum totam partem participat ab eo a quo participat. **Et** per hoc per solutio ad obiectum in oppositum factum

Sextum dubium est utrum in qualibet coordinatōe per naturalis contingit procedere ab extremo ad extremum. scilicet a genere generalissimo ad specialissimum. **Et** videtur primo quod non quod omnis processus dicitur terminari ad aliquem terminum. sed in specialissimis non est aliquid terminum quod sunt infinita numero

Secundo si fieret processus autem ille processus terminaretur ad specialissima aut ad individua. **Non** potest dici primum quod specialissima non sunt infinita. cum habeant infra se individua. quod terminant in individuis. **Non** 2^m. quod descendente a generalissimis ad specialissima iubet per hoc quod est processus dicitur ultra specialissima. **Tercio** si fieret processus a generalissimo ad specialissima siue ab uno extremo ad alterum talis fieret per media. scilicet habet non quod vel esset media per participatorem extremorum. per abnegatōes. **Non** per media per participatōes quod media in coordinatōe per naturalis non participat utrumque extremum. quod non participat extremum posterius quod est infra ea. scilicet solum per. **Non** potest etiam dici media per abnegatōem quod si sic non potest per de extremitatibus. nec extrema de ipsis quod falsum est quod generalissima per dicatur de medijs et media de specialissimis. **Solutio** sic quod nisi sic non possemus habere species specialissimas eo quod nulla via veniret ad eas. **Est** tamen ut in summa dicatur duplex via procedendi. una est via per omnia. et haec est via descensus per quam procedit a priori secundum naturam ad posterius diuidendo primum et determinando ipsum ad posterius. et hac via ut dicitur in textu est ire per multitudinem quod diuisio est causa numeri et multitudinis. **Et** dicitur via compositio siue diuisionis. dicitur autem via diuisionis quod ista via spiritus procedit ab alio quod uno quod oppositis dicitur diuidit. **Sed** per positiois via dicitur quod ista via procedit a priori secundum naturam simpliciter ad posterius per positum. vocando per positum sicut per. loquitur de per positio quod est ex genere dicitur unitum. **Secunda** via est resolutiois. et est via ascensus quod procedit a posteriori secundum naturam ad primum et hac via ea quod per diuisionem factam sunt multa unum in unum eodem quod omnia illa colligit. **Et** ea habet quod dicitur per. quod illud quod eodem est spiritus multorum est collectum secundum quod collectio est multorum in unam naturam quae in eis est adunatio. quia secundum hanc viam per

obiecta in oppositum ad primum

27

fm naturā resolutur i plus qd actu z intellcū
est in eodē z sic necessario p3 ex dicit qz descēdē
do a generalissimo ad spēalissima i coordina/
tōe pntali status est in spēalissima spē. z eō af
cendēdo a spēalissimis ad generalissima stat⁹
est in generalissimo **Ad** obiecta in oppositū
Ad p mū est dōz q maior est hā de pcessu q fit
via resolutōis s3 nō de pcessu q fit via cōpōis si
ue diuisionis qz ille fit descendēdo a generalis/
simis ad spēalissima z iō o3 ire oppositū dñ/
tys q sūr plures z nō vñū tm. **Ad** secūduz
est dōm q pcessus q fit via cōpōnisternat
ad spēalissima z lz non sūt ipavltima z infima
simplr. sūt tñ vltima formalia. cū nō hēāt sb
se aliqd cōe inferius. s3 solū indiuidua q sūt
extra ordinē formalitū pdicatorū **Ad** ter^o di
ctū est in dubio qnto. q nec sūt media p pti
patōem. nec p abnegatōem. s3 sūt media ordi/
nis z positionis inter extrema. ita q sup^o ē ef
fenciale pñ^o medij z mediū est effeciale pñ^o in
fimi vt dcm sūt

Septimum dubiū vtrū genus cō/
uenienter diuidat in generalissimū z sbalter/
nū. z spēs in spēalissima z sbalterna **At** vi
detur pmo q nō qz omnis diuisio generis fit per
oppositas dñas in diuersas spēs vt dicitur in
libro diuisionū. qz necessariū est ge^o diuidi in
generalissimū z spēalissimū. per dñas pstituti
uas generalissimū z sbalterna. s3 omne cōstitutū
p dñam sb genere ē spēs. igit ista diuisio erit
generis in spēs qd ē flm. **S**cdo oē qd pōt
hēe esse dēteriatū p dñam pte cōl pēs s3 gen^o ge/
neralissimū ē hmoi qz sba h3 eē dēterminatuz
p dñam que est rōnale. q generalissimū pte esse
spēs **T**ercio opposita nūq3 pnt sil eē in eod
dē. genus z spēs opponūtur fm intentōes su/
as. q sbalternū nō est sil genus z spēs **S**olu
tio sic qz omne genus ordinatur in ordine pnta
li. l' ē est primū illius coordinatōis sub q oia
alia ordinātur exis metz z mensura oiz alio/
rū in illo cōtētoz z sic ē generalissimū. v' est
qd mensuratū a pmo illius ordis z inferiora
mensurās z sic est genus sbalternū. z int ista
mēbra generalissimū est perfectius q3 sbalter
nū. qz nomen generis impositū est a generali/
tate. s3 gen^o generalissimū h3 maiorē generali
tate z cōitate qz sub se plura cōtinet qz ge^o pfe
ctius **E**t sil' mō nomē spēi impositū est natūe
a spēalitate. v' q h3 spēalitate in terio v' nō. p
mo mō ē spēs spēalissima. scdo mō sbalterna
q est sil' spēs z genus. **A**d obiectū in oppo/
sitū ad p mū est dōm q aliq diuisio pte dicit ge
neris duplx vno mō qz fit fm modū diuisio/

nis generis qz s3 fit p dñas formales forma/
liter oppositas **A**lio mō dicit diuisio generis rōe
diuisi qz s3 genus diuiditur v' generis intē
tērio **P**er h' dōm est licet diuisio generis p^o
mō dca semper fiat in diuersas spēs p oppo/
tas dñas nō tñ diuisio scdo mō dca. z tal' nō
dicit ppe diuisio generis in spēs. sed analogi in
sua analogata. ex q nō diuiditur genus h' pro
aliq re subiecta intentōi sed p intentōe cōmu
ni generis cōcreta rei q nō h3 dñas formales

Ad scdm dōm est si consideret generalissi^o
qstū ad essēciā suā bñ pte habere esse dēteriatū
per dñas **S**ed si psideatur fm modū h3 que
dicit generalissimū z cōmunissimū sue coordi/
ationis sic nō est dēteriatū per dñam **A**d ter^o
dōm est qz relatiua nō sūt opposita nisi respectū
eiusdē vt in postpntis dicit. z q si genus z spēs
respectu eiusdē cōparēt tūc non pte vnum et
idem esse ge^o z spēs. sed si ad diuersa tūc nō est
incōueniens sicut vñus z idē pte eē pater z filius
respectu diuersoz

Octauum dubiū est qualis ē diuisio
q diuiditur genus in generalissimū z sbalter/
nū. z spēs in spēalissima z sbalterna.

Solutio alberti est sicut diuisio subiecti in ac/
cidēcia qz accidit illi nature q est genus q i oz
dine pbilū stās in vno situ s3 i supmo tm di
catur genus generalissimū. z q posita in me/
dio sit genus respectu vñus z spēs respectū al
terius **E**t sil' mō dōm est de spē spēalissima
z sbalterna **A**lij hō dicit q sūt diuisiones
analogoz in analogata qz genus cū sit nomē
impositū a generalitate z spēs a spēalitate nō
men generis pūsdē de genere generalis iō q3 d
sbalterno z nomē spēi pūsdē de spē spēalissima q3
sbalterna

Nonū dubium est an verū sit q nomē
spēi pūsdē trāslatū sit ad spēm spēalissima q3 sb
alterna **E**t videt q nō qz descendēti a genere
generalissimo ad spēm spēalissima pūsdē occur/
rūt sbalterna q3 spēalissima qz videt q illi pūsdē
sit nomē spēi impositū **S**olutio sic vt di/
cūt auicēna z alphorabi qz trāslatio fieri dōz
fm maiorē similitudinē sed spēs spēalissima ma
iorē h3 similitudinē cū spē in ciuilibus q3 spēs sb
alterna q nomē spēi h3 illā similitudinē pūsdē trāsl
fertur ad spēm spēalissima **M**aior p3 qz oēs
trāsferentes se h3 aliquā similitudinē se trāsferūt
Minor pbatur. qz spēs spēalissima est vl/
timo formata p dñam. ita qz tota generis cōfu/
sio sit ablata. **N**ō autē est h' vez de spē sbal/
terna qz illa adhuc est in poña ad vltiorem
formatōem **A**d obiectū in oppositum videt

*Genus generalissimū quod est
sicut intentione et
duplex hō p qz est
et materialitē
sicut est pte alio p
mō qz quodē pte
generalissimū et pte pte
est pte*

*Qualis qz pte dñis p
mō generalissimū et pte
alio*

Alterius q̄ trāslatio nō fit rōe p̄ozitat̄ v̄l p̄o/
sterioritatis. sed solū rōe silitudinē r̄ q̄ spēs
spēalissima maiorē h̄z silitudinē cū spē in na/
turalibus ḡ p̄z p̄ozitū

Decimū dubiū est vtrū subalternum
in genere r̄ spē sit eiusdē rōis. **Solutio** non
oīgo q̄ genus d̄r subalternū a subalternatōe
p̄ozitū. q̄ sc̄z sibi subalternat spēm. ex q̄ genus
d̄r respectu inferiorū. ḡ d̄r spēs sbalterna a sb/
alternatōe actiua q̄ sc̄z subalternat superiori
generi. vñ spēs d̄r p̄ cōpatōem ad sup̄ius

Undecimū dubiū est vtrū generalis
simū bñ sit diffinitū in textu h̄ mō est qd̄ cum
sit genus nō p̄t esse spēs. **Solutio** sic q̄ ge/
neralissimū h̄z duo. s. q̄ est genus r̄ generalissi/
mū. p̄mū h̄z p̄ resp̄m ad inferiora. s. ad suas
spēs resp̄m q̄z d̄r genus. sc̄dm ḡo h̄z p̄ nega/
tōes p̄ozis generis q̄ sc̄z ip̄o nihil ē p̄us v̄l ge/
neraliss r̄ vtrūq̄ tangitur in diffiōne sua.

Primū cū d̄r qd̄ cū sit genus. Secūdū cū sb
iungitur non p̄t esse spēs. r̄ ḡ etiā diffinit̄ alit̄.
hoc mō. **Sup̄** qd̄ nō est aliud genus supueni/
ens. **Pro illius in diffiōis ampliori declarā**
tōe notādū est q̄ generalissimū p̄t dupl̄r expo/
ni. vno mō negatiue p̄ illo q̄ est generale. r̄ q̄
nihil ē generalius. **Alio mō affirmatiue** p̄ illo
qd̄ est generale r̄ qd̄ aliō est generalius. r̄
hoc dupl̄r. vno mō p̄ oī illo q̄ omni alio ē ge/
neraliss simpl̄r. **Alio mō p̄ illo qd̄ est genera**
lius omni alio sui ordinis r̄ generis. si igit̄ ge/
neralissimū exponitur affirmatiue intelligat̄
q̄ sit oī alio simpl̄r generalius tūc falsū est. q̄
nō cōt̄t̄t̄t̄ p̄tra r̄ h̄o verificat̄ autoritas. qd̄
p̄ habūdāciā d̄r vni soli p̄uenit. **Si ḡo expo**
natur negatiue. v̄l affirmatiue cū illa additōe
om̄i alio sui generis v̄l ordinis ē generalis. sic
est ḡa diffiō. r̄ iste p̄tiones s̄ba ē generalissimū
q̄ritas est generalissimū. r̄ cū

Duodecimū dubiū est vtrū nu
mer⁹ horū triū generalissimoz spēalissimoz r̄
intermediorū sit finit⁹ v̄l infinit⁹. **Solutio**
generalissima sūt finita nūo q̄ sunt decē sic pa/
tebit in p̄ntis. **Sec̄do spēs spēalissime i na**
turalib⁹ sūt finite s̄m naturā rei. s. q̄ ad nos
sūt infinite. p̄m p̄z q̄ nullū ē ge⁹ c⁹ p̄tās ē infi/
nita. q̄ p̄tās ḡi d̄scēdit ad spēs p̄ d̄rās p̄stitu/
tiuas q̄s ōz cō finitas. q̄ alit̄ pōnam ḡi termi/
nare nō posse. **Lum igit̄ d̄rne p̄stitutue sint**
finite. nūerus sp̄rum erit finitus. **Et per cōis**
et natura rei species spēalissime sunt finite.
D̄r notāter in naturalibus q̄ in mathemati
cis spēs sūt actu finite sed pōna infinite. sicut

p̄z in nūeris q̄ crescūt in infinitū p̄ appōes. sic
patebit tercio p̄hicoz. **Sec̄dm p̄z q̄ nūerus**
sp̄ez spēalissimaz tā in naturalib⁹ q̄ i mathe/
maticis est nob̄ ignozus r̄ incert⁹. ḡ q̄ ad nos
sūt infinite. **Intermedia ḡo inter p̄dca extrema**
sc̄z inter generalissimū r̄ spēalissimū cuiusmo/
di sūt sbalterna sūt numero finita. q̄ si essēt in/
finita tūc nō cōtingeret fieri p̄cessum ab extre/
mo in extremū. q̄ ōz ire p̄ media q̄ si essēt infi/
nita nō possent p̄trāsiri. **Indiuidua ḡo q̄ sunt**
post spēalissima sunt infinita s̄m pōnaz mate/
rie. s. actu sunt finita. q̄ spēs nō cōtrahit̄ ad
indiuidua p̄ d̄rās. sed p̄ materia r̄ indiuiduan/
cia. sed materia est diuisibilis in infinitū. ḡ h̄z
diuisiōz materie sūt infinita i pōnaz ḡ ab arte
relinquēda. **Actu ḡo sūt finita r̄ in multitudine**
ner̄ i magnitudine

Decimūterciū dubiū est vtrū
generalissimum spēalissimum r̄ medium de eo/
dem p̄dicata d̄rnt̄ eēualiter. **Solutio** i eo/
dem non. s. solū d̄rnt̄ s̄m distinctū r̄ indistin/
ctum sic q̄ oīa p̄dca de eodem vt de sorte v̄l pla/
tone p̄dicata. dicunt vñ r̄ idem esse ipsius. s. z
d̄rnt̄. quia confuse vt genus. confusius vt ge/
neraliss genus. confusissime vt genus genera/
lissimū. q̄ esse rei potest sic d̄rnt̄ significari.
s̄m diuersas perfectiones ipsius in q̄b⁹ cōue/
nit cū alijs rebus. **Exemplū ē vt in sorte repe**
ritur essentialis cōuenientia cū plone. r̄ alijs
hōibus. quā non h̄z cū brutis animalibus. s. qd̄
ip̄e est rōnalis r̄ ab illa p̄uenientia sūt recept⁹
sp̄ci vt cōceptus hōis. r̄ hō h̄z cōuenientiam
cū brutis animalibus quā nō h̄z cū plantis sc̄z q̄ ē
sensitiuus r̄ ab illo sumitur cōceptus animal/
et animal in aliquo conuenit cūz plantis. in q̄
non conuenit cū rebus inanimatis. r̄ inde sumit̄
conceptus corporis animati. seu viuū quod cō/
muniter dicitur de animalibus r̄ plantis. **Et**
viuam in aliquo conuenit cūz corporibus in
q̄ non cōuenit cū sbstācijs seperatis sc̄z inco/
porēo a quo sumitur hoc genus corpus. r̄ cor/
pus conuenit in aliquo cū sbstācijs in corpo/
re in quo non cōuenit cum accitibus qd̄ est
esse p̄ se r̄ ab illo sūtur genus qd̄ est sbstācia
r̄ ita pate. q̄ omnia illa p̄dicata de eodem sci/
licet sorte. dicūt vñ r̄ idem esse ipsius licet p̄/
fuse. confusius. confusissime r̄ determinate. de/
terminatius. determinatissime. **Et sicut di**
ctum est de istis ita dicendū est de genere r̄ dif/
ferencia in eodem q̄ non differūt essential̄. sed
solum p̄ modū distinguētis r̄ distinguibil̄ sic
q̄ d̄ra dicit aliquid. vt distinguēs et genus vt
distinguibile et p̄ d̄ram determinabile. p̄t qd̄

*Enthuziasmo e una d̄rā
Dūc p̄z r̄ vna
p̄z nō*

proff

etiā dñā p̄dicatur in quale et genus p̄dicatur in quid. qz drā sumitur a forma vt est distm / guens. et genus a forma vt ē distingubilis.

Becumun quartum dubium est.

Utrū ens dicat de decē p̄dicamētis vniuoce vt analogice. **E**t videt p̄mo qz vniuoce. qz ois multitudo ab vno p̄cedit et ad vnū reducitur ḡ multitudo omnū genēz et sp̄ez reducitur ad aliquod vnū p̄mū genus. et hoc nō est nisi ens.

Scđo sic quicquid p̄trahitur ad decē p̄dicamēta p̄ oppositas drās hoc est genus vniuoce vt decē p̄dicamētoz sed ens in cōi ē hmōi ḡ zc. **M**aior p̄batur qz genus vniuoce p̄trahit ad suas sp̄es p̄ drās oppositas vt patet p̄ por. ergo om̄e p̄tractū ad decē p̄dicamēta p̄ drās oppositas videtur eē genus vniuoce vt decē p̄dicamētoz. **M**ior p̄batur qz ens p̄trahit ad substantiā et accēs p̄ illas drās que sunt eē p̄ se. et nō esse p̄ se. **T**ercio quicquid vere p̄dicat in quid de decē p̄dicamētis hoc est genus vniuoce vt decē p̄dicamētoz sed ens in cōi ē hmōi ergo. maior p̄bat. qz p̄dicatum quidditatiū est vniuoce. **M**ior p̄batur quia ens r̄spondetur ad interrogatōz factā p̄ quid de quolibet p̄dicamēto qz si queratur quid est suba r̄ndet est ens. eodē mō de q̄nitate. **Q**uarto si ens nō p̄dicaretur vniuoce sequerē qz subiectū metha. nō esset vniū. cōns est falsum. sequela p̄batur qz scientia ē vniū generis subiecti. cōns p̄batur qz illud qd̄ est equiuocuū nō est vere vniū sed potius plura. si ḡ ens esset equiuocuū tunc potū eēt plura eēntia qz vniū ens.

Quinto illud qd̄ dicitur p̄ceptū distm / ctū a p̄ceptū substantie et accidētis hoc ē vniuoce gen⁹ sube et accidētis. sed ens in cōmuni ē hmōi. **M**aior p̄bat qz p̄ceptus distinctus re / ptus in pluribus ē p̄ceptus vniuoce. **M**ior p̄batur. qz quicquid aliqui cōceptus sic se habent qz vnus est certus apud intellectum et alius dubius tunc conceptus de quo intellectus est certus est distinctus contra; alios duos cōceptus de quibus intellect⁹ ē dubius sed sic est qz intellect⁹. q̄nqz ē cert⁹ de cōceptu entis et du / bius de cōceptu substantie et accidētis ḡ cōcept⁹ entis ē distinctus a cōceptu sube et accidētis. ma / ior p̄bat. qz de eodē cōceptu nō pōt intellect⁹ eē cert⁹ et dubi⁹. cū h̄ implicet. **M**ior p̄bat qz a / liquis pōt eē cert⁹ de aliquo qz sit ens et tñ du / bitare an sit suba vt accēs sicut antiq̄ fecerūt d̄ lumie sciauerūt em̄ qz eēt ens et tñ dubitauerūt. an eēt suba vt accēs. **S**ilr quidā p̄hi dubita / uerūt de p̄ma cā an eēt ens simplex subsistens. vt ens p̄ p̄cipatōem et tñ nō dubitauerūt an p̄ma cā esset ens. **S**olutio ens p̄dicat de decē

p̄dicamentis analogice nō vniuoce. qd̄ p̄bat qz omne qd̄ p̄dicatur vniuoce hoc p̄dicat vt gen⁹ vt vt drā vt vt sp̄es. **S**ed ens nō p̄dicatur vt sp̄es cū nihil habeat supra se nec vt drā. qz drā est diuisiua alicuius generis qd̄ ea cōiū ē. sed ente nihil cōiū ē. nec vt genus. qz gen⁹ p̄tra / bitur ad sp̄em p̄ drām sed ens nō pōt cōtrahi. ad subam et ad accēs p̄ drām. qz drā debz esse extra rōem generis. et genus extra intellectū drē vt patet. iij. metha. et drā p̄cipat genus vt pa / tet. iij. topicoz. sed nullā drā pōt accipi d̄ cu / ius intellectu nō sit ens ḡ ens nō cōtrahit ad substantiā et accēs p̄ aliquas drās sed p̄ diuer / sos modos essendi. quare nec ē genus nec p̄di / catur vt gen⁹. et si nō sit vniuoce vt genus sp̄es vt drā sequitur qz nullo mō erit vniuoce qz a / lias oporteret ponere plures p̄dicatōnes vniuo / cas qz ar. por. et p̄hi ponūt. **A**d obiecta inop / positū ad p̄mū est d̄m qz ois multitudo gene / rū et sp̄ez vnus modi essendi et p̄dicandi. re / ducitur ad aliquod vnū p̄mū sui generis. qz modo multitudo genēz. et sp̄ez subaliū redu / citur ad subam tanqz ad p̄ncipale et p̄mū gen⁹ vniuoce p̄cipatū ab oibus. et silr multitudo quantitatū ad quātitatē. s̄ multitudo oim̄ ge / nez generalissimoz reducitur ad vnū n̄lqz ē vni / uocuū p̄dicatum. sed ad vnū cōe analogū quod sub se habet vnū p̄ncipale analogatum. a quo sunt alia et ad quod reducuntur alia. **U**ez ē est tamē cū dicitur ens cōmune cōitate analo / gie nō p̄prie accipitur nomē analogie. qz ana / logia fm̄ p̄prietatē vocabuli idem est qz p̄por / tio. vnde quando aliquod vnū dicitur de plu / ribus fm̄ p̄portionē illud p̄prie dicitur analogū sicut hoc nomē p̄ncipium dicitur de vnitatē. fonte et corde. fm̄ analogiam id est p̄portionē vt dicit simpliciter in p̄dicamentis. quia sicut se habet vnitatis ad numeros sic cor ad mēbra. et fons ad riuulos. vnitatis ē p̄ncipium nume / ri sicut fons est p̄ncipiū riuuloz et cor reliquo / rum mēbroz. **E**ns vero hoc modo nō ē cōmune et imp̄prie d̄ analogū. magis vero p̄prie cōmune ē fm̄ attributionē. sed quia cōmuniter sic accipimus analogiā ideo loquēdo vt plures dicimus qz ens analogice dicitur de entib⁹. **A**d scđm dicendū ē qz ens sine cōtrahente de / scendit ad substantiā et accidens. **Q**uis rō est quia ens analogice fecit subam et alia p̄di / camenta sic qz suum scatum p̄mū et p̄ncipa / le est substantia. et alia scat sedario. licet ḡ dici / mus suba ē ens p̄ se nō tñ est drā cōtrahēs na / turā ens s̄ ē circūlocutio coartās analogiā il / lius communis analogi ens sicut cum dicitur

Ens d̄ de d̄ere p̄dicamēto analogice

Et d̄ d̄icitur hoc aucte / te p̄hi ḡ. d̄et qz en / s̄ de eubā sicut s̄ / b̄e p̄ d̄ salubribus / et ens d̄ de eubā / sicut s̄ d̄ s̄ s̄ d̄ s̄ / s̄ d̄ s̄ d̄ s̄ d̄ s̄ d̄ / s̄ d̄ s̄ d̄ s̄ d̄ s̄ d̄ / s̄ d̄ s̄ d̄ s̄ d̄ s̄ d̄

Analogia d̄ d̄ d̄ d̄ / p̄prie et sic analog / a d̄ p̄ p̄portio et s̄ / p̄ncipiū d̄ analog / a et sic ens d̄ d̄ d̄ d̄ / tunc a h̄o r̄ d̄ r̄ d̄ / p̄ quibz attribuitur / aliquid vniū et s̄ / ens d̄ analogice

canis latrabilis ibi latrabile nō ponitur tanq̄
 dīna sed tanq̄ artans multiplicatē illius no
 mints canis ad canes latrabiles. **S**ed dice
 res ens ē supius ad substantiā et ante substan
 tiā p̄ intellectum qz omnis substantia est ens s̄
 nō est omne ens substantia. et nō pōt dici q̄ per
 accidens p̄dicetur de substantia ergo p̄dicatur
 de ipsa tanq̄ supius eēntialit̄ de interiori et cū
 supius eēntialiter supra positū nō descēdit ad
 inferius. nisi p̄ dīam p̄trahentē ergo ens per se
 determinatur ad substantiā tanq̄ p̄ dīam qua
 differt s̄b ente ab accidere. Et simili modo pōt
 argui de quolibet trāscendente generalit̄ sicut
 sunt res vnū aliquid. zc. **A**d qd̄ rīdet albert^o
 vt etiā patebit in p̄dicamētis. q̄ fm̄ auicennaz
 algafalem et oīs arabes ista p̄dicant de suba n̄
 predicatione generis sed predicatione p̄ncipiū
Sequitur em̄ si hō est al̄ ē et aīal ē corp^o ē et si
 corpus est substantia ē. p̄pter intellectū generis
 in specie. sed nō sequitur si substantia est ens ē.
Quia siue aliqd̄ ens sit siue nō genus sequitur
 ad sue speciei positionē eoq̄ fm̄ rōnem gen^o in
 specie p̄cipitur et nō pōt intelligi spēs nisi in/
 telligatur genus in ipsa. **C**ū aut̄ dicitur ens
 absolute nō intelligitur nisi ens actu existens.
 et ideo nō sequitur si substantia est ens est acci
 dit aut̄ omī ei q̄ ē actu eē. et sic cū dī substantia ē
 ens. ens qd̄ p̄dicatur id ē cum substantia.

Et si dicatur fm̄ hoc debet p̄uerti p̄sequentia
 ab ente ad substantiā. **S**olutio nō cui^o eā ē
 non quia ens genus est substantie aut cōitas en
 tis cōmunitas sit generis respectu substantie. s̄z
 causa est. quia est cōmune fm̄ prius et posteri^o
 dictum. z in hac cōitate excedit substantiā z iō
 nō p̄uertitur p̄sequētia ab ente ad substantiam
 et quando p̄dicatur de substantia nō predicat
 substantia liter vel accidentaliter sed vt idē cū
 substantia et sic per se ē de intellectu entis sim
 pliciter dicti quia analog ū p̄ se positum stat p̄
 suo significato famosiori nec ex hoc sequitur q̄
 ens non sit dicibile. de accidente quia licet di
 catur simplr̄ de ente p̄ se quod est substantia di
 citur tamē quodā modo et p̄ attributionē de ac
 cidente sicut in simili sanū simpliciter est aīal. i
 quo est sanitas subiectiue tñ nō omē qd̄ dicit
 sanū est animal. quia rzina dicitur sana dicitur.
 et medicina inquantū vel sunt signa vl̄ p̄fua
 rina vel effectiua sanitatis animalis vt in pre
 dicamentis larius dicitur sic accidentia dicitur
 tur entia quia vel sunt mensura vel dispositio
 entis aliqua. **A**d tertiū dicendū q̄ ens nō
 p̄dicatur inquit de decē predicamētis. **E**t ad
 p̄bationē minoris dicendū est q̄ ens nō respō

detur cōuenienter ad interrogatiōē factamp
 quid. sed potius est r̄siū ad questionē si est.
Unde si queratur an substantia est. responde
 mus q̄ est. **U**el dicitur q̄ non sufficit ad hoc vt
 aliquid p̄dicetur vt genus. q̄ p̄dicetur inq̄d
 quia optet q̄ sit formaliter sup̄ illud quod pre
 dicatur et p̄trahatur veris differentijs. **U**nde
 aliqui assignant quattuor conditiones ad hoc
 q̄ aliquid p̄dicetur vt genus vniuocū. **P**ri
 ma est q̄ sit cōmuniū p̄dicabile inquit z hoc
 colligitur manifeste ex diffinitione generis.

Secūda est q̄ ipsum genus habeat differentias
 formales et oppositas p̄ quas diuidatur in spe
 cies et hoc p̄z ex caplo de dīa. qz dīa cū sibi op
 posita est diuisiua generis et p̄stitutiua speciei.

Tercia est q̄ genus abbeat rōnem tertiā di
 stinctam a suis speciebus et hoc patet etiam ex
 por. quia alia est rō generis alia ratio speciei a
 lia ratio formabil. alia rō formati. **Q**uarta

est q̄ dīe p̄ quas genus descendit ad spēs sint
 extra rōnem et intellectū entis et hanc p̄bat
 phus. iij. metha. **A**nimal em̄ fm̄ q̄ aīal nec est
 rationale nec irōnale z p̄pter hoc genus d̄ dif
 ferentia p̄ se nō predicatur vt dīa est. **E**ns autē
 p̄pter aliquas istaz p̄ditionū genus eē nō pōt
 quia nō dicit p̄ceptū tertiū a conceptu sub
 stantie et accidentis distinctum. nec similit̄ ha
 bet dīas aliquas p̄ quas diuidatur in substan
 tiam et accidens que sunt extra eius rōnem ex
 quo nihil est quod entis rōnem subterfugiat.

Ad quartum dicendū ē q̄ ad vnitatē scie n̄
 requiritur vnitās vniuocationis subiecti. sed
 sufficit vnitās analogie et attributionis quo
 modo dicit phus q̄ scientia est eoz que sūt ad
 vnum. **S**ed p̄tra hoc instatur sic scientia. et

scibile dicunt ad se inuicē relatiue ergo eodem
 modo subiectum debet esse vnū quomodo scie
 tia est vna sed scientia metha. ē vna vnitatē vni
 uocationis cum predicetur vniuoce de merbe.
 sortis et platonis p̄ modū speciei de individu
 is ergo etiā subiectum. **S**olutio a subiecto

vno vnitatē analogica pot̄ scie tia dici vna vni
 tate vniuocationis. **S**ed cōtra hoc arguit
 ergo non est talis vnitās in scientia qualis est
 in subiecto ergo scientia nō habet vnitatē a sub
 iecto. **S**olutio scia nō habet p̄cise vnitā

tem a subiecto sed etiam ab alio. **U**nde scie tia
 pot̄ dupliciter cōsiderari vno mō fm̄ esse suum
 absolutū quomodo se habet p̄ modum habit^o
 et qualitatis informātis subiectum in quo est.
 et sic habet se p̄ modū speciei vniuoce predica
 bilis de hac scientia et illa in genere qualita
 tis. **A**lio modo. cōsideratur scie tia fm̄ esse

repletur
 subp̄stantia h̄c ens p̄nt
 o ente in actu et p̄nt

2° ens n̄ dī^o vno
 p̄ncipiū q̄ id sit q̄ p̄
 ens et sic p̄dicat om̄
 vnū p̄ p̄nt am̄
 h̄c dīo vnū ut
 h̄c p̄nt p̄nt
 et sic h̄c dīo
 p̄nt p̄nt
 p̄nt p̄nt
 p̄nt p̄nt
 p̄nt p̄nt
 p̄nt p̄nt

repletur
 p̄nt p̄nt p̄nt
 p̄nt p̄nt p̄nt
 p̄nt p̄nt p̄nt
 p̄nt p̄nt p̄nt
 p̄nt p̄nt p̄nt
 p̄nt p̄nt p̄nt
 p̄nt p̄nt p̄nt
 p̄nt p̄nt p̄nt

repletur
 p̄nt p̄nt p̄nt
 p̄nt p̄nt p̄nt
 p̄nt p̄nt p̄nt
 p̄nt p̄nt p̄nt
 p̄nt p̄nt p̄nt
 p̄nt p̄nt p̄nt
 p̄nt p̄nt p̄nt
 p̄nt p̄nt p̄nt

prima dicitur

secunda

tertia

quarta

repletur

repletur

repletur

repletur

repletur

repletur

repletur

repletur

suum respectuum q̄ refertur ad scibile et sic for-
 titur unitate analogicā a triplici genere scibili.
 scz p̄ncipijs subiecti et passionibus. et sicut p̄n-
 cipia. passiones. et proprietates analogiā h̄nt ad
 p̄ncipale subiectū ita etiā p̄gnitio p̄ncipiorū
 p̄tū et passionū reducitur et attributōem habet
 ad cognitionē subiecti. ¶ Ad quintū cū d̄r q̄n/
 cūqz intellectus ē certus de vno p̄ceptū et du-
 bius de alio. r̄c. p̄ceditur si ē simplr̄ dubius de
 alijs duobus. Si autē cognoscat eos subditiū-
 ctione tūc nō optet sic ē in p̄posito. qz q̄cūqz scit
 aliquid eē ens ille scit ipm̄ esse aut substantiaz
 aut accidentis. et sic antiq̄ sc̄iētes lumē esse ens.
 sciuerunt sub d̄iunctione ipm̄ eē substantiaz.
 v̄l accidentis. v̄n̄ p̄ceptus substantie et accidentis
 accipiuntur dupliciter ab intellectu. Uno mo-
 do s̄m d̄iunctionē quaz intra se habent et sic
 p̄nt dici dubij de lumine. Alio modo s̄m uni-
 tatē analogie quā habet et sic habēt modū vni-
 us conceptus et sic ens s̄m analogiā acceptum
 dicit certe de aliquo de quo dubie dicunt p̄ce-
 ptus et substantie et accidentis distincti p̄ intelle-
 ctum. v̄n̄ p̄ceptus cōis entis licet sit certus sine
 d̄iunctione et p̄ceptus substantie et accidentis
 est certus cū d̄iunctione tū nō optet qz p̄ceptus
 entis sit distinctus ab alijs qz est p̄ceptus solū
 quo ad quia est. et nō quo ad quid ē. et cā certi-
 tudinis p̄ceptus entis quo ad quia ē. et cā incer-
 titudinis p̄ceptus ipsius substantie aut acci-
 dentis quo ad quid ē. est unitas nois ipsi en-
 tis. quia quicq̄d cognoscat intellectus aut esse
 substantiā aut accidēs h̄ cognoscat eē ens eoz
 nomē entis cōmune est eis vt dictū fuit sup̄ius
 et amplius dicitur in libro predicamentoz et
 phisicorum

¶ **Secimū** quintum dubium est de ex-
 emplo qd̄ por. ponit in familijs vbi dicit d̄ a/
 gamēnone. q̄ est tantū filius et ioue q̄ ē tm̄ pa-
 ter an hoc verū sit cū tm̄ s̄m figmēta poetaz sa-
 rumus fuit pater iouis. ¶ **Solutio** alberti.
 licet iupiter filius saturni fuisse dicatur. tū qz
 patrē exclusit a regno iō in dignitate regali et fa-
 milia regni et gradu honoris priorē nō habu-
 it et ideo familia regalis stat in eo tanqz in sū-
 mo. in agamēnone aut tanqz in infimo qui est
 tantum accipiēs et nō pfundens semen. Inter
 media vero dant posterioribus et recipiunt a
 prioribus.

¶ **Secimū** sextum dubium est que
 est differentia inter colligere et adunare que am-
 bo attribuuntur v̄l cū dicit q̄ cōe collectiū. et
 adunatiū. ¶ **Solutio** sunt eadem s̄m rem s̄z
 differunt s̄m rationē qz collectio incipit a mul-

tis et terminatur ad v̄nū et sic collectio ē mul-
 torū in v̄nū adunatio. ¶ **Sed** adunatio inci-
 pit ab vno et terminatur ad multa que v̄lteri-
 in vno tercio vniuntur et hoc est quod dicit re-
 ptus. et vt hoc melius manifestetur notādi s̄nt
 sex modi collectionis s̄m d̄m albertum. Pr̄-
 mo est quedam collectio multozū in v̄nū locū
 continentē. et nō v̄nentē vt collectio pluriū la-
 pidum in vno acervo et quia ibi nō ē perfecte
 collectio ideo tale nomē collectiū de p̄tib. s̄ue
 collectionis nō p̄dicatur diuisim qz nō dicitur
 qz lapis est acervus. ¶ **Alia** est collectio multo-
 rum sub vno mouēte et dirigente ad v̄nū finē
 vt collectio exercitus sub vno rege. vel p̄ncipe
 ad v̄nū finē qui est victoria. et hec etiā nō ē p̄-
 fecta et ergo collectiū de p̄tib. illius colle-
 ctionis nō p̄dicatur vt vnus miles nō d̄r exer-
 citus. ¶ **Alia** ē collectio multozū in v̄nā quāti-
 titatis perfecte figurā vt partes dom̄. scz tec-
 tum fundamenta. partes colligūtur in v̄nā
 figurā domus. Et qz hec forma siue figura nō
 est in partibus seorsū s̄p̄tis. vt nō d̄r partes
 est dom̄. ¶ **Alia** est collectio pluriū potestatz
 s̄b vno p̄tatiuo sicut potestati ducū. baronuz
 que colligūtur sub regis p̄tate. et om̄s ponit ai-
 me sub aia. Et qz ibi nō est p̄fecta coordinatō
 qz totū p̄tatiū nō est in qualibet parte. igit̄ n̄
 d̄r baro ē rex et in istis oibus nō est v̄nio s̄m
 pl̄r. et p̄fectio p̄ciū in forma totius qz forma to-
 tius nō saluatur tota in quilibet pte. p̄pter qd̄
 etiā neqz de qualibet pte p̄dicat̄. ¶ **Ultio** ē alia
 collectio s̄m pl̄r et perfecta vt collectio multa-
 rū p̄ciū subiectiuarū sub vna forma totius. q̄
 p̄fecte continet et v̄nit illas partes sic q̄ ē tota
 s̄m essenciā et nō s̄m p̄tatem sicut genus. vel
 tota s̄m essenciā. et potestatem in partibus.
 sicut species specialissima. et talis forma p̄d̄c-
 tatur diuisim de partibus. Et inter illas talis
 est differentia qz vt d̄r porphyrius magis col-
 lectiū est pluriū genus qz sp̄s. s̄z contra
 species perfectius est collectiua multozū in
 v̄nū qz genus. p̄pter qd̄ etiam d̄r porphyri-
 us qz participatione speciei plures hoīnes s̄nt
 vnus homo

¶ **Secimū** dubium est an ista p̄pō-
 porphyrii participatiōe speciei plures ho-
 mines sunt vnus homo. ¶ **Et** videtur p̄mo qz
 non quia s̄m philosophum quarto methaphi-
 sice idem est dicere homo et vnus homo. Si
 ergo participatiōe speciei plures homines s̄nt
 vnus homo ergo plures homines sunt vnus
 homo. Cōis est falsum quia predicatur ibi sin-
 gulare de plurali quod fieri nō p̄t vera p̄e-

dicatione. **S**ecundo sic bene sequitur participatione speciei plures homines sunt vnus homo ergo plures homines sunt vnus homo. **P**rimus est falsum ergo illud ex quo sequitur. **A**nus probatur quia nihil diminuit aliud nisi ponatur ex parte eiusdem extremi. sed participatione speciei ponitur in ante a parte subiecti et vnus non ergo non diminuit.

Tercio sic si participatione speciei plures homines sunt vnus homo sequitur pari ratione quod plures trianguli sunt vnus triangulus sed hoc est contra primum qui dicit quod ysopteurus et ysocheles non sunt vnus triangulus sed vna figura ergo similiter plures homines non sunt vnus homo.

Quarto si plures homines essent vnus homo hoc pugnaret vel ex vnitatem forme substantialis quam participaret sed plures homines non habent vnam formam substantialem quod dicitur. **M**inor probatur quia plures homines non habent vnam materiam sed nec vnam formam. **T**erminus probatur quia vnius forme est vna materia. et e contra vnus materie vna forma. ex commentatore in de substantia orbis. **A**nus est manifestum. **S**olutio alberthi sic non tenet intelligendo quod plures homines diuisi per suas proprias materias sunt vnus homo sic per materiam suam ab alijs diuisi. sed plures homines particulares sunt vnus homo participatione speciei que a talibus pluribus participatur. ac si dicatur petrus paulus et iohannes et alij singulares homines vnus sunt in homine. **S**ed quod homo dicit naturam speciei predicatur de ipsis et hoc modo omnis forma totius est vnitatiua versus superius plurius versus inferius inter se diuisorij.

Ad obiecta in oppositum ad primum est dicendum quod eo modo quo plures homines sunt vnus homo. eo modo etiam sunt homo. **E**t quod dicitur quod singulare non potest predicari de plurali. verum est quod illud singulare superponitur personaliter. id est per suis suppositis quia sic sensus est plures homines particulares sunt vnus homo particularis. **S**ed quod illi termini singularem numeri supponit simpliciter per natura communi tamen bene potest predicari de plurali. et sic ista est vera plures homines sunt vnus homo. participatione speciei. id est plures homines conueniunt seu vniuntur in vna natura specifica quia in via resolutionis et ascensus semper illud quod est esse est collectivum multorum sicut particularia que sunt multa colliguntur in vna natura eodem speciei cuius quia omnia indiuisa in aliqua natura sunt vnus in illa natura sed plures homines sunt indiuisi in natura hominis ergo plures homines sunt vnus in natura specifica hominis.

Ad secundum est dicendum quod non valet argumentum sed committitur fallacia a dicto secundum quod ad dictum simpliciter. **A**d probationem vero dicendum quod illa determinatio participatione speciei intelligenda est in predicato

sic plures homines sunt vnus homo participatione speciei. **A**d tertium dicendum est quod ysocheles et ysopteurus non sunt simpliciter vnus triangulus sicut nec plures homines simpliciter sunt vnus homo. sed bene sicut vnus triangulus in natura vel essentia trianguli sicut plures homines sunt vnus homo in natura specifica hominis. **T**amen dicuntur potius vna figura quam vnus triangulus. quia non conueniunt in vna parte potestatis trianguli. modo triangulus formalis diuisione diuiditur in ysocheles et ysopteurum. ita quod secundum istam partem preteritis. est in ysochele et secundum aliam in ysopteuro. **S**ed dicuntur vnus esse vna figura quia pertinent sub eadem parte potestatis figure sic quod potestas figure eiusdem rationis est in ambobus. eo quod ambe sunt figure trilaterae siue triangulares.

Ad quartum dicendum est quod pluralitas materie arguit pluralitatem formarum numero distinctarum quia alia forma numero est in sorte. et alia in platea nihilominus est vna in specie et hoc non est inconueniens.

Becinum octauum dubium est. **V**trum oportet necessario equa predicari de eorum aut maiora de minoribus. **M**inora vero de maioribus minime. **E**t videtur quod non primo contra primum. quia hic predicatur equum de equo non sibile. est homo. rationale est homo et tamen non sunt proprie predicationes. prima pars patet quia ibi predicatur conuertibile de conuertibili ut patet per se.

Secundo sic dato quod nullum esset animal nisi homo adhuc animal vere et proprie predicaretur et tamen non esset maius siue superius respectu hominis ergo non predicaretur ibi tunc magis de minori id est superius de inferiori. **T**ercio oportet predicari magis de minori vel ergo quodlibet maius predicaretur de minori. vel aliquod et aliquod non. **S**ed non potest dici primum. quia eiusdem sunt plura inferiora. sed vnus quodque predicatum dicit esse subiecti quod sequitur quod vnus essent plura esse quod est impossibile. **N**ec potest dici secundum quia hoc esset contra primam regulam antipredicamentalem.

Quarto accidens contra vere et proprie predicatur de substantia ut patet dicendo homo est albus homo est currens et tamen non sunt maiora respectu substantie quod patet quia non sunt superiora eiusdem generis eius substantia. **Q**uinto iste sunt vere et proprie predicationes animal est homo. homo est sortis. et tamen ibi predicatur maiora de maioribus. **M**aiora probatur quia ex parte non sequitur per accidentia sed de prepositiones sequuntur ex prepositionibus per se virtute uersionis ut homo est animal ergo animal est homo. **S**ortis est homo ergo homo est sortis ergo iste propositiones sunt per se

Si quis dicitur a quibuslibet quia res
est de se ad se quod est possibile
quodlibet ut est in se

Porphyrii

et p[ro]p[ri]us in illis erit vera et ordinata predicatio
Sexto homo e[st] gramatic[us]. homo e[st] metha/
 phisicus sunt vere et ordinate predicatioes et in
 predicatur ibi inferius de superiori siue min[us] de
 maiori. **S**olutio sic. in omni ordinata predica
 tione s[ecundum] ordinem predicabilium q[ui]a alias no[n] fieret
 s[ecundum] debitum ordinem predicabilium. v[er]u[m] predicari
 sumit ab inesse ita q[uo]d nihil ordinate predicat de
 alio. nisi insit illi de quo predicatur. Sed predica
 tio p[er]tinet ad de p[er]tinet ad de superiori de infe
 riori sumuntur ab inesse s[ic] sic necesse e[st] predicari pre
 dicatu[m] in predicatioe ordinate. **E**x quo pat[et] q[uo]d
 de quocunq[ue] ordinate predicatioe predicatur sp[eci]es
 de eodem predicatur ip[s]um genus speciei et gen[us]
 illius generis vsq[ue] ad gen[us] generalissimu[m] q[ui]a in
 oibus illis predicatur sup[er]ius de inferiori vt for
 tes est homo et ho[m]o e[st] a[n]i[m]al et a[n]i[m]al e[st] suba. **S**z eod[em]
 tra no[n] valent predicatioes q[ui]a inferius no[n] habet
 debitu[m] ordinem respectu superioris eoq[ue] no[n] uest suo
 superiori nisi potestatiue. **A**d obiecta inop
 positu[m] ad p[ri]mu[m] est dicendu[m] q[uo]d por. in textu non
 intendit q[uo]d vtrumq[ue] conuertibilium debeat pre
 dicari de reliquo. sed vnu[m] eorum debet predicari.
 et aliud subici. Illud ei cui co[n]uenit inesse debet
 predicari et aliud subici et sic p[ri]mu[m] debet p[re]
 dicari et sp[eci]es subici vt patet dicendo homo est
 risibilis. **A**d 2[um] est dicendu[m] si nullu[m] e[st] a[n]i[m]al
 nisi homo in reru[m] natura s[ecundum] actualem existen
 tia[m] adhuc a[n]i[m]al e[st] sup[er]ius ad homines et genus
 ip[s]ius. q[ui]a adhuc d[e] naturali potestate eius esset.
 q[uo]d oppositis diuideretur d[ist]inctis que opposi
 tas s[er]uunt sp[eci]es non obstant[er] in rebus non
 haberet actualem existentia[m] q[ui]a actualis exist[en]tia.
 no[n] requiritur. cum dicat. **A**uicenna q[uo]d esse acci
 dit rebus creatis. et sic patet q[uo]d predicatio gene
 ris de specie no[n] exigit actualem existentia[m] sub
 iecti vel predicati. **S**i e[ss]et nullus esset ho[m]o s[ecundum]
 actum adhuc ista esset necessaria homo est a[n]i[m]al.
 eoq[ue] predicatu[m] includitur in diffinitione subie
 cti et similiter est de predicatioe sp[eci]ei respectu in
 diuidui et istud dicit alberthus in capitulo de
 genere. c. iij. quod aut[em] in capitulo de specie. di
 cit ca. vi. si ponam[us] no[n] esse aliqua[m] speciem a[n]i
 malis nisi homine[m] tunc quide[m] sequitur si ho[m]o e[st] a[n]i
 mal est. **S**z no[n] sequit[ur] q[uo]d a[n]i[m]al sit genus d[icitur] in
 telligi si ponat[ur] impossibile sp[eci]em alia[m] ab homie
 fore et sic si nullu[m] esset a[n]i[m]al aliud ab homie nec
 possibile esset aliud esse ab ho[m]o tunc a[n]i[m]al no[n] pre
 dicaretur predicatioe generis sed yde[m]itate q[ui]a
 vero dicit[ur] q[uo]d genus ad h[oc] vt sit tale. requirit plu
 res species no[n] debet intelligi q[uo]d req[ui]rat p[er] se spe
 cies s[ecundum] vltimu[m] actu[m] nature vel existentie quia
 nullo indiuiduo actu exist[en]te in quo sp[eci]es habet

existere hec p[re]ceditur homo est animal vt dictu[m]
 est sed requiritur q[uo]d habeat plures species actu
 loquendo de actu formali s[ecundum] specifico. **A**d ter
 cium est dicendu[m] q[uo]d non sequitur q[uo]d vnu[m] et id[em]
 habeat plura esse. sed sequitur q[uo]d e[ss]e eius de[st] plu
 ribus modis est designabile et a plurib[us] p[re]ci
 pabile in quibus participantibus semp[er] fit ali
 ud et aliud sicut dicimus q[uo]d natura humana a
 liud esse habet in forte et aliud in platone. **A**d
 quartum est dicendu[m] q[uo]d ibi predicat mag[is]
 de minori quia homo solu[m] dicit[ur] de hominib[us]
 sed albu[m] vel currens dicitur etiam de alijs re
 bus et sic in plus se habent et sunt maiora re
 spectu hominis. scdo dato q[uo]d no[n] haberent se il
 la pdicata in plus hoc no[n] esset co[n]tra por. quia
 ipse loquitur principaliter de pdicatioe essen
 tiali. qualis non est in pre tactis. **A**d qu[od]
 tum est dicendu[m] q[uo]d tales predicatioes sunt ve
 re sed non sunt ordinate. **E**t ad improbatione[m]
 dicendum est q[uo]d ex predicatioe p[er] se sequit[ur] be
 ne pdicatio p[er] accidens id est inordinata dicen
 do homo est animal a[n]i[m]al est homo. **A**d q[uo]d dicit[ur] q[uo]d
 circa terciam partem lecture text[us] mouetur questio
 tercia: **E**tr[um] prima[m] indiuidui descriptio qua dicitur pre
 dicari de vno solo bene data sit in textu a porphyrio.
Et videtur p[ri]mo q[uo]d non quia vel diffinitio
 res subiecta intentioni vel intentio sed nullu[m]
 istoz est dicendum. **M**ator patet a sufficien
 ti diuisione. **M**inor p[ro]batur. no[n] intentio q[ui]a il
 la pdicatur de pluribus vt cu[m] dicitur sortes e[st]
 indiuidui plato est indiuidui. nec etiaz e[st] res
 subiecta intentioni q[ui]a diffinitio debet esse vna
 sed vnitas no[n] p[er]uenit ip[s]is indiuiduis cu[m] sint
 infinita et p[er]sequens ab arte relinquenda.
Scd[us] indiuidui de nullo pdicat ergo non
 predicatur de vno solo. **A**ns p[ro]batur p[er] aristote
 lem in pdicamentis vbi dicit q[uo]d a p[ri]ma sub
 stantia nulla erit predicatio. **E**t p[ro]firmatur q[ui]a
 causa predicatiois est inesse sed indiuidua no[n]
 insunt. sed magis omnia alia insunt ip[s]is ergo
 de nullo predicatur. **Q**uod autem non insunt pa
 tet quia p[ri]ma subst[an]tia nec est in subiecto nec
 dicitur de subiecto. **E**t ex hoc p[ro]bat q[uo]d no[n] p[re]
 dicatur de se ip[s]o quia ro[ati]o pdicatiois fundat.
 sup[er] inesse sed indiuidui no[n] inest sibi ip[s]i vt pat[et]
 p[er] p[ri]m. iij. phicoz dicent[ur] q[uo]d nihil idem e[st] in se
 ip[s]o. **T**ercio aliquis homo est indiuidui et
 tamen predicatur de pluribus ergo non valet
 diffinitio p[er] sequentia nota est et **M**ator pa
 tet per alberthum et per maiorem p[ro]positione[m].

*Ad q[uo]d dicit[ur] q[uo]d
 circa q[uo]d dicit[ur] q[uo]d
 q[uo]d dicit[ur] q[uo]d
 q[uo]d dicit[ur] q[uo]d
 q[uo]d dicit[ur] q[uo]d
 q[uo]d dicit[ur] q[uo]d*

Quarto suffronici fili⁹ e⁹ individuū vt dicitur in te
xtu et tamen predicatur de pluribus posito q^d
suffronicus habeat plures filios. **Quinto**
sol et luna nō sunt individua et tñ pdicatur de
vno solo nec pnt de plurib⁹ pdicari q̄ nō ē ista
diffinitio p̄cibilibis cū diffinito. **Sexto** hō
nō est individuū et tñ pdicatur de vno solo. vt
pater dicēdo sortes ē homo. nec valet si dicatur
licet actu pdicetur d vno solo tñ aptus natus ē
pdicari de pluribus. qz predicat de sorte tā ac/
tū qz aptitudinē et sortes ē vnū solū q^o pdicat
de vno solo nō solū s̄m actū sed etiā s̄m apti/
tudinē. **Septimo** iohānes ē individuū et
tñ nō pdicatur de vno solo sed de plurib⁹ q^o nō
ē p̄uenter descriptū. **Minor** pbat qz iste pdi
cationes sunt vere albū est iohānes musicū est
iohānes posito qz iohānes sit music⁹ et albus.
q^o iohānes pdicatur de pluribus. **Et** p̄firma
tur qz iste sunt v̄e iste. Iohānes ē iohēs. iste io
hānes ē iahānes et ille iohēs ē iohānes posito
qz vtriqz vocētur nomie iohānes. **Cōfirma**
tur qz iste sūt vere azin⁹ nō est iohānes equ⁹
nō est iohānes.

Vno ppositum est p̄or. et ponitur iste
discursus maior. **Triplex** cōiter assi
gnatur a logicis individuū ex suppo
sitione. vagū. et signatū quod ab alijs
vocatur determinatū. **Minor** sicut
spēs formaliter ita individuū terciū
est totū substācialiter finaliter et mate
rialiter completū. **Cōclusio** igit p̄
dicari de seipso et vniuoce d nullo alio
cōuenit individuo signato quēadmo
dum explicat eius p̄ma descriptio:

Maiores cōiter oim rōnalium p̄hor dicit
ant individuū ex suppositione siue posita con
ditione quod quantū ad rem significatā ē indi
uiduū sed quantū ad modū scandi est cōe et sic
est singulare ex q̄dā suppositione sibi adiūcta.
Et hui⁹ exemplū ē p̄or. vt suffronici fili⁹ sup
posito qz solus socrates sit eius filius. Et vni
mur tali circūlocutione p̄pter maiorē discretō
nem tenendam quia talis circūlocutio quā
doqz est noctiorqz propriū nomen ipsius rei no
minate. Sed individuū vagū est quod di
cit suppositum indeterminatū vt aliquis ho
mo aliquis bos. Et dicit vagū non quia in
re est aliquod vagū. sed ex parte intellectus va
gantis circa naturam cōmunem p̄pter indeter
minationem ad certum suppositum. et s̄m do

Handwritten notes:
nō dicitur p̄or qz p̄or ad p̄or
minū Albertus consideratur dupliciter vno
modo ex parte nature ad partem inclinatē et sic
predicatur de pluribus non predicatione pro
pria. sed aliena scilicet predicatione nature cō
munis. **Alio** modo potest considerari ex par
te signi determinātis ipsum cōmune ad suppo
situm et sic de vno solo predicatur. **Utrum** au
tem hoc sit vnū individuū et p̄ma substan
tia disputatur plixius circa diffinitōne p̄me
substantie in predicamentis. **Individuū** deter
minatū siue signatum vocatur illud quod di
cit certū suppositū et hoc p̄tingit dupliciter.

Uno modo quando aliquid propria qualita
te seu propria denominatione determinatur et
hoc modo singularia sunt sortes plato. **Alio**
modo quando aliquid de se est cōmunes ta
men efficitur singulare nutu demonstratiōnis.
videlicet p̄ pronome demonstratiū sibi adiū
ctum vt hic homo hoc animal et hoc modo ha
bent significari individua accidentiū quia ac
cidens non habet propria individua. sed indi
uiduantur accidentia p̄ sua subiecta quō por.
exemplificans in textu dicit individuū de vno
solo particulariū dicitur vt socrates hoc album.
hoc veniens et suffronici filius si solus socra
tes sit ei filius. **Sed** forte circa predicta q/
reres quare non ponitur sub genere spēs vaga
sicut ponit individuū vagū sub specie. **Ad**
quod dicendū est quia species sub genere con
stituitur per d̄raz determināte generis poten
tiam et quia d̄ra certa ē ideo nō pōt species eē
vaga. sic aut nō est de specie respectu individu
orū quia species agitur in multitudinē indivi
duoz diuisione materie et accidentium indivi
duantiū naturā cōmunē generis vel speciei ad
partem siue p̄tulate suppositum determinan
tū quod si intelligatur certum vt hoc vel illū
individuū tunc efficitur individuū determina
tū vt sortes plato. si vero confusum et non cer
tum designatur tunc p̄stituitur individuū va
gum vt aliquis hō aliquis equ⁹. **Minor** pba
tur auctoritate dāmalescm dicentis sicut forma si
ue differentia numerat spēs. ita materia indi
uidua ergo species formaliter est p̄fecta quia p̄
differentiā. ita individuū finaliter et materiali
ter est p̄pletum. quia est vltimate subsistens in
cōmunicabile vocatum p̄pter hoc vnum nu
mero siue subsistens vltima subsistentia.

Cōclusio sequitur ex p̄missis et infert descri
ptionem individui que est individuū est qd
predicatur que sic debet intelligi. **Individuū**
est qd pdicat idē aptū natū est pdicari pdicato
ne propria de vno solo particulari per se vere

Handwritten notes:
quod dicitur p̄or qz p̄or ad p̄or
minū Albertus consideratur dupliciter vno
modo ex parte nature ad partem inclinatē et sic
predicatur de pluribus non predicatione pro
pria. sed aliena scilicet predicatione nature cō
munis.

Handwritten notes:
nō dicitur p̄or qz p̄or ad p̄or
minū Albertus consideratur dupliciter vno
modo ex parte nature ad partem inclinatē et sic
predicatur de pluribus non predicatione pro
pria. sed aliena scilicet predicatione nature cō
munis.

Handwritten notes:
quod dicitur p̄or qz p̄or ad p̄or
minū Albertus consideratur dupliciter vno
modo ex parte nature ad partem inclinatē et sic
predicatur de pluribus non predicatione pro
pria. sed aliena scilicet predicatione nature cō
munis.

Handwritten notes:
quod dicitur p̄or qz p̄or ad p̄or
minū Albertus consideratur dupliciter vno
modo ex parte nature ad partem inclinatē et sic
predicatur de pluribus non predicatione pro
pria. sed aliena scilicet predicatione nature cō
munis.

Porphirū

De Porphyrio... ad aristotelem...

directe vniuoce et hoc modo repugnat sibi
 dicari de pluribus. ppter p̄m̄i excluduntur spe
 cies haberes tantū vni in diuiduū que licet
 p̄dicent de vno solo nec possent p̄dicari d̄ plu
 ribus actu. tñ aptitudie et ex pte forme nō repu
 gnant eis p̄dicari d̄ pluribus. **Ad**ditur p̄dicatō
 ne p̄pria. ppter indiuiduū vagū qd̄ p̄dicat p̄di
 catō ne generis vel speciei de pluribus. Et ad
 ditur p̄dicatō ad excludendū cām p̄m̄ā. qz li
 cet illa sit vna sola et de vno solo p̄dicetur non
 tñ est indiuiduū. put logici de indiuiduo lo
 quuntur. qz nō p̄dicatur de vno solo p̄dicari s̄z
 sup̄ simplici in q̄ nullo mō cadūt vl̄ et particu
 lare. **Ad**dit aut̄ vere affirmatiue directe et vni
 uoce. qz indiuiduū substantie p̄t negatiue indi
 recte et equiuoce p̄dicari de pluribus put in rō
 nibus ante oppositū patuit nec tñ optet appo
 nere illas p̄ticularas. qz satis intelligitur in hoc
 qd̄ p̄dicatur qd̄ ē analogū stans p̄ suo signifi
 cato famosiori. **Ad** obiecta in oppositū ad
 p̄m̄ū ē dicendū qd̄ hic diffinitur intentio sc̄da i
 ordine ad p̄m̄ā intentionē ita qd̄ aliud ē qd̄ dif
 finitur et aliud cui diffinitio attribuitur put di
 ctū fuit sup̄ius vbi de intentionib⁹ p̄mis et se
 cundis fuit disputatū. **Ad** sc̄d̄m̄ est dicendū
 qd̄ a p̄m̄ā suba nulla ē p̄dicatio ordinata et dire
 cta sed bñ inordinata et indirecta et indirecta
 p̄radictorie qz nullo modo p̄t fieri directa.
Ad cōf. codē mō ē dicendū qd̄ intelligitur de p̄
 dicatōe ordinata cui⁹ modū nō ē p̄dicatio eius
 dem de seip̄o qz eiusdem ad seip̄sum nulla ē or
 dinatio. Vel p̄t dici qd̄ indiuiduū fm̄ id qd̄ ē
 subicitur. s̄z fm̄ id quo ē p̄dicatur et ita ē diuer
 sitas aliqua p̄dicari et subiecti. Quia vt dicit
 boetius in oi re creata aliud ē qd̄ ē et quo ē que
 admodū p̄ticularius patebit in p̄dicamentis.

Ad tertiu dicitur est in declaratiōe conclusio
 nis qd̄ nō p̄dicatur p̄dicatiōe p̄pria sed aliena
 Alij vt brito et en sequētes dicūt qd̄ indiuidu
 um vagū non p̄dicatur de pluribus fm̄ vnam
 rationem sed secundum diuersas rōnes eoq̄ in
 diuiduū vagū nihil reale sup̄addit speciei sed
 solū modū intelligēdi sp̄m̄ fm̄ qd̄ ē in vno sup
 positō et qd̄ dēdo sortis est aliquis hō. hō p̄
 dicatur de sorte p̄ rōnem sortis et nō p̄ aliquaz
 rōnem cōm. Eodē mō cū dicit plato ē aliquis
 hō. **S**cotus vero dicit qd̄ aliq̄s hō nō ē pri
 ma suba vl̄ indiuiduū s̄z ens p̄ccidēs signifi
 cans indeterminate p̄m̄ā subam put hoc pate
 bit circa diffinitionē p̄me sube. **Ad** quartū
 ē dicendū qd̄ suffronici filius nō ē indiuiduum
 nisi fm̄ quā sc̄z ex suppositione et illa stante n̄
 p̄t p̄dicari de pluribus. **Ad** quintū ē dicitū

in declaratiōe conclusiōis. et simili mō dicendū
 est ad sc̄tū. **Ad** p̄firmatiōē vero dicendū
 est qd̄ hō est aptus natus p̄dicari de vno solo
 i. de illo qd̄ ē vni solū inq̄tū sc̄z sequēs est de
 exclusō p̄dicato s̄z nō sequit̄ put p̄m̄s ē vna ex
 clusua sub hoc sensū qd̄ sit aptus natus p̄dica
 ri de vno solo ita qd̄ de pluribus. **Ad** sc̄p̄m̄ est
 dicendū qd̄ nō p̄dicat̄ Jo. de plurib⁹ directe et
 vniuoce et vere s̄z bñ p̄t p̄dicari de pluribus i
 directe equiuoce et false et p̄ hoc vadunt etiā am
 be p̄firmatiōes. **S**i dicas ioh̄es p̄dicatur de
 isto ioh̄āne et d̄ illo ioh̄āne vniuoce ergo solu
 tio p̄cedens ē calūnianda. **A**n̄s pbatur qz vno
 nomine et vna rōne supposito qd̄ ambo vocent̄
 tali nomie quia geniti in festo ioh̄ānis vl̄ quia
 p̄res eoꝝ tali fuerūt nomine vocati. **S**olutio
 nō p̄dicatur indiuiduū tali suppositione stan
 te nomie et rōne essentiali qz hoc mō indiuidu
 um nō habz̄ p̄mune plurib⁹ indiuiduis ex quo
 vniūq̄q̄ eoꝝ est in se indiuisum et a quolibz̄ a
 lio diuisum. s̄z solum p̄dicatur rōne acc̄ntali et
 hoc nō ē p̄dicari vniuoce hoc ē tantū dicere qd̄
 indiuiduū nō p̄dicatur de pluribus nomie. et
 rōne rei significate. quia illa ē indiuidua et nul
 lo modo aliū cōmuns s̄z tñ p̄dicatur rōne talē
 que est vocis significantis quō hoc vor ioh̄es
 est bene cōis plurib⁹ illa voce vocatis. **T**ermi
 nus vero cōis p̄dicatur noie et rōne que ē rō rei
 sc̄ate p̄ nomē. qz sicut dicimus ioh̄ānes ē ho
 mo petrus ē homo p̄dicatō nomie. ita etiā dici
 mus ioh̄ānes ē aial rōnale. petrus ē aial rōale
 p̄dicando rōne rei p̄ nomen significate.

Circa istam partem textus sunt
 dubia p̄mū est. Utrū materia sola vl̄ quanti
 tate signata sit propria indiuiduationis cā
 Et videtur p̄mo qd̄ materia nō sit tota cā essen
 tialis ip̄ius indiuiduationis qz quicquid ē cō
 mune multis genere et specie diuersi nō est cā i
 diuiduatōis. materia ē hm̄ōi q̄ nō est p̄ncipiū
 seu causa indiuiduationis. **M**aior pbaf qz in
 diuiduū est in se indiuisum. **M**ior pbaf d̄ sub
 stantijs corp̄alibus que differūt genere. p̄ hoc
 qd̄ quedā sunt corruptibiles quedā incorrupti
 biles et d̄rūt specie. p̄ h̄ qd̄ sunt diuersaz forma
 rū. et tamē in his omnibus ē materia. qz in hoc
 pueniūt qd̄ sunt sube materie p̄iūcte differētes
 in hoc a subst̄antijs intellectualibus. **S**c̄do
 sic quecunq̄ sunt vniūs et eiuē p̄portōis s̄nt
 eque cōia mat̄ia et forā s̄nt hm̄ōi q̄ r̄c. maior p̄z
 p̄ p̄m̄. tercio et. xi. meth. vbi vlt̄ qd̄ alioꝝ et alio
 p̄ncipiatorum sunt alia et alia p̄ncipia. **M**i
 nor ē eiuē. viij. meth. vbi vult qd̄ act⁹ et potē
 tia vbiq̄ sibi iūce p̄porciōnā ita qd̄ vni actus i

Ad tertiu dicitur est in declaratiōe conclusio

Ad sc̄p̄m̄ est dicendū qd̄ nō p̄dicat̄ Jo. de plurib⁹ directe et vniuoce et vere s̄z bñ p̄t p̄dicari de pluribus i directe equiuoce et false et p̄ hoc vadunt etiā ambe p̄firmatiōes.

Ad tertiu dicitur est in declaratiōe conclusio

Ad quartū ē dicendū qd̄ suffronici filius nō ē indiuiduum nisi fm̄ quā sc̄z ex suppositione et illa stante n̄ p̄t p̄dicari de pluribus.

gñe correspondet vna potentia in genere et vni forme fm spem pporcionatur vna potētia seu materia eiusdem vel similis cōmunitatis.

Tercio phūs. viij. metha. dicit q genus sumitur a materia et idem innuit. 2° pergenios. sz genus mīme singularitatis ē. ymo est pncipiū vniuersale ergo materia nō est pncipiū indiuiduationis. **Quarto** indiuidū ē ens in se i diuisum et a quolibet alio diuisum sz materia est in īfinitū diuisibilis q̄ nulla rōne pōt eē pncipiū indiuiduātōis. Maior p̄z ex noie. **Minor** est phi. iij. phicoz. vbi videtur īfinitatē p̄tini originaliter reducere ad materiam.

Quinto materia nec ē qd nec quale nec quātū viij. metha. ergo ē substantia indeterminate substantialitatis. sed indiuidū ē s̄ba maxime determinata et finita igit cā ipius 2 pncipiū debet esse maxime aut salte plus tale iuxta illā maxīmā ppter vnūquodqz tale et illud maius.

Sexto quātitas ē indiuiduationis pncipiū qz illud ē indiuiduātōis pncipiū. q̄ ponit aliqd in numero materialiter signato sed hoc ē quātitas ergo illa ē indiuiduationis pncipiū et non materia. Maior ē phi. v. metha. vbi vult qeadem numero sunt quozū materia ē eadē. et non intelligit de materia cōmuni eo q sic oīa corpora essent vnū numero sed de materia p diuisiōnē quātitatis signata vt exponit p̄mentator.

Minor nota ē p idem qz quātitas ē p quam materia discreti i p̄tes a se inuicē numeratas singulariter p̄mo phicoz. **Septimo** por. vult q indiuidū ex accidētibus p̄sistit que eadē in alio reperiri nō p̄nt. **Idē** vult auicēna dicēs spem p̄trahi ad esse indiuidū p accidēs p̄tium intelligens p̄cadēs p̄tium p̄tīā quātitatē et figurā g^o materia nō est indiuiduātōis sola cā. **Octauo** si materia esset indiuiduationis pncipiū eadē rōne forma sibi pporcionata esset tale pncipiū ex quo quecūqz sunt materialiter discreta suis p̄tīs formis numerantur. ymo p̄tiori ratione hoc pueniret forme ex quo et cōuenit distiguere et separare. viij. meth.

Etia in his vbi nō inuenit materia puta in intelligentijs sine angelis indiuiduatio orit̄ a sola forma. **Nono** materia diuidit p̄ p̄mune. 2 p̄tīū. seu signatū vt vult phūs. viij. metha. g^o ipsa ab aliquo alio accipit singularitatē 2 h nō est nisi vnitas materialis de relicta ex diuisiōne quātitatis ex quo materia maxime numerabilē ē p̄mo. phicoz g^o illa vnitas videtur p̄tīma indiuiduationis cā. **Solutio** sic qd p̄batur auctoritatibus et rōnibus. p̄mo auctoritate boeciū dicentis ab alio res habet q̄ ē 2 ab a/

lio q hoc est. qz eē habet a forma sed q hoc ē h̄ a materia. **Secdo** auctoritate phi in p̄dicamentis substantia p̄ma fecit vere hoc aliquid. eo q includit pncipiū singularis existentie scz materia. **Et** q p̄ma substantia p̄tīe pncipaliter maxime substare dicitur. **Et** xiij. metha. vbi dicit q materia est qua fit hoc aliquid ens in apppare. et. viij. metha. materia ē in potētia h̄ aliqd ens innuens p hoc lz mā fit ens in potētia nō tamen est in potētia ad quodcūqz sed ad cōpositū tantū siue hoc aliquid vt patet ex eodē p̄tīmo celi vbi dicit. **Cū** dico celū dico formā cuz dico hoc celū dico formā in materia. **Rōnibus** vero sic p̄suadetur. **Prima** illud ē pncipiū indiuiduationis quod est radix et cā vltime vnitas qualis est vnitas numeralis sed hoc ē materia ergo. maior ē nota. minor p̄batur quia indiuidū nomiat in cōcabile. **Minor** p̄bat p̄ phūs. v. metha. vbi dicit eadē numero sunt qz materia est vna vbi nō addit signata. **Secda** quicqd p aliud p̄trahitur hoc p ipm limitat. 2 restringitur. sed materia p̄trahit formā existens sub forma quā recipit g^o forma limitat p materiam talis autē limitatio siue restrictio nō ē nisi vltima finalis et materialis forme indiuiduationis. **Tercia** illud qd est vltimū in ordine essendi ē in cōmunicabile materia est h^o mōi g^o 2c. **Maior** p̄bat qz illud qd ē cōcabile habet sub se aliud cui se pōt cōmunicari. minor p̄bat p beatū augustiū dicentē materia ē p̄tīe nihil creata. **Quarta** omne qd ē indiuiduationis pncipiū aut est in genere forme. aut materie eo q actus et potētia ambiūt omne genus ens sed omis forma est cōcabilis ergo relinquit q sola materia est in cōmunicabilitatis et indiuiduationis origo. **Quinta** omne subsistens. ē singulare hoc aliquid et indiuidū. sed an ad uentū cuiuslibet accidentis. p̄ma substantia in suo genere subsistit ergo ante omne accidēs est indiuidua. **Maior** ē phi. viij. metha. vbi dicit p̄tra platonē q̄ ydee p hoc q subsisterent singulares essent. et nō vniuersales. minor ē eiusdem phi in p̄dicamentis. **Ad** obiecta in oppositū ad p̄mū est dicendū q̄ ē duplex cōmunicabilitas scz aliena seu accomodata. **Alia** ē cōcabilitas p̄tīa. **Prima** ē cōmunitas analogie pncipiū subiectiui qua ex ordine pporcionis ipi^o ad formā trahitur ad cōmunitatē forme quādam p̄ticipationis mutatione. **Alia** fundat̄ in essentialibus ipius forme fm q̄ ē act^o ab actū vniuersalis agētis fluens. **Prima** cōitas p̄tīe materie cui n̄ repugnat. p̄tīa singularitas. **Secda** est. p̄tīa forme cui repugnat. p̄tīa singularitas

Per hoc dōm est ad maiore q̄ q̄cqd est cōe
intelligit de cōitate p̄p̄a ⁊ nō aliena Sicut in
sili vna porcio cere est de se hec. sed in quātum
stat s̄b analogia ad quācūq; formā sigilli sibi i
p̄mendā sic ē cōis **A**d scdm dōm est eodez
modo q̄ quācūq; sunt eiusdē p̄porcionis sūt eq̄ 2
mūia cōmunitate analogie. sed huic vt dcm
est nō repugnat p̄p̄a singularitas sicut in simi
li. singulari s̄bē regis nō repugnat cōmunitas
sue ordinate potestatis ⁊ solitario seruo nō re
pugnat cōitas ministerij ad multa analogice
ordinata **E**t vni indiuidue porciō cere nō re
pugnat diuisio ipsius ⁊ adaptatio ad plura si
gilla ⁊ iō sicut materia s̄m p̄m̄ p̄mo p̄hicoz
rū nō ē intelligibilis nisi p̄ analogiā ad forāz
ita nō crit sibi p̄p̄a vltias ex q̄ solū vltē intelli
gitur sed t̄m analogice accommodata **A**d 3^m
dōm q̄ genus nō sumit a materia nisi ad istuz
inte llectū q̄ esse tocus cōpositi ex materia et
forma s̄m qd̄ confūdīt in pōna materie ē for
ma formabilis. ⁊ nō formās vlt̄ formata. ⁊ iō
ab ea sic formaliter confusa abstrahit intentio
generis sicut a forma formate intentio d̄rē. ⁊
a forma formata intentio sp̄ci ⁊ h̄ subtilit̄ inu
it̄ p̄hs octauo metha. vbi d̄r q̄ gen^o nō ē ma
teria. l̄ nō sit sine materia **U**el dōm q̄ cuz
d̄r q̄ illa sūt eadē genere q̄z materia est eadem
intelligit de materia trāsmutabili de forā i for
maz vt vlt̄. p. 2° perignicos vbi d̄r māfesse q̄ il
la sūt ad seinnice trāsmutabilia q̄z materia ē
eadē. pōna aut̄ trāsmutabilis materie nō ē s̄bie
ctiua ex q̄ illa est ingenerabilis ⁊ incorruptibi
lis vt habebitur ibidē ⁊ p̄sequēs intrāsmuta
bilis ⁊ vndecio metha. s̄ est pōna formal̄ vere
licta in ip̄a materia ex p̄uatōe vlt̄ omniū for
maz p̄fectaz vt māfesse d̄r p̄mo p̄hicoz ergo
materia a qua sumit̄ genus s̄m q̄ hmōi nō su
mit̄ in cōitate p̄p̄a sed aliena vñ vnitas gene
rica s̄m p̄m̄ saltem generis p̄hica sumit̄ a po
tēcia h̄ituali siue formali ipsius materie **S**ed
vnitas materialis sūt ab eius pōna subiectiua
vñ d̄r albertus in s̄ma sua. q̄ materia p̄ rōem
materie nō ē p̄m̄ indiuiduatōis. s̄z poci^o p̄ rōz
p̄p̄ij subiecti **I**ndiuiduū aut̄ vt d̄r algazel in
logica sua sit indiuiduum ab acc̄ite incōica/
bili qd̄ etiā ē p̄p̄e suppositū qd̄ vocat̄ qd̄ ē **E**t
iō p̄m̄ indiuiduās ē id qd̄ ē. nec materia ē in
diuiduās nisi in q̄tū est p̄m̄ subiectū e^o qd̄ ē
⁊ sic materia id ē s̄m qd̄ est trāsmutabil̄ p̄ ha
bitudinē formaz seminalē qz ē s̄m rōnem sui
nois vt m̄ imp̄gnata non est singularitas p̄n
cipiū. sed in q̄tū est s̄m damētū p̄m̄ i q̄ s̄m daf
ē h̄ suppositi **A**d q̄rtū dōz q̄ i materia s̄z

q̄ est subiectū omniū trāsmutatiohū natura
lū sūt duo. s̄. pōna subiectiua ⁊ pōna corporei
tatis q̄ distinguit̄ s̄ yliathin grā p̄mi cōuenit
ei indiuiduare. **E**t p̄te scd̄i infinitatē diuisio
nis origenare. vñ sicut quelibet minuta ps ce
re est eiusdē pōne cū rota massa cere in recipiē
do formā sigilli ⁊ terminando eā indiuidualr
Ita materia quātūcūq; discreta p̄ q̄titatē i p
tes manet vnus pōne originalis in singul^o p
tib^o siue p̄ticularis ad indiuiduādū formā p̄tis
⁊ suppositādū formā tocus **Q**uicqd̄ em̄ repe
ritur in multis nō equoce reperit̄ in illis p̄ na
turā vnus p̄mi. **P**articipatio est in oib^o ill^o
vt h̄c 2° metha. ⁊ iō pōna indiuisiois in oib^o
materie p̄ticularis reperit̄ s̄m naturā materie in
eis saluatā ⁊ discretā. **A**d q̄ntū dōm l̄z ma
teria s̄m se. nec sit qd̄. nec q̄le. nec q̄ntū. p̄pter
sue nature indeterminatā eēnalitatē. ē t̄m p̄m̄
ipsius h̄ ali qd̄ sicut em̄ eē p̄ h̄ q̄ p̄ma extremi
tas eēndi nō est s̄m p̄ isomatoz q̄ d̄teriet̄ ad
qd̄ vlt̄ ad quale. p̄pter sue nature determina
tōem ita pōna materie p̄ h̄ q̄ vlt̄ia extremi
tas eēndi simplex ē ⁊ informis alio q̄n nō eēt
vltima in ordine essendi. ex q̄ omne vltimum ē
a natura mediij ⁊ cōpōis separātū ⁊ est p̄m̄ in
substantio seu recipiēdo. mō p̄z ex d̄cis q̄ pōna
indiuiduādi oritur ex p̄ncipio subsistēdi. ⁊ nō
a p̄ncipio eēndi **A**d sextū est dōm q̄ q̄titas
est b̄n cā cū qua sit indiuiduatio aut̄ cā sine q̄
non sit in rebus materialibus indiuiduatio ē
em̄ cā sine q̄ vñ ens materiale nō munerat̄ s̄
aliud. sed nō est cā intrinseca. p̄ cuius solutio
nis vltiori declaratōe notandū est q̄ duplex
est q̄titas in indiuiduo corporeali sc̄z p̄cedens
et seq̄ns. **P**recedens est illa que traducatur a
corrupto vlt̄ generantis s̄bā **S**equēs s̄o q̄ ex
p̄iacentis materie q̄titate s̄m exigenciā forme
ipsi^o geniti figurat̄ ⁊ terminat̄ **P**rima q̄tital
vocat̄ dimētio interminata. s̄m commenta
torē eo q̄ lapsa a terio p̄cedentis forme nec dū
est finita per formā geniti sequētē **S**cd̄a
q̄titas d̄r dimētio terminata qua id cuius ē
mensurable redditur ⁊ formalr̄ s̄ aliud sui ge
neris muneratur. **P**rima q̄titas p̄uenit indi
uiduatōem sequētis forme sicut alteratio ge
neratōem. **S**cd̄a q̄titas p̄p̄tē indiuiduatō
nem formalr̄ nūerat ⁊ mēsurat eo q̄ q̄titas est
mensura s̄bē corporee vt in p̄ntis dicitur. sed
ipsa materia sola ē completa ⁊ intrinseca indi
uiduatōis cā. **A**d septimum dōm q̄ illa ac
cidenca non sunt cāe sed indiuiduatōis signa
quibus ad sensum sua singularitas dinoscitur
Thomiſte s̄o dicūt q̄ in indiuiduo sunt duo

scz eē in se indissimulū z a quolibet alio diuisū. qd
 dicitur orin a q̄sitate sed iuxta p̄us dca vtrūq̄
 sbaliter ē a materia ecq̄ illa quātitas nō distin
 guitur nūerat illud cuius est nisi indiuiduata
 p̄ eē materiale eiusdē subiecti e^o est. z h̄ innuit
 p̄hs vndecimo methaphisice cū dē materia est
 cū qua ē hoc aliqd̄ ens z apparēs Apparēs .i/
 quā sensibiliter discretū .ita q̄ cā p̄ma discre
 tionis huius est materia. lz p̄xima rō mēsiue
 sit a q̄sitate. Nec tñ ex illo seq̄tur cōcordia int̄
 Thomam z albertum. qz fm̄ thomā materia
 vt puenit quātitatē est cōis z ps sp̄i Albertus
 vero excludit sbam materie a sp̄i q̄dditate. z
 sic indiuidū sensibile h̄ sp̄i discretū z sensiblr
 discretū accitib^o lz̄ye sit i diuiduū in genere sb̄
 stācie p̄ materiā tāq̄z p̄ncipiū constitutū
Ad octauū ddm̄ q̄ indiuiduatio nō orit̄ a p̄n
 cipio eēndi sed subsistendi z iō forma nō ē in
 diuiduationis origo **S**i em̄ indiuiduare est
 eē receptū terminare z in nūez ponere tūc illd̄
 maxime indiuiduat qd̄ flurū forme vltime re
 ceptē terminat z finit. h̄ aut̄ ē p̄n^m subiectiuū
 sub quo nō est p̄or sb̄stādi origo. q̄ materia q̄
 est tale p̄n^m p̄mū. ē hm̄oi p̄ncipiū **A**d id̄ s̄o
 qd̄ additur de intelligencijs ddm̄ q̄ non indi
 uiduātur per p̄onam forme que est p̄n^m eēndi
 sed fm̄ id̄ q̄ est p̄n^m sb̄stādi. hoc aut̄ ab autore
 libri cāz vocatur yliari quasi yliar^o p̄ncipiū ha
 bens modū. z a boecio vocat̄ qd̄ est. **A**b aristote
 tele s̄o in septimo methaphisice vocat̄ ip̄m. z
 ab egidio de rhoma z sancto thoma z etiā alijs
 vocatur eēna. h̄ aut̄ yliarū .sive ip̄m est p̄ona
 sb̄iectiua q̄ est radix incōicabilis ex̄ne sp̄ialius
 sb̄az. que p̄ona a platonis vocatur possibili
 tas. **L**z em̄ tales sb̄e sint simplices simplicita
 te opposita cōpōi q̄ est ex materia z forma. Est
 tñ in eis cōpō rōis ex actu cōicabili. z p̄ona in
 cōicabili. vt innuit septimo p̄me phie cū dē p̄
 platonicos q̄ si ydec eēnt sepate z p̄ se sb̄sisten
 tes essent singulares p̄ naturā talis p̄ncipiū qd̄
 phibet sc̄abilitatē eaz vñ dē albertus in p̄ma p̄
 te sue sūme de mirabili sciencia dei q̄ suppositū
 tū z hoc aliquid in sui rōe h̄nt q̄ sint cōposita
 ad minus ex q̄ est z qd̄ ē **E**t ex illo p̄z q̄ i ra
 cōe suppositi ē q̄ sit cōpositū **E**t si obiciat̄ de
 puncto z vnitare q̄ sūt hoc aliqd̄ et tñ dicunt̄
 simplicia eē **D**icēdū ē q̄ simplicia sunt id̄ est
 quāritatē nō h̄ncia z sc̄o m̄ quātitatē indiuisibi
 lia nibilonum^o in partib^o essentialib^o composita
 sunt qd̄ p̄z per rōes eozū. si ponat̄. p̄uctū enī
 est sb̄stātia incōtinuo h̄ns p̄scōnez determina
 tā. sb̄stātia sc̄oz id̄ qd̄ est indiuisible quidez ē
 et si p̄em̄ habet in natura cōtinuū aliqd̄ ē z sic

positū ē et sic nō sūt ibi idē qd̄ est z quo est sive
 est **E**t similiter ddm̄ est de vnitare relata ad
 genus discreti. vñ sb̄dit ibidē q̄ nec angel^o nec
 anima simpliciter sunt simplicia aut omni cō/
 pōe p̄uata. habent em̄ compositionem essencia
 lem intra se z ex p̄ncipijs eēnalibus sunt com
 posita **C**omponencia em̄ aliquid nō semp̄ p̄
 cedūt generatione z tpe **S**ed in incorruptibi
 libus simul sunt cū ip̄so composito. z non sūt
 p̄ora nisi natura. **N**ec compositū resolubile ē
 in ipsa. nisi fm̄ intellectū tñ qz sicut dē dama
 scenus subtilibus intelligencijs distinguunt̄
 in ipsis. quāuis fm̄ actū compositū nunq̄z re
 soluatur in eo. sicut patet in celo z in omnibus
 incorruptibilibus **D**icit em̄ in secundo de ce
 lo vt p̄us allegatū fuit. **C**um dico celum dico formaz
 in hac materia. p̄ formam intelligens naturā
 communem que p̄dicabilis est de toto que vni
 uersale vocatur p̄ formam in hac materia in
 telligens incommuniceabile suppositū sb̄stāf
 nature communis. qd̄ de alijs eiusdem nature nō
 est predicabile nisi large sumendo p̄dicatōem
 quō aliquid dē predicabile de se ip̄so sicut cuz
 dicimus fortes est fortes sed hec predicatio nō
 est per inherenciam sed per ydemptitatem cō/
 positio ergo angeli est. z i hoc dinoscatur q̄ an
 gelus est. z hic angelus est. **I**n quocūq̄ em̄ est
 compositio sc̄da que est ex subiecto z acciden
 te in illo est compositio p̄ma que est ex natura
 suppositi z ex natura cōmuni cui suppositus ē
Et hoc probatur p̄ boecium in libro de ebdo/
 matibus dicentem. q̄ natura simplex subiectū
 accidētis esse non potest **E**t ex auicenna q̄ dicit̄
 q̄ subiectum est ens in se completū qd̄ est ac
 cidenti occasio existendi in eo accidentis em̄ es
 seest in esse. vt dicit porphyrius. ergo angelus
 est subiectum. **I**n omni subiecto aliud est qd̄
 sb̄stāt z cui sb̄stāt. ergo angelus sic est ex q̄ ē
 z qd̄ est compositus. **E**t post pauca in alia q̄
 stione dicit q̄ in angelis aliud est discretōnem
 sb̄e faciens z discretam. oñdēs. sicut em̄ in ma
 terialibus indiuiduatio nature communis sit
 per hanc materiam determinatam z propriam
 facit hoc aliquid z indiuiduus. **I**ta in natura
 spiritali in qua differt qd̄ est a quo est natu
 ra communis que significatur p̄ quo est parē
 culata super illud qd̄ est singulariter demōstra
 tum. facit singularis existencie modum z facit
 hoc aliquid z est spiritalis nature indiuidu
 um z sic in materialibus est collectio accidētū
 que indicat in hoc corporali indiuiduo singu
 laris z incōmunicabilis existencie modū. **I**ta

in hoc spūali indiuiduo est quedā collectio p
petatū sicut circūscriptio vl' localitas diffini
tūa nō corporalis q̄ in eo indicat singulari ex
istēcie modū. Quā autē dicitur richardus q̄ angeli
distinguntur sola ppetate tangit illud qd̄ oñt
discretōem nō qd̄ facit. Etia dicitur albertus q̄ i hīs
q̄ non sunt generabilia vt dicitur qd̄ā phi nō ē
forma partis sed forma totius tātū vel si i eis
est forma partis nō tñ hz nomen diuersum a
nomine forme totius. Ad vltimū dicitur qd̄
materia de se est hec et singularis p hoc q̄ ē vl'
tima in gradu essendi et p̄ma in substādo q̄z
qd̄libet sicut p̄ superabundantiā dicitur solitudi
nem includit ppter hoc spēs spēalissima dicitur
athoma in genere vltimū formaz qz final est
vltima in qua terminatur intrinsecus generis
generalissimi fluxus. et sic in pposito materia
dicitur athoma et singularis in genere pncipiozuz
essendi et ideo diuisio ipsius p̄ p̄prium et cōe
est p̄ differēcias formalis analogie. Et etiā
ex hīs quō dicitur dicitur athoma. siue indiuisibi
lis spēs et indiuiduū. Quā illa est p̄ differē
cias formales amplius indiuisibilis lz bñ per
dicitur materiales. h̄ p̄o est et formaliter et ma
terialiter in partes saltem inferiores et biecti
uas indiuisibile. lz bñ sit diuisibile materia
liter in partes integrales. Sortes em̄ lz sic di
uisibilis in manus pedes etc. nō tamē est diuisi
bilis in aliqua inferiora sibi essentialiter sup
posita et istud intelligendū est de indiuisibilitate
formalis fluxus. qz licet genus sit minus di
uisibile q̄ spēs aut indiuiduū diuisione essen
ciali i pncipia intrinseca et p̄ modū actus et po
tencie. aut fm̄ rē vt in indiuiduo aut fm̄ rōez
vt in spē. tamen genus fm̄ qd̄ genus qd̄ est ge
nus tm̄ vt genus generalissimum hoc est sim
pliciter et maxime diuisibile diuisione in q̄ q̄
est facta per dicitur a communicabili potestate
alic' forme intrinsece pullulantes

Secundū dubiū est vtrum aia rōa
lis sit indiuiduū. Solutio cū anima rōnalis
non sit forma tm̄. sed cum hoc intelligēcia q̄
dā. iō lz composita est ex quo est. et qd̄ est. tam
non est indiuiduū aut suppositum. qz non est
qd̄ postū s̄ natura cōi sed est ps quedā totius
cōpositi cuius forma totius ē hūanitas et sup
posita eius sunt sortes et plato vñ dicit albertus
q̄ anima rationalis non est de indiuiduū. qz
illud non est indiuiduum qd̄ est alteri vni
bile. sed anima rōnalis est co:pori vniibil. q̄ n̄
est vere indiuidua. et h̄ dicitur intelligi de cōpleta et
perfecta ratione indiuidui fm̄ q̄ por. loq̄t de i
diuiduo in secūda eius diffinitione qd̄ scilicet

constat ex collectione ppetatū q̄ nō reperitur i
in alio. Nihilominus dici pōt q̄ anima rōna
lis licet p̄ p̄prium qd̄ est sit indiuidua tam̄ n̄
est nisi p̄ corpus suppositata. Pro quo consi
derandū est q̄ sola forma totius est supposita
bilis. forma autē partis indiuidualiter d̄sig
nabilis qz ppetas suppositalis est incōicabi
litatem facere in forma rōicabili. Sed ppetas
indiuiduationis est figurare. terminare et p̄ cō
sequēs formam in nūez ponere. Et ex isto patz
q̄ ppetas indiuiduationis p̄cedit proprietate
tē suppositale fm̄ nature ordinē qz forma nō
redditur incōicabilis nisi terminata et in nūe
r̄nz posita qua ppter forma partis p̄ua cr̄ns
forme totius in esse ingredientis pncipij cōfi
derate indiuiduatur forma totius. sustinente
suppositalis actū. Ex quo patet lz p̄me s̄bē
fm̄ ppetatem indiuiduale lateraliter suppo
nūtur spēi. tamen fm̄ ppetatem suppositalem
directe et rōnabiliter qz h̄ mō accipiuntur vt q̄
dā tota formata sub spē sicut spēs sub genere
vt indiuidua respiciunt formam formantem
et particulas materie ex eius diuisione et reli
etas que se habent vt dicitur in eo q̄ multiplicat
sub spē indiuidua sicut dicitur formales multi
plicat spēs sub genere. Dicitur vero ponitur nō
directe sed a latere.

Tercium dubiū quomodo distinguū
tur ista. res nature suppositū hypostasis indi
uiduū persona. Solutio alberti in tercio sc̄p
to et vltra in q̄nta parte sūme. Res nature dicitur
qd̄ constitutū est in natura p̄ generatōem sic h̄
aliqd. vñ res nature est res proxime p̄ naturaz
intenta et producta. Et hoc idē acceptū put s̄b
stat nature et dicitur suppositū. Et h̄ sic stas s̄b na
tura licet sit distinctū quo ad materiā. tamen
distingubile ē per acc̄na indiuidua et in q̄
tū ipsū distinctū est per materiā sub natura sic
vocatur hypostasis siue s̄bā a substādo dēa. et
in q̄ntum hoc idē est distinctū collectione ac
cidēciū sic vocatur indiuiduū. Et hoc idē rep
tū in rōnali natura vocatur persona. ita q̄ illa
se habent per ordinē res nature suppositū hy
postasis indiuiduum persona. In sc̄do s̄o phi
sicoz distinguit ista s̄bā p̄ma s̄bā indiuidua res
nature et suppositū dicitur. q̄ indiuidua s̄bā dicitur
fm̄ q̄ in ea est collectio indiuidua et que non
possunt in alio reperiri. Res autē nature dicitur fm̄
q̄ est per naturam in esse r̄ato spēi constituta.
raturam autē ens est apud naturam id quod dat
naturam que est forma ipsi indiuiduo. Sup
positum vero nature dicitur fm̄ qd̄ subicitur
nature communi que est forma et hoc suppositū

tū significatur cū dicitur h. p. nomen est demonstratiuum dicitur suppositiu quod substantiat. supponit autem. siue substantiare habet particulare gratia materie que est in ipso. Etia dicitur particulare secundum quod formam particularem determinate que est de se communis. vocatur autem prima substantia a principalitate substantiandi. Unde cum suppositiu dicitur respectu ad naturam communem cum essentialiter supponitur et indiuiduum respectum ad actum in diuiduancia et por est respectus secundum naturam ad naturam communem que in eodem genere si bi essentialiter supponitur quod respectus ad accidencia. id est secundum hoc rō suppositi por est rō indiuidui saltem modo pōcō cōplete et perfecte. s. ac/ cepti. Nilominus capiēdo indiuiduū cōmuniter et incōplete secundum quod est quod indiuiduū in se sic non est nisi determinatio et contractio forme partis quā facit materia secundum quod est substantiu forme quā ut sic signat et limitat et in numerū ponit et eandē in rōe finis sumptam suppositat.

Uñ sicut in ratione forme est agere essentialiter et intrinsece hoc est eē in materia sibi fundamentaliter substrata exere ita eiusdem in ratione finis est agere suppositaliter et extrinsece et in ista distinctione saluatur diuersus modus dicendi dicentium animam non esse indiuiduum et eandem eē in indiuiduū et etiam cōcordatur ea que albertus in diuersis locis dicit de indiuiduo

Quartum dubium est quomodo differenter dantur de indiuiduo due diffinitiones in textu posite. Solutio sic. Indiuiduum dicitur quasi in se indiuiduum et a quolibet alio diuisum gratia primi bona est prima diffinitio in qua dicitur. Indiuiduum est quod predicatur de vno. gratia secundi bona est secunda diffinitio in qua dicitur. Indiuiduum est quod constat ex proprijs indiuiduantibus. quarum collectio non est in vna eadem sicut in alio. que est notificatio indiuidui per proprietates proprias notificantes suam indiuiduationē que quidem proprietates licet indiuiduum nō cōstituant in suo esse. ex eo quod accidens non facit substantiam. tamen discrete et ad sensum indicant singularem naturam indiuidui. Cum igitur dicit porphirius. indiuiduum constat ex proprietatibus debet intelligi id est simul existit. vel ex proprietatibus tamque ex signis cognoscendi discretionē indiuidualem et assignatur tales communiter septem que patent in h. metro. Forma. figura. locus. stirps. nomen. patria. tps. Dec septem propria continet omnishomo

Quintum dubium est quare dicitur

pocius spēs est totū eē alijs scz indiuiduis in datiuo quod in genitiuo. Solutio quod nō intrinsece et formaliter prin et indiuidua secundum totū esse eoz sed pocius possidet ea possessione acq̄sita. et extrinseca p diuisionē materie introducta. spe cies vero continentur sub genere tamque partes formaliter potestatiue et id dicit gen⁹ totū esse speciez ad designandū possessionē naturales et formalem spēs sub genere

Differencia vero cōiter et ppe et magis proprie dicitur. Quidē differre alterū ab altero dicitur quod alteritate quā adā differt quā quod modo vel a se ipso vel ab alio differt eē sortes a platonē alteritate: et ipse a seipso vel puer o vel iam viro. vel faciente aliqd vel quiescente et semper in aliquo modo habēdi se alteritantibus. Proprie autē differre alterū ab altero dicitur quā inseparabili accidere ab altero differt. Inseparabile accūs est vt nati curuitas. cecitas oculorum. cicatrix cū ex vulnere occaluerit. Magis proprie autē differt alterū ab altero dicitur quā in specifica dicitur differt quēadmodum homo ab equo specifica dicitur differt rōnali qualitate. Uñ ergo ois differēcia alteratū facit cuiuslibet adueniēs: s. ea que est cōiter et proprie alteratum. facit solū illa autē que est magis proprie aliud. Bñax ergo alie quidē alteratū faciūt. Alie vō aliud. Ille quidē que faciūt aliud specificē vocatur. Ille vero que alteratū simplr dicitur. Alie ei dicitur adueniens rōnalis aliud facit. et spēm aialis facit. illa vero que ē mouēdi alteratū solū acq̄scere facit. Quare hec quidē aliud illa vero alteratum solū facit. Secundum igitur aliud facientes diuisiones fiunt a generibus in spēs. Et diffinitiones assignāt. quod sūt ex generēz hōmōi dicitur secundum eas quod solū alteratū faciunt. alteratō sola consistit et aliquo modo se hōmōi pmutatōes

Superioribus ergo rursus inchoanti dōm ē. Bñax alias quēdē separabi

Handwritten marginal notes in the left margin, including phrases like 'omni dicitur' and 'indivisibile'.

Handwritten marginal notes in the right margin, including the phrase '2o dicitur'.

Handwritten marginal notes in the right margin, including the phrase '2o dicitur'.

Handwritten marginal notes at the bottom of the page, including the phrase 'facit alteratū'.

Morphiri

les alias vero inseparabiles indueri ei
 et q̄scere z sanū esse z egrū z quecūqz
 his prima sunt. i. inseparabilia sūt: At
 vero aq̄lū eē v̄l symū. v̄l rōnale v̄l ir-
 rōnale inseparabilia sunt. Inseparabiliū
 aut̄ alie q̄dē sunt p se. alie v̄o p acc̄ns
 Nam rōnale p se inest hōi z mortale
 et discipline esse pceptibile. At v̄o aq̄-
 lū esse vel symū h̄m acc̄ns z nō p se. Il-
 le ergo que per se sunt in sbe rōe accipi-
 untur et faciūt aliud. Ille v̄o q̄ h̄m ac-
 cidēs nec i sbe rōe accipiūt nec faciūt
 aliud sed alteratū. Et ille quidē q̄ p se
 sunt n̄ suscipiūt magis z min⁹. Ille v̄o
 que per acc̄ns sunt v̄l inseparabiles sūt
 intensiōz recipiūt z remissionē: nā ne-
 qz genus magis z min⁹ p̄tur de eo e⁹
 est genus neqz generis d̄rē h̄m q̄s di-
 uiditur. ipse ei sunt q̄ vnus cuiusqz rō-
 nem cōplent. eē autē in vnus cuiusqz
 vnum z idē neqz intensiōne neqz re-
 missionē suscipiēs est. Aq̄lū at̄ esse vel
 symum vel coloratum aliq̄ mō intēdit̄
 et remittitur. Cū ergo tres spēs d̄rē
 considerentur z cū hec quidem sunt se-
 perabiles. alie vero inseparabiles. Et
 rursus inseparabiliū cū hec quidē sunt
 p se. ille v̄o pa cc̄ns: Rursus eaz que
 per se sūt. alie sunt h̄m q̄s diuidimus
 genera in spēs. Alie v̄o h̄m q̄s ea q̄ di-
 uisa sunt specificātur vt cū per se omnes
 d̄rē sunt h̄mōi aiati z inaiati: sensibilis
 z insensibilis. rōnalis z irrōnalis. mor-
 talis z immortalis: ea quidē que ē aia-
 ti z sensibilis d̄rā cōstitutua ē sbe aia-
 lis. Est em̄ aial sbā aiata sensibilis. Ea
 v̄o q̄ est mortalis z immortal d̄rā z
 rōnalis z irrōnalis diuisiue sūt aialis
 d̄rē p eas em̄ genera z spēs diuidim⁹
 s̄ hec quidē que diuisiue sunt d̄rē gene-
 rū completiue sūt z constitutiue spēs.
 Diuiditur em̄ aial rōnali z irrōnali
 d̄rā z rursus mortali z immortal dif-
 ferencia. Sed ea q̄ est rōnalis d̄rā et

mortalis constitutiue sunt hois. Rō-
 nis vero z immortalis dei. ille v̄o q̄ sūt
 irrōnalis z mortalis irrōnaliū aialū
 sic etiā z sup̄me sube cū diuisiua sit aia-
 ti z inanimati d̄rā: z sensibilis z insē-
 sibilis. aiata z sensibilis cōgregate ad
 substāciā animal perfecterūt. Quo-
 niā ergo eodē alio mō q̄dem accepte
 sunt constitutiue. Alio mō aut̄ diuisi-
 ue specificē omnes vocātur. Et hijs
 maxime opus est ad diuisiones gene-
 rum z ad diffiniciōes sp̄rum. sed non
 hijs que h̄m accidens inseparabiles sūt
 nec magis hijs q̄ sūt sepabiles.

Differencia vero communiter et p
 istud est capl'm terciū istius tractatus in q̄ de
 terminat de terciō p̄bili scz de d̄rā: Et diuidi-
 tur in tres partes p̄ncipales. in q̄z p̄mo ponit
 diuersas significatiōes istius nois d̄rā. In se-
 cūda parte diuidit eā. In terciā eādē diffinit.
 Scda ibi d̄rāz quidē. Tercia ibi q̄s etiam
 veteriantes. P̄ia diuiditur in duas ptes qz i
 p̄ma parte ponit tres acceptiōes d̄rē. In scda p-
 te cōpar illas tres ad se inuicē. Scda ibi. v̄l
 i gitor. P̄ia diuidit̄ in tres partes h̄m q̄ poit
 tres acceptiōes. Scda ibi p̄pē aut̄. Tercia ibi
 magis p̄pē. Duo ad p̄mū d̄r q̄ d̄rā d̄r tripl̄.
 scz cōiter p̄pē z magis p̄pē. Cōiter aut̄ alterz
 ab altero d̄rā differre d̄r qd̄ qdā alteritate sine
 q̄cūqz mō. z h̄ v̄l a se ip̄o v̄l ab alio differre d̄r
 sicut socrates d̄r a platone alteritate quadam
 qz vt d̄r apulegius plato latus fuit facie. socra-
 tes aut̄ nō z h̄ mō etiā idē differt a seip̄o diūf
 tēporibus. vt socrates iā senex d̄r a seip̄o p̄ns
 puero p acc̄na iuuentutis z senectutis. q̄ nō cito
 derelinquūt subiectū. sic etiā socrates differt a
 seip̄o q̄n aliq̄d facit scribit. s. vel legit a q̄scere
 a tali opere que sūt acc̄na cito sepabilia. Et vt
 v̄l dicatur hec d̄rā consideratur semp̄ h̄m ali-
 quē modū diuersimō de se h̄ndi ad seip̄m. vel
 ad aliū alteritibus quibuscūqz v̄l cuiuslibet
 generis sine talia acc̄na fuerint cito sepabilia.
 siue nō cito. Tunc ibi

Proprie aut̄ d̄rē
 In hac parte ponit acceptiōem d̄rē di. q̄ p̄prie
 d̄r vnum differre ab alio p acc̄ns inseparabile.
 Dicitur autem accidens inseparabile quia cām
 habet per quam ē in subiecto sicut curuitas na-
 si in symo. cuius nasus symie comparat. cecitas
 oculoꝝ vel cicatrix aliqua indurata que ex v̄l

fina acceptio

Secunda acceptio

huc ponit tunc ce^o d̄r
p̄ta acceptiōne

EE iij

Handwritten marginal notes in the top left corner, including phrases like 'De... morali' and 'et...'

Handwritten marginal notes in the left margin, including 'Alia d̄rā' and 'magis'.

Handwritten marginal notes in the left margin, including 'Alia d̄rā' and 'q̄'.

Handwritten marginal notes at the bottom of the page, including 'De... morali' and 'et...'

vere occaluerit. symitas em̄ inē p naturā. aca/
trix so per occasiōē. hoc igitur mō dicit sym^o a
non symo. ⁊ cicatricē hñs a nō hñte. ⁊ aliquā
vō idē differt a seipō s̄m diuersa tpa p hoc qđ
nūc habet cicatricē ⁊ p̄us nō habuit.

Tunc ibi magis aut ppe:
In ista parte ostēdit que sit drā magis prop̄a
et diuiditur in duo. qz p̄mo facit h. ⁊ scđo cō/
parat istas tres acceptōes drē ad seinnicē. se/
cūda ibi **U**l̄r igitur. Quo ad primū dē qz ma/
gis ppe dē alterz ab altero differre. qñ differt
ab altero specifica ⁊ sbali drā sicut hō dē ab
equo specifica drā que est ecñialis qualitas ho/
minis qua rōnalis dē. hec aut drā. lz sit sub/
stantia tamen ql̄tatis modū hz in quātū ē po/
tencie generis perfectiua ⁊ terminatiua confu/
sionis eiusdē vt dē auicenna **T**ūc ibi.

Uniuersaliter ergo
In hac parte cōparat istas tres acceptōes ad i/
uicē dicens. qz vniuersaliter omnis drā fac al/
teratū cui libet adueniens sed in h̄ est diuersi/
tas qz drā cōmunitis ⁊ p̄pa faciūt alteratū tm̄.
Differencia vero magis p̄pa facit aliud isba

Tunc ibi drarum igit
Ista est secūda ps p̄ncipalis huius capituli. i
qua ponit diuisionē dr̄ne. Et diuidit i duas
partes. s̄m qđ ponit duas diffiōnes. **S**ecun/
da ibi **A** superioribus. Prima diuidit i duo
qz p̄mo ponit vnam diuisionē. **S**cđo decla/
rat membra illius diuisionis ⁊ p̄p̄tatis. **S**e/
cūda ibi. s̄m igitur aliud facientes. Quo ad
p̄mū dē sic qz. drāz quedā faciūt alteratū id ē
diuersitatem accitalem. Et quedā faciūt aliud
id ē diuersitatem ecñialem. Ille que faciūt aliud
sine diuersitatem essenciale vocātur specificē.
ille vero que faciunt alteratū vocātur drē sim/
pliciter. Et istud patet exemplariter. qz rōnale
adueniens animali aliud facit qz sp̄m aialis
constituit puta hōem sed mouere vel quiesce/
re adueniens animali facit solum alterz. **A**ial
em̄ quiescens a motū solū differt accitālē. q/
re seq̄tur qz hec drā specifica facit aliud. illa s̄o
alteratū solum

Tunc ibi secundum igitur.
In ista parte ponit aliquas proprietates drā
rū dices. qz s̄m drās que faciūt aliud. s̄iūt di/
uisiones genēz in spēs ⁊ etiā s̄m ipas assignā/
tur diffinitiones que assignātur per specificas
drās. sed s̄m illas drās que solū faciūt alte/
ratū non s̄iunt diffinitōes sed sola alteratio p̄/
muniter dēā que consistit in hoc qz aliqd se hz
aliquo mō s̄m permutaciones quascūqz q̄ i q̄

libet genere fieri p̄nt.

Tunc ibi A superioribus
In ista parte ponit vnā aliā diuisionē drē. Et
diuiditur in duo qz p̄mo ponit istā diuisionē
Scđo ponit vnus membra s̄b diuisionē. **S**e/
cūda ibi **I**nseparabilium aut. **P**rio dē qz in/
choando a superioribus. id ē a drā in cōitate
sua accepta. dicimus qz drāz quedā s̄iūt sepe/
rabiles quedam inseparabiles. **D**r̄ne sepabi/
les s̄iūt sicut mouere quiescere que licet cito se/
parabilia s̄iūt. tamen multa ad seinnicē cōpa/
ta illis differant. **I**d em̄ qđ mouetur. differt
ab eo qđ non mouetur. ⁊ id quod quiescit dif/
fert ab eo qđ non quiescit. **S**anum aut esse ⁊
egz s̄iūt accñā nō cito separabilia ⁊ tñ separabi/
lia s̄iūt ⁊ illis etiam differant subiecta vt sa/
nū a non sano. egz a nō egro. ⁊ sic p̄dca s̄iūt
drē separabiles ⁊ quecūqz s̄iūt hys prima **I**nse/
parabiles s̄o drē s̄iūt aq̄lū ⁊ symū esse. que s̄iūt
accñā nasi stantem cām ⁊ manētē in naso hñ/
tia **S**ymitas em̄ causatur ex nasi curuitate. ⁊
medy nasi dep̄sione. **A**quilū s̄o ex reuolūtiōe
anterioris partis nasi quasi p labiū superiorē
cātur qñ mediū nasi eleuatur. ⁊ cartilago nasi i/
terius ad modū rostri ad superius labiū recur/
uatur **H**ec aut cāe cū s̄iūt de nasi cōpōe stātes
⁊ manentes s̄iūt in naso. ⁊ ideo accñā ex talib^o
figuris nasi cāta inseparabilia s̄iūt qz stāte causa
q̄ est per se cā stabit effectus. **S**ilr in ql̄tate
essenciali a qua s̄iūt drā. **I**nseparabilia s̄iūt rō/
nale ⁊ irrōnale. que s̄iūt actus ⁊ forme perficiē/
tes ⁊ determinantes ponam generis. ⁊ iō cām
habent inseparabilitatis tali actu sp̄ cālē potē/
tiam determinante.

Tunc ibi Inseparabilium :
In ista parte ponit vnus membra subdiuisionē
Et diuiditur in duo qz in p̄ma facit hoc. **I**n
secūda ponit aliqs pp̄tates dr̄nar p se ⁊ p
accñs. **S**cđa ibi. **I**lle igitur. Quo ad p̄mū
dē qz drāz inseparabiliū duo s̄iūt modi qz q̄/
dā s̄iūt per se ⁊ quedā p accñs. drē p se s̄iūt si/
cut rōnale inest hōi per se. ⁊ etiā mortale ⁊ silr
eē susceptim discipline **A**q̄lū s̄o ⁊ symū s̄iūt
differencie per accñs ⁊ nō p se insūt suis subie/
ctis. **T**unc ibi

Ille igitur que per se. **P**̄p̄tates
In ista parte ponit quasdā drāe p se ⁊ drē per
accñs. Et diuidit i duo qz p̄mo facit h. scđo
resumit p̄dca diuisiones drē. **S**cđa ibi. cuz
igitur. **P**ria diuiditur i duo qz p̄mo poit q̄s/
dā p̄p̄tates drē p se ⁊ drē p accñs ⁊ scđo po
nit alias p̄p̄tates. **S**cđa ibi ⁊ illa qđē p̄mo

alio dē parte diuisione accitālē
qz dē dē dē p̄mū ⁊ p̄p̄tates

quid membra
media p̄p̄tates
s̄iūt p̄p̄tates
vniuersales

drē p se
p̄p̄tates

p̄p̄tates

Et quod ille dicitur quod per se recipiuntur in diffinitione substantie et faciunt aliud. Ille vero qui sunt per accidens non recipiuntur in diffinitione sed nec faciunt aliud. scilicet aliter. i. diuersitate accidentalium.

Tunc ibi ille quidem qui per se

In ista parte determinat qualidam proprietates dicitur per se dicitur quod dicitur que sunt per se non suscipiunt magis et minus. sed ille qui sunt per accidens et sunt in se parables recipiunt intentionem et remissionem siue magis et minus. primum probat quod dicitur per se diuiditur genus. sed hoc non dicitur secundum magis et minus de illo cuius est genus nec etiam dicitur quod ille cuius genere completent diffinitionem siue rationem vniuersalem quod rei esse aut vniuersalium quod vniuersale idem est. neque intentionem neque remissionem recipiens. Aquilam vero esse. symum esse et coloratum aliter modo intenditur et remittitur. Tunc ibi

Cum ergo tres species

In ista parte resumit predictam dicens. cum tres modi species dicitur ut predictum est considerentur. scilicet. compositum. proprie et magis proprie et adhuc cum quedam sint separabiles quedam inseparabiles. propter rationem in animabilis deum. Et rursus cum inseparabilium dicitur. quedam quidem sunt per se. et quedam per accidens. Patet quod si eas que per se sunt consideremus per comparationem ad ea quorum sunt. tunc inuenietur quod dicitur que sunt per se quedam sunt secundum quas diuiduntur genera in species partem et non essentialia generis diuidentes. Alie vero tales sunt secundum quas ea que per diuisionem genera accepta sunt specificantur et tunc per se sunt omnes predictae dicitur quod expliciter patet. quod animatum et inanimatum que diuidunt corpus sensibile et insensibile. per quod diuiditur vniuersale rationale. per que diuiditur rationale animal. et sic est de talibus que a formis substantialibus sumuntur et sunt notiones secundum substantiam et iste eadem sunt constitutione quod illa que est animati sensibilis. ita quod animatum sensibile determinet ad actum essendi erit dicitur constitutiva animalis. Est enim animal per diffinitionem substantia animata sensibilis. Planta autem substantia animata insensibilis. Lapis autem substantia inanimata insensibilis. et dicitur que est mortale et immortale et rationale et irrationale sunt dicitur diuisione quod dicitur animalis quod per eas generata animalium diuidimur in species duabus diuisionibus sibi inuicem succedentibus scilicet. animalium aliter mortale aliud immortale. et aliud rationale. aliud irrationale. per has enim species animalium per diuisionem accipiuntur. sed iste eadem dicitur qui per sui oppositionem dicitur diuisione generum. generis sunt completiue et constitutiue specierum quando vna eorum accipitur ut complementum ponit generi ad-

uenientes. tunc enim cum exponitur et actu compositum completum sit et perfectum. species constituta siue completa est. Diuidimur primo hoc genus quod est animal rationale et irrationale dicitur secundum partem animalis in duo partientes. Et rursus rationale animal diuidimur oppositis dicitur secundum mortali scilicet et immortali et animalis. et dicitur que est rationale diuicta cum ea que est mortale constitutiue sunt hominis. diuicta cum genere quod est animal. Est enim homo secundum diffinitionem que est substantia animal mortale. opposita autem mortali dicitur que est immortale diuicta cum anima rationale constitutiua est dei. secundum quod de diuisione stoicorum locuti sunt dicitur etiam diffiniunt dicentes. quod diuisio sunt natura ipsi optimi. ut dicitur socrates. Natura animalis. ratione rationales tempore eterni. Ille autem dicitur. que sunt irrationale et mortale cum genere diuicta sunt constitutiue species animalium irrationaliu vt asini leonis et aliorum brutorum animalium. quauis autem in inferioribus generibus subalteris magis sit perspicuum ad considerandum tamen etiam in superioribus generibus dicitur per eundem modum se habent sicut dicitur per quod diuiditur substantia que est generalissimum. sicut si dicimus illas esse dicitur quibus dicitur animate substantia ab inanimatis cum dicitur. substantia alia animata. alia inanimata substantia vniuersalis non proximas accipiendo dicimus quod substantia alia sensibilis est. alia insensibilis. eadem vero inferiorum species erunt constitutiue. dicitur enim anima et sensibilis ad substantiam sicut ad genus congregata et adiuncte ut actus ad potentiam animalis presentem quod est species substantia. Est enim animal per diffinitionem substantia animata sensibilis. Et quibus omnibus patet quod eadem dicitur alio et alio modo sunt diuisione et constitutiue et omnes tales vocantur specificae quod cum suis generibus iuncte faciunt species et subalternas et specialissimas et hiis differentibus quia substantiales sunt maxime opus est ad diuisionem generum. quia in suas potestates parciales diuiduntur et etiam vtilis sunt ad specierum diffinitiones. quia omnes tales a prima usque ad vltimam cum genere colliguntur ad speciem plenam diffinitionem que non esset diffinitio nisi a fine primo usque ad vltimum finem in quo completum est omnia essentialia per debitum ordinem congregaret secundum quod res a prima congregatione sui procedit usque ad vltimum complementum. Differentibus vero per accidens inseparabilibus et multo magis separabilibus non vtuntur ad diuisiones generum et diffinitiones specierum et ergo de hac intentione solum sunt ille qui per se sunt et substantiales

Circa textum expositum sunt dubia

EE uij

Primum est An differentia congruo ordine pcedat proprium et accens: Solutio sic quod dicitur est principium essentialis speciei eandem constituens et in quale essentialis predicabile, proprium vero, et accens predicantur in quale accidentale quod est consequens speciem vel individuum sicut effectus suam causam

Secundum dubium est an divisio differentie inter dicitur communiter dicitur et proprie dicitur et magis proprie dicitur sit iudicium. Et videtur quod non quod non est divisio generis in species, nec totius integralis in partes nec vocis in significaciones nec proprie accidens, ergo non est bona. Ans probatur inductive, primo quod non sit generis in species. Probatur quod genus eque primo predicatur de speciebus. Nec totius integralis in partes quia tale totum non predicatur de partibus, sed divisum hoc predicatur de diuisis. Nec est vocis in significaciones quod tunc hec vox differentia primo importaret illa tria et sic differentia non est diffinibile, quod equiuocum non est diffinibile. Non est etiam divisio per accens quia in omni membro diuisionis intelligitur per se diuisum quod nunquam accidit in diuisione per accens

Secundo omnis bona diuisio dicitur dari per opposita, sed ista non est huiusmodi, sicut, et cetera. Minor probatur quod est trimenbris, ergo aliquid membrum alteri non opponitur, cum tamen unum unum opponitur.

Confirmatur quod ad unum membrum sequitur aliud, sequitur enim dicitur magis proprie, ergo differunt proprie et cetera, quod dicitur aliud accens, ergo non sunt opposita.

Tercio Sor. et plato eualiter dicitur et tamen nec dicitur cetera, propria vel magis propria, ergo non est diuisio conueniens et bona. Solutio sic quod omnia dicitur vel facit aliud in se vel solum alteratum, si primum sic est dicitur magis propria.

Si secundum hoc est duplex, quod vel facit alteratum accidente separabili, vel accidente inseparabili.

Si primo modo sic est differentia communis, que facit unum ab alio differre per accens separabile.

Si secundum sic est dicitur propria que unum distinguit ab alio per accens inseparabile.

Ad obiecta in opposita. Ad primum est dicitur quod diuisio ista est vocis in significaciones, non vocis equivoce sicut plures penes primum modum equiuocatois quod sic equiuocum eque primo importat multa sed penes secundum modum quo vox significat unum primo et ex impositione, et reliqua ex transumptione, sic de phisico primo elenchorum quod secundus modus est ex eo quod soliti sumus sic dicere, et ideo hec diuisio est analogi in sua analogata, in quantum diuisum proprie conuenit unum membrorum diuisionem, et proprie scilicet reliquo et talis proprie uno significato accep-

ti bene potest esse diffinitio et ut cognoscat de quibus membris dicatur per se. Notandum est quod inter differentias cetera dicitur propria et magis propria duplex potest attendi ordo, scilicet nature siue doctrine et quo ad nos. Primum per prius dicitur de differentia magis propria quia illa sumit a forma substantiali que prior est forma accidentali a qua sumuntur communis et propria. Secundo modo econtra proprie dicitur de differentia cetera et de inde de propria, et ultimo de magis propria quod accens quo ad nos notius est et prius substantia quod dicitur a posteriori in noticia ipsius dicente philosopho primo de anima quod accidentia magna partem conferunt ad cognoscendum quod quod est.

Ad secundum dicitur est in solutione principalis, quod ipsa est reducibilis ad bimenbris diuisio nem. **A**d confirmaciones dicitur quod membra debent intelligi cum precisione, et sic unum non sequitur ad aliud, sic in diuisione sequenti, dicitur rum quedam faciunt aliud quedam alteratum est et etiam membra sequuntur ad se uicem nisi cum precisione sumatur. **A**d tertium dicitur, quod porphyrius ponit acceptiones dicitur formalis que est sumpta a forma substantiali vel accidentali, sed duo individua sub una specie non dicitur dicitur formalis sed tamen per dicitur materie, sicut non oportet proprie dicitur illos ponere membris quartum. Alii dicunt quod differunt dicitur magis propria, quod sicut dicitur materialiter quod materia unius non est materia alterius, ita forma unius non est forma alterius essentialiter et realiter et sic conueniunt in dicitur magis propria sola forma rationem sed non forma re.

Secundum dubium est quod dicitur acceptiones dicitur ab acceptationibus generis et specie. Solutio aliter quod acceptiones generis et specie primo fuerunt in usu ciuili et ab illis transumpte ad usum philosophorum, sed acceptiones dicitur primo fuerunt in usu philosophorum quod est cognoscere formas rerum et ab eis transumpte sunt ad usum communem loquentium siue vulgarium.

Tercium dubium est an sit aliquid dicitur cetera put dicitur in textu. **E**t videtur quod non quod illud quod est cetera non est proprie dicitur sed conuenientie, sicut si est aliqua dicitur cetera in ea debent plura conuenire et sic non erit dicitur. **S**ecundo sic dicitur cetera est verum accens, sicut non videtur acceptio dicitur dicitur. Ans manifestum est per exempla textus, contra primum quod dicitur et accens sunt distincta propria. **S**olutio sic quia dicitur dicitur cetera non ex eo quod cetera in illis quod est differentia quod ea ratione magis diceretur conuenientia quod dicitur, sicut dicitur cetera a communitate utriusque, quod cetera et vulgares quorum iudicium maxime sensuale est utuntur differentia in illa acceptione dicitur.

guētes res p accidentia quō ignorās propriū nomen alic⁹ dicit voco sedentē in scamno Et p hoc patet solutio ad p^mm⁹ Ad scdm dōm ē licet drā cōis sit realiter accidens nihilomin⁹ potest bene dici drā licet alia et alia rōne. Un de ipm accidens siue sepabile siue insepabile pē tripliciter considerari. Uno modo in ppatōne ad subiectū cui inest et sic absolute vocat accūs. **A**lio mō pōt p^siderari p ppatōne ad sua superiora vel inferiora pprie coordinationis .et sic est genus vel spēs. **T**ercio p^sideratur pnt subiectū suū cui inest p ipm dīr ab alijs subie/ctis .et sic vocatur drā et sic patet q alia rōne dīr accidens et drā et hoc sufficit.

Quartum dubium est circa exem/ plum textus. an sortes senex differt a se ipso puer. Et videt p^mo q nō .qz relatio requirit duo extrema in actu. qz si sit suū subiectum est et si h est suum correlatiuum ē quia relatiua sunt sil. natura sed sortes senex et sortes puer nō sunt si mul natura in actu q drā que est relatio quedā non est inter illa vt extrema cuius oppositū si/ gnificat ppositio in textu tacta. **S**ecdo si sor tes senex differt a se ipso p^mero q nō est idem si bi puero et p psequens nō est idem sibi pⁿa pa tet quia idem et differēs opponūt ergo ad vnū sequitur negatio alterius pbatur cōsequētia qz negatio in ante negat ydēp^ritatē vlr q⁹ sequit negatio ydēp^ritatis eiusdem a seipso sicut a su/ periori ad inferiori negando. et h tantum feat psequens. **T**ercio sortes senex dīr a se ipso pu ero ergo sortes senex et puer sunt multa et p cō/ sequens sortes et sortes sunt multa pⁿs ē fal/ sum ergo p^mm⁹. **A**ns probatur prime psequē tie. quia sic sequitur in omnibus relatiuis eq/ parantie. sequitur em sortes est similis plato/ ni ergo sortes et plato sunt similes. quia relati uum equiparantie denominat vtrūqz extremo rum equaliter. **P**robatio scde ē qz drā est spe/ cies multitudinis p p^mm. v. et. iij. metha. et cō sequēter sequitur differunt ergo sunt multa si/ cur sequitur album ē qz coloratum est. **P**roba/ tio terciē psequētie ē. qz ab inferiori ad suū su/ pius est bona psequētia affirmatiue quēadmo dū a determinatione nō diminuēte. ad determi nabile sequitur ergo psequētia bona. **S**o/ lutio ppositio distinguēda est fm equiuocato nem quia accipiēdo differre in cōmuni vera ē ppositio. quia illo mō quodcūqz accidēs im/ pedit omnimodā ydēp^ritatem. accipiēdo ta/ men drām p drā ppria vel magis propria. est ppositio falsa vt patet ex ratione istaz drāz. **A**d obiecta inoppositum ad p^mm⁹ est di/

endum q oportet extrema relationis esse in a/ ctu quo ad rōnem referendi et non quo ad exi/ stentiam. quia prius et po stius nō simul exi/ stant tamen simul sunt fm rōnē qua referun tur. quia quando prius est fm rōnē prioris tūc poterius est fm rōnē posterioris licz tūc non existat vel pōt dici .qz sortes puer nō ē p se extremū huius relationis sed sortes puer diffe rens .quia extrema relationis equipantie no/ minātur eodē noie illius relationis illud autē extremū est per se simul cum sorte sene differē te. qz p eodē tpe ē i h drās ab illo et illd ab isto **A**lij vero calūniātes predictā solutionē di/ cunt q relatio nunquā actu ē nisi sit suū funda mentum actu qz alias relatio esset nobilioris. entitatis qz suū fundamentū et ergo dicunt q inter sortem senē et puerū non est drā realis sed est pprie nō ydēp^ritas realis ad quā nō requi/ runtur duo extrema realiter existentia. qz talis pōt eē inter ens et non ens. **A**d scdm dīcēduz q nō valet psequētia sortes senex nō est idem sibi puero q nō est idēz sibi quia in prima ne/ gatur ydēp^ritas respectu termini accidentalis. **I**n scda vero respectu termini substārialis que iportatur p sibi quod est relatiuū reciprocū. et in hoc sit fallatā pⁿis quia ad diuersitates ac cidentalem nō sequitur diuersitas substāntia/ lis sed ecōuerso. sed idem in pⁿte refert aⁿs cuz determinatiōe sez hoc totū sortes senex. et sic pa tet psequētiā nō valere. quia in ante et psequē te respectu diuersoz terminozū accidentalium negatur ydēp^ritas et ergo falsum ē q in ante ne gatur ydēp^ritas vniuersaliter. quia tm nega tur respectu h⁹ termi sortes puer. **A**d terciū dicendum est q pcedi pōt illud vltimū pⁿs. i. sortes senex et sortes puer sunt multa sed nō se quit soz. et sortes sunt multa quia illa determi natio in ancedēte respectu talis predicati di/ minuūt a sorte absolute et ideo non sequitur vt supius ad inferiori sed vt fm quid ad simplr. **S**imlr in illo cōiuncto accipit soz. fm accūs. qz fm rōnē alicui⁹ qd fm rōem talis; pdicati ē sibi extremū absolute sumpto et indicis fm ac cidens siue in pdicatis siue subiectis nō tenz a pⁿctis ad diuisa p p^mm. ij. perhermenias **Q**uintum dubiū est quō debet in/ telligi qz drē cōes et pprie sunt drē simplr cū trā h magis videat pueire drē magi ppe. **S**o/ lutio alberthi nō dicit drē simplr vt simplr op ponitur ei qd ē fm qd. qz h mō drē magis ppe dicuntur simplr exq faciūt differre eēntialr siue p qualitatē eēntialē. sz dicuntur drē simpliciter. sicut ydiota dicitur simplex homo quia paruz

892
In negat. Sep 106 p 7 q 1

893
In qz qd qm h fallatā a dr
h 7 q ad smp pⁿ

894

vel nihil ultra nomen hominis habet sic ei differentia cois et propria habent nomen dicitur in quantum differre faciunt unum ab alio sed parum vel nihil supra nomen dicitur addunt eo quod nullam speciem constituunt.

Sextum dubium quare differentia aliqua vocatur propria. Solutio alberti quod ei in quo est propria naturalis est appropriata. quod per eam unum differre dicitur ab alio accidente inseparabili et ideo dicitur inseparabile quod cum habet in subiecto in quo est sicut est nasci curitas in symphyl cicatrix aliquid cum ex vulnere fuerit indurata. hys enim differentis ut in textu tactum fuit. dicitur subiectum symphyl non symphyl cicatricem habens a non habere cicatricem. Dicitur autem talis differentia propria quod per aliquam rationem accedit ad eam que est magis propria licet enim ipsa non sit de essentia eius in quo est et quod differre facit habet tamen eam in essentialibus ipsi siue sint essentialia completionis siue essentialia compositionis ipsi subiecti. Quia autem dicitur quod ipsa habet eam in subiecto in quo est et quod differre facit non intelligitur de subiecto quod est species tantum sed de illo subiecto in numero. in quo est id quod differre facit sicut similitudo in naso vel claudicatio in tibia et sic non dicitur differentia propria a proprio quanto predicabili. sed a proprietate. determinati subiecti quod est per ipsam distinguibile siue sit species siue individuum siue pars siue totum.

Septimum dubium an differentia propria facit aliud vel tantum alteratum. Et videtur quod facit aliud. quod risibile est differentia propria et tamen facit aliud. probatur quod facere aliud est facere diversitatem essentialis sed propria facit diversitatem essentialis quod reperitur in specie que essentialiter differt ab alia specie. Solutio tantum facit alteratum. quod solum diversitatem accidentalem ex quo differre facit per accidens inseparabile. Ad obiectum in oppositum est dicendum. licet propria reperitur in specie essentialiter diversa ab alia specie. tamen illi diversitatis essentialis propria non est causa sed subalis differentia et propria tamen signum.

Octavum dubium an differentia magis propria dicitur ex eo quod facit differre specificam differentiam. Et videtur quod non. quod aiatum sensitivum sunt dicitur magis proprie et tamen non sunt specificae sed generice. Solutio sic accipiendo differentiam specificam communiter per omnia differentia constitutem speciem siue talis fuerit simplicissima siue subalterna. non autem distinguitur contra genericam. Et per hoc patet solutio ad obiectum.

Nonum dubium est quomodo dicitur differentia sumpta a forma specifica dicitur differentia species et forma. Solutio in quantum est in

formas et substantiam faciens sic dicitur forma. In quantum in formatum constitutum per ipsam ad certum gradum et speciem entis determinat sic dicitur species. in quantum vero formatum constitutum et determinatum per ipsam differre facit ab alio cui comparatur sic vocatur differentia et ita realiter differentia specifica non est aliud quam natura et forma faciens speciem a specie differre.

Decimum dubium est. Circa primam divisionem an sit convenientis et bona. Et videtur primo quod non quod omnis differentia facit alteratum ergo non est quedam faciens aliud. Ansipater per hoc dicitur vniuersaliter omnis differentia alteratum facit. Solutio sic quod omnis differentia in hoc quod distinguit saltem aliquem modum essendi circa suum distinguibile punit vel ergo ille modus est essentialis vel accidentalis. Primum est differentia faciens aliud. quod aliud est relatiuum diversitatis substantie. Secundo est differentia faciens alteratum. Pro cuiusmodi vltiori declaratione. Notandum est quod triplex reperitur diversitas seu distinctio que per triplex relatiuum exprimitur. Una est distinctio essentialis que fit per intrinsecam quidditatem seu essentiam et talis est distinctio diversarum specierum et etiam individuum diversarum specierum et hec distinctio exprimitur per relatiuum substantie ad id quod secundum aliam est relatiuum diversitatis substantie et essentie. quod neutrum genus correspondet indifferentie essentiali. Alia est distinctio suppositalis siue personalis que scilicet per extrinsecam essentiam siue nature fit ita tamen quod natura sine talibus non subsistit. et talis distinctio secundum pronominatum exprimitur per hoc relatiuum alius. Tercia est que fit per extrinsecam essentiam que non solum sunt extra rationem essentie sed etiam extra genus nature sine quibus natura potest esse subsistens et talis fit per hoc relatiuum alterum et inter has tres distinctio personalis est media. Ad obiectum in oppositum est dicendum quod per in illa autoritate accipit alteratum contra vnde alteratum potest capi dupliciter. Uno modo contra per quacumque diversitate siue essentiali siue accidentali et sic omnis differentia facit alteratum. Alio modo accipitur proprie ut scilicet est relatiuum diversitatis accidentis distinctum contra aliud quod est relatiuum diversitatis substantie. quomodo dicitur diversitatem accidentalem tantum sicut aliud diversitatem substantialem et sic capitur quando dicimus quod differentia communis et propria faciunt alteratum. Differentia vero magis propria illa facit alteratum effectiue. quia primo ipsa distinguit essentialiter et ad illam distinctio sequitur distinctio accidentalis sicut ex distinctio eorum sequitur distinctio effectuum.

6797

ad p. 1. l. 2. d. 2. magis
a. 2. h. no. 2. d. 2. p. 1. 1.
2. 1. a.

Sed forte diceret alteratio solū ē in terciā specie qualitatis q̄ solū fm̄ q̄litates illas dīceretur vnū ab alio differre cōiter ⁊ pprie. Ad quod dicendū ē q̄ alteratio siue alteritas sicut circa tertū dictū fuit capitur hic p̄ quacuq̄ diuersitate que ē fm̄ accidens q̄d cūq̄ et nō fm̄ accidens tm̄ terciē speciei qualitatis

Undecimum dubium est.
An dūctio drāz inseparabiles et in inseparabiles sit bona. **E**t videtur q̄ nō qz nulla ē dīa separabilis. quia illud quod separatur ab alio nō facit illud differre ab alio sed oīs dīa facit differre vnū ab alio ergo nulla drā sepať ab eo cuius ē drā ⁊ p̄ oīs nulla est separabilis. **M**aior. p̄ba. qz illud qd̄ facere debz differre aliqd̄ ab alio debet inesse illi et nō alteri sicut rōnale facit differre hominē a bruto ergo inest hominē ⁊ nō bruto. **S**olutio sic qz omīs drā vť habet cām stātem et p̄manentē in eo quod differre facit vť nō. **P**rimo sunt drē inseparabiles que sunt pprie et magis pprie. **E**t dicuntur inseparabiles. quia non p̄nt facilliter a suis subiectis separari vt sy mū aquilū ex quo hñt cām stantē ⁊ p̄manentē in subiecto et hoc in eius cōplexione et ergo stāte naturali cōplexione et nō variata manet tale accidens. **S**ecūdo mō sunt drē separabiles q̄ tales dicuntur. quia nō habent cām p̄manentē s̄z facilliter mobilē vt moueri quiescere. **A**d obiectū in oppositū est dicendum q̄ drē separabiles qñ insunt suis subiectis tunc faciunt ea differre ab illis q̄bus nō insunt et hoc sufficit ad rōnem drē. **S**z verū ē q̄ post eaz separādem. non faciūt vnū differre ab alio nec hoc op̄z et q̄ nō est dictū q̄ quedā drē sunt sepaťe quedā in sepaťe sed quedam sunt separabiles. i. ap̄tate sepaťari.

Duodecimum dubium.
An drā ppria et magis ppria sint eque inseparabiles. **S**olutio nō. qz drā magis ppria a toto suo genere ē inseparabilis et p̄tradicatorie. eo q̄ ipsa ē pars diffinitōis que diffinito manēte separari nō p̄t. **S**ed drā ppria non est fm̄ totum genus inseparabilis. qz ipsa cōprehendit accidens inseparabile individui et ppriū qd̄ ē accidens inseparabile respectu speciei sed ppriū inseparabile p̄ intellectum separari pōť a suo subiecto et similiter accūs cōe ita q̄ spēs et individū intelligi p̄nt absq̄ accidente. **E**t iterū inseparabilitas ppriū et accidentis in hoc discrepant q̄ nō pōť spēs intelligi sub opposito ppriū p̄ta q̄ homo sit nō risibilis sed subiectū accūtis inseparabilis pōť intelligi sub opposita forma sicut corū p̄t intelligi albus et ethiops nitens

candore absq̄ repugnātia essentialiū ipsius corui. **C**ui⁹ diuersitatis cā est quia spēs p̄ sua p̄ncipia cēntialia est tota cā p̄tia ip̄i ppriū. **S**ed posita causa prima ponitur et effectus sed in diuiduū p̄ sua substantialia que sunt forma et materia non est tota cā prima et inseparabilis accidentis. sed mediante dispositione cōplexionalis quā sequitur tale accidens vt pprius effect⁹. et ideo remota tali cōplexione vel quomodolibet trāsmutata adhuc substantialia manēt salua et accidēs inseparabile respectu talis dispositionis cōplexionalis transit cū eadē cōplexione sicut particulari⁹ patebit circa capitulum de accidente. **E**t hīs igit p̄ter q̄ dīa p̄ se ē inseparabilis fm̄ naturā et intellectum. sed drā p̄ accidēs est inseparabilis quid em̄ fm̄ naturā siue fm̄ rem quo ad vnū mēbrū sed separabilis s̄z rationē et intellectum.

Tredecimum dubium est.
Utrū ppriū bene dicatur drā p̄ accidens. **E**t videtur q̄ nō qz fm̄ p̄m. i. posterior. ppriū p̄dicatur de specie p̄ se ergo nō p̄ accidens. **S**olutio sic accipiēdo p̄ se fm̄ q̄ hic accipit a p̄o. quia per se hic dicunt que sunt in diffinitione illius cuius sunt drē et semp faciunt aliud in essentia et hoc mō ppriū dicitur drā p̄ accidens cū nō sit de diffinitione intrinseca speciei ⁊ sic p̄ter q̄ strictius hic loquit de p̄ se q̄ p̄mo posterior. qz hic accipit p̄ se. p̄ p̄mo mō per se quō illud dr̄ per se qd̄ intrinsece constituit alterū et est de eius cēntia. et ibi accipit p̄ oī illo quod est de essentia vel alteri cōessēntiale et sic ppriū quod oritur a p̄ncipijs essentialib⁹ speciei dicitur per se de specie p̄dicari et p̄ hoc p̄tet solutio.

Quartumdecimum dubium est.
An drē inseparabiles per se non suscipiunt magis et minus. sed drē p̄ accidens inseparabiles. **E**t videtur p̄mo q̄ drē magis pprie suscipiunt magis et minus. qz rōnale est drā magis ppria et tamē suscipit magis et min⁹. qz vn⁹ dicitur altero rōnali⁹. qz vt dicitur in ethicis q̄dam hoies vocant arborē quidā brutales qd̄ nō esset nisi drā magis et minus susciperet. **E**t p̄firmat qz fm̄ galberthuz aīal est aīantius planta et rōnale irrōnali et tñ aīatum est drā inseparabilis et siml̄ rōnale ergo tales drē vident magis ⁊ minus suscipere. **S**ecūdo ppriū ē drā inseparabilis p̄ accidens et tamen non suscipit magis et minus p̄batur scđa ps aītis p̄ p̄o. in cōitibus dicentem genus et ppriū in hoc p̄ueniūt q̄ eq̄liter p̄dicat̄ d̄ his que ea p̄cipiāt sicut sortēs et plato eq̄l̄r sunt risibiles et hō. es

azinus equaliter aialia. **T**ercio sic quecuqz
 precipant aliquod cōe debet equalr precipare il
 lud qd ē cōe vlt pns sed cōe nomē spēi precipāt
 equaliter oia in diuidua illius speciei g^o debēt
 equaliter precipare p pūū qd cōem naturā spe/
 ciei psequitur ergo p pūū qd est drā inseparabil
 p accidens nō d3 suscipe magis et min^o. **S**o/
 lutio sic. qz tales dīe sumūtur a formis subali
 bus que sunt simplices et nō habētes p rariuz
 cui possunt pmisceri et g^o nō hnt aliqd de ptra/
 rio pmixtū sed in termino sunt qd r pbat por.
 Di. qz tales ingrediuntur p se rōnem diffiniti/
 nā et sic indicāt eē rei. sed vniū^o cuiusqz eē vniū
 z idē ē nō suscipiens intensiōē et remissionē.
 Sed dīe inseparabiles p accidēs suscipiūt magis
 z min^o. qz sumūtur a formis accidentalib^o subie/
 ctōz vel saltē ab accidentalibus habitudinibus
 subiectōz. que pnt intēdi et remitti. z hoc mō
 vn^o ē altero rīsbilior et simior. **A**d obiecta
 inoppositum ad p mū est dicendū qz forma sub/
 stāntialis pōt triplr considerari. **U**no^o vt eē cō/
 ferens et substāntiā faciens siue constituēs z sic
 vocatur noīe forme et sic vnus homo nō est rō
 nā^o altero. **S**ecdo p sīderatur in quantum
 formatū et p sītutū p ipam cōpatur ad aliū al
 terius speciei. vt p ipam differēs ab illo z sic vo/
 catur drā. **T**ercio^o accipit vt ē pncipiū opatio
 nis. Et illa opatio cuius ē pncipiū pōt dupli/
 citer p sīderari. **U**no modo ex parte forme aqua
 pcedit alio mō ex pte subiecti in quo existit z h3
 hoc rōnale duplr p sīderatur. **U**no mō ex parte
 forme subalis. que hōi dat eē et homiez differ/
 re facit ab alijs quorū nō est actus et sic nō su/
 scipit magis et min^o h3 equaliter precipatur ab
 omnibus a quibus precipat. **S**ecdo mō p sīdera/
 tur ex pte subiecti. vel cōpositi cui^o ē actio quaz
 precipat tuc bene pōt suscipe magis et min^o. qz
 pōt eē q^o in subiecto sint dispositōes que actōez
 forme pmoūēt vel impediūt. **A**d pbatōz ve/
 ro ē dicendū. qz nō est verū quantū ad cēntiam
 aīe rōnalis. sed quo ad opatōez inquantū vn^o
 magis ex dispōne subiecti vti rōne qz alius et
 quo ad h3 qdā dicunt arborē vel brutales.
Ad confirmatōem dicendū ē qz vtz ē quo ad
 actus et opationes itaqz al exercet plures opa/
 tiones qz planta. **A**d scdm ddm ē qz p pūū qn
 tū ē ex se et ex parte suoz pncipiōz nō suscipit
 magis et min^o et hoc vult por. in loco allegato
 cū paccūs ex pte subiecti in quo ē pōt suscipere
 magis z min^o et hoc in opatione ad actum vt
 vn^o homo magis est dispositus ad ridendū qz
 alius et ille pōt dici rīsbilior et hoc puenit ex
 diuersa cōpletione homis. **U**n p pūū pōt du

pliciter considerari. **U**no mō in ordine ad pncipiā
 speciei ex quib^o fuit et sic nō suscipit magis
 neqz min^o. **A**lio mō in ordine ad actū inqū
 tum dicit apritudinē p pūū et sic pōt susci/
 pere magis et min^o ex pte subiecti sui et sic non
 cōtradicit por. sibi p. **A**d tertiū ddm ē qz ve
 rū ē ex pte illius cōis h3 tū ex pte subiectōz in
 qbus illud cōe habet esse orit qnqz intensio. re
 missio. fm diuersas habitudines vl dispositio
 nes hōi subiectōz vt abilitōz ad amirandum
 dicit rīsbilior siue magis rīsbilis. **E**st tū h3
 considerandū fm auicennā qz duplex ē intensio
 z remissio quedā est fm maiorē et minorē p rari
 riy admixtionē et talis intensio et remissio ē in
 ter qualitates de tertia specie hntes contrariuz
 cui possunt pmisceri. quō dicit phis in .ij. ro/
 picōz. **A**lius est qd est nigro impmixtus. et
 sic p pūū nō suscipit magis et minus. **A**liū
 est intensio et remissio que nō cātur a con/
 trario sed adiuersa dispositione vl habitudine
 subiecti et sic p pūū suscipit magis et min^o.
Quintumdecimū dubium est
Utrū eadē drā sit diuisiua generis et cōstituti
 ua speciei. **E**t videtur pmo qz nō quia diuidere
 et constituere sunt opposita. sed opposita non
 pnt vni cōuenire. **M**aiōz pbat qz diuisio ē
 cā corruptionis et cōstitutio causa generatōis.
Secdo sic genus equaliter ē in qualibet spe/
 cie ergo nō diuiditur in spēs p drās. pna tenet.
 quia si diuideretur tunc fm vnaz prem esset in
 vna specie et fm aliam prem in alia specie z per
 pns non esset equaliter in qualibet specie. **A**n
 tecedens pbat quia genus de suis spēbus d3
 equaliter p dīcari. qz alias nō predicaret vni
 uoce pna pbat quia predicari fundatur sup
 inesse g^o illud quod equaliter p dīcatur equalitē
 debet iesse. **T**ercio dīe cōtinentur in genere g^o
 nō sunt diuisiue generis pna tenet quia qd p rī
 netur in alio nō diuidit ipm. **A**ns patet qz dī/
 cit por. qz genus habz p rāte drās g^o drne p rā/
 te cōtinent in genere. **Q**uarto dīe simistrā
 teris vt incorporeū inaiatum insensibile irrō/
 nale sunt dīe diuisiue generū et nō sunt consti/
 tūe spēz sicut patet in arboze porphiriana. g^o
 nō semp eadem drā est diuisiua generis. z p sī/
 tutiua speciei. **Q**uinto aiātū sensitīuū sunt
 diuisiua generis et non sunt cōstitutiua spēz g^o
 rē pbat quia si aiātū sensitīuū constituerent
 specīe sequeretur qz quelibet ps aīalis eēt al vt
 manus vel pes eēt al. pns est falsum. pna pba
 tur qz talis ps est corpus aiātū sensitīuū. g^o
 est aīal cū sensitīuū sit drā constitutiua speciei.
Solutio sic qz omne genus est pncipiū spēz

in ma subiecta h3 p rāte
 bus mō d3

in p rāte
 h3 mō d3

duplex ē mō
 p rāte d3

70

197. 9. 7. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

formale. formabile ergo optetq pter illud sit for
male formās r distinguēs gen^o aut potentiam
generis p cui^o diuisionē et determinationē sub/
genere aliqd pstituit h autē pncipiū formās. et
distinguens generis potentiā nō ē aliud qz dif
ferētia qz dicitur ē diuisiua generis. r cōstitutia spe
ciei sub genere. **¶** Qz aut eadē sit p3 qz si cēt a
lia drā gen^o diuidēs et alia specie pstitues tūc
specie cōstitutia nō esset sub genere eo q nō ap
pnderet pte ptiū generis patz etiā istd idē
inductiue in singulis vt hec drā rōnale cū sibi
opposita que est irrōnale diuidit h gen^o aial cū
dicim^o aialū aliud rōnale aliud irrōnale r hec
drā. que ē rōnale addita generi pstituit hāc spe
ciem que ē hō. qz hō scdm suā diffinitōez ē a/
nimal rōnale et silt dicendū est de alijs. **¶** Ex
isto igitur p3 q eadē est drā diuisiua generis et
cōstitutia spci. sed p pū ē diuisiua generis qz
speciei cōstitutia. **¶** Ad obiecta inoppositū
ad pmiū ē dicendū q opōsita hū pnt vni cōue/
nire respectu diuersoz sic ē in pposito qz drā ē
diuisiua respectu spēz. **¶** Vel dicendū ē q di
uidere et cōstituere nō sunt opposita sed cōstitu
ere et destruere. **¶** Ad pbatōz vero dicendū q
diuidere in logica nō est destruere sed pte ge
neris scindere et g inmediate ordiatur incōsti
tuere. **¶** Ad scdm ddm ē q gen^o ē in qlibz spe
cie quantū ad cētā nō aut quantū ad ptez.
r iō nō diuiditur fm essentiā sed fm pte. **¶**
Ad teciū dicendū qz dicit nō diuidit gen^o in/
quantū sunt in pte generis sed inquantū sunt
p actū intellectus educte de pte generis. Et
sic addite generi pstituit spēm. **¶** Ad quartū
dictū ē supius. **¶** Ad qntū ddm ē fm alber/
thū q aiatū accipit duplr. vno^o simplr. alio^o
fm quid. Simplr dr animatū cui^o actus siue
endelechia. ē aia a qua fluūt virtutes et potētie
piales pclares in mēbris vitā sensū r motū
opātes et h mō aiatū ē drā diuisiua gūris r cō
stitutia spci. et ptes aialium nō sunt aiate. et
sic aiatū ē nomē totius r iō nō pdicat d parte
vnde ista ē falsa pes ē aiatū vlt corp^o aiatū sic
ista ē falsa pes est rōnalis. Sz aiatū fm quid
dicif illud in quo est sensus r mot^o ab aia p spi
ritū ab aia sibi influēt. q cū deficit et expirat. et
deficit et expirat sens^o et mot^o et sic ptes quozū
dā aialium separe a toto bene sunt aiate sed nō
sequitur q sunt aialia qz aiatū isto modo di
ctū non est dza. sed pmo modo et similr dicit p
te pubus animalium in toto existentiū.

¶ Sextumdecimum dubium est.
Utrū differentia diuisiua generis inferioris i/
cludat formaliter drām superioris. **¶** Solutō

sic fm rem quia omnia que sunt in codē pdica
mento et habēt se sicut supius et inferius in eo/
dem signifi. car idē. eandē rem sicut sensibile. et
rōnale in eodem fecant eandē cētā. qz rōna/
le ficatean dē essentiā quam sensibile et includit
ipm. Sed nō fm rōnem. qz si includeret infe/
rior drā superiorē vt rōnale sensitivū tūc cēt pzo
cessus in infinitū in drāz quod patz. qz si drē
inferiores includerēt superiorē qz drē tales erūt
diuites et nō diuerse ergo p alias drās r sic erit
in infinitū pcessus. vel in aliquibus stabitur.
que nulla cōueniunt drā. Etia tunc sequeretur
qz drē inferiores essent spēs respectu drē supio/
ris que pdicabif de ipis inquit qz tales infe/
riores drē habent drām cōem de ipis pdicabi
lē et differūt p pūz drāz. sed talia hnt ratio
nē spēz sed cōsequēs est impossibile qz tūc es/
sent plura genera qz decē. Etia cōmitteretur nu
gatio indiffinitione. Nā cū dicimus hō ē aial
rōnale cū in ratōne aialis includitur sensitivū
quod est drā cōstitutia eius si etiā include
retur in rationali tunc idē bis poneretur r cēt
nugatio.

¶ Quas etiā determinātes dicunt.
Bria est qua habundat spēs a genere
homo em ab aiali plus habet rōnale.
r mortale. Aial enim neqz ipsum ni
hil horum est: Nam vnde habebunt
specie drās: Neqz em oppositas ha
bet: nā in codē simul habebit opposi
ta. sed quēadmodum pbant. potestate
quidē omnes habet que sunt sub se dif
ferētijs. actu vero nullā. ac sic neqz ex
hijs que sunt aliquid sic neqz opposi
ta circa idem sunt. Biffiniunt autē eā
et hoc mō drā est que de plurib^o r dif
ferentibus specie in eo qz quale sit pdi
catur. rōnale em et mortale de homie
pdicatur in eo qz quale est homo dicif
sz nō in eo qz quid est qd ē em hō inter
rogatis nobis. pueniens est dicere a/
nimal. quale autem animal inquisiti q
ntiam rationale et mortale est cōueni
enter assignamus: Rebus em ex mate
ria r foā pstitūb^o l ad similitudiez. ppoz
tōneqz matie ac foē pstitūtōz hntib^o
quēadmodū statua ex materia ē ere. et

2m gmo e pti
tma x
In gmo sup dno
p efficitur et
pctus

2ma diffio

2o diffiundo

forma autē figura. sic et hō cōis ⁊ spe-
cialis ex materia quid ē similiter ppor-
tionabiliter qz p̄sistit ex genere. Et for-
ma autē drā. totum autē hoc aīal rōa-
le mortale homo est quēadmoduz illūc
statua: **B**escribunt autē hōmōi drāz
et hoc mō drā est qd aptum natuz est
diuidere eaque sub eodē genere sunt rō-
nale em̄ et irrationale hominē et equū
que sub eodem genere sunt ut quod est
animal diuidunt: **A**ssignāt etiā hoc
mō differentia est quadifferunt a se sin-
gula. Nā fm̄ genus nō dr̄nt. sum⁹ enī
aīalia nos ⁊ irrōalia s; additū rōale se-
pat nos ab ill: rōnales ei sum⁹ nos et
dy s; mōrle appositū disunxit nos ab
illis: **I**nterius autē p̄scrūtātes et spe-
culantes. drām dicunt nō quodlibz co-
rum que sub eodē sunt genere diuiden-
tium ēē drāz sed quod ad esse conducit
et quod eius qd est eē rei ps ēneqz em̄
quod aptum natum est nauigare erit
hominis drā et si p̄p̄riuz sit hominis.
Vicinus ei aīaliuz hec quidē apta na-
ta sunt ad nauiganduz illa vero mīme
diuidētes ab alijs sed aptum natuz ēē
ad nauigandum n̄ ē p̄pletuum s; nec
eius ps sed aptitudo quedā ei⁹ ē. **A**d
circo qm̄ nō ē tal' quales sunt que spe-
cifice dicunt drē. Erūt ergo specificē
drē quecunqz alterā faciunt spēm et q̄
cunqz in eo q̄ quale est accipiunt ⁊ d̄
dr̄ntis quidem ista sufficiunt.

Quas etiā determinantes:

Ista ē scda ps ist⁹ capituli in qua por. poit
diffinitiones dīne. Et diuiditur in tot partes
quot ponit diffinitiones. partes patebunt in
processu. **P**rima ps in duas ptes subdiui-
tur. qz p̄rio ponit p̄mā diffinitōez. Scdo mo-
uet unū dubiū et ipsuz soluit. scda ibi nā vnde
q̄ ad p̄mū dr̄ q̄ drās determinātes. i. diffinien-
tes p̄p̄otētia dicūt. drā ē q̄ habūdat spēs a ge-
nere qd pbat exemplariē et inductiue. qz hō cū
sit spēs tantū et nō gen⁹. pl⁹ h; ab aīali qd est
genus hoīs. rōnale et mortale q̄ sunt drē. **A**n-
imal em̄ fm̄ q̄ genus ē sine fm̄ se acceptū nihil
horū est actu qz si aīal fm̄ seipm̄ eēt rōnale. vel
mortale. sequeret q̄ omē aīal eēt rōnale qd fal-

sum est. **T**unc ibi.

Nam vnde.

In hac pte mouet dubitationē dī. q̄ dubiū est
vñ spēs h; istas drās qz nō pōt eas h̄re a gene-
nere qz sic eēt in genere et sic opposita eēt i eo-
dem quod ē impossibile. Nō etiā anichilo qz ni-
hil null⁹ ē cā. Nec etiā a seipso qz nihil p̄stitu-
tiū est sup̄ius. **A**d qd̄ r̄idet q̄ spēs drāz il-
lā qua habundat h; a genere et opposita fm̄ po-
tentiā siue potestātē sunt in eodē qz gen⁹ fm̄ q̄
p̄p̄otētiā p̄bant h; ambas drās p̄tate actu
vere nullā. Et sic nō seq̄tur incōueniēs. scz q̄ ha-
beat drām a nihilo vel q̄ opposita sint in eodē

Tunc ibi. **D**iffiniunt autem.

In hac pte poit scdam diffinitōem drē ⁊ dī
uidit in duo. qz p̄rio facit hoc. scdo pbat spēs
esse p̄positā ex genere et drā. scda ibi. **R**eb⁹ em̄
erūtib⁹. **Q**uo ad p̄mū dicit. q̄ dyaletica diffi-
niūt drām etiā h̄ mō. dīa ē quod de plurib⁹ dif-
ferentibus spēs in eo q̄ quale ē pdicatur sic rō-
nale et mortale pdicant de hoīe in quale. ⁊ non
in eo q̄ quid ē qz cū interrogat a nobis qualis
est homo p̄ueniēter r̄idet nos est rōnalis mor-
talis.

Tunc ibi.

Rebus enim.

In ista pte pbat drām pdicari in quale p hoc q̄
pbat spēm p̄positā ex genere et drā dī. q̄ in cō-
positione speciei drā se habet p̄ modū forme ḡ
h; se p̄ modū qualis forme em̄ ē q̄lificare. aīs
pbat̄r oñdendo p̄ similitudinē. qz sicut in artifi-
cialibus res cōstant ex materia et forma vel ex
hīs que p̄portione h̄nt cū materia et forma si-
cut statua cōponitur ex ere tanqz et materia ⁊ ex
figura tanqz ex forma sic spēs logica p̄ponit ex
genere tanqz ex materia et ex dīa tanqz ex forma
vñ hoc totū aīal rōnale ē sicut es et figura ex
q̄b⁹ componitur statua. **T**unc ibi.

Bescribunt autem:

In hac pte poit terciā drām dr̄ne dī. q̄ p̄p̄ote-
tici describūt drām isto mō. **D**īa ē qd̄ aptū na-
tū ē diuidere ea q̄ sunt sub eodē genere sicut rō-
nale et irrōnale diuidūt hoīem ⁊ equū que sūt
sub eodē ḡne quod est animal. **T**unc ibi.

Assignāt autem.

In ista pte ponit quartā diffinitōez drē dīca q̄
dyaletic i etiā assignāt drāz h̄ mō. drā ē q̄ d̄nt
a se singla quia species non differunt secunduz
gen⁹ ex quo in illo p̄ueniunt ḡ d̄nt fm̄ drās et
p̄ drās. **A**īs pbat qz nos sum⁹ aīalia et etiā
aīalia irrōnalia sunt aīalia sed rōnale additum
nobis sepat nos ab illis aīalib⁹ irrōnalib⁹. Et
etiā nos et dy sumus rōnales. sed mortale
le additū nobis sepat nō ab illis.

3° d^o p^o

sub^o que p̄drā h; p̄p̄otē

2° d^o p^o

1° d^o p^o

Der^o d^o d^o
Sep^o d^o

3° d^o p^o

2° d^o p^o

1° d^o p^o

Tunc ibi interius autem p̄scrutantes
 In hac p̄te ponit quintā diffinitōem di. q̄ phi
 intrinsece p̄scrutantes et speculātes dicūt dr̄az
 esse nō quodlibet eoz q̄ diuidūt ea que sub eo/
 dez genere sunt posita qz h̄ p̄uenit p̄prio quia
 distinguitur homines ab alijs aialibus p̄ hocqz
 est aptus natus nauigare et aialia alia nō. S̄z
 dicūt dr̄am esse illud qd̄ ad ceteri p̄ducit et eius
 qd̄ ē esse rei pars ē. Ex quo patz q̄ aptū natū ad
 nauigandū nō p̄t esse dr̄a specifica hoīs. qz
 nō ē cōpletiuū quidditatis ei⁹. nec ps ei⁹ s̄z so
 lū quedā aptitudo eius et q̄ nō ē talis dr̄a qua
 les specificē dicūtur s̄z ille dicuntur specificē q̄/
 cunqz alterā faciūt sp̄m et que in quale cēntia
 le accipiuntur siue in quale quid.

Circa p̄dicta mouet questio. **U**trū
 p̄ueniens soli generice et nō specificē
 dr̄ne sc̄da diffinitio. p̄uenienter assig/
 nata sit in textu a **P**oz.

Et videt p̄mo q̄ nō. qz solius sp̄ei ē diffinitio.
 dr̄a nō ē sp̄es ergo nō p̄t diffiniri. Maior est
 boeti. minor ē manifesta. qz sp̄es et dr̄a sunt di
 stincta p̄dicabilia. nec h̄z modū sp̄ei qz sp̄es h̄z
 solū rōem p̄stituti sed dr̄a h̄z rōem formāt̄ et
 p̄stituti. **S**c̄do sic diuisū dz̄ poni p̄ genere
 in diffinitōe ē liber diuidētis. sed dr̄a diuidit
 vlt̄ qd̄ nō ponitur p̄ genere in ista diffinitōe q̄
 nō ē bona. **T**ercio diffin̄ dr̄ne debet p̄ueni
 re oi dr̄ne qz dz̄ cōuenire oi cōtento sub diffini
 to. sed ista nō est h̄mōi ergo nō est bona. **M**i/
 nor p̄bat qz nō cōuenit dr̄ne vlt̄me ex quo illa
 nō p̄dicatur de plurib⁹ differentib⁹ specie.

Quarto diffinitio ē incōgrua igit̄ nō est bona.
Ans p̄bat qz relatiū et iū ans discōueniūt
 in genere. cū dr̄na sit fei generis. et qd̄ neutri.

Quinto om̄e vlt̄ seu p̄dicabile debet dicere to
 tū ē illius de quo p̄dicatur dr̄a nō dicit totuz
 esse sp̄ei. qz si sic ip̄a posset diffinire sine genere.
 cū sufficiat ad diffinitionē q̄ dicat totū ē dif
 finiti. **E**t p̄firmatur qz ps nō p̄dicat de toto
 sicut dicit phus. iij. topicoz s̄z dr̄a ē ps speciei
 ergo nō p̄dicatur de specie. **S**exto dr̄a nō sp̄
 p̄dicat imo qn̄qz sub icat. vt cū dicim⁹ rōnale ē
 sensitiuū ergo male dz̄ p̄dicatur. **S**eptio ge
 nus nō p̄dicatur in quale ergo nec dr̄a. p̄na te
 net qz genus et dr̄a dicūt eandē naturā. qz si di
 cerēt diuersas naturas tūc diffinitio ex h̄js in
 tegrata nō eēt vna. **E**tia si dicerēt diuersas na
 turas tūc nō possent cēntialiter et in qd̄ p̄dicari
 de sp̄eb⁹. **C**ōfirmat̄ illud qd̄ dicit cēntia sp̄ei et
 p̄uertit cū specie debet h̄ere vnū modū p̄dican
 di cū specie. sed differentia dicit eandē cēntiam

cū specie et p̄uertitur cū ea ergo habebit eun/
 dem modū p̄dicandi sed species predicat in qd̄
 ergo dr̄a. **D**ecimo om̄e qd̄ dicit cēntia et qd̄
 dicit alterius hoc p̄dicatur de alio inquit. s̄z
 differentia dicit qd̄ dicitur speciei ergo p̄dicatur
 de specie inquit.

In oppositū est poz. **E**t ponitur iste
 di. **M**a. **E**st duplex dr̄a magis p̄pria
 sc̄z generalis et specifica quarū prima
 specie subalternam p̄stituit. sc̄da vero
 genus ad specie athomā determinat.
Mior. **P**ria ē tantū dr̄a sc̄da p̄ter hoc
 est quedā natura eiusdem cōitatis cuz
 specie sp̄alissima. **C**ōclusio igit̄ ē be
 ne assignata a poz. sc̄da dr̄e diffinitio
 p̄ueniens tantuz dr̄e generice que pre
 dicatur de plurib⁹ dr̄nibus sp̄e i q̄le.

Maior patet per poz. in textu. vbi p̄t dū
 plicē dr̄am. i. genericā et specificā quaz prima
 p̄stituit specie subalternā. i. specie ampli⁹ deter
 minabilē et formabilē. **S**c̄da autē specie a
 thomā. i. amplius formalit̄ indiuisibile sic pa
 tet in solutione rōnū. **M**ior p̄batur. qz fm̄ a/
 uicennā et albertum tr̄a cōueniūt p̄ ordinez
 dr̄ne. **P**rimo q̄ sit diuisua generis et ho ei cō
 uenit inquantū ē dr̄a. rōne em̄ oppositōis quā
 habet ad dr̄am oppositā cū qua diuidit gen⁹.
 causat dr̄am et distinctionē sp̄ez sub genere cō
 tentariū. **S**c̄do cōuenit dr̄e p̄stituerē sp̄m et
 hoc habet a poz. ex hoc em̄ q̄ ip̄a genus diui
 dit ip̄m p̄trahit et cōtrahenda specie constituit
 sub ip̄o et isti duo actus sunt p̄prio dr̄ne in q̄z
 tum est dr̄a. **T**ercio cōuenit dr̄ne q̄ sit ad cer
 tam specie pura athomā determinatiua et hoc
 non cōuenit ei inquantū est dr̄a. i. inquantū est
 diuisua vlt̄ cōstitutua. qz si sic tūc cōueniret.
 omni differentie diuisue et cōstitutue qd̄ fal
 sum est. sed ex eo quia vlt̄ma determinatione.
 formali contracta est ita q̄ non est amplius for
 mabilis et determinabilis p̄ formales dr̄as et
 h̄ mō vocat̄ natura vnde boeti⁹ ponens mo
 dos nature dicit. **Q**uarto modo natura voca
 tur vnuscuiusqz rei specifica differentia. **C**um
 igitur duo p̄mi actus cōueniāt dr̄e generice
 ip̄a essentialiter ē dr̄a et simplr. **S**pecifica so
 q̄ p̄ter illos duos modos h̄z tertiū q̄ est deter
 minare ad sp̄m vlt̄imā plus est q̄ dr̄na et ita
 h̄ tollit ab ea rōz dr̄e p̄dicabil̄ faciēs eā eiusdē
 cōitatis cū sp̄e sp̄alissima. **C**ōclusio seq̄t
 ex p̄missis qz dr̄a generica ē vna dr̄a **S**pecifica
 aut̄ pl⁹ ē q̄z dr̄a. q̄ sibi maxie cōuenit dif. **E**t dif

va generica pphq. Sed
ut q pperia et h
uly rathombq

Primo

Secundo

Tertio

finitur. Pōt aut assignari triplex rō quare po/
rtus diffinitur dīa generica q̄s specifica. **Pri**
ma est quia differētia hic diffinitur in rōne p/
dicabilis sed dīa pueribilis cum genere sub/
alterno verius p̄cipat rōnē v̄lis q̄s cōuenibil
cum specie sp̄cialissimo. **Secūda** cā est qz dīa
nō habet rōnem v̄lis respectu generis qd̄ diui
dit cū nō includatur actu in eo sed potestate tā
tum nec respectu in diuiduoz cū nō insit indi
uiduis imediare sed mediante specie quā cōsti
tuit. Et quia nō pōt haberi v̄lis respectu vni
speciei cū rōne v̄lis sit esse v̄nū in multis
ergo habebit rōem v̄lis respectu multaz sp̄z
ergo nō diffinitur dīa nisi pueribilis cū specie
subalterna sub qua sunt plures sp̄s in quibus
esse habet. **Tercia** cā est quia dīe generice cō
ueniunt duo actus qui sunt p̄p̄y dīe specifi
ce p̄ter hoc p̄uenit sibi terci^o actus in hoc qz de
terminat ad speciem sp̄alissimā siue arthomam
et ergo nō p̄uenit sibi diffinitio dīe. Data d̄ dīa
in rōne p̄dicabilis sed cōuenit dīe generi
ce s̄m omnes p̄ticularas et ergo dicit bona.

Ad obiecta in oppositā ad p̄mū est dicendū qz
dīa pōt dupliciter accipi. Uno mō p̄ p̄ma in
tentione et sic nihil aliud ē qz vna res dīas ab
alio ex quo genus sp̄s dīa r̄ indiuiduū v̄nā rē
dicunt indistinctā sic dīa homīs ē met ip̄e hō
distinctus ab azino. Alio modo capis p̄ scda i
tentione que sequitur ip̄as res specificā v̄l ge
nericā difformitatē h̄ntes put tñ sunt obiecti
ue in intellectu r̄ hoc mō p̄siderat eam logicus
inquantū fundatur in p̄ma intentione p̄ h̄ er
go dicendū est qz dīa accepta. scdo mō h̄z rōz spe
ciei p̄ habitudinē ad illa que sunt ip̄a p̄ora. et
que actu et intellectu includūtur in ipsa. **Ad**
scdm dicendū qz quīs v̄le nō ponit in diffini
tione explicite tñ sufficēter pōt intelligi ex dif
finitione cū dicitur p̄dicatur de pluribus quia
nihil p̄dicatur de pluribus nisi v̄le. **Quicēna**
vero ponit v̄le explicite in diffinitionib⁹ qui
qz vniuersaliū sed hoc vt dicit alberthus anti
quiores p̄potenti nō fecerūt. **Ad** terciū re
spondent multi multipliciter vt alberth⁹ dicit
in cōmento. Quidā dicunt qz in diuisione ge
nerū p̄ dīas et constitutione sp̄z sub generi
bus sic est quāto species sunt inferiores tanto
cerciores ita qz certissime sp̄s sunt que dicun
tur sp̄alissime. Et quāto dīe p̄ quas sit diuīsiō
superiores sunt tanto sunt cerciores. r̄ ideo no
ciores sunt prime diuidētes generalissimuz qz
diuidentes subalternū sic qz tandē differentie
sp̄z in paucis sunt note et nominate quāuis
ille certissime sunt et nominate. Et quia prime

differentie generales note et certe de pluribus
specie differentibus p̄dicantur iō de omib⁹ di
ctum est logica p̄babilitate cui sufficit quod i
pluribus verū sit qz differētia de pluribus diffe
rentibus specie p̄dicatur. **Sed** hec r̄nsio
in p̄hia teridenda est scz qz hoc generaliter per
diffinitionē d̄terminetur cuius p̄trariū p̄uin
citur esse verū. **Concludit** ei de necessitate qz dif
ferentia quedā nō p̄dicatur de pluribus dif
ferentibus specie. **Notū** em̄ est omni p̄ho qz di
finitō debet cōuenire omni cōrento sub diffi
tō soli si ergo dīa diffinitur p̄ p̄dicari de pluri
bus differentibus specie hoc debet cōuenire oī
differentie et soli que magis p̄p̄ie est dīa. r̄ iō
ista solutio est ridiculosa. **Propter** quod dicit
alij qz est duplex dīa scz simplex et composita.
Simplicē dicunt illā que in vna sola dīntia.
consistit sicut generalissimā dīa que sunt corpo
reū vel incorporeum. vel corpis dīntie que sunt
aiātum vel in aiātū. vel animati dīntie que sunt
sensibile et insensibile. **Dīas** vero p̄positas vo
cant que non sunt nisi duoz vel plurium con
gregatione sufficientes ad constitutionē. rōnale
em̄ solum specie non facit nisi addatur morta
le vel imortale r̄ hoc non fuit in superiorib⁹ dif
ferentijs quarū vna sola p̄iuncta generi facit et
sufficit facere sp̄m subalternā. **Dicunt** igit qz
ille dīntie que simplices sunt p̄ se solas species
cū genere constituere p̄nt p̄dicantur de plurib⁹
differentibus specie que autē nec p̄ se sufficien
tes sunt nec p̄ se cōstituūt specie nisi vna fuerit
alteri cōiuncta non sunt differentie solū s̄ sūt a
liquid simile diffinitioni et ergo ille non p̄
dicantur de pluribus specie differentibus sicut
rationale mortale siml̄ sumpta non predicant
nisi de homie. **Sed** hec solutio magis teridē
da est qz p̄ora quia rōnale r̄ mortale dicta de ho
mine circūlocutiua sunt vnius simplicis dīntie
que est vnicus et simplex actus cuius est vnuz
esse quod p̄ficiat. et quīs illius nomē aliqñ non
habeatur tamen in talibus licet fingere nomia
ponatur ergo qz illa differentia vocetur a. r̄nne
a. dīa de vna sola specie p̄dicabitur et nō de plu
ribus specie differentibus et sic sequitur diffi
nitionē esse vitiosam sicut prius. **Propter** qd̄
tercio dicit alij qz cū dicitur v̄le est quod p̄dica
tur de pluribus sibi subiectis hoc dictū est nō
qz actu p̄dicetur de multis sed qz habeat aptitu
dinē qz sit in multis quīs actu nō sit nisi i vno
solo vt sol est v̄le vnde species subiectū est de
quo predicari habet hoc v̄le differentia. dicit
ergo qz aptitudine predicatur de plurib⁹ quā
uis aliqua differentia actu non sit nisi in vna

Morphiri

sola specie. Et hanc opinioem recitat Auicenna oino esse nullam quod statim apparet. quia una species certa non est certa. nisi quia unica dicitur esse constituta que nullo modo habet aptitudinem quod sit in alia specie. falsum ergo est quod habeat aptitudinem quod predicetur de pluribus specie dicitur. Dicit autem consequenter Auicenna quod quidam predicant dicitur sic intelligunt quod differentia predicatur de pluribus que quidem plura differant specie quia ex dicitur constitutiua non habent quod differant numero sed specie tantum et tunc sensus est quod dicitur predicatur de hoc et quod in pluralitate est quorum quodlibet differt specie ab altero. et non sic quod differentia predicatur de pluribus. Et huius datur exemplum sic cum dicitur ois homo percutit gladio alio non est sensus quod quilibet homo singularis percutit gladio aliquo sic dicunt quod ois differentia predicatur de pluribus specie differentibus non quod ois de quo predicatur dicitur sit plura secundum speciem. sed ois de quo predicatur differentia differt aliqua specie a suis oppositis vel disparatis. Hanc autem solutionem dicit Auicenna et esse exortam et non contineri in intellectu huius orationis qua dicitur quod dicitur predicatur de pluribus specie dicitur. Diffinitio autem cuius est innotescendi diffinitum datur ut plane docet philosophus debet notificare diffinitum. Quare hec expositio diffinitionis nihil veritatis continet prout quia alias species posset dici genus. quia hoc modo predicatur de pluribus dicitur specie. quia homo predicatur de sorte et platone que dicitur specie ab individualibus equi. scilicet grisello et brunello. **D**icitur ergo his cauillacoibus et falsis responsionibus abiectis. **D**icitur quod dicitur dicitur ut etiam dicitur in conclusionem conuenit soli dicitur generice que est simplicis virtutis dicitur. Et non differentia ultimas que plura habent quod dicitur sicut lupinus exactibus dicitur sit declaratum. Et illa est sententia alphonso ab aristo et auicenna. **A**d quartum est dicitur quod relationum et suum antecedens non discoueniunt hic in genere quia relationum non refertur ad ans exemplum sed ad ans sub intellectu prout Alexander grammaticus dicit in sua dyalintetica. **A**d partem vocis de iure relatio fiet. **E**xtra sepe tenentur ad quod referatur. **R**et est carnoti patrie que preualet ois. **H**oc ei modo quod. relative acceptum refertur ad vltimum subintelleum. **A**d quintum est dicitur quod licet dicitur non dicat totum esse speciei simpliciter. quia sic genus superflueret in diffinitione speciei. Dicitur tamen totum esse secundum illam modum eandem que datur esse hoc est dicitur esse formam eiusdem. **A**d confirmationem dicitur quod est duplex pars. scilicet integralis et diffinitiuam. licet pars integralis non potest predicari de toto bene pars diffinitiuam qualis est dicitur. **A**lij

dicunt quod dicitur comparatur ad duo. vnum ad genus et sic habet rationem prius generis diuidentis. **A**lio modo comparatur ad speciem de qua predicatur et sic habet rationem totius vniuersalis et si bene intelligatur eadem est solutio cum prima. **A**d sextum est dicitur quod licet dicitur non sit predicatur actum tamen aptitudine. verba autem ut superius tactum sunt non dicunt in diffinitionibus actum sed aptitudinem. **A**d septimum est dicitur quod genus species et differentia dicunt eandem rem tamen diuersimode consideratam sicut dictum fuit supra. **A**d confirmationem principalem est dicitur quod illud quod dicitur essentia alterius sub modo essentie et quidditatis predicatur inquit sed sic non est differentia sed dicitur eaz per modum qualis siue qualitatis et per idem patet solutio ad sequens. **E**t per idem patet solutio ad confirmationem. **I**ncidunt dubia circa textum superius expositum. **P**rimum est circa primam diffinitionem dicitur an bene dictum sit in textu apertum. dicitur est quod abundat species a genere. **E**t videtur primo quod non quia dicitur communis et propria sunt differentie et tamen his non abundat species a genere. quia iste differentie non constituunt species ergo species non abundat his. **S**ecundo sic illud dicitur abundare respectu alterius quod continet ipsum et cum hoc amplius sed species nihil aliud continet a genere ergo non abundat. **T**ertio patet quia genus dicitur totam essentiam speciei ergo species nihil aliud continet quam genus. **E**t confirmatur quia genus predicatur de pluribus quam species ut postea patebit in coitativibus ergo non habundat species a genere sed magis e contra. consequentia est nota. **T**ercio sic postea in coitativibus dicitur quod genus ultra speciem abundat differentia. ergo inconuenienter hic dicitur quod genus ultra speciem abundat differentia ergo inconuenienter hic dicitur quod species habundat a genere dicitur. **Q**uarto sic si species abundat dicitur a genere vel ergo illam dicitur habeat se a genere vel a nihilo sed nullum istorum est dicendum. **N**on potest dici primum quia sic sequeretur quod idem esset constitutum sui ipsius et esset formans et formatum. **Q**uia differentia est formans et constituta species. si ergo species habet dicitur a se erit constituta se ipsum. **N**ec potest etiam esse habere a genere quia sic sequeretur quod inesset eidem opposita. quia non est ratio quare magis una differentia esset in genere quam alia siue bi opposita. **N**ec potest dici quod dicitur habeat a nihilo quia nihil nullius causa esse potest sicut concorditer dixerunt omnes philosophi. **Q**uinto dicitur nullomodo sime in genere. quod est probatum quia si dicitur esset in genere. **ff**

Predicabilia

eēt postre sub genere participantē ipm genus
 et sic nō eēt dīe simplices qd falsū ē. **S**er
 to si dīe essent in genere l' g' fm actū l' fm p̄tā
 tē. Non p̄ qz sic opposita eēt i eodē. Nec 2^m
 qz l' talis p̄tās eēt p̄tās cause material' formal'
 efficiēt' vel final'. sed nullū istoz ē dicēdū. Nō
 cā materialis qz genus loicū cōpatur patri et
 videt' p̄cipiū actiū. materia āt ē principiū
 passiū. nec 2^m pōt dici qz fm h' gen' esset for
 ma qd ē p̄tra por. dicēt' qz genus se hz ad sili
 tudinē materie. Nō etiā est p̄tās cause efficien
 t'. qz efficiens agit p̄ formā que actu ē i eo. g' si
 p̄tās gener' eēt p̄tās cause efficiētis tūc forme
 oppositē fm actū essent in genere qd ē incōuen
 iens et impossibile. **N**ō etiā est p̄tās cause fi
 nalis qz forma et finis coincidunt. ergo reliqui
 tur qd dīe ip̄ta cōueit oī vere dīe et soli tali. **D**ō pa
 tet qz oīs vera dīa in eo qd cōstituit speciē sub
 genere igredit' sue speciei diffinitioez g' ē de p
 se 7 essentiali intellectu speciez nō ingreditur
 diffinitionē generis qd diuidit qz si ingrede
 ret diffinitionē gener' qd didit tūc eadē rōez
 qd includit vnā dīam includeret etiā aliā 7 sic
 fm actū opposita eēt in eodē. **E**t etiā oēs diffi
 nitiones specierū in quib' dīa generi coniūgit'
 essent nugatorie eo qd dīa bis ponētur f̄ actū
Et etiā tūc genus solū sufficeret ad diffinitendū
 speciē nec eēt opus ponere dīam ergo relinqui
 tur qd species bñ dicitur abūndare dīa a genere
Ad obiecta in oppositū ad primū ē dicēdū
 q' ista dīo non dat' de dīa i coitate sua accepta
 s' de dīa mag' ppria. coīs vero et ppria sūt ac
 cidentia p̄ que non abūdat species. **A**d 2^m
 est dōm q' minor ē falsa qz continet vnā dīaz
 actu quā genus solū cōtinet p̄tāte. **A**d p̄ba
 tionē vero dōm est q' licet genus dicat totam
 eētā speciei non tñ totaliter qz solū dicit eēt
 tiā eius p̄ modū cuiusdā principiū formabilis
Ad confirmationē dōm ē q' non valet cōse
 quentia qz speciē abūndare dīa a genere nō ē
 eā predicari de pluribus qz genus s' ē eā habē
 vnā dīam actu quā genus eo mō nō habet
Ad terciū dōm ē q' abūndare accipit' duplicat'
 vno mō coiter vt ē quocūqz mō plus hēret sic
 loquitur por. in coitativibus. **A**lio mō pprie et
 sic ē actu et intellectu plus in se hēre. et sic i p̄po
 sito species dicitur abūndare in quātū plus cō
 tiner' continentia actuali licet genus plus con
 tinētia virtuali siue p̄tatiua. **A**d quartū ē di
 cendū q' species nō hz dīam illā a se nec a ni
 hilo s' a genere. **A**d improbationē est dōm
 q' dūc dīe oppositē sunt in genere p̄tāte. nō āt
 actu et g' dōt por. genus p̄tāte hz oēs dīas actu

Alqua dicit' esse in genere ut in magis
 vero nullā. Et ex hoc non sequitur aliquod in
 conueniens. **A**d quintum est dōm q' diffe
 rentie non sunt sic in genere q' ponantur sub
 genere actu participantē ipsum sed sunt i ge
 nere potestate tanqz in principio sue inchoatio
 nis. **P**ro quo notandū q' aliqua dicuntur esse
 in genere multis modis. vno mō p̄ modū par
 ticipātis et participati coordinata sub genere
 et sic species dicūt' eē in genere. **A**lio modo
 dicitur aliquid esse in genere sicut via in gene
 re termini et hoc modo motus et mutationes
 sunt in genere per hoc q' terminātur ad res cer
 toz generū. **T**ercio aliqua sunt in genere sicut
 in principio formalis inchoationis et illa sūt
 in genere fm p̄tātem et nō fm actū et hoc mō
 dīe sunt in genere et ergo sequitur q' fm actū
 genus participāt sicut species. **U**ltimo sūt ali
 qua in genere sicut principia a quibus fluunt
 nature generum fm imaginationē et sic p̄tāte
 et vntas sunt in genere quantitatis. **A**d sex
 tū dōm q' differentie sunt in genere nō hz actū
 sed fm potestatem. **E**t consequenter dicitur q'
 p̄tās generis ē p̄tās cause formal' confuse et in
 distincte que p̄tati materie silis est. qz sicut po
 testas materie formabilis ē p̄ formam natura
 le adesse p̄fectū et distinctū i re naturali sic po
 testas gener' formabilis ē per differentia ad eē
 p̄fectū et distinctū in specie. **E**t ita genus hz
 bñ similitudinē materie sed non ē materia habz
 eni genus quodā mō p̄tāte dīas sicut marcia
 hz p̄tāte formas. et sicut forme sunt in mate
 ria inchoate sub quadā confusioe ex qua pagēs
 naturale ad actū distinctū educūt' sic etiā in
 p̄tāte gener' inchoate sūt oēs dīe ex illo genere
 educibiles q' p̄ actū intellect' educūt' 7 sūt act'

Bubium scdm vtrum differentia bene
 diffinitur hoc mō ē que apta nota est diuide
 dere ea que sub eodez genere posita sunt. **E**t
 videtur q' non qz illa q' sub eodē genere posita
 sunt species sunt. s' differentia nō ē apta nata
 diuidere species s' genus et cōstituire species
 sub genere. g' falsū videtur dīo. **S**ecundo sic
 sturnens prius est cōstituto et diuidens poste
 ri' diuisibili g' si dīa est diuisiua speciei et con
 stitutiuā eiusdez tūc est prior et posterior respe
 ctu eiusde qd ē incōueniens. **T**ercio p̄pā pal
 sio apta nata ē diuidere gen' 7 species cōtētas
 s' genē qz risibilitas diuidēt' al' distiguit hoiez
 ab oibus alijs aīalibus et tamē non est differē
 tia. **S**olutio sic sicut patuit in textu quia ra
 tionale et irrationale differentie sūt q' diuidūt
 hominem et equum. **S**ed iuxta hoc notādū ē
 q' alie differentie diuidūt gen' 7 diuidūt spēs

primo
 secundo
 tertio

in magis p̄pā p̄pā dūphat'
 dicitur dīo p̄pā dū for
 formabilis et dīa
 p̄pā dū for
 dū dū for
 dū dū for
 dū dū for
 dū dū for
 dū dū for
 dū dū for

Alqua dicit'
 esse in genere
 ut in magis

Alqua dicit'
 esse in genere
 ut in magis

Alqua dicit'
 esse in genere
 ut in magis

Quia eadem quae potest esse in se et in alio...
P. op. lib. 2. c. 1.

Porphyrii

Gen^o em diuidit qz p^otrac^o ei^o scindunt. s3 spe-
cies diuidit in qzta diuide idē est qd disti-
guere. qz dcm ē sup^o q^o d^ora p^o h^o q^o diuidit con-
trahit gen^o. 7 id qd p^o diuisionē acceptū ē poit
sub gen^o ē p^ostruēdo specie^o fm q^o spēs est id qd
sub assignato genere ponit. 7 sic ea q^o sub gene-
re s3 p^o d^oras diuidit. **Ad** obiecta in oppo-
sitiū ad p^omū ē dicendū. q^o diuisio generis ē al-
ter^o rōis qz diuisio specie^o qz gen^o diuidit rōe
ambit^o sue cōmunitatis. spēs v^o diuidit rōe
oppositōis quā int^o se hnt p^o d^oras q^o sub ge-
nere p^ostruuntur. **Ad** 2° dicendū. Si diuisi-
uū p^ope accipiat posten^o est diuisibili p^o ipm.
s3 sic nō accipit in p^oposito s3 vt idē ē q^o disti-
ctiuū vt tactū fuit. **Ad** terciū dicendū q^o p^o-
pā passio nō est apta distinguere spēs a p^ori 7
essentiali. s3 solū a posteriori 7 accidentaliter

Bubium terciū an potestas gene-
ris semper necessario diuidat duabus oppo-
sitis dicitis. **Et** videt q^o non. qz vna forma
sui p^ontia 7 absentia nata est facere transmuta-
tionē. ergo vna d^ora sui p^ontia 7 absentia suffi-
cit facere diuisionē. **Solutio** sic vt patz p^o r^o
Porphy. dicentz. semper em generis diuisio
est in plures species. **Ad** obiectū in oppo-
sitiū est dicendū. q^o vna forma sui absentia
et p^ontia sufficit facere diuisionē que datur per
p^otradictionē aut p^o priuatiuā oppositionē. ta-
men ad diuisionē generis 7 eoz que sub gene-
re posita sunt nō sufficit per se vna forma p^o sui
p^ontiam 7 absentia. sed requiruntur due forme
positiue. quia talis diuisio fit ratione oppo-
sitionis contrarie que est inter formas positi-
uas 7 hoc modo debet intelligi q^o d^ora cum sua
opposita non p^otradictorie aut priuatiue. s3 cō-
traria nata est diuidere genus. **Et** diuidendo
constituere species diuisas sub genere.

Bubium quartum est. **Utrum** per
d^oraz d^ont a se singula. **Et** videt q^o non. quia
singula sunt infinita quo ad nos ergo si p^o dif-
ferentia d^ont a se singula. ergo seq^otur q^o diffe-
rentia est qua differunt a se infinita. s3 hoc est
falsum. quia fm h^o p^o vnā d^oraz aliqd differret
ab infinitis illā d^oraz secū non p^oncipātib^o
et ex hoc seq^otur inconueniens. s3 q^o si q^o nō
uerit vnū oppositorū noscet 7 reliquū. ergo si
hō noscet suā d^oraz qua differet a singulis seq^o
q^o noscet infinitas singuloz d^oras q^obus ab ip-
so d^ont. 7 sic cognito vno cognosceret q^osi omnia.

Sed sic si per d^oraz differret singula seq^o-
retur q^o singula differret a se p^o vnā d^oram qd
falsum est. qz diuersoz diuersae sunt d^ore q^obus
a se d^ont. vt homo ab asino d^ont sua d^ora que ē

rōnale. 7 s3r^o asinus sua d^ora quā circūloq^omur
per rudibile. ergo male d^o d^ora est qua d^ont a se
singula cū fm hoc singuloz esset vna d^ora.

Tercio singula d^ont a se inuicē suis pro-
p^orijs passionibus. qz vnūq^oq^o singuloz ha-
bet propriā passionē qua ab altero distinguit^o
ergo male d^o d^ora est qua d^ont a se singula.

Quarto materie 7 forme d^ont a se inuicē
et a p^oma causa 7 tū non d^ont d^ora qz impossi-
bile est p^odicta habere d^oraz. **Solutio** sic put
in textu dictū fuit non tamē intelligendū est.
q^o singula q^o a se inuicē d^ont vna d^ora d^ont. sed
sic q^o omniū 7 singuloz que d^ont sunt d^ore
p^o quos d^ont. vbi grā. homo ē asinus a se inui-
cem d^ont non tamen p^o vnā d^oraz. sed hō ab
asino 7 ab alijs differet p^o suā d^onam q^o est rōna-
le 7 s3r^o asin^o ab homie differet p^o suā d^onam nob^o
pp^orio noie in noiam. 7 sic hec diffinico da-
tur de d^ora p^o propriū effectū qui est facere dif-
ferre fm substantiā 7 sic est p^osequēs ad p^oiorē
qz in p^oiori dictū est q^o d^ora aprū natū est di-
uidere ea que sub eodē genere posita sunt. s3 di-
uisio est causa d^ore. ergo sequitur q^o d^ora est q^o
d^ont a se singula. **Ad** obiecta in opposituz
est dicendū q^o singula sunt infinita quo ad nos
s3 nō simplr. **Et** vna d^ora differet ab infinitis
illā d^oraz secū nō p^oncipātib^o sicut hō differet
p^o suā d^oraz ab hoib^o rōe carentib^o. nec s3 q^o ex
hoc q^o si q^o s3 agnouerit vnū oppositorū q^o cog-
noscat rel. quū simplr. sed solū puatiue sic cog-
noscat q^o nullo aliaz d^oraz cū sua d^ora que-
rit. s3 p^opter h^o naturas singulaz specierū a q^o
bus differet positiue nō cognoscat. **Ad** scdm
dictū ē In solucōe p^oncipali. **Ad** terciū dice-
dū est q^o nō d^ont singula suis p^oprop^orijs qz p^o-
p^oriū nō distinguit essentialr^o necessit^o aliud in
suba. sed est bene signū essentialis distinctio^o

Ad quartū est dicendū q^o materia 7 forma
et p^oma causa nō est p^opr^oie differens. sed diuer-
sa que non d^ontis sed seipis sunt diuersa. qz
d^ora p^ope debent in aliqua p^omuni conueni-
re p^ouenientia. **Quia** d^ora d^ont a se q^o d^ont a se

Bubium quintuz. **An** differentia
conducit adesse rei. 7 eius qd ē eē rei para est.
Et videt p^omo q^o non. qz accidens nō cōducit
adesse rei. sed d^ora est accidens. ergo non con-
ducit adesse specie^o. **Mior** p^obat qz d^ora seq^o
gen^o sic p^oriū specie^o. s3 si p^oriū ē accēs d^ora et
erit accēs generis. **Sed** gen^o cōducit adē
spēi. s3 nō tū d^ora. **Ans** p^oz. qz spēs p^ostruit ex
genere 7 d^ora. **Tercio** si d^ora adē rei cōducēt
seq^oret q^o ipa sola sufficeret p^ostruere diffinico^o
spēi p^ons ē falsum. qz p^oter d^oraz in diuisioe po

Quia d^ora
p^ope accipiat
posten^o

si se singula exponit
vno p^o se singula
et sic intelligit
alio p^o se sing.
sua et sic d^ont

Ad 2° q^o mag^o de a
que la p^o q^o d^ora
d^ont a se singula
singula ad q^o ibi p^ope
d^ont a se p^o p^o p^o
simplr

q^o singula in p^oposito
s3 tū p^ont ouis p^o p^ont
vbi tū p^ont singula p^o

hitur gen^o. p^ona p^oba^o. q^o d^ora dicit totū esse rei
ad cui^o esse conducit. **S**olutio sic loquendo
de d^ora magis p^oria. quia genus iuxta superius
dicta dicit formā formabile^o & distinguibile^o
per d^oraz adesse distinctū in specie. ergo d^ora
p^orahens ipm genus dicit conducere ad e^o rei

Et etiā est pars esse rei nō quidē integralis
ex quo esset hoc mō est indissolubile sed diffi-
nitiva. siquidē diffinitio speciei datur per gen^o
et d^oraz tanquā per p^omā potentia^o & vltimum
actum que vocatur partes esse rei. **A**d ob-
iecta in oppositū ad p^omū ē dicendū q^o d^ora nō
est accidens nec ē sile de p^opo respectu speciei.
et d^ora respectu generis. quia propriū p^olequi-
tur speciei que est quoddā cōpletū ad min^o for-
maliter & intrinsece. d^ora sō est qualitas ge-
neris quod est imperfectū & formabile & g^o non
oportet eā esse accidens. licet significet per mo-
dū accidentis siue adiective. **A**d 2° ē dicen-
dū q^o genus nō conducit adesse speciei. sed p^o-
rius conducatur per d^oraz adesse. quia sic ma-
teria per formā perficitur sic genus per d^oraz de-
terminatur. **A**d 3° d^o licet ipa dicat totū
esse speciei s^om aliq^o modū tamen sola nō suf-
ficiat diffinire sed necessariū est etiā ponere ge-
neris. Cui^o est duplex causa. Prima est q^o d^ora
sine p^osicōe generis non habet actū d^ore q^o d^ora
non est nisi illorū que in genere conveniunt. &
sic si nō poneret genus d^ora non haberet ratio-
nem nec actū d^ore quia non sciretur inter q^o p^o-
neretur d^ora. **A**lia causa est quia si non p^o-
neretur genus tunc diffinitio non includeret
p^omā potentia^o in qua esse rei inchoatur & sic
non diceretur diffinitio. quia a p^omā potentia
siue p^oncipio vsq^o ad vltimū actum siue finem
esse rei non explicaret & sic non finiret rem q^o
tamen requiritur ad veram diffinitionem.

Rubium sextum. quomodo potest
d^ora habere q^oq^o diffinitioes cum tamē vni^o
diffinita sit tantū vna diffinitio. **S**olutio
vnius diffinita est tantū vna diffinitio q^oddi-
tativa & essentialis. possunt tamen plures bene
esse descriptiones vnius diffinita diversimode
considerati & sic est in p^oposito. quia differētia
specifica siue magis propria est diuisiva gene-
ris & p^ostitutiva speciei v^o ergo diffinitur vt di-
uisiva v^o vt p^ostitutiva. Si p^omū hoc est du-
pliciter. quia v^o est diuisiva diuisione ap^oritu-
dinali aut actuali. p^omo mō surgit scia diffini-
o d^ore. **S**ecō mō q^ora. Si 2° hoc est dupl^o
aut em p^ostitutit speciem subalternā tantū. aut
indifferenter illā & specialissimā. p^omo verifica-

tur scda diffinitio. Si 2° hoc est dupl^o q^o v^o
constituit speciem tanq^o totū essentialē cui^o est
absolute pars & sic est q^ora diffinitio. aut con-
stitutit speciem in ordine ad genus cui subordi-
natur & sic est p^omā diffinitio.

Propriū v^o q^odriuariā diuidunt
Mā & id q^o soli alicui speciei ac-
cidit & si non omni propriū dr. vt hoi
medicū eē l^o geometricū. **E**t q^o omi
accidit & si nō soli que admodū homi
esse bipedē. **E**t q^o soli et omi et aliq^o
vt homini in senectute canescere

Quartū v^o & q^o soli & omi & sem-
per que admodum homini esse risibile
Mā et si nō rideat tamen risibilis dicitur.
non q^o iam rideat. sed q^o ap^ona-
tus est ad ridendū. **H**oc aut est ei sem-
per naturale equo himbile. hec aut p^o-
p^ore noiantur p^opa. q^om etiā conuer-
tuntur q^oqd em est equus. est himbile.
et q^oquid himbile est equus.

Istud est quartū capitulū istius tractatus
in quo p^oo. determinat de quarto p^odicabili.
scz de proprio. **E**t diuidit istū capitulū in tres
p^ores p^oncipales. In quarū p^omo ponit q^ottuoz
acceptioes propriū. In scdo remouet du^o q^odā
In terco eligit acceptioes propriū hic intentam.
scda ibi. & licet. tercia ibi. hoc autē. **Q**uo ad
p^omū dicit q^o d^oraletici diuidit propriū q^odri-
uariā. id est quadrupl^o siue in q^ottuoz modos.
Quoz p^omū est q^o propriū est q^o accidit vni
soli alicui speciei sicut eē medicū v^o esse geomet-
ricū dicitur p^opa hoc mō hois. q^oz cōueniūt
soli homini. sed nō omi in diuiduo ipius ho-
minis ex quo non omis homo est medicus v^o
geometer. **S**ecō d^o etiā propriū per oppo-
sitū ad p^odicatū modū q^o accidit omni & non
soli sicut esse bipedem omi homini accidit. sed
non soli. quia etiā cōuenit aibus. **T**ercio
dicit propriū q^o accidit omi soli. sed nō semp
sicut canescere hoc modo accidit homini quia
conuenit omi homini soli. sed non semp. quia
tantū in senectute hoc etiā modo vt dicit Al-
bertus hic & in libro decimo nono de animalibus.
capitulo sexto per oppositū ad canescere cōue-
nit grui p^ocessu etatis nigrescere. & equo conue-
nit in vltimo etatis siue albilissimos dentes hic
Quarto dicit p^oriū quod omi soli & sem-
per conuenit sicut risibile ipi homini.

Quomodo est p^o diffinitio
et etiā est p^o diffinitio
et q^o p^o diffinitio
et q^o p^o diffinitio
et q^o p^o diffinitio

uno p^o diffinitio
et q^o p^o diffinitio

Tunc ibi. Et si non semper.
In ista parte remouetur vnu dubiu dicens. qd ri-
sibile vtrius est propriu homini quia licet ho-
mo non semper actu rideat tñ semper est apus
natus ad ridendum. homo eni semp est risibil
sicut equus semper humilis.

Tunc ibi hec autem dicuntur
In hac pre eligite acceptione. pprii hic cõte-
taz dices qd illa que sunt quarto mo ppria no
minat proprie ppria qz conuertibiliter predi-
catur de suis speciebus. dicitur ei quicquid e
humibile e equo. et quicquid e equo e humibile.
Et simili mo ddm est de alijs pprijs respectu
suarum specieru.

Arca textum mouetur questio vtruz
pprii quartu predicabile distinctu sit
realiter a coi accidente

Et arguitur pmo contra suppositu qd pprii
no sit predicabile. qz oẽ predicabile dz pdicari de
pluribus sz ppm pdicaf de vna sola specie g
non e pdicabile. mior ptz ex eius diffinitõde.

Sedo sic oẽ predicabile dz diffiniri p pdi-
cari de pluribus sz ppria sic no diffinit g non
e predicabile. **Tercio pprii e pdicatu ergo**
no e pdicabile coia pbat qz pdicatu r predica-
bile inter se distinguuntur. **Quarto pprium**
est accidens ergo no est distinctu pdicabile ab ac-
cidente. aũs pbat qz diuisio entz in sbam et
accus e data per in mediata sed no e pprium
substantia ergo sequitur qd sit accidens

In oppositum est por. et ponitur iste
discursus. **Ma. A tota cõpleta substã-**
tia pullulant duplicia accidentia. s. p-
pria et coia. **Ad. prima a specie ac ei?**
principijs nascuntur sicut accidentia
coia a substãtia formaliter et intrinsece
ac finaliter et extrinsece cõpleta causã-
tur. **Con. Cum igitur diuersa conse-**
quantur subiecta et ab eozundem di-
uersis principijs sunt causata. cõsequens
est vt per modos essendi et predicand-
bi sint a seinuices distincta

Maioz ptz qz oẽ accidens est extra essenti-
am substãtie ergo sequitur necessario substãtia
cõpleta ppter qd dicitur. **Accidens qz prima sb-**
stantia qz est ens completum e alteri. s. accidẽ-
ti occasio existendi in ea. **Etiã patet hoc ex for-**
te nois qz dicitur accidens quasi ad aliud ca-
dens vel ab alio et qualitercuqz dicatur semp
supponit necessario substãtia cõpleta. alias

enim nõ eẽt ad ventu icie nature quod e contra
por. in cõitibus pdicabilium. **Et bñm Au-**
gustinu dicentẽ sicut accens sui presentia subie-
ctũ non constituit ita sua absentia subiectum
non corripit sed hoc tñ refert inter accidentia
coia et ppria qz accidentia coia possunt realiter
subiectis suis abesse sine eozundẽ corruptione
actna vero ppa tantũ fm intellectũ ex quo seq-
tur species fm intellectũ ex suis pncipijs com-
pleta. **Et ex istis sequitur veritas mioris qz**
accidentia propria sunt qdã signa nationalia q
bus a posteriori cõgnoscutur species et pdicaf
de ea p se in sedo mo pleitatis ergo dicitur na-
sci ex eiusdẽ principijs sicut fructus qui nascũ-
tur ex arbore sapiunt naturã ipsi? arboris. **Accidẽ-**
vero coia ex quo sunt actna per accidens tanqz
oimõ aliena et cuius sunt accidentia dicitur ex
trinsece causari a principijs cõplexionalibus
in diuidui que sunt trãsmutabilia et variabi-
lia. **Conclusio sequitur ex pmissis quia exq**
hnt diuersa principia a quibus causant bñ se-
quitur qd hnt diuersos modos eẽndi. **Et qz di-**
uersos modos eẽndi cõsequuntur diuersi modi
pdicandi. ergo patet cõclusio. s. qd a seinuice sũt
distincta. **Ad obiecta in oppositu ad primũ**
est dicendũ licet ppriuz pdicatur de vna sola
specie cũ qua cõuertitur. pdicaf tñ de multis i-
diuiduis q sunt sub illa specie et ex hoc hz rõ-
nẽ vlis qz vt postea dicit ppriũ nõ oritur a spe-
cie abstracta ab indiuiduis sz a specie per incli-
nationẽ quã hz ad indiuidua. **Ad secundũ**
e ddm q mod? pdicandi propriũ r siliter accidẽ-
tis p bñ trahi ex eozuz diffinitionibus. **Etiã**
predicari nõ est adeo manifestus de proprio et
accidente sicut de tribus substãtialibus sz in-
esse p hoc q sunt accidentia manifesti? e de eis
gõ non curant por. ea diffinire p predicare si-
cut precedentia. **Ad terciũ dicendũ est ne-**
gando consequentiã qz non est incõueniens
vnu et idem esse predicabile et pdicatu di-
uersis modis. dicitur aut ppriuz predica-
tum inqẽtũ pdicatur in ppositione terminabili
p artẽ dyalecticaz sed pdicabile dicitur inqẽtũ
habz modũ pdicandi distinctũ ab alijs pdi-
cabilibus. **Ad quartũ dicitur fuit supi? vbi**
disputatũ fuit de numero pdicabilium.

Arca textum nũc expositum sunt du-
bia. **Primũ an cõuenienter assignatur qẽt-**
or modi pprii. **Et videt pmo qd nõ quia phi-**
losophus in primo topicoz ponit tantũ tres
modos pprii scz propriũ simpliciter propriũ
quando et ad aliquid. **Solutio sic. quia om-**
ne propriuz fuit ex principijs speciei effectiue
ff. iiij

una substantia pã ent
rõ pãta qd alteri sz a
denti oratio existens

minor

qz accidentia pãta qd
clonius pãta qd acci-
te et inuicibiliter

Completo formalis
posuit in ratione qd
differetie pãppis qd

Completo finalis
hõ qd pãta qd
hõ pãta qd pãta m
naturã

hõ pãta qd hõ pãta
pãta qd pãta hõ pãta
hõ pãta qd pãta qd
qz definitõ

hõ pãta qd pãta
hõ pãta qd pãta
hõ pãta qd pãta

hõ pãta qd pãta
hõ pãta qd pãta
hõ pãta qd pãta

questio

Predicabilia

et habet sua principia propria in proprio ge-
nere que sunt accidentia causata tamen ab esse/
tialibus principijs speciei vel ergo fuit a pri-
cipijs speciei adequate vel inadequate Si pri-
mum hoc est dupliciter vel transmutabiliter
vel intransmutabiliter. Si primum sic est pro-
prium tercio modo Si secundum sic est pro-
prium quarto modo. Si inadequate hoc est
dupliciter vel principia proprii excedunt pri-
cipia speciei vel e^s Si primum sic est proprium
secundo modo quia in pluribus reperit tale pp^m q^s sp^s
cuius d^r pp^m Si e contra sic d^r proprium pri-
mo modo. quia in pluribus reperitur species
q^s proprium sicut homo in pluribus reperitur q^s
ars medicine Vel potest sic r^o colligi q^s omne
proprium vel est conuertibile cum suo subie-
cto vel non. Si primum hoc e dupliciter quia
vel semper i est suo subiecto vel aliquando et aliquando
non Si primum sic est proprium quarto modo Si
secundum sic e proprium tercio modo Si vero non est co-
uertibile cum suo subiecto. hoc e dupliciter quia
vel se habet i plus q^s suu subiectum vel e contra
subiectum se habet plus q^s proprium. primo
modo est proprium secundo modo. secundo modo est
proprium primo modo Ad obiecta in opposi-
tum Ad primum est dicendum q^s sub tribus mo-
dis proprii possunt primo topicorum comprehen-
dit philosophus quatuor hinc positos quia proprium
simpliciter vocat proprium quarto modo Et p^r-
prium qⁿ proprium tercio modo Et sub proprio
ad aliquid duos primos quia illi sunt ad aliquid
proprii et non simpliciter quia vel speciei et non
oⁱ in diuiduo l^o oⁱ in diuiduo speciei et non spⁱ
Secundum dubium est an proprium
primo modo conueniat soli sed non omni Et vi-
detur q^s non quia esse grammaticum e proprium
primo modo et tamen conuenit omni homini q^s
omnis homo est susceptiu^s grammaticum. **Se-**
cundo sic sp^s essentialiter et equaliter est in oⁱ
bus i diuiduis q^s q^s d^r q^s spⁱ conuenit etia^s
oⁱbus i diuiduis speciei **Solutio** sic q^s pro-
prium primo modo consequitur principia vni^o
determinate speciei contingenter. in quantum
igitur consequitur principia speciei determinate in e
soli in quantum vero consequitur illa contingenter non o^s
q^s insit oⁱbus sicut e^s medicum e^s grammaticum. co-
sequuntur principia humane nature q^s sunt aia^s
corpus mediante intellectu et voluntate Et appli-
catione intellectus p^r voluntate ad studium q^s appli-
catio e contingens q^s libere voluntas applicat in-
tellectum Nec in oⁱbus eod^e modo intellectu ad studium
inclinatur ergo non o^s q^s insint oⁱ in diuiduo
spⁱ Ad obiecta i oppositu e d^r primo ad
primum q^s esse grammaticum conuenit oⁱ hoi fm natu

re aptitudinem. q^s oⁱs ho^m est aptus hatus h^re
grammatica sed non conuenit oⁱ hoi fm artem seu
habitum. q^s non oⁱs ho^m habet habitum medici-
ne. **Ad** sec^m est dicendum q^s illud q^d in e spe-
ciei essentialiter et de necessitate in e oⁱbus in
diuiduis speciei sed non o^s q^s illud q^d in e spⁱ
contingenter et accidentaliter insit oⁱbus sup-
positis eiusdem sic autem est de proprio primo
modo.

Tercium dubium est utrum proprium
secundo modo inest oⁱ et non soli. **Et** videtur q^s non
q^s esse bipede e proprium secundo modo et tamen non
conuenit oⁱ hoi ex quo non conuenit hominibus
quibus aputati sunt pedes **Solutio** sic q^s
consequitur principia necessaria coia speciei. inq^s
tum ergo consequitur illa necessario inest hoi

In quantum autem consequitur principia coia
non inest soli sicut exemplum e aptitudo senti-
di consequitur principia aialis que sunt corp^s
et aia sensitua q^s licet sint propria aiali sunt ta-
men communia homini quia vero illa princi-
pia que de necessitate insunt omni homini io-
etiam inest omni homini Et quia talia non sunt
adequata homini. sed in omni animali reper-
ta ideo non inest soli sic etia^s esse bipedem con-
sequitur principia coia hominis **Unde** pro-
tanto conuenit alicui esse bipedem q^s in eo est
talitudo forma requirere dispositionem materie ad
debite exercendum suas operationes. scilicet ad gradi-
endum cuz duobus pedibus et quia hoc non
solum requirit forma humana sed etiam plu-
res alie forme substantiales. scilicet auimum/
go licet esse bipedem insit omni non tⁿ soli.

Ad obiectum in oppositum est dicendum li-
cet p^r acc^s et fm actu esse bipede non conueniat
oⁱ hoi ex quo non oⁱs homo f^r actu e bipes tⁿ
conuenit omni homini fm aptitudinem nature
specificae q^s ho^m requirit duos pedes. **Et** li-
cet aptitudo ad actu sit proprium. quarto modo non
tⁿ respectu cuiuslibet. aliquid enim potest in e vni p^r
mo q^d tⁿ inest alteri ex consequenti sicut aptitu-
do sentiendi e proprium quarto modo aialis. et tⁿ
e proprium secundo modo hois sicut esse bipede siue
aptitudo habendi duos pedes est proprium se-
cundo modo hominis quauis respectu alterius
posset dici proprium quarto modo illi cui non e no-
men impositum Et si imponeretur illi forme
nomen esset proprium quarto modo.

Quartum dubium an proprium
tercio modo acceptum conuenit oⁱ soli et non semp
Et videt p^r q^s non q^s canescit e proprium 3o^o et
tⁿ non conuenit oⁱ hoi q^s non oⁱs homo canescit.
Secundo sic non conuenit oⁱ homi in senectute. q^s
plures i iuuetute conescunt. et efficiunt canis sic h

*Supra hanc yson
q^s in eand^e pp^r*

Alia p^r hanc

*Ad p^r hanc yson
q^s in eand^e pp^r*

*Ad p^r hanc yson
q^s in eand^e pp^r*

docet experientia. **Tercio** sic multi hoies ex
 nativitate habent crines albos. **Quarto** sic.
 convenit alijs ab hoie qz lupi canescunt. **So-**
 lutio sic qz ppriū. 3.º sequitur pncipia ppa.
 specaci de necessitate nō tñ intrāmutabilit. et
 z fm quālibet tps dīspostōez inquantū em
 sequitur pncipia ppa inest soli. Inquantū
 ei cōseqtur ca d necessitate inest oī qz vero trās
 mutabilitē nō inest semp. **Ad** obiectū in/
 oppositū ē dicendū qz canicies licet nō cōue/
 niat hoī p omni dīa tps cōvenit tñ sibi in se/
 nectute. Cuius rō ē fm albertū hic qz hō ha
 bet marimū cerebrū respectu sui corpis. z hu/
 midissimū qd cū terminatur qsdū color natu/
 ralis fuerit fortis necesse ē qz pcedere etate ca/
 lore frigescente soluēte ipm et nō digerēte vel
 terminante. ipm incipiat putrescere z tūc cane/
 scit et albescit fm naturā quāvis p accūs h̄ im/
 pediatur in his in qbº ē subtile humidū et pi/
 gue. p modicū calozē terminabile ppter qd qui
 molles z subtiles habēt pilos aut nō canescūt
 aut tarde mollicies em z subtilitas piloz sig/
 nū est subtilis et pguis humidi. **Ad** scdm
 dicendū qz hoc raro cōtingit et p accūs aut p
 pter magnā sollicitudinē et curā ppter quā ca/
 lor nālis tepescit. Nā sollicitudo et tristitia ex/
 siccant ossa vñ cura facit canos quāvis hō ne/
 sciat ānos. aut accidit etiā ppter vitā inordīa
 tā aut ppter debilitatē cōplexionis ita qz gñā
 liter pueit ppter defectū caloris naturalis.
Ad terciā rñdet albertº li. iij. tractatu. ij. ca. ij.
 et libro. xij. ca. vij. de aialibº qz albedo pilozū z
 canicies nō sūt vna res sic qdā ignorātes op/
 pinati sunt qz canicieī cā vt tactū fuit ē caloz
 debilis et cōsumptio humiditatis vntuose z
 iō cū in nutrimentū pilozū nō cōvertit hūi/
 dū pigue trahit aquā leuē et tenuē que tota p
 pter sui dyaphoneitatē in albedine cōvertit.
 qñ est corpis terminari materia qd ē pilº. Cau/
 sa vero albedis z pilozū ē caloz qdē nō debilis
 s̄ nō iueniēs nisi aq̄saz materia cōmixtā cum
 aerea. i. loco orº pilozū z iō i canicie ē quodā si/
 scolū flegma aq̄ n̄ erūgit aqueū tenuē ppter sui
 viscositatē pres hūidi tenentē s̄ in albedie pi/
 lozū nō est viscosū humidū s̄ totū ē subtile a/
 queū z aereū qd caloz digerēs ppter decoctō
 nē in spissare nō pōt. Canicies autē varijs ex/
 causis accidere pōt. Uno mō ppter infirmita
 tem. Contingit emz infirmari et canescere val
 de et post infirmitatem conualescere z renasci
 crines non canos et hoc fit quando caloz in/
 firmitatis ad loca porosa pilozūz expellit sicut
 ma viscosum putridum et ex illo resoluit infu

mū qui est materiale pncipiū pilozum post
 egritudinem autē cum adunatus et cōforta/
 tus caloz naturalis fuerit consumit huiusmo/
 di flegma tunc reuertitur pili in colozem pri/
 stinū. **Secūdo** causa canicieī pilozum est si
 multum loca pilozum coopūtur quoniā tūc
 fumi repercutiuntur ad locum ortus pilozūz
 sicut in olla cooperta et ibi mutantur in fleg/
 ma aqueū quod est causa canicieī pilozū. **Et**
 ex hoc habetur qz canicies sit quidaz modº pur/
 trefactionis propter quod etiam pili rubei ci/
 tius canescunt quia rubem et rufū quedam
 infirmitates sūt piloz. **Tercio** causa cani/
 cieī est multum anhelare ad loca ortus pilozū
 et ideo simul in vno loco dormiētes et contra
 se inuicem anhelātes citius canescūt quia an/
 helitus sur caloz nimis aperit vias pilozum
 et poros et tunc erit subtile pingue et euane/
 scit et non remanet nisi viscosum humidū fri/
 gidum quod est causa canicieī sicut patz ex pre/
 dictis. locus autem qui primo canescit in ho/
 mine est circa tempora et deinde in anteriori
 parte capitis et postea in posteriori vltimo in
 pectore inguinis. Causa autem huius est qz
 locus temporum est humidior et frigidior eo
 qz non est ibi via spiritus. locus autem ante/
 rior humidior. et ideo citius variatur eius
 caliditas. S̄ locus posterior sicior diutius
 et fortius tenens calozem naturalem. locº autē
 tē calidissimº exterior locoz ē inguen et iō tar/
 dius in eo pili canescunt. **Ad** terciā con/
 firmationē dicendū est qz lupi proprie non ca/
 nescūt s̄ grifescūt. et ergo dicit albertus loco
 preallegato qz pili mutantur in homine in se/
 necture z canescunt qd nulli accidit aiali noto
 nob nisi hoī in ipso enī valde manifeste apparz
 et generaliter pilozū canicies. **Quintum** dubium est an quarta ac/
 ceptio propriū sit vera in qua dicitur. propri/
 um quarto modo inest omni soli et semper.
Et videtur primo qz non quia si sic tunc dif/
 ferentia vltima etiā esset propriū quia ipsa cō/
 uenit omni soli et semper sicut rationale conue/
 nit omni homini soli homini z semper. **Se**
 cundo sic. risibile est propriū hominis et ta/
 men non conuenit homini semper. quia non
 semp homo ridet vt manifestum est. **Tercio**
 sic. nulla diffiº d̄ dari p opposita s̄ ista dāē
 popposita gº non est bona. **Mior** pbatur qz
 d̄ ei et soli. **Soluº** sic. qz tale propriū fluit
 a pncipijs sp̄i adequate et intrāmutabilit gº
 necm ē qz conueiat oī soli et semp. **Et** ppter hoc
 etiā d̄ pri cōuertim sine pueritibiliber de sp̄e id

Secūdo

Tercio

Ad qm

Ego ducunt pressu et
al. b. ff. de iur. et h.

Quod si vero dicitur albertus
quod si vero dicitur albertus
quod si vero dicitur albertus

Predicabilia

est vlt r affirmatiue q̄no dicimus ois hō ē ri/
sibilis et oērisibile ē hō. ¶ Ad obiecta inop/
positū ad p̄mū est dicendū q̄ d̄ra vltima ex/
cluditur p̄ hoc q̄ dicit accidit. nō em̄ illa acci/
dit omni s̄z p̄uenit oī cēntialr sicut rōnale ē de
essentia hoīs. ¶ Ad 2^m dicitū est in textu q̄ p̄
p̄rium nō dicit actū sed aptitudinē et sic temp̄
adest qz causatur ex eisdem p̄ncipijs ex quib^z
species effectiue. Cuius exemplum dat aui/
cēna satis cōueniēs dicens ex hoc q̄ hō ē aīal
rōnale vel intellectuāle p̄ncipia hōī essentia
lia p̄sequitur q̄ homo sit amiratiu⁹ de visis r
auditis. et q̄ in ventis sit coloris r spūs ad fa
cie vbi sūt sent⁹ p̄ceptiui p̄tensiuū. p̄tensio au
tem calore r spū ad faciez sequit⁹ faciei r mē
brōz in facie positorū dilatatio et go ē apruz
natū ad ridendū. licet etiā actū nō rideat. Ecō
tra vero si p̄traria p̄cipiat sequit⁹ ad cor coloris
r spūs retractio et cordis p̄strictio cui⁹ p̄stric
tionē sequitur in facie p̄strictō et p̄ p̄niculos
cerebri p̄pressio sequit⁹ humidū lacrimabil⁹ ex
p̄ressio qd̄ distillar p̄ p̄tes cerebro cōrnuatas
p̄venas r nervos. r tunc fluit per oculos na
sum et os quod est esse flebile quā p̄prietatem
p̄cipare nō p̄nt aīalia que h̄mōī prudentiam
r amirationē de apphensis h̄re nō p̄nt.

Ad terciū est dicendū q̄ referunt ad diuersa
specia soli ad speciem et oī ad indiuidua eiusdē
speciei.

¶ **Sextum** dubium est quod requi
runt ad rōem p̄p̄riū quarto mō. ¶ **Solutio**
duo scz p̄uertibilitas et vltitas. vltitas quidez
quo ad supposita et ad temp⁹. quo ad supposi
ta sic q̄ in sit oibus suppositis speciei. Quo ad
t̄p̄us sic q̄ in sit p̄ omni temp̄e. fm̄ quācumqz
t̄p̄is d̄ram. Cōuertibilitas requirit inquantū
nō inē nisi indiuiduis illi⁹ sp̄ei rōne p̄mi p̄
p̄rie cōuenit q̄ in sit oī. rōne sed i q̄ in sit semp̄
rōne. r̄cū q̄ in sit soli p̄ p̄mū distiguit a pro
prio p̄mo mō. p̄ 2^m a proprio terciō p̄ 3^m a
proprio 2°. Et qz p̄p̄riū quarto mō inest oī
soli r sp̄iō p̄uertibil⁹ p̄t Et qz ē effect⁹ sp̄ei ḡ i
dicat eē ip̄i⁹ sp̄ei dicēte p̄ho p̄mo de aīa Acci
dētia magna p̄tē p̄ferūt ad p̄ḡicendū q̄ qd̄ ē.

¶ **Septimuz** dubium est quomodo
p̄p̄riū quarto mō oritur a specie. ¶ **Solutio**
alberthi p̄p̄riū manat de cēntialib⁹ sp̄ei. iaz p̄
d̄raz p̄sticute p̄itellē. Nō enī manat a ḡne h̄z
q̄ gen⁹ ē qz tūc nō esset discretiū neqz manat
de d̄ra fm̄ q̄ h̄mōī qz vltima d̄rā est vna et sic
p̄p̄riū nō esset nisi vno qd̄ falsuz est et ergo p̄
p̄riū qd̄ manat de substantia sp̄ei iā p̄ d̄raz cō
sticute generi p̄iectā in sp̄ei p̄sticutione hui⁹

Quid p̄p̄riū est ex p̄p̄rijs p̄p̄rijs

autem s̄b̄ne que est sp̄co diffinituz esse h̄ns ex
genere et d̄ntia duplex est consideratio qz p̄^o
consideratur vt est substantia absoluta scdo
vt esse habz p̄ inclinationē ad materiā in qua
est p̄rio non cōsequitur sp̄ez aliqua aptitu
do ex qua manat aliquid aliud q̄ sp̄es nisi so
lū illud accidēs quod est sp̄alitas vl̄ vniuersa
litas r similia que nō sūt p̄p̄ria hoc mō quo
logic⁹ intendit de proprio. In secūda autem
consideratione qua consideratur sp̄es per icl/
nationē siue respectū ad materiā in qua ē fm̄
naturā multas h̄z habitudines ex q̄bus mul
ta oriuntur cōsequētia p̄p̄ria sic ex p̄te mate
rie hominis hominē esse carnis nitide equuz
et asinū esse carnis dure. et hominē esse latozū
vnguū Rapacia autē et leones esse rotun
dozū vnguū et acutozū et h̄mōī. Ex p̄te for
me hominē esse discipline susceptibiles p̄pter
subtilitatem sanguis et spūs claritatē. Que
dam s̄t aīalia esse indisciplinabilia et quedā
esse media et huiusmodi q̄ sequūtur forma cō
plexionis. Etā ex p̄te anime intellectual⁹ hoiez
esse aīal ammiratiū de audit⁹ et visis et ḡna
liter sensu apphensis. r quedā aīalia nō esse
huiusmodi et hominē esse aīal risibile vl̄ flebile.
quedā vero nō et multa talia sūt q̄ ipsam
speciem consequūtur per respectum inclina
tionis ad materiā tali speciei debita et non
consequuntur indiuiduum fm̄ q̄ huiusmodi
vel hoc aut illud. Et si cōueniant indiuiduis
hoc est propter illud q̄ indiuiduū tale species
p̄cipiat propter quod etiā dicit⁹ propriū ime
diate de sola specie et nō habz indiuiduū pro
p̄rium sed predicatur de indiuiduo speciei p̄
speciei participationem non ergo sūt a p̄in
cipijs indiuidui sed a p̄ncipijs speciei indi
uidualiter designatis fm̄ q̄ vincunt mate
riam. Et ergo cum ipsum consequatur natu
ram speciei in materia d̄terminata fm̄ na
turam ideo fm̄ q̄ illa natura communis va
riatur in materia speciei debita sic multipli
cantur propria. Et ex isto satis manifestum
ē propriū vt est vniūsale p̄dicabile nullo mō
capit modū predicādi accidentis quod predi
catur vt cōmune quia ex cōmūibus causatur
vni speciei et aliū et ex cōib⁹ vni indiuiduo et
aliū et nō cātur ex p̄ncipijs adequat⁹ vni sp̄ei.
¶ **Octauum** dubium quomodo ex p̄ri
cipijs sp̄ei substantialibus potest manare p̄p̄
um quod est accidens cum tamē ex subā non
sit nisi subā. ¶ **Solutio** alberthi q̄uis eadem
sūt p̄ncipia sp̄ei p̄p̄riū. non t̄m eodem mō qz
sūt p̄ncipia sp̄ei p̄ h̄itudines act⁹ ad potentia

*Quare dicitur quod est
p̄ d̄raz vniūsalitatis et
p̄ p̄ncipia*

*De aīa
Dobier gest vniūsalitatis
6070*

hoc est vt sint forma r z intrinsece pncipian / cia. sed sunt pncipia ppriij p habitudine ton / essentie ad actus vel passiones psequetes na / turam spci. z sic efficienter z extrinsece pncipi / ant. z ideo no oportet q pprium sit substacia / qz talis habitudo effectiua z extrinseca pseq / rur esse pfectum. Et ideo est de accidentalibus. lz / qequid sic pncipia psequit. est accidens. Non / em pt se substacia plecta cōscare essentialr. et / formalr eo q ex pte qd est incoicabilis est

Sed p̄dicta sic arguitur. ppriū pdicatur de / specie in sedo mō p̄claris. sed ibi subiectū est / de diffinitōe pdicati. q̄ sequit q spēs sit de cōn / tra ppriij. Et per p̄ns nō est pprium accidēs. / Sed ad hoc est dōm fm Albertū q subiectū / non est in ratōe pdicati. sic q sit essentia vl ps / essentie ipsius. sed est in eo sicut causa. ita q p / dicatū habet sue inherētie cām a subiecto stā / tem z immobilē. ita q sit causa nō derelinqns / causatū. causa dico non vniuoca. cū non sunt / eiusdē generis sed equoca.

Nonū dubium est: vtz vltiter verū / sit q pprium catur a pncipijs spci siue a spē. / Et videtur q nō. qz sicut d̄t p̄metator dās / formā dat omnia z sequentia formā. sed p̄pa / passio sequit formā subiecti. q̄ generās dat p / priā passio nē. q̄ nō catur a subiecto

Sedo sic. Efficiēs z materia nunq̄ coincidunt vt d̄t / sedo phisicoz. sed subiectū est causa material / respectu sue pprie passionis. q̄ nō est causa ef / ficiens respectu eiusdē. Tercio. causa effi / ciens causat motum z transmutatōem vt p̄z / ex sedo phisicoz. q̄ si spēs est causa efficiēs re / spectu sue pprie passionis. q̄ causat ipm p mo / tum z transmutōez z p̄ns ad ppriā passio / nē ē motus qd est falsum. qz est in sedo spē q̄ / litatis. in q̄ non est motus sed solū in tertia. / sicut p̄bat phis septio phisicoz

Quarto eclipsis lune est ppria passio lune. vt p̄z p̄mo / postrior z tñ eclipsis lune nō causat a pp̄ijs / pncipijs lune. sed ab extrinseco sez ab interpo / sitōe terre int solem z lunā

Solutō dupli / ces sunt pprie passiones. qdam sunt q̄ sunt p / prie potētie alicu subiecti a qbus sunt oparō / nes z naturales eiusdē subiecti sicut intellect / volūtas risibilitas q̄ sunt pprie passioēs ho / mis. Alie sunt p̄pe passiones q̄ nō sunt p̄pe / oparōes subiecti. sed maḡ p̄ueniūt subiecto / ab extrinseco. qñ ipm subiectū est dispositū z / aptatū ad tales p̄pas passiones. sicut lucere ē / p̄pa passio dyaphoni. q̄ tñ nō est in dyapho / no effectiue p naturā dyaphoni. imo p natu / rā corpis luosi. ipm tñ dyaphonū ad lucē est

est dispositū qñs ppriū eius susceptaculū

Ista q̄ distinctōe stante d̄d̄z est q̄ p̄me pprie / passiones causant a suis subiectis. qz nisi sic. / accētia cōia essentialiorē habitudine haberēt / ad subiectū q̄ pprie passiones. p̄ns est falsū / p̄na pater. qz accētia cōia causant a pncipijs / suoz sbiectoz. vt albedo in cigno causat ex p̄n / cipijs cigni. z silr nigredo in coruo a pncipijs / p̄plexionabilib⁹ corui. Et istud idē p̄z p̄ lin / coniensē p̄mo posterior di. q̄ subiectū respe / ctu pprie passionis h̄z se in genere cause ma / terial inq̄ z efficiētis. Sed e vero pprie passio / nes nō causat a subiecto. tñ ad oēs tales sub / iectū opatur qd p̄z p̄ rōem an̄ oppositū factā / de eclipsi lune. Na eclipsis lune nō causat solū / ab ipsa luna. sed ab interpositōe terre inter so / lē z lunā. tñ ipsa luna ad eclipsim opat aliq̄ / psuū motū. qz si luna p̄tinue q̄scceret nō eclip / saref. z silr est de lucere respectu dyaphoni. qz / lucere in dyaphono nō causat sufficiēter a p̄n / cipijs dyaphoni. qz si sic tñc sp̄ lucet dyapho / nū. sed causat a luce p̄ueniēti a corpore luoso. z / tñ dyaphonū ad lucere coopat. qz h̄z inclina / tōem ad lucē sicut p̄fectibile ad suā p̄fectōem. / cū lux sit p̄fectio dyaphoni. sicut d̄t phis sedo / de aia. Et hec est r̄sio quā dat briso. ad pdi / ctū dubiū. Ad obiecta in oppositū. Ad p̄ / mū est d̄m. q̄ dās formā dat p̄ntia formāz / mediāte forma. Et id generās dans subiecto / formā. dat sibi p̄pas passiones mediāte for / ma z ex hoc nō sequit q̄ p̄pe passioēs nō cau / sent a subiecto. Ad sedm ē d̄m q̄ dupli / est materia. qdam ē materia inq̄. Alia est ma / teria exq̄. licet efficiēs z materia exq̄ nō coinci / dāt. tñ bñ efficiēs z materia inq̄. q̄ alio noie / vocat subiectū accētis. z hoc fit marie qñ effe / ctus nō efficiē p̄ motū z mutatōem. sed p̄ sim / plicē emanatōem Ad tertiū d̄m ē q̄ effi / ciens cāre p̄ motū hoc nō est vlr vez. qz qd / dam est efficiens p̄ simplicē emanatōem. z sic / subiectū est efficiēs respectu pprie passionis. / in q̄tum passio est realr distincta a subiecto. z / est in subiecto causa. quare subiecto passio cō / uenit. Aliud est efficiens p̄ motū z transmuta / tōem sicut domificator respectu domus. z tale / efficiēs nō ē sbctm̄ respectu p̄pe passionis. sic / ostendit argumentū. Ad quartū dictum / est in solutōe p̄ncipali

Secimū dubium est: An pprium / vt est vniuersale habeat propria particulariā / vl tñ particulare speciei. Et videtur q̄ sic. / quia si on habet particulare nisi speciei. ergo / non habet particulare nisi per aliud. cum igiē

212

Quintus

Quia p̄prie / huc p̄prie passio

Genes h̄m̄

Genes p̄prie passio

Et p̄prie

In qua

Et p̄prie

Et qua

Et h̄m̄ est dupli

Predicabilia

vle dicatur ad particulare. videtur qd sit vle per accidens. Et non erit vnū de quibz vlibus. qd p se sunt vlia. **Solutio.** proprium predicat de spe cuius est proprium immediata predicatōe. s3 qd iuxta dicta respicit spēm put est in materia siue particulari. ideo predicatōe eius p se refert ad particularia. et qd nō est vle p accidens. Et per hoc patet solutio ad obiectū. **Sed** hoc arguitur sic. diuersorū generū et non subalternati possunt sunt diuersi spēs et dicit. qd diuersorū vliuz quoz vnū non ponit sub alio tēte esset dicit la indiuidua. **Ad** quod rēdet Albertus. qd hoc verū est de generibz et spēbus. sed de vliuz sic est. qd plura eoz referunt ad seinnicē. sic genus ad spēm. et spēs ad genus. et dicit ad vltimū qd sic enī propriuz refertur ad spēm. et sic possunt habere eadē indiuidua. licet non eodē modo. Alius enī modus indiuidui est hoc aial. hic homo. hoc rōnale. hoc risibile. quous p oppositū hec omnia eadē sunt supposito. sicut iocrates est hec aial. hic homo hoc rōnale hoc risibile. Et si indiuiduū accipiat formalr tunc diuersa sunt indiuidua. sicut sunt diuersa vlia. sed i hoc est dicitia. qd hoc aial non habet esse hoc aial p hoc qd est hic homo. sed p se. Sed hoc risibile non habet esse hoc risibile nisi p hoc qd est hic homo. qd risibile pncipiatur ab hoīe. siue ab hoīs spē. Aial autē et rōnale ab hoīe nō pncipiatur. s3 potius pncipia sunt hoīs et ita dōz est etiā de hoc albo respectu sui subiecti.

Undecimū dubium. vtruz risibilitas sit proprium hoīs sicut risibile. **Solutio** non. qd propriū vt hic accipit est vle predicabile. risibilitas autē de hoīe predicari non potest sicut nec in dicitis predicat rōnabilitas. s3 rōnale. Et huius cām dat Auicenna. satis puenientē. qd cū vle sit notio totius eius. et qd p dicatur. Et dicit ipm totum vel fm acū vel fm pōnam. vel fm naturālē pōnam pntem ipm in quo est. sicut totū dicit propriū. non pnt significari p abstractū. sed pcretū. Iō oz vle pcretōnis nō significari p nomē vliis. sed ex hoc nō seqt qd ge? spēs dicit propriū sint denoiatia. qd nō sūt nisi l'ēntialia pncipia et qd p dicat l' et essentialibz pncipiis emanātia Denoiatiua vero formant ab aliena natura. qd p cām non essentialē sed infinitā est in subiecto. et iō nō essentialr. sed denoiatiue possunt predicari sic cū dicit ho est albus vel ho est niger

Accidens est quod adest et abest pter subiecti corruptōem. **Biuidit** autē in duo. in sepa-

bile et in inseparabile. Nāqz dormire sepabile accidens est: nigz vero esse inseparabilr coruo et ethiopi accidit. **Potest** tñ subintelligi et coruus albus. et ethiops nitens candore pter subiecti corruptōem. **Diffinit** autē sic qd accidens est quod ptingit eadē inesse et nō inesse. Vel quod neqz genus neqz species neqz differentia neqz proprium ip aut est in subiecto subsistēs. **Oibus** ergo definitis qd pposita sunt. dico at genere spē dicit propriū et accidēte. dicit dū qd eis cōia sunt et qd propria.

Quid est quintū caplm huius pmi tractatus. in quo Por. determinat de accidēte et diuidit istud caplm in tres ptes pncipales. **In** pma pte ponit vnā diffinitōem accidētis. **In** scda diuidit ipm accēns. **In** tertia pte ponit duas diffinitōes accidētis. scda ibi. **Diuidit** autē tertia ibi. **Diffiniunt** autē. **Primo** dicit. **Accidens** est quod adest et abest pter subiecti corruptōem. **Tunc** ibi.

Biuiditur autem:

In ista pte ponit diuisionē accidētis. Et diuidit in duo. qd pmo facit hoc. **Secdo** remouet vnū dubiū ibi. **Potest** autē. **Quo** ad pmi dicit qd accidens in cōi diuidit in duo. s3 in accidens sepabile et in accidens inseparabile. **Accidens** sepabile est sicut dormire iacere. **Exemplū** scdi est sicut nigredo in coruo et ethiops. **Et** qd posset aliqz dicere qd nigredo nō est accidens iuxta phabitate diffinitōem. ex quo nō pnt abesse suo subiecto. **De** Por. qd coru? pnt intelligi albus et ethiops nitens candore. id est albedine pter corruptōnem subiecti. **Tunc** ibi.

Diffiniunt autē sic

In hac parte ponit duas alias diffinitōes accidētis. dicens pmo qd accidens est quod ptingit eidem inesse et non inesse. vel diffiniunt sic. **Accidens** est quod neqz est genus neqz spēs. neqz dicit neqz proprium. sp aut in subiecto subsistens. **Tunc** epylogat dicens. qd determinat oibus qd posita sunt vtrputa de genere spē dicit propriū et accidēte. ostendū est psequenter. qd sunt eis propria.

Circa pdicta mouetur questio. **Antiphrasius** bene assignauit accidētis pnam diffinitōem s3m quā adesse et abesse dicit pter subiecti corruptōem

*Quid est causa subiecti
videtur qd sit vnū
causa subiecti alio for
modo et sit pter qd dicit
causa subiecti*

*Risibilitas est bnd pfectio
id est pter pnt in pntia
et qd albedo est bnd q
pnt p id est quibz*

Primo

*Prima definitio
accidētis*

Secunda

Secunda

Tercia

*Primo pter pntiam p abesse et p adesse
id est qd pnt pnt pnt qd pnt pnt pnt pnt
et qd pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt pnt*

Indorphirii

C Et videtur primo q non sola species vel illud quod habet modum speciei diffinitur sz accidēs vt hic diffinitur nec est species nec hz modum speciei quia hic diffinitur p habitu / Dinem ad subiectum fm quam non est species **E**tiam hic diffinitur vt ab alijs vniuersalib⁹ est distinctū sed vt spēs nō est ab alijs vlib⁹ distinctū **S**edō sic ista diffinō nō pueit oi accētī g⁹ nō ē bona **A**ns p3 qz nō conuēit accidenti insepabili qz illud quod adest et ab est pter subiecti corruptionem non est inseparable ergo diffinō non valz **T**ercio nullum accidens potest abesse subiecto probatur quia si accidens possz abesse subiecto tunc possz per se stare sine subiecto sed hoc est inconueniens **E**t confirmatur qz omne accidēs habet causam in subiecto ergo nullam accidens potest abesse subiecto pter subiecti corruptionem **C**onsequētia patet quia posita causa ponitur effectus **A**ntecedens patuit in maiore **Q**uarto nulla diffinō potest dari per op⁹ posita copūtie conūctā sz adesse et abesse sūt op⁹ posita hoc mō conūctā ergo non possunt vni cōuenire **E**t per consequēs diffinō nō est bona **Q**uinto accēs est vlcē tale at est cui⁹ natura ē impmutabil pmo posteriorū g⁹ male diffinitur p principia pmutabilia q sūt adesse et abesse **S**exto viuere est accidens viuētū cū nō sit aliud qz opatio vitalis et tū impossibile est ipm abesse viuētū pter eoz corruptionez qz vt dr in 2o de aia viuere in viuētū est esse sz esse non pē abesse viuētū ergo nec viuere **S**eptimo mors et cōbustio sūt accētia z tū nō assūt et absunt suis subiectis pter eoz corruptionē **O**ctauo inherere est accēs accidētis et tū impossibile est inherentiā abesse accidētī pter corruptionem accētis **S**edā pars assumpti probatur qz inherētia nō abest accētī p separatōez et a suo subiecto sz sepa⁹ eius a suo subiecto ē eiusdē corruptio **N**ono coloratū est accēs hoīs l'alteri⁹ corporis murtū tū nō pē abesse corpi murtū **D**ecio forma s' bñal pē adēe z abeē pter subiecti corrupōez z tū nō ē accēs pma ps anis pba qz pē adēe z abeē materie que s' p hūm est ingñabil' z icorruptibil' **U**ndecio sic accēs sui absētia subiectū nō corrupit ita p sui pñtia subiectū nō constituit g sic dr i diffinōe accēs ē qd adē z abeē p subiecti corrupōez ita dici dēret q adē z abeē pter subiecti constitūōez sed h non dicitur g nō est bona **I**n oppositū ē pōz et venerabil' dñs albr' **E**t poit iste discurs⁹ **H**oz accēs cōmune sequit' indiuiduū completum pime gracia principiozū complexio

naliū **C** Ad inoz Talia sunt contingentia et variabilia sicut essentialia sunt stantia et ppetua **C**onclusio igit' couenienter pōz assignatur diffinōtionem primaz qua dicitur adesse et abesse pter subiecti corruptionem : **M**aior et minor patēt et supius dicitis circa capitulū de ppo eo q p hoc pō sita sūt dñā inter accēs eōe et quintū pdicabile et accēs p pziū qrtū pdicabile **C**onclusio seqtur ex premissis **E**t potest amplius sic declarari quia cum accidens iuxta sui nominis interpretationem dicatur quasi ab alio vel ad aliud cadens ergo in seipso non habet causam sue inherētie sed accommodat ipsam a subiecto suo **E**t quia quo ad realem inherentiā eius sūper quam fundatur sua predicabilitas dependet a principijs indiuidui vt in minore dictū est que sunt varia ideterminata z trāsmutabilia p p materię conditionē q nō sūt aliqūā formā in eō receptā ipmutabil' pmanere iō bñ dr q accēs nedū adest sz etiaz abē ad significādū mutabilē accētis naturā **E**t qz iuxta dicēda in p̄tatis ipm est aduentie nature iō bene subditur q adest et abest pter subiecti corruptionē in qz nō adnēt sibi post sui cōplemētū **A**d obiecta in oppositū **A**d p̄mū ē dicēdū q dictū boetiū intelligitur de diffinōtionibus rerū non intentionū vl' p̄tū dicit q accidens hic diffinitū p se dā intentionē modum hz spci **A**d sedz est dicēdū q accēs nō ē inseparabile cōtradicōrie quasi nullo mō separabile sed potius contrarie quia difficulter a suo subiecto separatur p vt p̄ticularius patebit i dubijs **I**n cui⁹ signū pōz volens oñdere diffinōtionē accētis vtriqz accētī cōuenire imēdiatē poit diuisione accētis post primā diffinōtionē **A**d terciū est dicēdū q accēs non p̄t a subiecto separari et separā in esse suo manere sz aliqūd accēs bene potest abeē subiecto id ē non inherere suo subiecto vñ in diffinōe accidētis abesse non debet capi positiue siue affirmatiue vt idem est q separatum existere sz poti⁹ dz capi negatiue vt idē est q non inesse vel non inherere **A**d quartum est dicēdū q adesse et abesse in diffinōne dicunt actus pdicabiles tales autem sunt ap̄tudiniales vt patuit i capitulo de specie sed nihil prohibet opposita scdm ap̄tudinē eidem subiecto inesse sicut non est inconueniens eundem hominem habere ap̄tudinēz vt sit successiue albus et niger sic idē accidens pē successiue adesse et abesse **A**d quintū rñdz

*Del dñs ad hū p̄tē
accētis iō p p̄tē nō
p̄t ut inteno habet mo
p̄t p̄tē*
*a base expositū duplunt
vno modo positū et
hū sicut separātū esse
et sit accidentis ad
abesse suo subiectū
quod dicit ut vobis hū sicut
nō inherere ut sit ac
cētis p̄t abesse suo sub*
*d qz adesse abesse nō p̄t p̄t
dicitur hū sicut abesse p̄t p̄t
abesse negatiue p̄t p̄t p̄t
dicitur adesse in p̄t p̄t p̄t
abesse p̄t a qz qz p̄t p̄t
accētis abesse negatiue qz
accētis qz a mō hū p̄t p̄t*

Predicabilia

Alberus accipit dupliciter
 Albertus qd accidens accipitur dupliciter. Uno modo in vlti inquantu abstrahit ab hoc subiecto et illo et copatur ad subiectu in coi r sic e impmutabile et diffinitur. Alio p siderat in particulari vt est in hoc vel in illo subiecto et sic est corruptibile et ad corruptione illius vlt il lius subiecti corrumpitur. Sed forte dice res abesse et adesse puenit accidenti in pricula ri et no in vlti ergo hoc no diffinitur. So latio licet actus adessendi et abessendi pueni at accidenti in particulari tñ aptitudo illa pue nit accidenti in vlti. Ad sextu est dicendum qd viuere accipitur duplr. Uno mo p opatione vitali et sic non est esse viuentibus. sed ipm p su pponit sicut generaliter actus sed us p sup ponit actu pmi et hoc est accns et pot adesse et abesse. pter subiecti corruptione qz viuens no semp exerceat opationes vitales quauis sp habeat aptitudinē. Alio mo accipitur viuere. vt est actus primus. t esse viuū habere et sic n est accidens viuētis sed est in genere sube. nec pot hoc modo ab esse. Ad septimū est dicen dum qd mors accipitur duplr. Uno. vt dicit simplicē pncipioz vite dissolutione et sic di cit pinatione que reducat ad idem genus cum vita siue habitu suo et sic mors non est accidens. Alio modo pot dicere mors acci dentalē pncipioz vite dissolutione que consi stit in frigiditate et siccitate vincētibz calo rem naturalē et humidū radicale et sic est acci dens non destruens subiectu in ratione subie cti sed in ratione obiecti sue actionis. Simili mo dicendū est de cōbustione qd licet cōbusti bile p cōbustione corrumpatur hoc tñ no cōue nit ei in ratione subiecti sed in ratione obiecti qua p eius siccitatem et t pamentū aliarū qua litatū elementariū p rariarū simplici virtuti. actiue ignis subiciatur r obiectū opationis sue efficitur. Ex quo patet qd cōbustio accepta. vt dissolutio domo quo ad formā sue p paginis. est dūtarat accidens vt vero dissolutio ptium integrantiū domū sic est substantialis corru pto reducra ad genus sube p naturā sui ter mini ad que qui est ignis et p naturā sui habi tus que puar scz esse ligni et lapidis. Alber tus vero in cōmento dicit qd mors et cōbustio no sunt accidentia quocūqz modo consideran tur qz accns de qd e hic fmo no est id qd diuidit ens cū saba effectualiter sed est idem qd ac cidentale ens notio totius esse et sic pot di citur mortuū accns et cōbustū que scant cō cretione. Ad octauū est dicendū qd duplex e inherētia scz actualis et aptitudinalis. In

herentia actualis est accns accntis et pt ei ad esse sic pz de accntibus in venerabili sacro cu charistic sed aptitudinal no sepat ab accnte sz tanqz ppriū inseparabiliter ipm accns consecq tur. Ad nonū est dicendū. licet coloratum actualiter no potest abesse subiecto tñ hoc no repugnat sibi qz color no radicat in eēntialibus pncipijs sbiecti sz in pncipijs pplexio nabilibus subiecti. Ad decimū est dicendū qd licet materia per separationē forme sbūalis no corrūpatur fm sui substantiā. corrūpit tñ bene scdm esse actu quod habet a forma. Etia in pposito subiectū accipitur pro ente in actu quale est subiectū accidentū. Et hoc mo mate ria non vocatur subiectū. Ad vndecimū est dicendū qd corruptio est posterior cōstru tione gō si accidēs sui absentia subiectum no corrumpit manifestū est qd suū subiectū sui p sentia non constituit ergo no oportuit illam particulam addere.

Circa predicta sunt dubia. **T**rum accidens sit vniuersale distinctū ab alijs qua tuo. Et videt pmo qd non qz accns no est vniuersale gō non est vlt distinctū ab alijs qta oz Anū pbatur qz vlt est vbiqz et semp sz acci dens no est vbiqz et semp sz hic et nūc gō non est vniuersale. **S**cdō si accidēs est vlt vel ergo hz indiuidua ppria p se aut p aliud. **S**i scdū tñ sequitur qd non sit vlt p se sed p aliud siue p accns. **S**i vero hz indiuidua p se et no ab alio tñ sequit cū oē vlt completū et pfectū esse hz in suis indiuiduis qd accns com pletū et pfectū eē hz p in suis indiuiduis si ue subiecto sz hoc est impossibile. **T**ercio al bedo est accidens cū non sit sbūa et in non est vlt quod patet quia no potest pdicari de sbie cto cū ista sit flā fortes e albedo. **Q**uarto qd no sit distinctū pdicabile ab alijs r pcpue a p prio qz oē qd e. **Q**al est sbūa vlt accidēs. ppuz no e sbūa qz seqt pfectū esse rei gō est accns et p cōsequens no se disticta pdicabile. **Q**ui to ppū non est ps eēntial spci qz ex quo sequit esse ipsi species pt intelligi sine ppo cum igit no sit essentialē speciei. sequitur qd est sibi acci dentalē et sic itez est accidēs gō no sūt ppriū et accns distincta pdicabile. **S**exto accns diuidit in accns sepabile et in accns inseparabi le. qz accidēs inseparabile est qd a pncipijs sui subiecti causatur. sed ppriū causat a pncipijs sbiecti gō est ps accntis et per pns accidens r ppū no sūt distincta pdicabile. **S**olutio sic primo e vlt qz sibi puenit rō vltis qd est esse i multis et dicit de multis sic albu p rur de signo

Quere accipit dupliciter

Quere est in pncipio

Quere est de

361-10

inherētia

Quere est

Et dicitur
de alijs

in fine et alijs subiectis. Quod autem sit distinctio sic patet. quia tria sunt principia substantialia et principia eorum de quibus predicantur. Accidens autem predicatur de omni tunc sine accidentaliter. A principio vero distinguitur. quia principium predicatur de suo subiecto per se, accidens vero non conuertibiliter et principium manat a principijs speciei. accidens vero a principijs individui. Ad obiecta in oppositum est dicendum. quod accidens in particulari acceptum ut in hoc vel in illo subiecto est. et nunc ut dictum sit in precedenti questione sed abstractum ab hoc et ab illo est ubique et semper sicut alia vniuersalia.

Ad hoc in est dicendum quod accidens secundum rationem accidentis secundum quam comparatur ad subiectum non habet individua sed tantum subiecta. quia sic non est genus vel species sed accidens tantum. sed quantum ad id quod est comparatum ad illa que sunt sui generis potest esse genus vel species. et sic habet individua quod album habet hoc album. Ad probationem vero dicendum est quod hoc verum est et individuis substantie. Individua autem accidentis dependunt ad substantiam et sunt individua per substantiam ex qua accidens in principio genere caret materia. Ad tertium dicendum secundum Albertum. quod quibus album et nigrum sunt accidentia hominis. non tamen albedo et nigredo sunt accidentia ut hic accipitur accidens. quia secundum Augustinum accidentia accipiuntur hinc notio totum esse eius de quo predicatur. sive ut dicit totum secundum aliquem modum. sed hoc modo non potest significari per abstractum sed solum per concretum. quia si in abstracto significaret tunc non posset predicari. Omne enim predicabile dicitur secundum aliquem modum totum esse eius de quo predicatur. quia genus dicit totum esse eius de quo predicatur secundum quod est in potentia inchoationis. Differentia dicit totum secundum quod est in actu distinguere et terminare. Species vero dicit totum putatam esse distinctum et terminatum. et principium dicit totum secundum naturalis potentiam vel secundum quod stat sub esse naturalis potentie: ut risibile dicit homines sub esse huius naturalis potentie que est risibilitas. Sed accidens prout est quantum vniuersale dicit totum sub esse accidentis. ut album. non solum dicit albedinem sed rem albam subesse albedinis designatam. verum est tamen quod habet modum predicandi non secundum esse subiecti sed secundum esse accidentis quod habet in subiecto. et ideo totum predicabile vocatur accidens. Ad quantum est dicendum quod cum dicitur quod omne quod est vel est substantia vel accidens verum est ut dicit Albertus secundum quod substantia est ens per se et accidens ens in alio et hoc modo principium est accidens. quia non est substantia sed capiendum accidens magis stricte per accidens individui quod est quantum predicabile. sic

albedo in abstracto
vultu significatio
quod est per

hoc quod sit sub
ambiguitate
natura que per
in principio
ambiguitate per
ambiguitate per
natura que per
ambiguitate per

Ad secundum est dicendum quod accidens secundum rationem accidentis secundum quam comparatur ad subiectum non habet individua sed tantum subiecta. quia sic non est genus vel species sed accidens tantum. sed quantum ad id quod est comparatum ad illa que sunt sui generis potest esse genus vel species. et sic habet individua quod album habet hoc album. Ad probationem vero dicendum est quod hoc verum est et individuis substantie. Individua autem accidentis dependunt ad substantiam et sunt individua per substantiam ex qua accidens in principio genere caret materia. Ad tertium dicendum secundum Albertum. quod quibus album et nigrum sunt accidentia hominis. non tamen albedo et nigredo sunt accidentia ut hic accipitur accidens. quia secundum Augustinum accidentia accipiuntur hinc notio totum esse eius de quo predicatur. sive ut dicit totum secundum aliquem modum. sed hoc modo non potest significari per abstractum sed solum per concretum. quia si in abstracto significaret tunc non posset predicari. Omne enim predicabile dicitur secundum aliquem modum totum esse eius de quo predicatur. quia genus dicit totum esse eius de quo predicatur secundum quod est in potentia inchoationis. Differentia dicit totum secundum quod est in actu distinguere et terminare. Species vero dicit totum putatam esse distinctum et terminatum. et principium dicit totum secundum naturalis potentiam vel secundum quod stat sub esse naturalis potentie: ut risibile dicit homines sub esse huius naturalis potentie que est risibilitas. Sed accidens prout est quantum vniuersale dicit totum sub esse accidentis. ut album. non solum dicit albedinem sed rem albam subesse albedinis designatam. verum est tamen quod habet modum predicandi non secundum esse subiecti sed secundum esse accidentis quod habet in subiecto. et ideo totum predicabile vocatur accidens. Ad quantum est dicendum quod cum dicitur quod omne quod est vel est substantia vel accidens verum est ut dicit Albertus secundum quod substantia est ens per se et accidens ens in alio et hoc modo principium est accidens. quia non est substantia sed capiendum accidens magis stricte per accidens individui quod est quantum predicabile. sic

non est verum quod omne quod est vel est substantia vel accidens. imo accidens proprium nec est substantia. nec accidens illo modo ut circa capitulum de principio dictum fuit. Ad quantum dicendum est quod proprium non est essentialiter speciei tamen coessentialiter sibi non derelinquens speciem. Accidens vero coessentialiter est omnino extraneum ipsi individuo. Ad tertium dicendum quod proprium non est accidens inseparabile prout separabile et inseparabile dividuntur accidens quantum predicabile. Ad probationem vero dicendum est quod proprium et accidens inseparabile causantur a principijs subiecti non tamen sicut et eodem modo. quia proprium causatur a principijs speciei. Accidens vero separabile et inseparabile a principijs individui.

non est verum quod omne quod est vel est substantia vel accidens. imo accidens proprium nec est substantia. nec accidens illo modo ut circa capitulum de principio dictum fuit. Ad quantum dicendum est quod proprium non est essentialiter speciei tamen coessentialiter sibi non derelinquens speciem. Accidens vero coessentialiter est omnino extraneum ipsi individuo. Ad tertium dicendum quod proprium non est accidens inseparabile prout separabile et inseparabile dividuntur accidens quantum predicabile. Ad probationem vero dicendum est quod proprium et accidens inseparabile causantur a principijs subiecti non tamen sicut et eodem modo. quia proprium causatur a principijs speciei. Accidens vero separabile et inseparabile a principijs individui.

Secundum dubium est an accidens sit conuenienter triplici diffinitione diffinitum a Porphyrio. Et videtur quod non quia philosophus in primo topicorum diffinitiones accidentis ponit etiam solum duas diffinitiones quia prima non ponit quod supplet illa prima ponit hic. Secundo sic vniuersalis diffinitio est tamen vna diffinitio que inueniuntur accidens triplici diffinitione diffinitum. Solutio sic secundum quod accidens potest tripliciter considerari. in ordine ad subiectum in quo et a quo habet esse et hoc in ratione accidentis. quia sic ad aliud est causans et alteri inherens. et hoc modo datur et eo prima diffinitio. Alio modo potest considerari in ordine ad eam per quam inest subiecto. et secundum illam habitudinem datur secunda diffinitio. Tertio modo potest considerari per compositionem et habitudinem ad vniuersale sine predicabile quod in ipso dividitur. et per habitudinem ad alia vniuersalia a quibus distinguitur et sic datur tertia diffinitio. in qua dicitur. accidens neque est genus neque species. Ad obiecta in oppositum ad primum est dicendum quod philosophus primo topicorum diffinitio accidentis tamen in ratione predicati dialectici. et hoc modo non conuenit sibi prima diffinitio. Porphyrio diffinitio accidentis conuenit tamen sub ratione predicabilis vel predicati. et ponit illam diffinitionem que conuenit sibi in ratione predicabilis et nature accidentalis et duas alias que conueniunt sibi in ratione predicati. Ad secundum pariter solutio est solutio principali.

Quod dicitur quod dicitur tunc

Quod dicitur loquens de tunc et aliter per

Quod dicitur quod dicitur et aliter per

Tertium dubium est an accidens potest adesse subiecto et abesse preter subiecti corruptionem. Et videtur quod non. quia accidens corrumpitur ad corruptionem subiecti ut tenent omnes philosophi. et non corrumpitur preter sui subiecti corruptionem. Secundo sic. corruptio non terminatur nisi ad substantiam cum igitur accidens non sit substantia sequitur quod ipsum non corrumpatur. Tertium. sicut se habet substantia ad alterationem ita accidens ad corruptionem. sed substantia non potest esse terminus alterationis. et ut accidens terminus corruptionis. Quarto omnis corruptio

Inedicabilia.

Fit p separationē a materia sicut generatio p re-
ceptionem forme in materia. sed accidens nō
ē cōpositū ex materia et forma igit rē. **Q**ui-
to idem ē esse subiecti et accidentis igit nō pōt
corrūpi accidēs saluato subiecto. **A**ccidens
parz qz als p aliud esse accidens subsisteret qz
per esse substantie qd falsum est. **S**olutio sic
qz posteri⁹ nō corrūpit prius cū igitur acci-
dens posterius sit adueniens substantie. post ei⁹
completum esse nō debet corrūpere substan-
tia. **A**d obiecta in oppositum ad primū est
dicendū. lz accidens corrūpatur ad corruptio-
nem subiecti sui nō tñ solum corrūpit cor-
ruptio ei⁹. **U**n accidens pōt tripliciter cor-
rumpi. vno modo per cōtraria adueniens sub-
iecto suo. qz contraria ab eodem se mutuo ex-
pellunt. **S**ecōdo per corruptionem cause p quā
inest suo subiecto vel absentiam ei⁹. vt in dya-
phono lumen ex absentia eiusdem et rubedo q̄
inest per verecundiaz. **S**ec⁹ de ea que inest per na-
turam. **T**ertio ad corruptionē sui subiecti. cū
enī accidens nō habet esse nisi in subiecto et per
esse subiecti. corrupto subiecto necessario cor-
rumpit accidens. **A**d scōm est dicendū qz si
cut duplex est generatio. s. simpliciter et fm qd
per p̄m primo perigenios. ita etiā duplex est
corruptio. s. simpliciter et fm quid. lz igit cor-
ruptio simpliciter terminet ad non esse substantie
tamen corruptio fm quid bene potest termi-
nari ad accidens. **A**d tertiu⁹ dicendum sicut
substantia non per se sed ex cōsequenti dicitur
terminare alterationem in q̄tū qualitas que p
se termina: alterationem est in substantia. ita
etiā accidens non per se sed ex consequenti di-
citur terminare corruptiones. **A**d quartū est
dicendū qz hoc verū est de corruptibili per se et
corruptione simpliciter dicta. sic autem acci-
dens non corrūpitur sed ex cōsequenti. **A**d
quintum est dicendum. lz idem sit esse per qd
existit subiectum et accidens in subiecto qz tñ
illud esse precedit accidens inherens et pri⁹ ab-
solutū pōt a posteriori pōt manē cē subiecti cor-
rupto accidente i subiecto qz illud esse p quod
accidēs in subiecto existit nō est de genere acci-
dētis sed substantie. **U**el dicendū est qz illud esse
qd dat accidēs subiecto corrupto accēte corrū-
pit. illud aut nō ē esse subiecti. nec ppe dī esse
sz pot⁹ ē mod⁹ essendi fm quē accidēs subiectū
dnoiat. i. denoiando sibi tale cē accidentale cōfert
Quartū dubium est quare. **P**oz. post
p̄mā descriptionē accidentis imediate ponit ac-
cidētis diuisionē inseparabile et i separabile. **S**o-
lu⁹ vt oñdat p inductionē de vtroqz accidente

diffinitionem esse bonam quod manifestum est
de accidente separabili et de inseparabili. pate-
bit in dubio sequenti.
Quintum dubiū an nō ob stāte p̄ma
diffinitione accētis accēs bñ dicat diuisū insepa-
bile et i separabile. **E**t videt p̄ qz nō. qz accēs
inseparabile nullo mō videt posse abesse. qz si ali-
q̄ mō abesset fm illū mō cēt inseparabile et sic idē
esset separabile et inseparabile qd ē incōueniens. **E**t
p̄firmat qz accēs inseparabile coincidit cū p̄pō
q̄ nō ē mēbz diuidēs accēs cōe. **A**ns p̄z. qz cō
seq̄ totā sp̄z. sic p̄z de albedine respectu cigni. et
nigredine respectu corui et ethiops. **E**thiops
enī fm totā eoz sp̄m sūt nigri et silt corui.
Secōdo sic. sicut p̄p̄mz ē sbe i subiecto nō esse.
ita p̄p̄mz ē accidenti in subiecto esse. propriū
aut̄ zuenit oī soli et semp̄ q̄ oē accidēs semp̄ est
i subiecto subsistens. et p̄ oīs nullū ē separabile.
Tertio impossibile ē posteri⁹ separari a priori. s. sub-
stantia p̄oz ē accidente natura tpe et diffinitione.
v. metha. q̄ nō pōt accēs a subiecto separari.
Quarto oē accēs est distinctū a subiecto q̄ oē
accēs ē separātū a subiecto. p̄ia p̄bat. qz idē vi-
det dicere distinctū et separātū. **Q**uinto oē ac-
cidēs fm se abstrahit a subiecto q̄ oē accēs vt
det esse separātū a subiecto. **S**exto mēbra hōe
diuisionis debet esse opposita s. idēz accēs pōt
esse separabile et inseparabile. igit nō sūt membra
istū diuisionis opposita. **S**olutio sic. qz oē
accēs cōe de q̄ est h̄ sermo sūt a p̄ncipijs idi-
uidui. aut q̄ radicali i p̄ncipijs cōplexionātib⁹
subiectū. v. nō radicali in p̄ncipijs cōplexionā-
tib⁹ subiectū. s. sūt p̄ncipia cōplexionātia cōia
plurib⁹ sp̄z. **P**rimo mō est accēs inseparabile.
Secundo modo est accidens separabile. **A**d
obiecta in oppositum. ad primū est dicendū
qz impossibile est vnum et idem esse separabile
et inseparabile respectu eiusdēz et fm idem. sed
nihil prohibet fm diuersa. **I**am accidens di-
citur separabile respectu sui subiecti in ratio-
ne substantie absolute considerati. **E**t dicitur
inseparabile respectu ei⁹ usdez in ratione ter-
mini per p̄ncipia cōplexionantia in eo ex-
istentia ad tale accidēs relati. **E**t qz huiusmo-
di p̄ncipia sunt extra rationes substantie hu-
iusmodi subiecti. ideo nihil prohibet ipsū sub-
iectum intelligi sub opposito accidente. quo-
modo dictum est circa textuz. qz coruus potest
intelligi albus. et ethiops nitens candore.
Ad confirmationem responderet **B**uridanus
qz accidens differt a proprio. quia accidens po-
test abesse suo subiecto. id est vere de ipso nega-
ri. vel cōtra subiectū de accidente. **E**t ita vult

ma accidens sua p̄sentia
comitatur et sua absentia
separatur p̄sentem et q̄
absente p̄ subiecti corruptio

is triplē corruptio p̄ p̄o
2°

3°

duplex est duplex generatio

duplex est duplex generatio
se et intrinsecus alig
idemutans et extrinsecus

Suffi

accidens qd ad
suo rōp̄m rōm
ad p̄sentia accēs
h̄c alio q̄ p̄m
p̄m ad p̄sentia
p̄m nō est p̄sentia
p̄m ad p̄sentia
h̄c p̄sentia

inseparabile
nō rōp̄m rōm
sutorie q̄ nulla
mundo si separabile
p̄sentia cōtra
p̄sentia diffinitio
p̄sentia a p̄sentia
p̄sentia

Bozphiriu

Handwritten notes at the top of the page, including the word 'Bozphiriu' and some illegible text.

distinguere accidens inseparabile a pprio. qz lz nō pōt abesse. i. vere negari de sbiecto. tñ ecōtra sbiectū pōt vere negari de accidente. vt albū non ē cign^o nigrū nō est coru^o. Sed ppriū nō pōt vere negari de spē nec etiā spē de pprio. qz hec sunt false hō nō est rissibilis r rissibile nō ē hō. Sed hec nō nōnihil valet. qz innuit satis ex ptesse solutione. Pe. hys. nō valere. sicut idem Buridan^o dicit. sed h est falsū. **E**tia seqref qz oē super^o esset accidēs respectu sui inferioris qz sibi ueniret tota diffinitio accidentis. qz al pōt adesse hōi dicēdo. hō est aial. r abesse dicēdo. aial nō ē hōmo preter subiecti corrupōez. Et si dicat. diffinitio intelligenda ē de pdica/ tione directa cū autē dī. aial non ē hō. predica tione ē indirecta nihil soluit. qz cū dico. nigrum nō est coru^o albū non ē cign^o. etiā ē predicatio directa. **S**i dicat. vltima ē quasi accidēta/ lis tñc redit idē qd prius. qz ista aial est hō est etiā qdāmodo accidētalis. qz lz predicatū nō sit accidēs tñ ipsūm comparū ad sbiectū se hz pmodū accidētis. qz oē infer^o accidit suo su/ piori vt vult Phs in pñemio metha. cū di/ cit. hōi accidit esse sortem vel platonē. r sicut aiali accidit hōiez esse vel asinū. iō nōnō buri/ dani nō valet. **D**icēdū igit fm dñm Alber. qz sbiectū accidētis inseparabilis pōt considerari duplr. vno mō fm suū esse sbstantiale qd ha/ bet ex pncipijs sue sbstantie que sunt materia r forma. r sic accidēs inseparabile cōpat ad ipsūz vt ad sbiectū tñ. r hoc mō nullū accidēs in/ separabile est a sbiecto suo sic considerato. Sed dicit inseparabile. qz vix aut nūqz fm rē separari nisi cū magna difficultate r grādū pmutatiōe. Alio mō pōt considerari sbiectū hz esse. talis cō/ plexionis qd habet ex pncipijs cōplexionāri/ bus qz sunt qūitates pñe sicut caliditas frigiditas. hūiditas r siccitas. r hoc mō accidēs cō/ patur ad ipsum ne dñ vt ad sbiectū sed etiā vt ad eām. r iō non pōt ab eo separari. qz posita cau/ sa ponit effect^o. Nec ex isto sequit. qz nō differt accidēs inseparabile a pprio. qz sbiectū ppriū ē causa ei^o p pncipia essentialia qz sūt pncipia spe/ ciei. Sed sbiectū accidētis inseparabilis ē cā ei^o p pncipia cōplexionātia qz sūt pncipia indi/ uidui. r talia pnt variari sbiecto saluato in eē suo sbstantiali. Cui^o signū ē fm Alertū in cō/ mento. **S**i onū corui accipiat r cū argero vi/ no in humoze viscosoficut evnguentū anseria vl carri que sūt aialia frigida circūlimat r ni/ bus in frigidissimo loco sicut in sūmis monti/ bus frigidigerit alb^o ex sola excellētī loci frigi/ ditate. vñ dicit idē li. p. de aialibus qz natura

aialiū habentū vñ colorē nō mutat illū nisi ppter infirmitatē r h valde raro. r sbdit. **I**az eni vidim^o lupū albū r vñ in dacia r noerwe/ gia sunt fere oēs albi. passeret etia: mulci vñ sunt albi r iā vidim^o coruū rotū albū altdie/ niuis. sed h raro accidit hys aialib^o ex tpe ge/ neratiōis qd autē rarū est ex vicio in multis. **M**etricē dī. **N**ō nutrit pullos coru^o viderit nisi pullos nigrōs. Anno etiā a nativitate dñi **M**.cccc.lxxxii. fuit colonie in emunitate ecclie sci Andree coru^o albus. r ita patet qz pncipia talia sūt variabilia. **E**thiopes etiā qz propf lo/ ci excellentē caliditatē nigri sūt in locis frigi/ dis in nigredine rmutant. **C**ū aut nigredinis fm dñm Alber. in li. de natura loci. di. ij. c. iij. ē. qz primū semē generatiōis ē calidum r ma/ trit mulierū calida r secca r decoctē semen con/ ceptū decoctiōe fortissima. qz p sanguis sui ad/ ustione nigrescūt corpa. **C**aloz eni loci educit sbieū humidū r adurit grossū terrestre qd p/ manet r generat i nigredine r terrestria mēbra sicut ossa sūt albissima. qd apparet in dentib^o eoz. sicut ibidē declarat ad longū. **A**d sedz est dicēdū qz esse in sbiecto duplr accipit. vno mō vt dicit aptitudinē inherēdi. r sic semp cō/ uenit accidēti r ē ppriū ei^o. Alio mō vt dicit actū inherēdi. r sic pōt abesse accidenti. **A**d tertū ē dicēdū. lz impossibile sit posteri^o separari a priori p reale separatiōez. possibile ē tñ ipsū separari ei^o corrupōne. **D**icit autē realis separatio quā facta separatiōe ābo extrem a separata manet sicut pres integrales sepant a toto. Et h mō nulluz accidēs ē separabile a suo sbiecto. sed sepaf bñ ita qz separatio a sbiecto sit ei^o corrupō. r h verz ē naturalis. qz p potentia supnaturalē pōt sine sbiecto subsistere queadmodū i venerabili sa/ cramento eucharistie. **A**d qrtū dicēdū qz non valet pñā. qz lz oē accidēs a suo sbiecto fm essentiali sit distinctū nō tñ est oē tale a sbiecto suo fm esse separātū. vñ oia separata sūt distincta sed nō oia distincta sūt loco r sbiecto a sein/ tūc separato. **E**t p idem patet solu^o ad qn^o. **A**d sextū dicit^o. lz accūs spē respectu diūsoz sbiectoz sit separabile r inseparabile nō tñ idem nūero nec idē spē respectu eiusdē sbiecti. **S**extum dubium ē circa scdām diffi/ nitionē accūtis. an accidēs ptingit eidē inesse r nō inesse. **E**t videt p^o qz nō qz oē vlē p se iest suis singularibus. illud aut qd p se iest de/ necitate iest vt dī p^o poste. qz accūs. vel nō erit vlē vel nō iert sbiecto ptingēt. **S**ecdo sic qdditate ptingit inesse supposito r nō iesse. r tñ nō ē accūs supposito. igit nō valz diffinitio.

Vertical handwritten notes on the left margin.

Subiectū ambē

Abstrahendum nō ē metaphisicū in pñe apertione intellectus fm pñe

Separata dicit^o que loz et sbiecto sunt dñ

Separata dicit^o qz essentiali sunt dñ

Separata dicit^o qz essentiali sunt dñ

Tertio sorti dicitur esse vel non esse manū vel pedē
 quod non sunt accētia dicere pho i pdicamētis. Nō
 vos turbēt sbrū pres qm sūt rē. **Q**uar
 to iesse r n iesse sūt dicrozie oppositē g n pnt
 de eodē significari. r p dñs accēns male diffinit p
 illa. **Q**uinto aliqd ē accēns isepabile qd sue
 iherētie cām hz i sbo. q p pē sp iest r de necitate
 igit nō dicitur eidē iesse r nō iesse. **S**olu^o sic
 qz accēns iest sbiectio suo p cām variabile r pē
 gētē r nō p cāz stātē r imobile. g n iest suo sbo
 de necitate s pōt^o dicitur r sic etiā contigit ipm
 nō iesse. **N**ā vt dē alber. illd dicitur iesse qd n hz
 i sbo sue iherētie cām eēntiale. r illud dicitur n
 iesse qd nō hz cām eēntiale i sbo q i pēdiat q n
 anst. r h cōueit oi accidētē tā sepabili qz isepa
 bili. **E**t etiā pnt pncule ille exponi logicalit p
 ut p iē itellr affirmari l vere r affirmarie pdi
 cari. r p n iē negari vel vere r negatie pdi
 cari. r hoc modo debet sic intelligi diffinitio. acci
 dens ē vte qd aprū natūz ē affirmari r negari
 de eodē sbo p eodē etiā supposito. non tñ sil s
 successiue pē sbiecti corruptionē. vt iste sūt hē
 sortes sedit sortes nō sedit pē corruptionē sor
 tis. r g sed ē accēns sortis. r h iellecta separat ac
 cidēs ab oib^o alijs q nq pdicabilib^o qz qdlibz
 alioz pdicaf p se. pē de suo sbo vel p se scdo ge
 n^o spēs dicit p se p mō p pū p se. scdo qz n l s
 pōrvere negari de suo sbo. imo sp de suis sōiectis
 pdicaf vt sup^o dem fuit. **A**d obiecta i op
 po^o ad p^o ē dicit^o. s accēns p dicitur i rōe ge
 ner^o vt spēs sui pdicamētē p se iest suis ididuis
 tñ cōrigēt respic suū s b z respēu c^o dī ē accēns
Ad scdm ē dicit^o q iē i ista diffinitōe nō acci
 pit generalitē s p iherētia accēns qd iest sbo cō
 pleto. hoc autē mō nō iē q d ditas sbo sine suis
 andiduis exq supposita p q d ditate hnt eē.
Ad 3° p3 silr r apl^o dicit i pdicamētis q ali^o ē
 mod^o eēndi i q accēns ē i sbo r ps itēgl i toto.
Ad qrtū ē dicit^o q iē r n iesse capiunt duplr.
 vno vt dicūt actū r sic sūt opposita q nō pnt
 vni sil r iel cōueire iux irrefragabile pmi pnci
 pū dicit. **A**lio^o accipiūt vt dicūt aptitudinē
 r sic n sūt opposita s pnt vni r eidē cōueire.
 ita q accēns sbo iherēs sil hz aptitudinē vt n i
 hereat s aptitudo q aprū ē iherē sbo dñ iherē
 cōiuncta actui exercito. **S**z alia q natū ē nō in
 herē est distās ab actu exercito.

Septimū dubiū est an tertia diffini
 tio accēns sit bñ data a pōz. m q dī. **A**ccēns ē
 q neq gen^o neq spēs neq dīa neq p pū. **E**t
 videt q n. qz nulla diffinitio bōa dī dari p ne
 gationē. s ista dat p negationē g n ē bōa. **D**a
 ior ē manifestā mior pbat. qz dī. neq ē genus

neq spēs. **S**ecdo sic. vñ qd qz pdicabile ē p
 se itelligibile. s ista diffini^o p accēns nō esse in
 telligibile p se s p aliud igit n ē bōa. **T**ertio
 sic. color ē accēns r tñ ē gen^o silr albedo ē accēns
 r tñ ē spēs igit diffi^o nō ē bōa. **S**olu^o sic. qz
 notificat accēns n p se r absolute supra. s p sup
 positōez. qz sup pōit q accēns sit p bīle sic inuit
 i illo relatio qd. r p illas abnegatiōes remor^o
 ab eo itētiōib^o alioz q tuoz p bīlū sufficiēt no
 tū ē. q residuū p bīle cōstituēs i nob itellcm sit
 accēns. **L**ā aut qre h mō pōt^o notificat qz alia
 h ē. qz alia p bīlia nēcia sūt r q ad eoz eēntias
 r q ad eoz iherēntias. **S**z accēns q ad ei^o iherē
 tiā cadit i necitate. r i h casu p uat q dā mō alia
 p uat q dē necitate iherētie i alijs reptaz. r g per
 abnegationē alioz diffinituz ē. r p h p3 mīso
 ad p^o argumē^o. **C**el ē dīcedūm q nllā diffi
 dī ē pure negatia. ista n ē pure negatia s i ca
 pōit pncula affirmatia. s sp i sbiectio s bīstēns.
Iux h tñ notādū ē q nega^o pōt duplr cōsidera
 ri. vno^o formalr i rōe negatiōis. r vt sic p ipsaz
 n pōt notificari affirmatio. qz oportz diffiniēt
 not^o ē diffinito. s negatio non ē notioz affir
 matiōe. **A**lio^o accipit inqstū ex qntū dar itelli
 gere affirmatiōez. vel inqstū ipsā includit r sic
 bñ pōt pōi i diffinitōe affirmatiōis. qz h mō ū
 cōsiderat i rōe negatiōis s affirmatiōis. r sic p
 h q p remotionē alioz diffinit p p^o mod^o pdi
 cādū ei^o itelligit p quē ab alijs a posteriori dī
 stinguif q ē pdicari accidētāl icōūribilit. p h
 eni q dī. n est gen^o neq spēs neq dīa inuit q
 pdicaf accēntalr. p h sō q s bīngit. neq p pūm
 inuit q pdicaf icōūribilit. **A**d 3° dīcedū ē q
 s color r albedo sūt accēntia p bīlia non tñ sūt
 accēntia p bīlia. qz talia significaf cōcretie p mo
 dū formaz totū respēu sbiecti. **U**n gen^o r spēs
 pnt capi duplr. **U**no^o matīalr p illis q b^o itē
 tiōes illoz attribuūt. r sic id ē pōt dīci gen^o et
 spēs r accēns. r eidē pōt attribui itētio generis
 spēs r accēns. r sic non capiunt in diffinitione.
Alio^o capiūt formalr p itētiōib^o attribut^o na
 tur^o. r sic accipit gen^o h m q genus. r spēs h q
 spēs. r h mō ipossibile ē i dē eē gen^o r spēs r ac
 cidēs. qz itētio q aliqd formalr ē accēns ē dī
 sticta ab itētiōe q aliqd formalr ē gen^o. **I**ntē
 eni accēns formalr apud itellctū ex habitudie
 nature accidētis ad sbiectū qd est ex gen^o ei^o.
Intētio sō spēs ex habitudie nature iherior ad
 supiorē. r ecōtra. itētio generis ex habitudie na
 ture supior ad iheriora spēcie dīa. **U**n aliud ē
 sbiectuz accidētis r aliud indiuiduū. **S**ub
 iectum accidētis est substātia per quaz accidēs
 hz eē. **I**ndiuiduū sō ei^o ē iher^o i plo s bīstīalīf.

*med. explorat suffinet
 amia pū dicitur
 pualit*

*intē qz apponitur
 obq mō dī*

logialit

*addū qz dīfinitio am
 qz dīfinitio
 mō dī dīfinitio qz
 rā dīe q dīfinitio
 mō dī p dīfinitio
 mō dī p dīfinitio
 mō dī p dīfinitio*

*Negatio rā
 duplīter*

*Genet p pō
 r dī*

Anno 1714 n. 1714 p. 1714

Octauū dubium est. an accñs sem-
per est in subiecto subsistens. Et videt qñ.
qz in venerabili sacramento eucharistie sunt
accñs albedo. sapor. figura. qñtitas zc. et tñ hec
omñia iuxta irrefragabilem fidei veritatem subsi-
stunt per se sine subiecto. Erquo post consecratio-
nē nō est ibi substātia panis nec possunt de no-
uo inesse corpi xp̄i quod est glōsum. Et cō-
sic in pcedentibus diffinitionib⁹ dictū ē qz cō-
tingit eidē inesse z nō inesse. Et p̄t adesse z ab-
esse. qz nō est semp in subiecto subsistēs. **S**o-
lucō sic. qz accñtis esse ē inesse ex quo dī quasi
ad cadens vl acadens vt prius sepe dictū est.

Ad obiecta in oppositū ad prīmū est diceū
supius qz talia p virtutē diuinā sustentātūr si
ne in subiecto z seruāt apitudinē inherendi que
cōsequitur inseparabiliter naturā accidentis.

Ad 2^m est dō qz p̄ticle ille semp est in sub-
iecto subsistens z contingit eidē inesse z nō in-
esse. non opponūtūr. qz nō referūtūr ad idē qz
contingit respicit determinatū subiectū signifi-
cātū in hoc relatiuo ydemptitātē eidē s3 semp re-
spicit subiectū in determinatū z vagū. qz ipso
absoluto nomine subiecti imponat. **A**d di-
cendū est fm dñm Albertū vl dñm Ulrichū
qz semp nō ē distributionē p omnib⁹ t̄pib⁹
generaliter. qz si sic tūc accñs nūqz possz ab ee
subiecto s3 dicit distributionē pro omnib⁹ p̄-
bus duracōis accñs fm hunc sensum. Accñs
qm̄diū esse habet in re z natura semp est in sub-
iecto subsistens. qñ autē non ē in subiecto tunc
corruptū est.

Omnune quidē est omnib⁹ de
pluribus predicari. sed genus
quidē de speciebus z de indivi-
duis z differentia similiter. Species
autē de his que sub ipa sunt individu-
is. At vero propriū z de specie cuius
est propriū z de his que sub specie sūt
indiuuis. Accidēs autē z de specie-
bus z de indiuiduis nāqz al de equis
et lobus z canibus p̄dicatur que sunt
species et de hoc equo z de h̄ boue qz sūt
indiuuis. **I**rracōnale vō z de eqs
et de lob⁹ z de his qz sūt p̄ticles p̄di-
cat. **S**pēs at vt hō solū de his qz sunt
p̄ticles hōies p̄dicat. **P**ropriū at
qd ē risibile de hōie z de his qz sūt p̄ticles
res. nigrū at z de spē coruorū z de his

qz sunt p̄ticles qd ē accñs inseparabīle
et moueri de hōie z de equo qd ē accñs
sepabile. s3 p̄ncipalr qdē de indiuiduis
scdō vō loco d̄ his qz cōtinēt idiuuis

Omnū ē generi z dñe p̄-
netia spēs. **C**ōtinēt em̄ z dñā spe-
cies et si nō oēs q̄t genera. **R**ōnale
ei et si nō p̄tinēt ea que sunt irrationa-
lia vt genus que admodū aial. tñ p̄-
net hōiez z deū qz sunt spēs z q̄cūqz p̄-
dicat de hōie vt gen⁹. z de his qz sub ip̄
so sunt spēs p̄dicat. Et q̄cūqz de drā
p̄dicat vt dñitē z de his qz sub ipa sūt
spēs p̄dicat. **N**az cū gen⁹ sūt al. nō
solū de eo p̄dicat. vt gen⁹ suba z aiatū.
s3 etiā de his qz sūt sub aiali spēs oib⁹
p̄dicat v3 qz ad indiuidua: cūqz sit drā
rōnal p̄dicat de ea vt drā id qd ē rōne
vri. Et nō solū de eo qd ē rōnale. s3 etiā
de his qz sūt sub rōnali spēs p̄dicat
rōe vri. **C**ōmune at ē z p̄empto gene-
re vl drā simul peremī qz sub ipis sunt
que admodū si nō sūt al nō ē equ⁹ neqz
hō: z ita nō sūt rōnale nullum erit aial
qd vtaf rōe. **P**ropriū at ē generi de
plurib⁹ p̄dicari qz dñā z spēs p̄p̄riuz
et act⁹. **A**l em̄ de equo z hōie z aue et
sp̄tē p̄dicat. **Q**uadrupes vō de solis
q̄ttuor pedes hñtib⁹. hō vō de sol in-
diuiduis z binibile de equo z de hīs
qz sunt p̄ticles z accñs sūt de paucō-
rib⁹. o3 at dñas accipe qb⁹ diuidit ge-
nus nō eas qz cōplet substātiā gene-
ris. **A**mpli⁹ gen⁹ p̄tinēt dñas p̄tate
Al ei h̄ qdē rōnale ē illd vō irōnale.
Ampli⁹ genera qdē p̄ora sūt bis qz sub
se posite sūt dñitīs p̄p̄ qd sūt q̄dez cas
aufert: nō at sūt aufert sublatō em̄z
aiali aufert rōnale z irracōnale. dñe
vō nō aufert gen⁹. **N**ā si oēs inter-
minat tñ substātia aiatā sensibilis sub
intelligit qz ē al **A**mpli⁹ gen⁹ qd ē i eo
qz qd ē p̄dicat. dñā vō in eo qz q̄l qd
dā ē que admodūz dcm ē p̄dicat **A**m
SS ij.

Et melior
p̄ticle a p̄o

Dredicabilia

pli⁹ genus quidē vnum ē fm vnāquā
qz speciē vt hōis id qd ē al. dñe vero
plime vt rōnale mortale. mentis r di
scipline pceptibile qb⁹ ab alijs dñt. Et
gen⁹ qdē p silē ē materie forme vō dia
cū at sint r alia cōia r ppa generis et
dñenūc ista sufficiūt.

Genus at r spēs pñe qdē hñt de
plib⁹ quēadmodū dictū est pdi
cari: sumat at spēs vt spēs nō etiā vt
genus si fuerit idē spēs r gen⁹. Comu
neāt his ē r pōra esse eoz. de qb⁹ pdi
catur r totū qdā ē vtrūqz. Differunt
at q gen⁹ qdē cōtinet spēs sub se. spēs
vō pñet r nō pñet genera. In pli
b⁹ em gen⁹ qz spēs ē. genera em pñe
re oz r formata specificis dñtijs pñ
cere spēs. Un r pōra sñ naturalr gene
ra r sil interimētia. s q nō sil interimi
tur r spēs qdē cū sit. ē r gen⁹. gen⁹ vō
cū sit nō oīno erit spēs r genera qdez
vniuoce de spēs⁹ pdicatur. spēs vō de
generib⁹ minime. Ampli⁹ genera qdē
habūdāt eaz. q sub ipis sñ spēs pñe
tia spēs vō a generib⁹ habūdāt. ppri
is dñtijs. Ampli⁹ neqz spēs fiet vni
q generalissimū nez spēs spēalissimū.

Genus at r pprii pñe qdē ē se
qui spēs. Nā si hō ē al ē r si hō ē
risibile ē. Et cōlr pdicari gen⁹ d spēs⁹
et ppriū de his q illo pñcipāt. Equa
liter em r hō r hōs al ē. r cartho r cice
ro risibile. Cōe at ē r vniuoce pdicari
gen⁹ de pprijs spēs⁹. r ppriū d his q
rū ē ppriū. Differat at qño gen⁹ qdē p
us ē. poster⁹ vō ppriū. Oppoz ei p⁹
ēē al r de hinc diuidi dñtijs r pprijs
Et gen⁹ qdē de plib⁹ spēs⁹ pdicaf. p
priū vō de vna sola spē ē ppriū. Et
ppriū qdē puerim pdicaf de eo cui ē
ppriū gen⁹ vō de nullo puerim: Nāz
neqz si al ē hō ē. nez si al ē risibile est.
Si vō hō ē risibile ē r ecōuerso. Am
pli⁹ ppriū oī spēi ict. ē ppriū r vni

soli r sp. gen⁹ vō oī qdē spēi c⁹ fuerit ge
n⁹ r sp nō at soli. Ampli⁹ spēs qdē int
empte nō sil interimūt genera qz sñt
spēs. ppa vō intempta sil interimunt
ea qz sñ ppa. Et his qz sñ ppa inter
emptis r ipa sil interimūt.

Genus vō r accñt cōia ē de pli
b⁹ quēadmodū dcm ē pdicari si
ue sepabiliū sit accñs siue isepabiliū et
ei moueri de plib⁹ r migrū de eozis r
de oib⁹ ethiopijs. r de aliqb⁹ inaiatis
pdicaf. **B**ñt at gen⁹ ab accñte qm
gen⁹ an spēs ē. Accñā vō spēs⁹ iferid
ra sñ. Nā si etiā isepable sumat accñs
tñ pus ē illd cui accidit q accñs r ge
nera qdē q pñcipāt eqlr pñcipāt. acci
dētia vō nō eqlr. Intēcōz ei r remissio
nē suscipit accñtiū pñcipacō generuz
vō minime. Et accñā qdē i idiuiduis pñ
ciplr subsistūt. genera vō r spēs natu
ralr pōra sñ idiuiduis substātijs. r ge
nera qdē i eo q qd sit pdicaf de hijs q
sub ipis sñ. Accñā vō i eo q qle aliqd
ē vl qño se hz vniqd qz. qñs ei ē ethi
ops infrogat⁹ dicis niger. r quem ad
modū socrates se hz dicis qm sedz vel

Gen⁹ vō q ab alijs ambulat.
qñtuor differat dcm ē. pñgit at vniqd
qz alioz differre ab alijs qñtuor. r cū
qñqz qdē sint. r vniqd qz ab alijs qñ
tuor differat. qñter. qñqz viginti fiet os
dñe: s sp posteriorib⁹ enūeraf. r scdis
qdē vna supat. ppterea qm tā sñpta ē
Tercijs vō duab⁹. qñt vō trib⁹. qñtis
vō qñtuor. decē oēs sñt qñtuor tres due
vna. gen⁹ vō dñt a dña r spē et ppo et
accñte qñtuor ergo sunt oñs dñe.

Bia vō q dñt a genere dcm ē qñ q
dñt gen⁹ ab ea dicebat. Relinqf ergo
q dñt dña a spē r ppo r accñte dicere
et sñt tres. **R**ursus q spēs qdē dñt
a dña dcm ē qñ q dñt dña a spē diceba

Quo at dñt spēs a genere tur.
dcm ē qñ q gen⁹ ab ea dñt dicebat. re

liquū ergo ē vt q̄ d̄rat spēs a p̄po r̄ ac
cidere dicat. due igit̄ s̄t d̄re. Propriū
ā r̄ q̄ d̄rat ab accēte relinq̄t. nā q̄ a sp̄e
et d̄ra a genere d̄rat d̄c̄m ē in illoz ad
ip̄m d̄r̄ntijs. Quattuor igit̄ s̄t p̄tis
d̄r̄ntijs generis ad alia. trib̄ vero d̄re.
duab̄ ā r̄ sp̄ei vna ā r̄ proprij ad accēns
d̄re ē r̄t om̄s q̄z. q̄tuor q̄ erāt generis
ad reliq̄ sup̄ d̄mōstramus.

Qomūe ergo d̄re r̄ sp̄ei ē eq̄l̄r p̄ti
cipari h̄oie em̄ eq̄l̄r p̄cipiāt p̄ti
clares h̄oies r̄ r̄onali d̄ra. Cōe v̄o ē r̄
sp̄ adeē his q̄ eoz p̄cipiāt. sp̄ ei socra
tes r̄onali ē r̄ sp̄ socrates h̄o. Propriū
ā r̄ d̄re q̄dē ē i eo q̄ q̄le sit p̄dicari.
sp̄ei v̄o in eo q̄ q̄d ē. Nāz r̄ si h̄o velut
q̄litas accipiat n̄ simpl̄r erit q̄litas. s̄z
fm̄ id q̄ generi adueniētes d̄re eā p̄sti
tuert. Ampli d̄ra q̄dē in pl̄ib̄ sepe
sp̄eb̄. Considerat̄ quēadmodū q̄ drupes
in pl̄ib̄ aialib̄ sp̄e d̄r̄ntib̄. sp̄es v̄o i
solis his q̄ sub vna sp̄e s̄t indiuiduis.
Ampli d̄ra p̄ma ē ab ea sp̄e q̄ ē fm̄
ip̄am. s̄l̄ ei ablatū r̄onale interemit h̄o
minē. h̄o v̄o interempr̄ n̄ aufert r̄ona
le cū sit d̄. Ampli d̄ra q̄dē p̄ponit̄
cū alia d̄ra: Ronale ei r̄ mortale p̄po
sitū ē i suba h̄oies. sp̄es v̄o sp̄ei n̄ p̄p̄it̄
vt gignat aliq̄ alia sp̄es. q̄dā ei equus
cuidā azino p̄miscet̄ ad multi generacō
nē. equū ā r̄ simpl̄r azino nunq̄ cōueni
ens p̄ficiet multi.

Differētia v̄o r̄ p̄p̄riū om̄e q̄dem
h̄nt eq̄l̄r p̄cipari ab his q̄ eoz
p̄cipiāt. Eq̄l̄r ei r̄onalia s̄t r̄ risibilia
risibilia s̄t r̄ sp̄ r̄ oī adeē om̄ie v̄tr̄is̄
ē. si ei curter q̄ ē bipes nō suba p̄mit̄ s̄
ad id q̄d natū ē sp̄ d̄r. nā et risibile ad
id ad q̄d natū ē sp̄ d̄r. s̄ nō in eo q̄ sp̄ ri
deat. Propriū ā r̄ d̄re ē q̄ hec q̄dē de
pl̄ib̄ sp̄eb̄ d̄r sepe vt r̄onale de h̄oie et
de deo. p̄p̄riū v̄o de vna sola sp̄e cui ē
p̄p̄riū r̄ d̄ra q̄dē illis est cōseq̄ns q̄z ē
d̄ra sed nō p̄uertit̄. p̄p̄ria v̄o p̄uertit̄

predicatur de his quozū sunt propria
Differentie aut̄ r̄ accēti cōe q̄dem
est de pl̄urib̄ d̄ci. Cōe v̄o ad ea
q̄ sunt inseparabilia accētia semp r̄ om̄i
bus adesse. bipes em̄ semp adest om̄i
bus coruis. r̄ nigrum esse similiter.

Brt aut̄ qm̄ d̄ra q̄dē p̄tinz r̄ nō cō
tinet̄. Cōtinet em̄ r̄onalitas h̄oiem
Accētia v̄o quodāmo p̄tinēt. i eo q̄ in
pl̄ib̄ sunt. quodā v̄o mō p̄tinētur co
q̄ nō vni accētis susceptibilia s̄t sub
iecta. s̄ pl̄imoz. Et d̄ra q̄dē in int̄
sibilis ē r̄ irremisibilis. Accētia v̄o ma
gis r̄ min̄ recipiūt. Et imp̄mixte q̄
dez sunt p̄trarie d̄re. mixta v̄o p̄traria
accētia h̄mōi q̄dē cōmuniōes r̄ p̄p̄eta
tes d̄re r̄ ceteroz sunt. sp̄es v̄o quo q̄
dem d̄rat a genere r̄ d̄ra d̄c̄m est in eo
q̄d dicebam̄ quo genus d̄rt a ceteris
et quo d̄ra a ceteris.

Speciei aut̄ r̄ p̄p̄riū cōe est de se in
sue p̄dicari. Nā si h̄o est risibile
est. r̄ si risibile est: h̄o ē. risibile v̄o qm̄
fm̄ id q̄d natū est d̄r. sepe iā d̄c̄m ē eq̄
liter em̄ sunt species his que eoz p̄tici
pant r̄ p̄p̄ria quozū sunt propria.

Brt aut̄ sp̄es a p̄p̄rio qm̄ sp̄es qui
dem p̄t̄ et alijs genus esse. p̄p̄riū v̄o
aliar̄ speciez esse impossib̄le est. Et spe
cies q̄dem ante subsistit q̄ p̄p̄riū. p̄p̄ri
um v̄o postea fit specie. op̄riet em̄ h̄o
minē esse vt sit risibile. Amplius q̄
dem sp̄es semp actu adest subiecto. p̄
p̄riū v̄o aliq̄n actu. p̄tate aut̄ semp. h̄o
em̄ semp actu est socrates nō v̄o semp
ridet quāuis sit natura semp risibilis.

Ampli quoz termini sunt d̄r̄ntes
et ip̄a sunt d̄ra. Est aut̄ speciei termin̄
esse sub genere r̄ de pl̄ibus r̄ d̄r̄ntib̄
m̄ero in eo q̄ sit p̄dicari r̄ cetera hu
iusmodi: proprij v̄o soli r̄ sp̄ r̄ oī adeē
Speciei v̄o r̄ accētis cōe q̄d ē de
pl̄ib̄ p̄dicari. rare v̄o alie s̄t cō
munitates. p̄pterea qm̄ pl̄imū d̄sc̄at

Predicabilia

si se accñs. et cui accidit. propria vero vtri
usque sunt speciei quidem in eo quod quid est
predicari de his quorum est species. Accñs
autem in eo quod quale quoddam est vel aliquo
modo se habens. Et vnaquaqueque sub vna
quidem specie participare. pluribus autem
accñtib⁹ et separabilibus et inseparabilibus
Et spes quidem an subintelligi potest quod
accñs. vel si sunt inseparabilia oportet enim
subiectum esse ut illi aliquid accidat. Ac
cidetia vero posterioris generis sunt et
adueticia nature. Et speciei quidem partici
pacio equaliter est accñtis vero vel si inseparabi
le sit non equaliter. Ethiope enim alio ethio
pe habebit colore vel intensum ampli
us vel remissum secundum nigredinem. **R**es
stat ergo de proprio et accñte dicere. quo
enim proprium a genere specie et dicitur differ
rat deum est in illorum ad ipsum dicitur

Quomodo autem proprium et inseparabilis
est accñtis quod propter ea nunquam consti
tatur in illa quibus considerantur que admodum
enim propter risibile non subsistit homo. ita nec
propter nigredinem subsistit ethiope. et que
admodum et spiritus et omni adest proprium sic et
inseparabile accñs. **B**er autem quomodo proprium
vni soli speciei adest que admodum risibile
hominis. Inseparabile vero accñs ut nigrum
non soli ethiopi. sed etiam coruo et carboni
et beveno et quibusdam alijs quare proprium
vni conuersum predicatur de eo cuius est pro
prium et equaliter. Inseparabile vero accñs con
uersum non predicatur: et priorum quidem equali
ter est participatio. Accñtum vero hec que
dem magis. illa vero minus. Sunt qui
dem et alie communitates vel proprietates
eorum que dicta sunt: sed sufficiunt etiam
hec ad discretionem eorum communita
tisque traditionem.

Commune quidem est omnibus etc.
Iste est tractatus finalis istius libri in quo
Porphyrius determinat de quibus predicabilibus copari
ue copando. scilicet ea peruenientia et dicitur. Et
diuidit in quatuor capitula. In primo agit de copatione
predicabilium in generali penes conuenientiam. In
secundo copat in speciali genus ad quatuor sequen

tia. In 3o dicitur ad tria sequentia. In quarto copat
spes ad duo sequentia. Et quanto copat proprium
ad accñs. Quo ad primum dicitur quod omnia predica
bilia in hoc conueniunt quod de pluribus predicatur sed
dicitur. quod genus et dicitur predicatur de specie et indi
uiduis. spes vero solum de indiuiduis predicatur. pro
prium vero de vna sola specie cuius est proprium predi
cat et de indiuiduis illius speciei. Accñs vero predi
catur et de specie et de indiuiduis. sed principaliter
de indiuiduis. **E**xempla omnium istorum ponuntur
in textu. ut aial predicatur de equis. bobus. et canibus
que sunt spes et de hoc equo et hoc boue que sunt
indiuidua. Irracionale vero de equis et canibus.
et de his que sunt particulares. **N**on autem qui est spes
predicatur de particularibus hominibus. Risibile autem
quod est proprium predicatur de homine et particularibus ho
minibus. Nigrum vero quod est accñs inseparabile predi
catur de homine. equo. et de particularibus hominibus et equis.

Tunc ibi. Commune est generi.

Istud est secundum capitulum huius tractatus in quo
Porphyrius copat genus ad quatuor alia plura. et primo ad
dicitur ponens tres conuenientias generis et dicitur.
Prima est quod genus et dicitur continet sub se plures spes
quibus genus plures continet que dicitur. ut alius continet
sub se homines et alia in animalia. **R**ationale vero solum
continet rationalia. ut homines et deum. **S**ecunda conueni
entia est que quod predicatur de genere etiam predicatur de specie
vel continet sub genere. Et que quod predicatur de dicitur etiam
predicatur de specie per eam constituta. et de omnibus indiui
duis illius speciei. **T**ercia conuenientia est sic pemp
to genere destruitur omnia que sub ipso sunt. ut si non est alius non
est homo vel equus sic etiam pempta dicitur destruitur omnia que
sub ipso sunt ut destructo rationali destruitur omne illud
quod est utens ratio. **T**unc ibi.

Proprium autem est generi.

In hac parte ponit Porphyrius sex dicitur generis et dicitur
Prima est genus predicatur de pluribus que dicitur aut alius
quod aliorum predicabilium et huius intelligendum est de dicitur
diminuta et huius constituta. ut alius predicatur de equo et ho
mine. aue. et huius que dicitur genere. quod drupes vero quod
est dicitur de solis quatuor pedes huius. homo vero de solis
diuiduis. et huius de equo et particularibus equis. Et
accñs sicut predicatur de particularibus que genus quod non
potest esse quod vni accñs omnibus que sunt in genere pueiat ut al
bius vel nigrum. **A**mplius secunda dicitur est quod genus continet
nec dicitur parte quod per per. quod alius genus est duorum
per predicacionem. Est et huius rationale alius et irrationale. Et
predicatur de vtrisque. dicitur vero de alto tamen predicatur.

Amplius tertia dicitur est quod genera quidem per se na
tura his que sunt sub se dicitur eo quod dicitur erunt de
restare quod huius autem huius que sunt sublati generibus auferuntur
sunt. et ipse dicitur que sunt sub genere. sed sublati

Dicitur non oportet quod simul genera auferantur. quod patet per exemplum. quia sublato aiali quod est genus auferuntur simul rationale et irrationale. quod si dicitur aialis. dicitur non simul ablatum non simul auferuntur genus. quia si dicitur dicitur diuisive aialis auferantur. adhuc tamen potest intelligi substantia aialia sensibilibus que est aialia. secundum esse aialis ut est genus

Amplius quarta dicitur est quod genus in eo quod dicitur predicatur. dicitur non in eo quod dicitur. sicut superius circa distinctiones eorum dicitur patuit

Amplius quinta dicitur est quod genus quidem primum unum est secundum unamquamque. quia spiritus quod in ea contrahitur ad spiritum abstractum dicitur. dicitur non habentes sunt plurime ut rationale. mortale discipline suscepiibile mente

Amplius sexta dicitur est quod genus quidem in constitutione spiritus simile est materie. per hoc quod est formabile et distinguibile. dicitur non est simile est forme. per hoc quod est formans et distinguens. sicut in ante habetis sepe dicitur est. Tunc ibi.

Genus autem et species

Ista est secunda pars istius capituli in qua per comparat genus ad spiritum per convenientiam et dicitur. ponens primo tres convenientias. quarum prima est quod genus et species hoc eodem habent. quod predicantur de pluribus in quantum utriusque eorum est vel quod est in multis et de multis. Et quis talis comitas ueniat tam generi generalissimo quam subalterno. et sicut tam spiritus specialissime quam subalterne. tamen in proposito accipit genus ut genus et non ut species. quis ad diuersa quedam illorum possunt esse genera et species. et sic maxime ueniunt ista generi quod est genus tamen et species quod est species tamen

Secunda ueniunt inter se. quod utriusque plus est eo de quo predicatur. eo quod sunt principia essentialia eorum. de quibus predicantur. primum autem plus est principiato. siue eo cuius est primum

Tercia autem ueniuntia eorum est. quia utriusque eorum totum est quoddam ad ea de quibus predicatur. Utrumque enim eorum continet ea de quibus predicatur. Continens autem totum est ad id quod continet nec predicatur de ipso nisi est ut notio totius. Tunc ibi

Differunt autem eo quod genus

Hic ponit septem dicitur inter genus et spiritum. Prima est quia genus ambitu sue comitatis continet se ipsum. species non continet et non continet genera per tale continentie modum supple. Primum autem probatio est. quia genus in pluribus est secundum ambitum sue comitatis quia species sicut patet ex ante dicitur. Secunda dicitur est. quia genera secundum intellectum placere oportet speciebus. Tunc causa et signum est. quia genera non possunt proficere species nisi informata specificas dicitur. Id autem quod formatum constituit aliud. placet

illi sicut cupit placet status. Et ex isto sequitur alia dicitur tertia. scilicet quod genera naturaliter ut cause propria sunt speciebus secundum intellectum. Et quo dicitur quarta. scilicet quod interemptis generibus simul interimuntur species. sicut primum interemptum intermit principiatum. sed non uertit. quia oibus speciebus et dicitur interemptis adhuc saluatur genus secundum suum esse intellectuale. Et ideo species cum sic posita est etiam de necessitate posita est genus. quod in specie est actu et intellectu. Genus uero cum sit posita est. non sequitur oino quod species sit. quia species non nisi potentia est in genere. posita autem potentia non propter hoc necario ponitur actus. quod in potentia non est secundum actu

Amplius sexta dicitur quod genera continentia abundant a speciebus eo quod continent species. species uero constitute abundant a generibus continentia propria. dicitur per quas constituntur que dicitur in speciebus actu sunt continet. cum genus non habeat eas nisi si potestate. Amplius septima dicitur est quod species siue specialissima siue subalterna nunquam potest fieri generalissimum. quia est rationem generalissimi. quia generalissimum est quod cum sit genus non potest esse species. Et similiter id quod est in aliquo genus siue generalissimum siue subalternum nunquam fiet specialissimum. hoc enim esset contra rationem specialissimi. quia ratio specialissimi est. quod cum sit species non potest esse genus. sicut superius etiam dicitur fuit. differet species a genere Tunc ibi

Generis autem et proprii

In hac tertia parte per comparat genus ad proprium per convenientiam et dicitur. Et primo ponit tres convenientias. quarum prima est. quod utriusque horum predicabilium sequitur speciem de qua predicatur non quidem secundum naturam. quia sic genus prius est specie. sed dicimus sequi secundum rationem consequentie. quia sequitur si homo est animal est. et si homo est risibile est. sed quia dicitur proprium sequi speciem. est simul cum ratione. etiam ordo nature et intellectus. quia species est causa propria et non e converso. Secunda ueniuntia generis et proprii est. quia genus quod proprium equaliter hoc est non secundum magis et minus predicantur de speciebus de quibus predicantur que ipsum proprium precipit. equaliter enim

Tercia
Quarta

Quinta

Sexta

Septima

Prima

Secunda

Genus et species
conuenientia
habens

Genus et species
modi
primo

Handwritten marginal notes in the right margin, including phrases like "quod dicitur" and "quod sequitur".

Predicabilia

*Ecce uel ad diffina genera quae animalia sunt per se ab
ante argeha de... in... in...*

Homo et bos qui sunt species animales sunt animalia quod est genus et essentialiter plato et cicero. qui sunt hominis individua sunt risibile quod est proprium hois participates accipiendo participare large. **Tercia** corras est que esse generi et pro quo ynuoce p dicentur genera et species et proprium de his que est proprium.

Differunt autem

Hic ponit duas dicitur inter genus et proprium dicitur quod genus plus est natura et intellectu eo de quo per se proprium est posterius intellectu et natura specie de qua per se. **Quia** probatur quod genus quum de specie per se sicut al de species animalium. ut hoie de boue. oia per se sit plus et per se species. et postea ipso hoc modo secundum intellectum antequam accipiat in species de quibus per se. oia ipsum diuina specialis dicitur. quae sunt generi species per se. **tu**cti prope. propter quod plus actu natura et intellectu est genus quam species. de quo ipsum genus per se. proprium autem causa a specie de qua ipsum per se. et si fluat de principio per se species. tunc sequitur species per se natura et intellectum.

Secunda dicitur est. quod genus necessariu est predicari de plibus species. proprium vero per se de una sola specie. cui est proprium. quod si pluribus ueniret siue de plibus predicaretur sui nois. **Tercia** dicitur est quod proprium per se est eo cui est proprium si enim risibile est ho est et est. si ho est risibile est. **Gen**us vero de nullo singulari sumpto cui est genus per se vlt et conuertibilis. quod non sequitur si al est ho est. neque si animal est risibile est. quous est sequitur. si ho est animal est. et si nisi animal est sed inter proprium et species est querisio. quod si ho est risibile est et si risibile est ho est.

Amplius quarta dicitur inter genus et proprium est. quod proprium inest omnino soli et specie. genus vero omni inest specie de qua per se. ita quod per se omni individuo et inest specie sed non inest soli specie de qua per se. quod inest etiam alijs species butoz eiusdem generis. sicut animal non solum inest hoie. sed etiam azino et alijs species. **Quinta** dicitur est quod species quidem interpretari non solum interimunt genera illorum quae sunt. quod non sequitur. si ho non est animal non est. propter autem interpretari solum interimunt ea quibus sunt propria et est. quod interpretari subiectis siue species quae sunt propter sequitur interpretatio propter. sequitur enim equus est qui hyinnibile est. et si hyinnibile non est equus non est. **Tunc** ibi.

Generis autem et accidentis

In ista quarta parte potest comparari genus ad accidentis. primo generis una uenientia quae est generis et accidentis. esse quidem est quod utrumque de pluribus per se. quae admodum sepius dicitur est. hoc enim uenit utriusque secundum quod vltima. **Et** hoc quidem uenit tam accidentis separabile quam inseparabile. moueri enim quod est quod est accidentis inseparabile per se de oibus coruis. et

de oibus ethiopibus. et etiam de aliqibus inaiatis ut de carbonibus et quercu putrefacta et eteno. et multis alijs. **Est** autem ebenus uno modo genera carnea diuissima quae aurifabri poliunt aurum. est etiam arbor quae cetera durefcit in lapide et est nigra. **Etiam** dicitur hoc ebenum in una metrice dicitur. **Ebenus** est arbor quam nullus potest arbor. **Ebenus** est lignum nigrum quod si dabis igni. Ignis non lignum cremat est mirabile signum. **Tunc** ibi.

Differt autem genus ab accidente

Hic ponit duas genera et accidentis. **Prima** est genus est ante species sicut principium ante principiatum. **Accidentia** vero posteriora sunt species et indiuuuis de quibus per se. quous enim aliq d accidentis sit inseparabile tunc ipsum est plus eo cui accidit per se natura et intellectu quae ipsum accidens. oia enim quae eius subiectum sit ens completum in se. ut dicitur **Euicena**. antequam sit occasio vel causa quae accidens sit in ipso. **S**ecunda dicitur est. quod oia illa quae participat genera ut genera equaliter et non secundum magis et minus participat illa. **Et** illius ratio est. quod participat illa in termino. **Et** quod esse unum est quod non recipit magis et minus. genus autem principium est esse eorum quae ipsum participat. accidentia vero non essentialiter participat ab hijs quibus insunt. **Accidentium** enim participatio est secundum magis et minus. sicut enim per se intelligi per naturam coruis albus. ita saluo coruo per se intelligi coruum minuter et magis niger. generis autem participatio minime et nullo modo est secundum magis et minus. **Tercia** dicitur est quod accidentia principaliter et immediatate subsistunt in indiuiduis quae sunt accidentium eorum propria subiecta. **Genera** vero et species et dicitur magis prope naturaliter sunt propria indiuiduis quae eis subsistunt. genera enim sunt principia eternalia species et species sunt totum esse indiuiduorum. et quod est principium principii etiam est principium principiatum.

Quarta dicitur est quod genera per se in eo quod quidem est. de hijs quae sub eis sunt species. in quo tunc dicitur a dicitur per se et accidente. **Accidentia** vero quae absolutum non habent esse per se in eo quod aliqd est quae sicut quantitas vel qualitas quae autem habent esse participati siue participati admixtum ut ad aliqd et ad agere et pati. et hmoi. illa per se in eo quod quod utrumque eorum se habet de quibus per se. **Si** autem quod interrogat fuerit qualis est ethiops. **Ague** rident est niger. **Si** autem quod quod se habet socrates in corpore. **Ague** rident quod sedet vel stat. vel quod se habet in agendo. dicitur quod ambulat vel aliqd aliud agit. **Per** sunt igitur dicitur quibus genus differt ab alijs quatuor. **Tunc** ibi.

Cottingit autem unumquodque

Hic potest reduci istas duas ad unum quaedam dicitur. prout unumquodque vlt differre ab alijs quatuor est in quibus sunt et unumquodque dicitur ab alijs quatuor. *In dicitur quod... in quo de dicitur... in quo se habet... in quo se habet...*

prima
secunda
tertia
quarta
quinta

positioe

Phosphorū

qter qnqz faciūt vlgūi horz vlluz drē. Sed qz posteriora dicit a poribz eisdē dicitur qd pōra differētiā a posterioribz. seqt q gen dicit ab alijs qntoz dicitur. drā qd ab alijs tribz dicitur. qz omittit illa ppa q eadē qz illa hīca ē i ppatōe q ad ipaz spēs qd ppatē eadē cāz dicitur. qz ille ppatōes q sū ad ge r drāz hīca sū qn qe r drā ad ipsā fuert ppatē. p pū qd vna ppatē eadē cāz. r sic manēt i tō dē cō ppatōes. qz ge hz qntoz. drā tres. spēs duas p pū vnam. **Tūc ibi.**

Commune est differentie

Itō ē 3^{ca} istī tractat. i q ppat drām ad spēm di. q cōcē drāe r spēi eqlr r n hz magz r mī a suis inferioribz picipari. Et h māifestū ē p exēpla. hoiez em eqlr picipāt oēs pīclares hoies. Et sū r dōz ē rōnālī. Sedā cōitas ē q spēs r drā sp assūt hīs q ipā picipāt. r nō alterāt ab ipīs. sic fit altātō i accītalibz for mīs. r hōocē p exēpla. Sp em soctes ē rōnāl et sp ē hō. qz pū ē dē cōtia sbī r sū p pōca tā les sempitēne vītatī sic postea dicit. **Tūc ibi.**

Propriū aut differentie

Hic pōit qntoz drās spēs r drē. Prīca ē drā pī i qle. spēs qd i qd. qmīs em hō cōīs vclut q litas aliqñ accipiat i qntū fr qle qd p oppōez ad pma sbāz q fr h aliqd. n tū erit p p h sim plī q litas sic drā ē q litas q p pū spē r accūs ididm. hz erit q litas qdā. hz hitudinē hz id q drē cōnālēs q q litates sū genēi adueniētēs vt qle qd eē pstituerit. Dē em cōe hō qle qd ē i q litate sue cōīs forme pstitutū. Sedā drā ē q drā cū sit gēral i plīb⁹ spēs r siderat sic ge sic qd ruxēs ē i plīb⁹ spē dicitur. Spēs at q hē spēs ē r nō ge. n siderat hz ē i plīb⁹ spē dicitur. hz i hīs solīdīdīs q sb eadē sū spē. Si qd accipiat spēs vt ge sbalēnū. tē n h hz i aū hīc. drā drē r tal gī posita ē. Et g h solū fmo ē dē spēs q n pnt ee gna. Amplī⁹ tēca drā est qz drā qd ē nafa r itellenū hōz ē spē p drāz cō stituta. sic p n eēnālē p ē pncipiatō. L⁹ pba? ē. qz hō p ē a q n pūnt sbistēdi pna. hz pstat q rōnālē qd ē drā hoīs ablatū itēmitz aufert hoiez q ē spēs. hoie qd itērepro sū ablatō n ne cessario seqt q itūmat rōnālē. cū adhuc h itēp to hz stoycos dō rōnālē qd dā ē. Auicē. tū dī hōia p ignozatīā dē cē a por. Amplī⁹ qnta drā ē. qz drā p pōit cū alia drā p pīue ad hī tuēdū spēs. r hoc ex māifestū ē. Qz rōnālē r mortālē vnu cū alio p pōitū ē i p pōne sū p stī turōe hoīs. spēs qd cū spē n p pōit vt gignat aliā spēs q eadē sit cū sbiectū sū suppositū sū m bīdīs sbāz vll spēs. sic drā cū drā p pōit ad

sbām spēi pstituedā q eadē hz supposita q hz alta drāz duaz. Eadē ei sū supposita rōnālē r mortālē drāz. qmīs em qdā eq i pīclari cū dā azine i pīclari p mīscet ad muli gēratōem. Et q tū simplr sū vllr acceptō azie vllr pueniēs nunqz pīclat mulū. **Tūc ibi.**

Differentiarz vero

In hac pte por. ppat drāz ad p pū pnes cō uenīētīā r drām ponēs pō duas pueniētias. Quaz pma ē. drā r p pū eqlr pīcipāt a sū is sbīcībīlīb⁹. qz ea q rōnālīa sū rē qd p rō nālē eqlr r n hz magz r mī sū rōnālīa. Sūllr ea q sū rīsbīlīa rē qd p rīsbīlīe eqlr sū r n hz magz r mī rīsbīlīa sū. qmīs em vt i cā rē drā dēm sūit īpēdīētīā l expēdīētīā ad actū i sbctō hīc p r. qd expēdīe l mī expēdīe agit hz pōtē tīā illā. tū h n vīariat pōnāz illā stāte i sūtu nāturalī. Amplī⁹ et i h pueniūt q vtrūqz. s. drā et p pū sp sū vllr i sū ill rē qd pnt. qz hz nātū rā nāte pōnāz r aptitudīne atēbuūt ill rē qd pnt. r n hz actū. qmīs em vno r vtroqz pēdē trūcat qd hz nātū rā bīpēs ē n p p h pēt sūa sbā formal i ipo q format ad hndū duos p r tes. hz pōt id qd tli nāfa bīpēs formatū ē sp dr bīpēs p nāte aptitudīne. sic r rīsbīlīe a pō tētia nāfali cū nāfali hītu p plero sp dr rīsbīlī le. qmīs n sp rīdeat hz actū. n em pl hz pōnāz nāfālē qn actū rīdet. qz qn p lōzat. hz hz cā et ad aliū. hūit em sp i aptitudīe eqlī qd n ex cēret fm actum. **Tūc ibi.**

Propriū aut differentie

Hic pōit drās spēs a p pō. d. q aliq drā q. s. n ē vltīa r hz hē drē nō sp dr rē plīb⁹ spēs. sic et ge. Et hoc pbat er. qz rōnālē qd ē drā p p rē hoie r rē dō hz stoycos r epycuros. q rēos r rēas rōales mltas eē pōluerit. p pū qd n pē nī sī rē vna sola spē ē p pū. r rē illī spēi idīdū is. Sedō et i hoc dicit q drā seqt qd vllr ad ea qz ē drā ab hz pūstōe. sic ge. seqt em sī hō ē rōnālē. sed n pūnt. q sī rōnālē sū q p p hōc nccē sū hoiez eē. sp. hz stoycos. p pā qd pūstīnt pnt rē hīs qz sū p pā. Si em hō ē rīsbīlīe. r sī rīsbīlīe est hō est. **Tūc ibi.**

Differentie qdam r accidenti.

In hac pte ppat por. drāz ad accūs pnes cō uenīētīā r drāz. Et p pōit duas pueniētias. Prīca ē q cōe ē eis rē plīb⁹ p n. i qntū vtrūqz cō rā ē vll. hoc em pūerit vllī i qntū ē i mltīs r rē mltīs. Ad īsepābile hō accūs hz cōitatē spēalē qz r drā r īsepābile accūs sp assūt oīb⁹ rē qd pnt qd pbat erē r īduētōe. qz bīpēs sp ad est cōrnis. cū sū drā rē cōrnis r hoīb⁹ p rā. mīgz et ē qd rāz accūs īsepā. p r rē cōr. sp ad cōr

Predicabilia

quibus enim coloribus potest fieri albus, vel etate vel
aere tunc quod color non noiat tamen spiritum, sed in ta-
li complexionem quod est causa nigredinis designat sub-
iectum materiale inest accens noiato subiecto
inseparabiliter Tunc ibi.

Differt autem dicta ab accente.

Dicuntur tres dictae dicitur et accidens, ponens tres
dictas eorum. Prima est, dicta continet ambitu sue
coitatis ea de quibus predicat in sua potestate
sicut rationale totum hominem et eius particularia. Ac-
cidens vero non proprie et vere, sed quodammodo quodam
continent eorum de quibus predicant, sicut quod in pluri-
bus sunt et excedunt ea de quibus predicant. Quodam-
modo vero quodammodo continent eo quod subiecta eorum
quibus predicant non omnia suscipiunt sed plura, et
ideo continet ea quibus inest, et excedit ab hijs quibus
non inest. Albus enim predicatur de hominibus al-
bis et quodammodo continet de non albis aut non predi-
catur et ideo aliquis homo non est albus. Et quod
dicta albus est homo, quod potest esse in alio subiecto, quod in
homine cum dicitur homo est albus homo continet ab illo albo
et cum dicitur albus est homo continet album ab homine nec
tamen ista continetia est propria, quod continere est forme
substantialis, et ideo accens in quantum est forma continet
in quantum est accens fluidum habet esse, et continetur
a subiecto. Et hinc dicitur Albertus esse intellectum te-
xtus quod est huiusmodi valde obscurus. **A**lia iterum dicta est
inter dictam et accens, quod dicta non est inter se
inseparabilis sicut patuit superius, accens autem magis
et minus suscipitur. **T**ercia dicta est quod dicitur proprie
sunt inseparabiles ad aliam unam speciem constituto-
nem, sicut ex rationali et irrationali non constituit aliquam
vnam speciem. Contraria autem mixta sunt ad alteram con-
stitutionem sicut miscentur trii colores, et saporibus
ad mediorum constitutionem hominibus igitur sunt contra-
tes et proprietates dicitur, et ceterorum vltimorum. Tunc ibi

Spei autem et proprie.

Illud est quantum capitulum habet tractat, in quo ponit
proprietatem spiritum ad duo alia predicabilia sequentia. Et
primo ad propriam, ponens eam ad ipsum duas venien-
tias, et secundo quatuor dictas. **Q**uo ad primam dicitur, quod
proprium et species habet eandem habet, quod de se invicem primum
primum quod proprie ex hoc si homo est risibile est et eodem. **C**um
est quod proprie ex principijs spei datur. **S**ecunda veni-
entia est quod species et proprie eque proprie participant et non
sunt magis et minus, ab his a quibus participant ac-
cipiendo participare cetera. Tunc ibi

Differt autem species a proprie

Dicuntur quatuor dictae spei et proprie dicitur, quod
species dicitur a proprie quod ea quod est species ad unum, ad aliud
potest esse generis, quod verum est tamen de specie substantiali, proprie
vero cum sit vniuersalis spei specialissime proprie, impossibile est
esse proprie aliam speciem, si tamen est proprie spei sub-

altem quod ad aliud est generis non impossibile est ipsum esse proprie
primum illam speciem quod continet sub illa ut dicitur Avicenna/
na. **U**bi in hac dicta accipit proprie, species non specialissi-
ma quod autem in assigtoe dicitur non facit, proprie autem re-
fert ad species specialissimam cum autem posuerit subalter-
nam, et ideo dicitur Alb. quod istud non est factum secundum arte dicitur.

Secunda dicta est quod species quod est proprie intellectum et naturam
autem subsistit quod proprie, proprie autem postea eam potest suppo-
sita specie habet esse in natura. **D**icitur ex proprie, quod homines omnes
potest esse ut ex illo cause risibile et ideo proprie in diffi-
nitoe risibilis, sic sicut in diffinitoe sue proprie passiois

Tercia dicta est quod species proprie est in subiecto et quod proprie proprie
primum homo aliquam actu igitur, proprie autem aperte proprie proprie
est, quod dicitur ex proprie, quod socres est proprie proprie proprie
et agens, non autem proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie
specie risibilis. **Q**uarta dicta est quod proprie proprie proprie proprie proprie
sunt dicitur, diffinita est proprie proprie proprie proprie proprie proprie
et proprie, proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie
et proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie
quod quod est proprie, et cetera hominibus, quod proprie proprie proprie proprie
proprie autem diffinito est proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie
totes sunt dicitur. Tunc ibi.

Species quidem et accens

In hac proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie
mentiam vnam dicitur, quod proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie
b proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie
mum a se dicitur. Tunc ibi

Propria vero vtriusque

Dicuntur quatuor dictae eorum, dicitur prima dicta est spe-
ciei proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie
prae proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie
tas, proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie
b proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie
Secunda dicta est quod vniuersalis proprie proprie proprie proprie proprie
est vna species proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie
plura accens, tamen separabilia quod inseparabilia. **T**ercia
dicta est quod species proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie
cipijs subalterna autem accens quod proprie proprie proprie proprie proprie
sunt inseparabilia. **P**robatum est quod omnes supponit proprie
tectu in se proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie
accens proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie
subiecto, et quod vocatur accens, quod si ad subiectum est proprie proprie
etiam tamen quod entia defectiva. **Q**uarta dicta est, quod species
participat suis subiectis eque proprie proprie proprie proprie proprie proprie
accens proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie
inseparabile accens est proprie proprie proprie proprie proprie proprie proprie
tigitur ei quod ethiops proprie proprie ethiopsis habet coloris ni-
grum magis intensum nigredines magis intensum. **R**estat igitur dicitur de proprie et accens, quod proprie proprie proprie
specie generis et dicta dicitur dicitur est. Tunc ibi

Coe autem est proprie. **I**stod est quantum
causam habet tractat, in quo ponit proprie proprie ad accens.
Et proprie proprie duas proprietates. **Q**uare proprie est quod

ad et omnes sunt
vbi sunt

Secunda

Tercia

Quarta

hinc

Species et
accens sunt
proprie

Secunda

Tercia

Quarta

ad et proprie sunt
vbi sunt

nalis et sp̄ hō et aīal etiā socrate nō exīte. Et
 videt q̄ nō qz vere ens nō pōt p̄dicari de n̄ en-
 te. sed socrate nō exīte adhuc hō ē verū ens sal-
 tem in alijs suppositis. quia alia supposita
 sūt simplr̄ entia in q̄bus simplr̄ ē ipm̄ ens q̄ n̄
 p̄tur de sorte silt̄ arguit̄ ō aīali et rōnali. **S**ecūdo
 p̄hs et p̄hermentias di. qm̄ nō ē oppositō i ad-
 iecto in p̄to. nec p̄t̄ ēē fm̄ acc̄is tūctenz p̄na a
 p̄uctis ad diuisa. sed h̄ socrates ē hō. socra. est
 aīal n̄ ē oppositō i adiecto sicut cū d̄r hō mor-
 tu⁹ nec p̄dicat̄ ēē fm̄ acc̄is sicut cū d̄r hō ē al-
 bus music⁹ s̄z p̄t̄ ēē sube de entis qd̄ est ēē ve-
 rissimū q̄ sequit̄ socrates ē. **T**ercio sic qz hec
 ē vera socrates ē hō mortu⁹ et ad illā sequit̄ q̄
 nō est hō qz qd̄ cū determinatōne diminuēte.
 siue repugnate p̄t̄ de aliq̄ vere negat̄ ab eodē.
An̄s p̄bat qz hec ē vera socrates fuit hō. put
 fuit dicit̄ actū eēndi terminatū q̄ definit̄ eē hō
 ergo ē homo mortu⁹. **E**t p̄firmat qz socrates n̄
 est hō viu⁹ q̄ nō viuit ergo ē hō mortu⁹ quia
 mortu⁹ et viu⁹ circa hominē sūt imediate op-
 posita. **Q**uarto sic intrāsmutatione subali-
 res amittit nomē et diffinitōne q̄ supposituz
 incorruptione q̄ est transmutatio subalis am-
 mittit nomē et sp̄m̄ q̄ socrate corrupto hec ē
 falsa socrates ē hō. **Q**uinto destructis p̄mis
 subaijs impossibile ē aliqd̄ alioz remanere vt
 dicit̄ in p̄dicamētis q̄ oīa alia sunt in eis vt
 p̄dicat̄ de eis ergo sc̄da suba que significat̄ per
 hominē vel aīal nō dicit̄ de hoīe. **S**olū-
 tio alberthi sic qz habitudo generis ad sp̄m̄.
 vel sp̄i ad indiuidua est p̄petua vt dicit̄ au-
 ḡstina et algasel ḡ tales p̄pōnes sunt vere. **E**t
 pōt̄ amplius sic oñdi qz ad verificatōne p̄po-
 sitionis argumētatiue sufficit vno extremoz.
 talē em̄ fcat̄ p̄pō affirmatiua solū s̄z talē in p̄-
 posito eoq̄ p̄dicatur̄ includit̄ p̄ se in intellectu
 subiecti sequitur em̄ socrates ē socrates q̄ so-
 crates est hō. **A**n̄s est verū et p̄ns p̄na tenet qz
 p̄ns ē de intellectu aītis. **E**tia p̄z qz alit̄ nul-
 la p̄pō eēt de inēē simplr̄ in qua p̄t̄ cōe de sup-
 posito suo qz nō esset semp̄ vera et nihil p̄t̄ sub-
 sumi sub medio in maiori d̄ necessario nisi sup-
 positū cōis q̄ nulla de inesse pōt̄ sumi sub ma-
 iore de necessario regulariter hoc ē p̄tra p̄hūm
 p̄mo p̄ioz. **A**d obiecta inoppositū ad p̄ri-
 mū est d̄dm̄ q̄ hic socrates ē hō nō p̄t̄ exīte de
 nō exīte sed hūana natura cōcepta vt dicit̄
 de plurib⁹ de eadem natura cōcepta vt hec ē. in
 qua actu et intellectu includit̄. **S**i aut̄ dicit̄
 socrates est nō exīte ex hipotesī. hō ē exīte qz
 adhuc multa sunt alia supposita humane na-
 ture q̄ p̄dicat̄ exīte de nō exīte d̄dm̄ ē q̄ ibi cō-

mittitur fallacia accidēt̄ quia hō in q̄stū p̄pat̄
 ad hoc p̄dicatū sc̄z predicari de socrate est extra-
 neum huic p̄dicato exīte. **E**t ita inquantū cō-
 patur ad hoc p̄dicatū esse illud de quo hō pre-
 dicatur est extraneū huic p̄dicato exīte me-
 d̄is aut̄ cōpat̄ ad extrema sub extraneis rōni-
 bus est fallacia accidentis vt patebit p̄mo
 elenchor̄. **S**z forte dices ad m̄ in cōue-
 niēs ē illud qd̄ ē exīte p̄dicari de eo qd̄ est n̄ exī-
 stens qz illoz nō est vno in re q̄ falsa est oratō
 f̄cans ea verificari. **S**olutio hō fm̄ q̄ vniū
 socrati ē pac̄is nō exīte sicut socrates ē nō exī-
 stens qz p̄ nullo supposito exīte attribuit̄ so-
 crati. **N**atura em̄ cōis vt saluatur in aliq̄ sup-
 posito nō est m̄ ens illo supposito. **N**ec valet
 obiectio aliqua supposita hoīs sunt exīte et ali-
 qua nō exīte q̄ hō dicit̄ equo ce de suis sup-
 positis quia exīte et nō exīte sunt extra-
 nea nature vt f̄catur p̄ terminū ḡ nō faciunt
 equiuocationē tal̄ nature specificis. **A**d 2^m
 p̄ncipale est dicendū q̄ hic socrates ē hō p̄di-
 catur̄ ē pac̄is qd̄ dupl̄r̄ pōt̄ intelligi. vno
 id est fm̄ aliqd̄ extraneū vel sic. i. fm̄ aliqd̄
 esse de subiecto nō ponit̄ ēē simplr̄ de subiecto
 et vtroqz modo ē in p̄posito. **N**ā ēē hoīs de so-
 crate extraneū ē ei qd̄ ē esse qm̄ p̄dicatur̄ et ad
 iacens qz illud ē quod dicit̄ p̄dicatōne hoīs
 de sorte siue supposito suo eodē mō se h̄z qua-
 licūqz transmutatione facta circa esse qd̄ p̄di-
 catur̄ in p̄positione deest. sc̄do adiacēte p̄t̄ pa-
 tebit p̄mo p̄hermentias. **E**tia ē sc̄do fm̄ ac-
 cidens nā ēē hoīs vt dicit̄ de sorte nō necessa-
 rio ponit̄ esse. **S**z p̄tra hoc arguit̄ q̄ bñ seq̄-
 tur socrates est alb⁹ ḡ. socrates est ergo p̄ locū
 a maiori seq̄tur sortes ē hō ergo socrates ē. **S**i
 em̄ ēē accidēt̄ qd̄ est min⁹ verū ens ponit̄ ēē
 simpliciter multo magis esse sube qd̄ est veris-
 simū esse ponit̄ esse simplr̄ verū. **P**reterea ēē
 vel est de eēntia vt̄ necessario p̄ns essentia ē li-
 bet generis ḡ et hoīs cū hō f̄cat̄ verā eēntiam
 s̄z si vtroqz mō fuerit ad hominē sequit̄ esse.
Preterea i p̄ncipio sc̄di posterioz d̄p̄ si ēē ve-
 re sc̄bile qz est vere interrogabile ḡ ē necessari-
 um p̄dicari cō de q̄cūqz et p̄ se ergo sequitur ad
 quodlibet. **E**tia in eodē sc̄do dicit̄ q̄ nō cō-
 tingit scire quid est ignorantez si est. sed sciēs
 hominē diffinitiuē vel q̄ gen⁹ p̄dicat̄ de ipso
 scit̄ quid est ergo optet̄ p̄stire si est ergo sequi-
 tur si est aīal ergo est. **A**d ista dicendū ē p̄ or-
 dinē p̄mo q̄ fm̄ neutriū intellectū p̄dicatū p̄di-
 catur̄ esse fm̄ acc̄is cū dicit̄ socrates est albus
 quia acc̄is reale siue pac̄is cuiusmodi est al-
 bum nulli subiecto inest nisi exīte ergo ei⁹

esse de subiecto necessario ponit esse absolute.

Ad probationem vero dicitur dicendum est quod esse substantie existens est verum esse scilicet esse specificum per substantiam non est verum esse hoc est existere. **E**ssentia enim quoniam predicatur adiacens predicat unionem extremorum que est necessaria sube ad substantiam sine existentia extremorum non autem acciderit ad substantiam non existentem.

Ad 2^m est dicendum quod maior est vera de esse vt

A *ad hunc*
ad ad hunc
forma

existens existit et sic non ponit predicari de socrate sed

vt intelligitur et sic existere extraneat. **A**d 3^m

est dicendum quod si est forma quod sumit 2° posterior non

accipit per existere sed per esse ens et habere existentiam vt

ens est nomen et non vt principium quod sic est idem quod

existens quod oportet prius scire aliquid habere existentiam quam sci-

re possumus existentiam. **E**t primo punet ad quod est si

est secundum ad questionem quod est. **A**d 3^m principi-

pale est dicendum quod mortuum et viuum sunt sumi-

duplex scilicet actualis et aptitudinalis primo modo sunt ac-

cidentia existentie hominis significare per hoc nomen homo

et sic potest procedi quod socrates non est homo viuus scilicet mor-

tuus quod mortuum illo modo non diminuit ab homine

nec infert non hominem quod diminutio aliter per a-

liud sic et oppositio inter illa debet esse ratione signi-

ficatorum homo autem in significacione sua non includit

oppositum mortui hoc modo sumpti scilicet si sumantur

hec aptitudinaliter forte sic sunt differentie in genere sub-

stantie sicut aiatum et in aiatum et hoc modo mortuum

diminuit ab homine et hec est falsa socrates est homo

mortuum hec autem vera socrates est homo viuus nec se-

quitur quod viuus sicut nec sequitur est risibilis quod dicitur.

Ad probationem vero cui dicitur est homo mortuum quia

fuit homo dicitur actu completum et terminatum ne-

gatur si fuit predicat tertium adiacens non enim termi-

natum est in eo esse hominem. cum ad hoc sit homo. **C**um autem

fuit predicat 2^m adiacens tunc potest concedi quod ipse fu-

it homo quod in eo existere est terminatum vel tunc pro-

cedit ista socrates fuit homo et non est quod visualiter ma-

gis fertur intellectus ad existentiam quam non existentiam. sed

de socrate iuxta hypothese non est verum dicere quod est

homo existens sed fuit cum homo de sui significato

non importet hominem existentem vnum in multis signi-

ficatio formis repugnat vsui et contra potest cur-

ca oppositione contraria tanget in perhermenias

Ad 2^m firmatorem per quod sequitur est viuus quod

viuit vt per distinctionem in simili de bipede quo fre-

quenter vult per se per differentialem hominis cum tunc di-

cat in. v. topicorum non est omnis homo bipes habens du-

os pedes ergo secundum aptitudinem est differentialem hominis vlad-

per locum a superiori ad inferius negando. quia li-

cet iste sint concedende socrates non viuus et si li-

socrates non est loquendo de existere siue esse existens

quale predicatur et dicitur in propositione de est secundo

adiacere. tunc ens illo modo sumptum. scilicet per existentem non

est sapiens ad homines. vnum ens potest capi dupliciter.

vno modo principaliter et hoc modo fecit idem quod ex-

stens quod tenet significatum verbi a quo descen-

dit. **A**lio modo accipitur nominaliter et sic fecit

secundum coniter loquentes essentiam habens. et hoc modo

diuiditur in decem genera siue predicamenta et hoc

modo procedit socrates est ens loquendo de esse in quantum

est principium. **A**d quartum dicendum est quod trans-

mutatio non cadit circa rem nisi secundum quod existit sic

non habet rationem suppositi sed vt concipit apud

intellectum per modum non dicibilis de pluribus.

Et ergo prius vult quod res secundum quod existit in trans-

mutatione non habet formam quam prius habuit scilicet

ex hoc non sequitur quod prius fuerit suppositum

alicuius cuius et nunc non est eius suppositum.

quia circa ipsum nulla facta est transmutatio

substantialis intelligitur igitur tantum auctori-

tas de re que per se transmutat que est res vt existens

Septimum dubium an interemp-

to proprio interminatur species cum tamen iuxta-

iam dicta interempta specie non interminatur

genus et posterius non destruat prius. **S**o-

lutio proprio vt probat argumentum non inter-

mit speciem causaliter ex quo species prior est per

proprio sed solum concomitanter quod proprio et speci-

es habent eadem principia ergo corrupto pro-

prio corrumpantur principia proprio et talia sunt etiam spe-

cie vt dictum est ergo concomitanter species corru-

pitur secus est de specie in ordinem ad genus quod li-

cet corrumpatur secundum esse quod habet in vna spe-

cie manet tamen in alia loquendo de esse existentie.

secus est de esse perpetue habitudinis generis.

Ad speciem.

Octauum dubium est an repugnat

duabus speciebus concurrere ad constitutionem

tercie specie non autem differentibus. **E**t videtur quod

non repugnat indiuiduis ergo a simili non vi-

detur repugnare speciebus. **E**t affirmat quod

indiuidua accomedant virtutem generandi a spe-

cie eo quod species est in eis tota formalis perfectio.

enon non aut in quatuor

ad vltimum dicitur in p. h. b.

ad hunc

fieri aliquid i natura quāvis dūt quedā equa
 euidā pūclari azina g mīscet ad muli genera
 tionē. qua tñ et azin^o in cōi siue in vli accep
 ti. nō pūciūt mulum. **I**stud tñ vt dicit alber
 thus valde incōsīdātē dicitū est qz equ^o sim
 pliciter et equa que sunt vni^o spēi nō pueniūt
 ad generationē si in vli accipiātur eo q actio
 nes siue opationes nō vniuersaliū. s; sin
 gulariū s; tantū in pūclari et sic accepti equa
 et azin^o ppter pporcionē seminū pūciūt terciū
 aīal qd vocatur mulus fm ysidorū em p3. rj.
 ethymologiā. ea. pmo. **J**udei asserūt q ana
 abnepos esau equa equaz. greges ab azinis in
 deserto ipe fecerit p m^o ascēdi vt muloz ide no
 ua cōtra naturā aīalia nascerent onagros quo
 qz admissos esse ob hoc ad azinas et ipz hmoi
 reperisse concubitu vt velocissimi ex his azini
 nascerent. **E**t istud accidit in multis aīalib^o.
 que sūt vicina fm cōplexionē vl quoz tps im
 pregnatōis viciniū ē quō ysidor^o loco sup^o al
 legato multa enumerat aīalia bigenera que ex
 diuersis nascunt sicut sunt mulus qui ex equa
 2 azino inqstū semen eque qd calidū tēperate
 men azini qd est frigidissimū ex equo et azina
 generat et burdovt dicit alberthus. pūij. d a
 nimalib^o capitel. i. ex pro siluestri z pozea dō
 mestica sicut uer^o exone fenīa 2 hīreo mare.
 mustuo vel vt dicit papias muscuo vl vt a
 lū musto. **E**t capra et ariete licise^o vel licisea.
 fm plinuū ex lupo 2 cane de quib^o solēt hec da
 ri metra. **B**urdonē generat sonipes. i. equ^o cō
 iūctus aselle. **S**ed mulū generat mixt^o asell^o
 eque. **L**itirus ex ouibus genit^o hyrcō qz pa
 rēte iūsonē veruex generat capra qz pentēdat
 ibridā mūdo coitu duplici sus 2 aper **A**c lup^o
 2 cattula lycistā dant coeundo. **A**d obie
 ctum inoppositū ad primū est dicendū q nō ē
 sile qz generationes sunt singulariū pmo me
 tha. 2 p actū generatōnis pōt aliquid p duci a
 duobis indiuiduis diuersarū spēz qd nō pōt
 p duci a duab^o spēbus. **A**d cōfirmatōz dōm
 q a talib^o virtutibus essentialib^o 2 specificis
 taliū indiuiduoz nō egreditur alia spēs s; q
 hmoi sed poti^o ab ipis relatis ad pncipia ge
 nerationis que sunt calor cōplexionalis ifor
 mat^o virtuti celesti et humidū cōplexionale qd
 resultat ex cōmixtione duoz seminū in ope ge
 nerationis. **E**t qz hmoi prima pncipia genera
 tionis reptuntur in indiuiduo et nō in spēbus
 iō due spēs fm earū eē cōe accepte nō pnt cō
 uenire ad terciē speciei cōstitutionē s; opter vir
 tutes taliū spēz indiuidualiter determinari.
 2 hoc mō ex duob^o indiuiduis pueniētibus in
 vna specificā formabilitate. fm q hmoi gñat

terciū indiuidū sicut dictū est de generatōne
 mali equa cōci pūere et azino impregnare.
Ad 2° est dōm q nō cōuenit dūiūs duab^o p
 ficere spēm inqstū sunt duo actus siue in rōne
 pncipiozū diuidentū sed cōuenit eis inquan
 tum sunt duo pncipia cōstituentia subordina
 ta ita q sunt drē nō eiusdē ordinis fm auicē
 nā sed vna est prior implicās in suo esse signi
 ficationem generis et alia posterior 2 termi
 nās sicut rōnale qd ē prius qz homo cū mor
 tali pūciūt spēm que est homo.
Nonum dubium est an differētia
 pūneat nō obstante q est de integritate speciei
 sua pncipia essentialia pūnetis. **S**olutio
 duplex est cōtinētia. i. essentialis et potētiati
 ua pmo^o drā cōtinētia a specie sicut ps cōtinētia
 a toto. **S**ed 2° pūnet tantū respectu subie
 ctōz et subicibiliū de quib^o p dicitur qualia
 sunt spēs cū sibi subordinatis indiuiduis qre
 cōpata ad genus sicut ad totū potētiatiuum
 seu aptitudinale quodā mō cōtinētia **S**ed pri
 mo mō intelligitur dictum pōz.
Becimū dubiū est propter quid
 dicit pōz. spēm et p pūiū spēaliter differre suis
 diffinitionib^o cum tamen omīa p pūiūs dif
 finitionibus drāt. **S**olutio licet oīs p
 dicabilia suis diffinitionibus differāt tñ qz p
 pūiū et sua spēs p dicitur de se inuicē pueri
 biliter et magnā habēt cōueniētiā ondit q nō
 sunt vniū et idē quia rōnibus p pūiūs differūt.
Endecimū dubium an omnes dif
 ferentie pūneat sunt et impmīscibiles cū tñ in
 stātia videat de albedine et nigredine q in vno
 subiecto p mīscētur. **S**olutio sic oēs drē cō
 trarie fm q hmoi hoc ē fm q cōtrarie diuidē
 tes formalē ābitū generis sunt impmīxte cog
 sicut sūt termi diuidētes formalit a se inuicē p
 oppositionē habitū 2 pūatōis remoti. p mīxto
 aut eoz cāf et vntone eoz i vno subiecto passi
 bili 2 h mō dr alber^o q albedo et nigredo in
 qstū sūt drē coloris formales p qz ponit i ge
 nere qūlitas sūt oppositē. **S**z fm eē materia
 le quō subiecta ab eis tenoiāt recipiūt itensioz
 2 remissioz p pūiū depurationē vel admixtōz
 inqstū albi^o ē qd est nigro impmīxtus.
Duodecimū et vltimum dubium
 est. **I**n accētia cū alijs p dicitur tantū cōue
 niat in cōi aptitudie p dicitur. **S**olutio ex q
 ad alia p dicitur se hz vt pūatō. ipm et p p
 uationē diffinit. **P**riuatō aut cū habitu cō
 uenit solū i cōi aptitudie generis. **E**t i h fi
 nis cōmentūlib^o p dicitur p dicitur. **A**t sequūtur
Lathegozie. **A**ristotelis. 2c.
 Et in hō sicut cōmentūlib^o p dicitur p dicitur
 p dicitur q dicitur in dicitur in dicitur p dicitur
 dicitur

Dono em dicitur et h/ ca p dicitur

gmet

ibrida ut dicitur in ca 10 de
 p dicitur ab, p dicitur ex ap dicitur
 dicitur et p dicitur domestica
 dicitur ex capra 2 ariete
 dicitur in hō p dicitur p dicitur
 dicitur

2040